Zora : jedina hrvatska novina u cijeloj Australaziji

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1915**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:474240

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

Croatian Emigrant Press - Repository

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Zora The Dawn

1915 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People

Br. 4 No. 4 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — Godina 3 Year 3

AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 30 SIJECNJA, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JANUARY 30. 1915

89.517

RATNI BRZOJAVI

Do četvtka, dok ovo pišemo mnogi su se naši udružili u Zadrugu kupišvi dionica, čija imena ne ćemo za sada iznositi na javu radi vaznog uzroka. Svi oni koji kupuju dionice, primiti će obratnom poštom namirnicu a potom toga primiti će svjedočbu najdalje kroz pet dana potla neg prime namirnicu, a to kad se njihova imena registraju kod vrhovnog suda. Mi čestitamo novim diouičarima koji su istodobno stari protuaustrijanci, i kojima je mrsko ostati isključenim iz protuaustrijske Zadruge koja će ih štititi uz svoje prvašnje dioničare u ova kritična doba.

Javljaju da su se pobili zrakoplovi u zraku. Dvanaest njemačkih zrakoplova razvijalo se nad Dunkirkom, na francuskoj obali, i spustiše 80 bomba. Sedam je osoba ubijeno a dvanajest ranjeno. Tada su se uzdigli engleški, francuski i belgijski zrakoplovi proti njemačkima, na što je jedan njem čki zrakoplov pao na zemlju. Izgleda smiješna bitka, kako da su se orli pobjegli u zraku, ali su ovo prava čudesa.

Vijest iz Atene veli, Rusija je poslala u pomoć Srbiji Kozaka i znatnu kolikoću ratnih potrebština.

Javljaju iz Londona da je Njemačka izdala naredbu svojimi podanicima d s' mjesta ostave Italiju.

Rumunjska je svoje podanike u inozenstvu brzojavno pozvala dase vrate u domovinu.

Doznajemo iz Rima, da se je grof Karl Sturgh, austrijski ministar-presjednik, odrekao svoje časti, pa izgleda da je Austrija kao ladja koja je izgubila svoj pravac a vjetar je goni na kamenje gdje će se raspršiti, te mornari i kapitani skaču u more da ih ladja ne zategne u ponor.

Austrijska ratna ladja nabasala je na minu blizu Trsta i potonula.

Opet Zeppelini na englesku obalu nad mjestom Cromer, ali nijesu nikakove škode nanijeli.

U Ugarskoj je redarstvo zabranilo stotine skupšsina, koje su bile odredjene u nedjelju, diljem Ugarske, za protestiranje protiva ratu i teškom življenju.

Javljaju iz Melbourna, da je australijski ratni brod potopio jedan njemački (paket) veliki parabrod, koji je prenašao potrebe njemačkim križarima. Častnici i mornari biti će utamničeni u Australiji.

Saveznički zrakoplov pohodio je Essen i pokušao s puštiti bombe na tvornice,

---

Švideški je parabrod nabasao na minu i potonuo. Ovo je treći parabrod što je Švideška izgubila.

Sama Ugarska izgubila je 500,000 vojnika. Tako pišu ugarske novine.

Da se njemačka vojska diže preko Ugarske sa 400, 000 vojnika na Srbiju, govore da je "laž" jer da se samo vojska okuplja da spriječi rusku vojsku od prodiranja u Ugarsku.

Deputacija Amerikanaca čekala je na ministra uvozarine, u Melbourne u Australiii da olakša veliki dohodak uvozarine na tiskarne strojeve. Nasto je on odgovorio. Mi ne možemo pomagati zemlju koja ne će da pomaže Britaniju.

Rusija se spravlja za prodiranje (efensifu) gdje će Kozačko konjaništvo igrati glavnu ulogu. Oni su se sposobni popeti i preći svagdje kamo se konjanik može na njima uzdržati.

U Adelaide je vlast arestiraja Lutherana njemačkog redovnika. Uzrok nijesu vlasti htjele izjaviti.

Rusija prodire put Ugarske suzbijući austrijsku vojsku.

Tko spomene o miru u Turskoj, njemački ga oficiri dadu zatvoriti u tamnicu.

Javljaju da će u Pržemislu do skora narod skapati od gladi.

Od desetog austrijskog vojnog zbora ostale su jedino dvi baterije topništva.

U Pržemislu su primorani da biju vojničke konje za hranu.

Austrija za prvi put, priznala je u bečkim novinam od prošlog ponedilika, da je ovaj rat bio utanačen izmedju Kaizera i nadvojvode Frane Ferdinanda, još u prošlem proljeću.

Engleška je flota opazila njemačka 3 križara u blizini engleške, možda su došli s namjerom da napadnu neutvrdjene luke po njihovem običaju, ali ih je admiral Beatty spriječio da od jure kući 'kako su tim pravcem i jurili. Engleška ih je flota napala i potopila jednog najboljog križara,— druga dva su pobjegli pribiveni ledja.

Jer su neki novozelandski vojnici mislili da se može u Egipt raditi što se hoće, stoga je jeda ubijen od muža jedne Turkinje kojoj je ovaj novozelandski vojnik otkrio lice. Drugi je vojnik našast mrtav u jednog kući prezana vrata.

Jedan savezniški aviator izgubio se je u magli i utopio se u Oceanu. Drugi je bio teško ranjen i umrao nakon što je stigao u Dunkirk.

Kako pripovjeda jedan kapetan, javljaju iz Amsterdama, da je u pomorskoj bitci bilo šest njemački ratnih ladja i dvadeset torpedskih ladja.

Njemačka je pozovnila sve Njemce iz Italije u broju od 72,000, da ostave Italiju na brzu ruku.

Kako to donosi "Giornale d' Italia" velika njemačka vojska slijedi preko Austrije put Transilvanije. Ostatak austrijske vojske pridobivene od Srbije, biti će poslano u francusku u drugu liniju kao rezervisti.

Kad je vojska iz Australije i Nove Zelandije otišla put Egipta, na putovanju iznadjoše da kuhač što su ga imali sobom, bio je njemačke narodnosti, te otrovao hranu. Zapovjednici su našli kod njega dosta otrova te su ga odma ustrijeljali. Sada kako se može očekivati da se tudjince vjeruje ?

Kad su se Austrijanci zarobili u Engleškoj, Kanadi i Australiji, orda će to bez ikakove dvojbe sljediti i u Novoj Zelandiji. Ako i nas do danas puštali možemo zahvaliti našem skladu kako smo se znali snaći još u početku, ali danas kod nas nema sklada, pa teško ti ga neskladnoj braći i na Božić.

Rusi su u prošli utorak kod Kuzow—Bzura brjogova potukli 4000 njemačkih vojnika, sve na bodeže.

Engleški vojnik na straži ubijo dva svoja častnika jer mu nijesu htjeli dozvoliti da prometne njihov automobil u kojem su prolazili stražu.

Ratovati je skoro ne moguće u ovo doba jer je snijeg pritisnuo sa svih strana, pa nam nije začudno da auklandski dnevnici donose iste novosti po tri četiri puta, i da ih razvijaju na veliko.

Rusija se žuri da što bržu pomoć udjeli Srbiji, prije nego njemačka vojska na nju nasrne, i da prodre krozUgarsku, ali joj veliki snijeg u Karpatam spriječava brzo prodiranja. Jedno od najanezgodniji prodiranjo u ovom ratu,jest prodiranje kroz Karpate u zimno doba.

Rumunjska kupuje velki broj taborskih bolnica od Svicarske, koje prevaža via Brindisi

---

Novine u Italiji žure vladu u rat prije nego velika sila turske bukne na Egipt. Talijanska je vlast odlučila uzesti svo trgovačko brodovlje za transportaciju.

Njemci, govori jedan ruski vojnik, koji je pobjegao iz njemačkog sužanjstva, zatvaraju ruske zarobjenike u štalu gdje ih drže za tri dana bez ječa i pića. Nadalje im odnesu njihovu dobru odjeću postole, a ostave ih bose.

Kako brzavka glasi u " Sydney Sun, " austrijski bi gubitci bili sljedeći: Častnika ubijeno 2,263. Častnika ranjeno 8.980. Častni-uapšeno 628. Vojnika ubijeno 40, 827. Vojnika ranjeno 230. 160. Vojnika uapšeno g,502. Ukupno ubiveno 42.090. Ranjeno i uapšeno 249.970.

Ovo je tiskano u Beču, pa nam ne treba vjerovati jer Austrija nigda istinu ne iznosi. U Beču iznose da je ovaj gubitak učinjen do konca listopada prošle godine, pa je naše mjenje da je Austrija do danas izgubila svih vojnika, bili oni ranjeni, oko 900,000.

GLOBE :: HOTEL

PAPAKURA

Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva

Unajmujemo konje

I. SMITH

K. G. M. KELLY

Prve vrsti krojac.

Hrvati ! naručite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan

Lower Cameron Street. - WHANGAREI

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

J. MAURER

Urar i draguljar.

CAMERON ST. WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

OBZNANA !

Drzim da je poznato slavnom obcinstvu, da mi je na 22. travnja, tek. godine, pozar unistio skoro kupljenu gostionu, koju namjeravam ponovno podignuti. Ovim umoljavam moje prijatelje, koji mi sto novcano duguju, da mi nastoje sto prije isplatiti dugujuce svote.

Ivan M. Totic

DARGAVILLE

KAIKOHE HOTEL, KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKESON, vlastnik.

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

CAMERON ST. WHANGAREI.

Ovo svratiste ima 70 soba sa 4 vruce i ledene kupelji. Izvrstna podvorba. Hotel je u sredini grada. Konji i kocija daje se u najam. Dobar pasnjak i stala, kao i dobre vrste konjskog hraniva.

Cijena je 5/- dnevno ili 27- na sedmicu. Pokusajte se naiaviti.

RESTAURACIJA NA PRODAJI

Gos IVAN SANKO buduci putuje za staru domovinu prodaje svoju dobro poznatu i nanovo preuredjenu restauraciju, koja je sada jedna od najizvrstnijih ove vrste u citavoj okolici. Nikada bolje prigode tko zeli preuzeti ovu vrsti zanimanja. Cisti godisnji prihod £350 do 400 sterlinga. Restauracija je na najljepsem dijelu grada, koji broji do 4,000 stanovnika. Cijena je 375 sterlinga u gotovini. Tko bi zelio kupiti jua nek se napresno obrati na mene kroz slijedeca tri mjeseca.

IVAN SANKO Feilding

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

Bez Razlike

Ratno doba nijesu učinili razliku u našim cijenam.

Naši hrvatski prijatelji

Nači će nas vazda najbolje prodavaoce u cijenam za mušku i žensku robu.

Svaki Hrvat u okolici imao bi početi god. 19 5. sa kupovanjem svoje robe kod Heath & Morrison, i od njih vazda nabavljati, jer čemu biti bolje neg kod drugoga.

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.

Printed and Published by Croatian Publishing Company,

Limited at 22 Customs Street East.

Editor and Manager, G. L. SCANSIE. Telephone 3739.

Advertising rates sent on application.

U kakvim vodama pliva hrvatski narod u N.Z.

Pisali smo više puta da su ovo nova doba i da se svakim danom nešto nova poradja, da nova krv teče u žilam naroda, te da se sve munjevnom brzinom promjenjava, pa da je nuždno da se naoružavamo t.j. da se sakupljamo u jednu cijelinu, tako da možemo tititi našu narodnost i naše življenje u ovoj zemlji. Sve ono što smo pisali vidimo da se je jedino gubilo vrijeme, pa ne ćemo već i na dalje da o tome pišemo, jer je velika potreba da govorimo o našem opstanku u budućе.

Kako još nigda nije bio evropski rat, tako se još nigda kod nas nije dogodilo da smo progonjeni sa svih strana, kako se to danas dogadja.

Naši će čitaoci razumjeti, iz razni dopisa što ih danas donosimo u "Zori," koji su tiskani u auklandskim dnevnicima, u kojim smo vodama i što nam se spravlja, pa smo promjenili onaj naslov što je bilo nekoć tiskano "U kojim vodama pliva Hrvatska Zadruga". Zadruga pliva u vodama kojima joj mi donesemo, pa bilo to njezin potop ili spas, sve su to naša djela, a po tim djelima sami sebi stvaramo postelju na vrhuncu ili u ponoru. Kako vidimo već je došlo do nokata, pa da si osiguramo našu slobodu mi radimo sve ono što možemo i na temelju gdje imamo pravo, kako smo to pisali u prošlem broju i kako će razumjeti dionićari Zadruge u privatnim listovima. A sva daljnja javna sazivljanja na naš narod da se organizira u ovu protu-austrijsku Zadrugu od sada prekidamo, jer prateći ono što se oko nas zbiva, potiće nas da budemo oprezni, gojeći nadu da će nas narod razumeti.

Vidimo u dopisima što engleški narod o nama piše, kako nas zasramljuju podbacujući nam o našoj nemarnosti, da nemamo ponosa za našu narodnost, i da smo samo medju njima da se s njima okoristimo, pa se na ovo neki naši po Auklandu pomamili i viču "Gdje su oni koji posjeduju engleski jezik, zašto ne odgovaraju ?" Ali im mi to prepisujemo na njihovu neznanosti. Neka odgovora tko hoće, mi uvidjamo da ne imamo prava da odgovorimo, jer je pametnije ne otvarati jedna na svaki vjetar, a osobito ako smo uvjereni da bi nam se polomili,—**mi smo odredili samo sa njeki dio jedara utjerati u luku**, pa ne ćemo poslušati one koji viču "pišite."—Danas su nova doba pa se treba pametno snaći,—treba rada a ne vike. Imali bi smo potpuno pravo reći, da neka piše taj Ferri koji je eto opet doveo naš narod do propasti, ali mi nijesmo takovi. Mi taj njegov protu-hrvatski postupak prepisujemo njegovoj neznanosti, kao što i prepisujemo toga dosta mnogim ostalim koji se neznaju snaći u ovo kritično doba, da li još poremećuju naš rad. A opet do nekle možda Ferri ima i potpuno pravo zjaviti da je medju nama polojica koji simpatiše za Austriju, a po nekim dokazima i mi imamo da je to tako.

Osim dopisa koje danas donosio iz auklandskih novina, iznijе su novine iz drugih mjesta rade napadaje na naš narod. U Wingarei "The Northern Advocat" donosi dopis protiva austrijskem narodu, veleći da se austrijskim zakupnicim ne smije dati zakupnina, jer da je zarada u N.Z. za engleški narod a ne za ono ljude sa čijoj je narodnosti Britanija u ratu. — Nadalje veli budeli gradjanska uprava što takova raditi, imaju se promjeniti na upravu pravi ljudi koji paze na korist svoga naroda, jer taj novac što se inostrancima dijeli jest engleški vlastiti novac. Ovaj napadaj, koliko nam je poznato naperen je na našeg hrvatskog zakupnika gosp. T. Lupisa, pa nam od tamo pišu da im prevedemo jedan članak na engleški jezik, te da ga tiskamo u engleške novine, ali smo mi i ovdi od onog mjenja da je bolje ne stavljati ulja na vatru ako ju mislimo utrnuti. Naš se narod veoma uzrujava, i stane iz svega grla vikati kad ga što tišti. a to je upravo gdje se neznamo snaći. Promislimo se i ovo da je gosp. T. Lupis uzeo zakupninu od mnogo hiljada sterlinga, a na toj zakupnini drži samo naše ljude, dok engleški narod mora da gleda u oblake, a taj novac koji naš narod zaradjuje ističe iz poreza, kojega isti onaj Englez plaća, a koji nema gdje da dobije rabotu.

Gosp. Lupis zna veoma dobro da ga do sada Englezi nijesu napadali, niti da je imao ikakovi poteškoća kod svojih zakupnina, ali su sada nova doba, što je bilo pred šest mjeseci to je danas staro, pa se prama vremenu moramo da znamo i snaći. Mi smo pisali kad smo vidili naše vrijeme, a opet šutimo kad vidimo naše vrijeme, jer potonje proističe sa političkog pogleda kako i prvo, a osobito onda kad se šuti i radi. Što se više engl. narod podražuje to je nama teže raditi. Dakle prateći pomnjivo sva ova, mi bi smo savjetovali naše Hrvate u Whangarei da ne stavljaju ulja na vatru, već da rade i uzdrže svoj posao dok im bude dozvoljeno, a u ista doba neka se utvrdjuju i slijede savjet koji im je otposlan koncem prošle sedmice privatnim pismom, pa se ne će kajati i plakati za vrijeme izgubljeno da li čemu dobro doći, i to upravo onda kad bude u najvećem tjesnacu.

Našem su narodu već otvorene staze,—sad on već vidi pred sobom kud ga koja vodi, pa je samo njegova krivnja ako ne će da uzme stazu koja će ga dovesti na slobodu, jer je svakomu poznato u kojim vodama pliva hrvatski narod u N.Z.

Pismo srpskog vojnika svojoj suprugi.

(ovo je pismo iznio i "Star" u ponedjiljak)

Draga Ženo!

Čudim se tvojem pismu u kojem mi pišeš da pitam dopust i idem kući. Ti znaš veoma dobro da moje mesto nije kod kuće, i da bi mi pomučno belo pitati dok mi je srce zdravo i dok nesam ranjem, kako to kod mene do danas sledi hvala Bogu. Ja mislim da se ti strašis jer nas je neprijatel malko potesnuo, ali znaj da sam ja u sasma lepom i i tvrdom mestu, da ne želim boliega da tražim, nego li ove šančeve otkuda pucamna Švabe. Da sam kod kuće ne bismo ni ja ni ti beli štećne, pa nije li bolje da te ja štetim od ovud ujedno s mojim drugovom, nego li sam u našem dvoru, uz kuću, možda goruću iza nas? Znam da si puna tuge za tvoja dva lepa brata, Jero i Slavomir, ali bi ja samo rado živeti tako dugo kako će oni živeti u sppmeni naroda u svim mestima za stotine melja oko našega mesta. Takodjer, oni su pali jedan uz drugoga, nakon što su pobeli više Švaba nego ih mi mogosmo izbrojiti, — dakle vedi, da se imaš što dečiti šnjima. Sada da ti rečem, uzmi njihovu decu u nas doma i hrani ih dok se ja povratim, a nemoj se bojati da me tako grozis..... Oba tvoja brata, Jero i Slavomir, su imali lepši sprovod neg si im ti igda kod kuće mogla učiniti, i beli su isto oplakivani od dobrih žena u ovoj okolici, koje su pevale jadikovanje na njihovem grobu, isto kako bi ti uradila. Dakle umirise u u čuvaj tvoju i tvoje braće decu, a ne piši mi da kući idem, jer ako svet dozna onda bi na mene pao prezir zbog tebe. Tvoj i moj ded su nam prepovedali da ih je Švabo izdao, da ih je potisnuo da se uzdignu protiva Turcima, a onda učinio ugovor s Turčinom tako da mi budemo premorani predati se niemu. Turčin je bio neprijatel ali nije radio o prevari, ali je Švabo neprijatel i krivokletnik, dakle mi mora da jednoć šmjam obračunamo, a kad to već bude gotovo onda ću doći kući, ali ne prije toga, jer bi to bila budalaština.

(Takovi su srpski vojnici, pa je i pravo da se uzdignu medju čitavim svijetom kao najveći ljubimci slobode i svoje domovine, a zbog toga i najhrabreniji junaci evropskoga rata.)

Austrijska naredba svojim vojnicima

(Donosi "Samouprava")

Rat vodi austrijsku vojsku u neprijateljsku Zemlju, čije je stanovništvo ispunjeno fanatičnom mržnjom prema austrijacima, i, prema takovom stanovništvu, nikakav humanitet i blagodarnost nisu ni naj manje umesni, nego šta više štetiti. Toga radi naredjuje se trupama naj veća strogost prema Srbima. Svi neuniformisani borci na srpskoj strani imaju se bezuslovno potući. Tko u ovom slučaju imao milosti, biće naj strogije kažnjen. Čim se udje u jedno mesto, treba uzeti nekoliko talaca: (sužanja) Popova, u čitelja, i ugledniih posednika. Ako ma koji metak bude iz mesta ispaljen na trupe, svi se taoci imaju bezuslovno pobiti. U svakom mestu izvršiće se premetačina kuća i pokupiti oružje. Svaka kuća u kojoj se nadje oružje biće uništena. Ako se stanovnici takove kuće nebi mogli uhvatiti, obesiće se najugledniji među stani, koji bi prema okolnostima mogli dati obaveštenja o odsutnima pa nebi to hteli učiniti. Više od tri osobe ne smiju se sastajati na ulici. Ni jedno zvono ne snije zvoniti. Služba Božja dopuštaće se samo na molbu mještana i samo na otvorenom mestu pred crkvom; Prepoved se neće u takom slučaju nikaka dopuštati. Za vreme Službe držače se u blizini crkve odelenje spremno za paljbu. Narod koji se nadje u šumama ili na putevima, s, mjesta nek se izmlati i na mrtvo izmrcvari, osobito nek se u tom pogledu naj stražije pazi, dase uhvati kojeg člana od vlade.

General Horeštejin

(ovoje dakle izobra žena Austrija)

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

Kupujte

"HRVAT" PISAĆI PAPIR,—1/- knjiga sa četiri boje. Tko naruči poštom neka pošalje 1/2.

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!.

POKUSTAJE

DRUMMOND-A.

ZA

Drogarije i fotografske sprave

T. A. DRUMMOND—

LJEKARNIK.

DARGAVILLE.

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se možete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,

Ohaewai i Kaikohe.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

E. T. TATE

Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, e puzorke, formuliu za mjerenje i po vrbcu m cte izmjeriti sami odjelo ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene nz kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete s Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u i-ŕem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

GUM BROKERS

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Daigety's Bldgs., Customs St. W.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman and Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

1928 1914

SVEUČILIŠNA ZAGREB KNJIŽNICA

AMBER TIPS TEA

It is essentially the most popular tea with all classes of folks all over Maoriland—the wealthy know that money cannot buy more delicious flavour or fragrance. Those who must study economy have proved that it goes farther and there's no better value obtainabie.

Ask for the 2/- blend.
Other grades at 1/10 and 1/8.

89

EVERYBODY'S FAVOURITE

4730

Otrag cetiri godine biloje na trzistu raznog caja kojega je narod volio, ali danas je samo Amber Tips obljubljen diljem Nove Zelande. Ovu osobitu obljubu se je dobilo samo po zaslugan,—potpunu mjeru, potpunu jakost, potpunu vrijednost u svakom omotu.

Pazite se patvorine.

Pitajte onu od 2/-
Ima i od 1/10 i 1/8

Kako se o nama piše

Pisma na urednika "Stara"

(Ova su pisma iznešeno u "Staru" prošle sedmice)

Gospodine, — Opazio sam mnoga pisma glede njemačke i austrijske zarade na obali, te i ja tvrdim isto što i vaš dopisnik veli, da se moraju ovi ljudi strogo paziti, koji radu kod parobrodarnih društava u Auklandu. Izgleda nesvijesno,u doba kao što su sada, da ima biti toliki tužaba. Društva ne bi imali dati zarade tudjincima.Ja bi prestavio da engleški narod odbije rabotu uz njih, kako je to učinjeno i u Australiji. Vaš sam i. t. d.

Farmer

Kako sa inostrancima

Gospodine, — Na odgovor vašega dopisnika koji je potpisa sebe "W. H. Wharfe", u doticaju što su auklandski J. P.'s prestavili da se svi ljudi neprijateljske narodnosti zarobe, molim ustupite mi malo mjesta da stavim neke opaske. Što se tiče da Dalmatinci i Hrvati ne imaju ljubavi prama Austriji, to nije argument da su auklandski nadzornici J. P's postavljeni od "Strašivica" (funk). Kad W. H. Wharfe govori o "potpunom znanju o situaciji" zar nam misli reći, da oni Njemci koji su medju nama, koji su, kako on isti tvrdi, veoma lojalni svojoj domovini, nijesu opasni našoj zemlji u ovo doba? Je su li engleški stanovnici na slobodi u Njemačkoj? No! Svi su Englezi u Njemačkoj zarobjeni. Pošto se nekoliko Hrvata ćute protu-Austrijanci, to nije dokaz da njemština koja je poznata veoma protu-engleška ima uživati slobodu do njihove mile volje, kako to W. H. Wharfe priznaje, bilo bi za dobrobit njihove domovine. Glede njegove opaske, da neprijatelji koji trguju hranom da je druga stvar. U mojem mjenju, trgovci ili saveznici spekulacije, koji stiskaju hranivo ili koji rade da učine nepodobne dobiće zbog rata, imalo bi se šnjima kostupati kako je i Napoleon radio. Ako nam historija ne laže on je ustrijeljao takovu vrstu gospode. Svakako, postupanje s neprijateljskim narodom koji živu medju nama i onaj zlotvor koji kleveće o nesreći njegove domovine u ovem ratu,ne smije se za miješati i ne razumiti. Sa svakim pojedincem ima se strogo postupati bez ikakovog sažalivanog sentimentaliteta. Ali mi se čini da nikakav postupak ne će biti uzet, dok Britanija i njene prekomorske kolonije ne nauče sasvim ozbiljnu zadaću. Spomenimo se što je Kitchener rekao tu skoro, da rat još nije počeo. Svega se može dogoditi tekom dojdućih 12 mjeseci, a za biti na sjegurnoj strani kroz ovo doba, svi stranci moradu biti zarobjeni. Ovo nije "funk" da li naravna pamet.— **Ne okljevajmo**. Take no chance

Op. Ur.—Gosp, W. H. Wharfe, je pisao dopis proti sastanku Justices of the Peace, kojeg su držali da se Austrijanci i Njemci zarobe, u kojem je dopisu obranio Dalmatince. Nama se čini da je taj dopis učinio više škode nego koristi, jer je podjario pučanstvo kojo nas danas napada. Mi ako ćemo biti točni i doprinijeti ikakove koristi, ne smijemo podnipošto govoriti da su svi Dalmatinci protiva Austriji, kad ih ima skoro polovica koji su dušom i tjelom za Austriju i Germana, kako to oni ovde donose u 'Staru' što je M. A. Ferri pisao.

Stanje inostranaca

(Tiskano u 'Staru' u prošli utorak)

Gospodine,—Pošto sam opazio neke dopise u "Staru" o postupku sa inostrancima u Novoj Zelandi, nadam se da ćete mi dopustiti malo mjesta za neke opaske. Što je gosp. F. Wolter opisao o imenu ("Alien") "Inostranac" i "naturalised British subject," kojeg je izvadio iz Encyclopedia Britanica. Teorićno može izgledati dobro, ali bi pisac opomenuo gosp. Woltera da ovaj rat nije da se riječi ispravljaju ili tumače, da li pravi osjećaj i sentimalitet od rase koja se sada bori. Nije to pošto je inostranac dobio podaništvo kao britanski urodjonik u mirno doba, da je on lojalni podanik kad je Britanija u ratovanju sa zemljom odakle je on proistekao, — narodni su osjećaji veliki u ovakova doba; ovi engleški podanici možda imaju kakovi interesa u njihovog rodjenoj zemlji, koje mora da nadgledaju. —Možda se njegova rodbina danas bori u Evropi prama Engleškoj i saveznicam, — "Krv nije voda." — Pisac zna faktićno da su mnogi inostranci u Novoj Zelandi postali podanici, ne za ikakovu ljubav britanske narodnosti, da li za svoju komercialnu korist. Da Njemačka sutra iskrca jaku vojsku u Novu Zelandu, polovica Austrijanaca (Hrvata) u Novoj Zelandi spravilo bi se da se šnjima združe, pa bilo to samo da si kožu spase. Da Hrvati imaju ambicije za svoju narodnost ne bi danas bili pod austrijskom zapovjedi.

Kad je Austrija navjestila rat Srbiji slijedeći je paragraf izašao u "Staru" od 29. srpnja 1914 :— "Za kontradiktovati što su neki auklandski Austrijanci izjavili da su osjećaji novozelandskih Hrvata uz Srbiju, gosp. M. A. izjavljuje, da su osjećaji jednako razdijeljeni, da je već deputacija čekala na austrijskog Konsula da ga uvjere o njihovom lojalnosti." Gdje su sada ovi lojalni Austrijanci?—narod koji je bio spravan potpomoć Austriju proti Srbima. Pisac ima potpuno pravo sumnjati da ovi sada traže zaštitu uz uz prave Slavene, koji su se odrekli Austrije još prije nego je engleška stupila u rat.

Vaš sam i.t.d.

TRUE BRITISHER

(Pravi Englez)

Sadasnjo pitanje

Gospodine,—Danas opstoje dvije stvari koje tište veliki dio naroda. Jedna je da ima veliki broj jake mladosti koji se kriju iza majćijih skuta mjesto da idju u rat. Radje bi vidjeli njihove otce da otidju, i da se njihova braća i prijatelji bore za svoj život,neg bi se ostavili vrzati oko djevojaka igrajući tennis i croquet. Djevojke! zašto podnosite takove stvari?

Druga stvar je slabi noga državna polica o pitanju Njemaca i Austrijanaca nastanjeni u Novoj Zelandi. Nešto malo ih je zarobjeno, ali zašto ne svih? Zašto se razlika čini. Ja bi želio da se učini kakova organizacija i sazovne javne skupštine, pa sam stalan da bi bila jaka izjava od naroda, a glas naroda nije nestalni put. Nitko ne želi ozlediti civilnog čovjeka, ali istodobno mi se borimo za naš narodni opstanak,pa svi civilni ljudi neprijateljske narodnosti, bili oni socialnoga stališa ili ne, ima im se dati 14 dana vremena da odlaze iz zemlje, ili da se zarobe, bili oni podanici ili ne. Nemojmo učiniti pogrješku.Ako se njemačka flota izvuče, nebi nas onda poštedili za našu budalaštinu i neopreznost dozvaljajući, bilo za socialni uzrok ili za što drugo, da se neprijateljski inostranci šetaju medju nama. Vaš sam i.t.d.

T. WEST

Op. Ur. — Izgleda da se dani primiću.

Ljudi! Treba li vam novaca? Zelite li osigurat budućnost? Nikad zgodnije prigode nego li je sada za tri ili cetiri valjana druga.

Uredjeni Vinograd; bogati vocnjak; moderno uredjena konoba sa svim mogućim spravam---konoba puna vina i kvasine, prigodom je nasuti se novca.

59 ekera dobra zemljišta tik uz more; 18 milja dalje od Aucklanda; parabrod svaki dan do farme; škola, pošta i telefon u blizini—Nova kuća sa 5 prostranih soba; 10 ekera je pod lozom i vočnjakom: konoba je providjena modernim spravam iz Belgije, uključivši gvozdeni turnj, 3 velika badnja, bačava za 4,000 galuna.--Konoba je 50 x 40; izvrstna vina u konobi, uredjena za prodaju 2.000 galluna; kvasine 1,300 gal.: šed na kraj mora 18 x 8; prostrana i nova staja za konje i krave, jedan konj, 2 krave, brod, novo-probiveni put (privatni) kroz šumu 5 nogu od novog privatnog mosta 60 x 6.---Na mostu se krca voće, vino i ostali proizvodi.

Prodavaoci ove uzor farme stekli su imetak u par godina do 8,000 sterlinga sto su vrijedni dokazati na zahtjev kupca. Vlastnik se povlači s farme radi slaba zdravlja.--- Vlastnik je voljan podučiti kupca do najtanje sitnice.---

Cijena £2,200, £1,200 na lake uvjete; £1,000 gotovine.—Nadje li se kupac do jematve, to mu se u gornju svotu uključuju i svi ovogodišnji proizvodi.

Farma je na krasnom položaju. Za vrijeme ljeta mjesto je puno izletnika,--- prigoda prodavati groždje, voće i vino.

Hrvati---Smolokopci! Kopanje smole vazda je neugodna stvar, a osobito u vrijeme rata. Baviti se smolom znači nehajati za budućnost. Trojici valjanih drugova osigurana je budućnost na ovoj farmi.--*Ako su vlastnici ucinili na njoj lijepu svotu, zar nemogu i tri valjana druga?* Ne žalite uložiti novac, buduć je cijena uprav niska, kad se znade da je osigurano za £2,000.---Žurite se, jer ovake prigode nema. *Nemojte se uzdati u smolu, vec svu nadu polagajte u kupovanje zemljista kao sto je ova farma. Na pasao! Budite svoji gospodari!!! Za potankosti pisite na "Zoru."*

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Bolnicarka u pripravi.
Mi takodjer radimo i u "Winders,

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.
Cuba Street, Wellington.

Alex. Costello

Najpolje mjesto za odjecu

Najbolja odjela u N.Z. uradjena po mjeri za sami 75/-

Prve vrsti radja i jamcim da ce dobro pristojati.

Alex. Costello

Dargaville

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Fotografije

Jedina fotograficna radionica, koju Hrvati posjecaju kad dodju u Whangarei, jest

T. G. PALMER, studio, uz postarski ured

Cameron Street, WHANGAREI

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

A. G.

Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).

ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, jedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

A. W. WATSON

POSTOLAR PAPAKURA

Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalihi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,

VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

Novo za gotovo kod

GREGORY, DARGAVILLE

Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po veer. Svieze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odtremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

JOHN S. PETRICEVICH

General Mercer and Clothier

Phone 1305 **85 Victoria Street, Auckland**

Jedini hrvatski ducan od svoje vrsti u ovom gradu.

Uzdrzim u zalihi svakovrstne robe, odijela, i svakih ostalih razlicitih oprava od najbolje vrsti i najnovije mode potrebite covjeku radniku, uz umjerene cijene za gotov novac.

Preporucam se braci Hrvatima kad u gradu prisustvuju, a navlastito onim pri odlasku za staru Domovinu, gdje ce ne samo imati najbolje prilike za potrebne stvari odabrati i dobiti po svojem najboljem zadovoljstvu, dapace ce istodobno i pristediti svoj tesko dobiveni novac.

Tokodjer pri promjenjivanju i odpravljanju novca kod poste i banke kao i u svim ostalim pri odlasku putnickim potrebam posvecujem najbolje paznje i izvrsivam sve poslove tocno i sigurno sa najboljim zadovoljstvom.

Jedini pokusaj osjeguraje zadovoljstvo i osvjedocuje vrijednost za potroseni novac.

Zastupam kao tumacnik pred malim i velikim sudom, kao sve privatne pojedine poslove poduzimljem i usavrsujem sa najboljim uspjehom.

New Zealand Loan & Mercantile Agency Co.

LIMITED

DARGAVILLE

Za Pljevu, Zob, Djubar, Zicu, Kuklje i. t. d.
Svih ratarski potreba u zalihi
Uz najnize cijene
Zatrazite kod nas vase potrebe

Frank Bodle, Manager ***P. S. K. Mason,*** Agent

SETTLERS' HOTEL

WHANGAREI.

Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.

Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.

J. W. BURDETT, vlastnik

Prije u Kawakawa i Tangiteroria

P osaljite odma po

STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

10--Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

8--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

S. STONE & Co. Ltd.

Queen St. - - AUCKLAND

Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

Za znanje

Pisaći papir "Hrvat" može se kupiti kod niže imenovane jugoslavenske braće, koji su takodjer uoblašćeni dijeliti božićne knjižice badava svim onim ljudem koji nijesu "Zorini" prebrojnici, kao božićni dar. Ne zaboravite kupovati svoj papir, ta nije skup a krasno je uredjen i veoma dobra hartija.

Pisaći papir za plaću, knjižice badava, kod:

F. Lušić, ... Awanui
M. Srhoj ... ... Waiharara
Trustees G. F. Dickison, Kaikohe
I. J. Vodanović, ... Dargiville
Stokes & Earl, ... Papakura
S. Prgomet, ... Whangarei

Povjerenici Gosp. G. F. Dickison, Kaikohe, kupili su od nas 72 komada papira, pa preporučamo našoi tamošnjoj braći da kupuju naš papir od njega.

Knjižice se dijele badava kod:

Heath & Morrison, Whangarei
Kean Clarke Bros., „
R. Baker Bros., ... „
J. Evans & Son. Waipapakauri
J. Baito, ... Waihopo
L. Petričević... ... „
Tony S. Barbarić, ... Hikuai

Gosp. J. Baito i gosp. L. Petričević na Waihopo, uablašćeni su primati novac za Zadrugu za diokao i za svaku drugu naručtbu ili preplatu. Gosp. I. J. Vodanović u Dargaville i Northern Wairoa. Gosp. M. Srhoj, i gosp. G. Banović, Waiharara. Gosp. F. Lušić, Awanui. Gosp. G. P. Klinac iz Papakura, je uoblašćen za obće, kao upravitelj Zadruge.

Objava

Pošto je naš urednik pretrpan poslovima, najudvornije umoljavamo sve one koji žele š njim osobno govoriti, da bi se blagoizvolili prijavljivati kod ureda samo petkom popodne ili subotom prije podne, jer mu je ostalo vrijeme tekom sedmice okupirano. U slučaju da bi ga tko napredšno trebao tada neka opredijeli vrijeme za interview i ostavi kod tajnika u uredništvu.

Za pretplatu, promjenu adresa, naručenje lista i ostale male potankosti, umoljavamo dične rodoljube da to obave kod tajnika u uredništvu jer su to njegove dužnosti.

Uredništvo

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion'**, brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Trgovina djece u Americi

U nekim mjestima Amerike naišli su na posve neobičnu trgovinu. U jednom rodilištu provodili su čitavu trgovinu. Ali tekom iztrage obteretilo ju je mnogo stvari. Ako je u kojem od ove djece kolala modra krv, tada mu je cijena bila vanredno skupa. Predstojnica toga zavoda se brani, da nije znala za ovu trgovinu. Ali tekom istrage obteretilo ju je mnogo stvari. Kako je istraga pokazala,postupalo se je posve po trgovački. Kad je došao kupac poredali su djecu pred njim, a gospodja nadstojnica je počela da hvali robu i da ju osobito teplo preporuča. Cijena jednom dietetu kretala se je oko 100 dolara. Djeca su se prodavala obično ženama bez djece, koje su na ovakav način prevarile svoje muževe da si osiguraju njihov imetak ili ljubovce odličnih ili imućnih kavalira, koji su onda ovakovoj kupljenoj djeci ostavljali lijepe svotice. Dakako da će mnogi s djecom obdareni suprug ili ljubovnik sada biti u sumnji, nije li možda i on došao na ovakav neobičan način do potomka.

Nek je kobili lakše.

(Narodna.)

Jašio jedan seljak na kobili, pa zauzlo sebi preko ledja torbu punu. Pitaju ga šta mu to znači, a on će: "Nek je kobili lakše!"

Iz rata.

—Dakle Turci ipak napreduju?
—Da, prema Aziji.

Gigo na ratištu.

Bio cigo u bitci i vidjevši, da se i bez njega tuku, pobjegne. To se je opazilo i cigu pritvoriše. Legnuvši spavati, metne on noge na uzglavlje, a glavu položi tamo, gdje bi imale noge stajati.

Kada ga zapitaše zašto tako radi, reče:

—Neka noge počivaju, jer su me one spasile, a ne glava!

Na plesu za "Crveni Krst."

—Vas je gospodjice, bez sumnje, patriotizam ovamo doveo, zar ne?
—O ne, moja teta!

Djecja usta

—Majko, a zašto ne zvoni danas podne?
—Upita je mali Ivica, kad na veliki petak nijesu zvonili, nego škrebetaljkama škrebatali.
—Zato, jer je danas umro Isus Bog.
—A tko će od sada biti Bog?

Za vjencanja

Svećenik (njemu): Ljubite li ovu osobu?
Mladenac: Ljubim!
Svećenik: Hoćete li je uzeti za ženu?
Mladenac (tiho): moram jer, jer.....

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

SMOLA.

Svak k'avome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:

G. Gallagher - Waihopo

George Erceg

24, Custom Street East, Auckland.

NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!

Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO

C. H. FORD

. KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,

DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. H. GUNSON Sedlar i napravljac konjskih oprava.

Telefon 119 ***Cameron Street, Whangarei*** Telefon 119

Velika zaliha sedla i ostalih konjskih oprava, kao pokrivala za konje i govedu. Kod mene je naci svih potrebstina za jahace uz veoma niske cijene.

Popravljam dok cekate. Kupuje kod onoga tko oglasuje u "Zori.'

ZLATO kupovati jeftino i po izbor velika je korist; t sve mozete kod nas imati. Mi mozemo prodavat jeftinije nego itko drugi; mi ne placamo velik ajam za moderni ducan, vec imamo sobe na drugom spratu. Takodjer, mi ne drzimo nepotrebne sluzincadi, jer i oni zahtijevaju dobru placu—mi radije prayimo dobru vrstu i dajemo jeftinije nase stvari musterijam i tako dobivamo dobar glas.—Mi pravimo lance i sve ostale zlatne i dijamntne predmete u nasoj tvornici, te ih prodajemo direktno na pragu musterijam preko nasih agenta. Ako inate volju kupiti lanac, sat, prsten, itd. kupite si kod nas i biti cete zadovoljni, a u slucaju da ne biste bili, mi cemo vam primiti stvari natrag i povratiti novac, ako nam stvari povratite u podpunn redu. Nas g.Blanc, putuje vazda izmedju hrvatskog naroda osobito u Northern Wairoa, te cete od sada vazda vidjeti u domacim vijestima, u Zori, kad ce g.Blanc biti u Dargaville. Ako imate volju kupiti drugdje bilo bi vam koristno da kupite kod g.Blanc, ako vam je pri ruci, ili da pisete za cijene direktno na nas Ured, mi cemo vam odmah odgovoriti. Pisite hrvatski ako vam je milo.

BLANC & CO., Jewellers and Importers. H.B. Buildings, Queen St., AUCKLAND

(*Kad pitate ili narucite spomenite "Zora."*)

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno. Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland. Editor, G. L. SCANSIE

SATURDAY, JANUARY 30, 1915

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

17 9 24
mist

89.669

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda. — To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 20 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI — THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — GODINA YEAR 3

AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 22. SVIBANJ, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, MAY 22, 1915

Gosp. Milan Rajcevic

Nenadano nam je pao u bratski zagrljaj

U prošli ponedjeljak došao je nenadano sa parobrodom "Niagara" iz Sydney, naš dični brat Srbim gosp. Milan Rajčević sa svojom odličnom gospodjom,—poznati srbski jornalista "Večernji Novosti." Pošto je gosp. Rajčević u ponedjeljak bio opredijeljen rznim poslovima, toga radi nije mogao da se najavi u uredništvo "Zore," pa nas je posjetio lično u uredu sutra dan poslije podne t. j. u utorak.

Rekao nam je gosp. Rajčević: "Dobro mi je poznato da imate Vašu novinu "Zoru," što vam samim služi na ponos. Ali nijesam znao, buduć da mi je nepoznat grad, gdje se nahodi administracija novine i, zato sam bio prisiljen pitati jednog Engleza gdje se nahodi uredništvo srksko-hrvatske novine "Zora," a ovaj mi je u taj mah pokazao u pozorivši me da na zgradji vije srbska zastava. Na prvi se mah na njegov odgovor začudim, tad se odvažim i pogledam na zgradju, i zbilja nedaleko od mene vidim gdje fijuka mili moj srbski barjak. Nakom toga, vesela srca zaputio sam se prema uredu da se najavim, gdje se nadjo u vašem bratskom zagrljaju."

Njegov dolazak je nas na prvi mah veoma iznenadio kad nam se je najavio u ured. No kad smo začuli njegov gromki ali ozbiljni glas, s kojim nam najavi da je on sin herojske Srbije, vjerne posestrime potištene, Hrvatske, od neizmjerne radosti srce nam je zaigralo automatičnom brzinom, stisko smo desnice izmjenivši pozdrav i dobro došlicu. Poslije pozdrava gosp. Rajčević nam počme pripovjedati o svojem putovanju što smo sa pozornošću pratili.

Iz njegova govora razabiremo da je on malo poslije balkanskog rata ostavio Srbiju, i krenuo na put, širom svijeta, kao dopisnik "Večernjih Novosti" i izvjestitelj dviju ruskih dnevnih novina "Rusky Slovo" u Moskvi i "NovoeVremya" u Petrogradu. Pripovijedao nam je kako je imao ugodan boravak i putovanje po svim državama Europe, te kako je bio popularan kod raznih ličnosti, kao dobro vidjeni i tudjoj javnosti poznati srbski jornalista. On je vrlo naobrazovan čovjek i inteligentna osoba pa je kao takov, pridobio naklonost i duboko poštovanje od sviju europejskih naroda.

Nakom što je proputovao Europu nastavio je svoj put kroz Aziju i Afriku gdje kao je biolog proučavao život i prirodu ondašnjih naroda, što mu je kao jornalisti dalo upute o opisivanju onih krajeva.

Poslije putovanja kroz Indije nastavio je svoj put u Australiu, da i ondje donekle prouči odnašaje urodjenika, gdje je putovao punih 8 mjeseci. Pošto je buktio ovaj rat, sve od kad je on došao u Australiju, nije mogao da umiri svoje sinovsko srce, koje mu je puno goruće ljubavi prama matere zemlje—Srbije—a da jom bar u čemu nepomogne. On se je već bio stavio na posao, da bar novčano pomogne Srbiji; te je lično sa svojom suprugom otišao do australianskog ministra presjednika, te ga zamolio da otvori sakupljanje miloda raza nastradale srbske porodice u ovem ratu. Njeg. Preuz, gesp. Hollman uslišao je molbu gosp. Rajčevića; kako mam je već poznato da je australijanska vlada položila £1000 za podporu Srbije.

Gosp. Milan Rajčević,
novinarski dopisnik, koji je stigao u Auckland, prošlog ponedjeljka.

Poslije se toga sakupilo po raznim mjestima Australije preko £5000 za podporu Srbije.

Gosp. Rajčević sa svojom gospodjom, bio je primljen kao odličan gost kod gosp. Hollmana, te je bio čašćen onako, kako se i dostoji onakovu sinu, herojske Srbije. Sve su glavnije novine u Australiji u velike opisivale dolazak gosp. Rajčevića, a neka su već bile iznijele sliku njegovu i njegove supruge.

Nakom dugog boravka u Australiji gosp. Rajčević je krenuo na put za Ameriku preko Nove Zelandije, gdje se je svratio za neko doba ovdje u Auckland, da donekle prouči naš život—braće svoje koji smo pod pritiskom austro-magjarske sile bili primorani da ostavimo ognjišta naša—mile i drage, da bježimo u tudji i daleki nepoznati svijet—tražiti kruha i slobode. Mi opažamo na licu našeg srbskog brata veliko zadovoljstvo; a njegova su usta puna duboki izražaja, jedinstva, bratstva i sloge; njegov sjajni i ozbiljni pogled izrazuje; "E braćo! Ja sam veoma sretan, što se nahodim u vašem zagrljaju!"

Tko je pratio naše hrvatske novine, taj je više krat čitao o g. Milanu Rajčeviću kao čistom i nepokvarenom Jugoslavenu i čestitom Srbinu.

Visoko cijenjena gospodja Rajčević je grčkoga roda; nepoznaje našeg jezika, već dobro zbori druga četiri kao što i gosp. Rajčević.

Kao što sunce u sredini zimskog doba nenadano sine i sa svojim zlatnim tracima obasja turobno zimsko podneblje, tako se medju nama u dalekoj tudjoj zemlji—nepoznatim narodom nenadano pojavi—brat iste krvi i jezika, sin istog bratskog herojskog srbskog naroda, i unese radost i veselje u srca novozelandskih Jugoslavena. Svaki pošteni Hrvat, Srbin, Slovenac, ili bolje rekuć jugoslaven, imo bih se radovati dolasku našeg srbskog brata i uskliknuti:

Dobro nam dosao brate i sine, posestrime nam Srbije!

Mojoj braci na znanje

Poziv na skupstinu

Braćo Slaveni!

Na mome putu preko Nove Zelandije za Ameriku prespeo sam ovdje u Auckland medju Vas braćo, da se zadržim bar za kratko vreme medju vama: da bar donekle proučim Vaše stanje u ovoj tudjoj zemlji. Ja sam se na prvi mah našao veoma zadovoljan u vašem bratskom zagrljaju.

Ah koliku ugodnost čutim u mome srcu—i bit će mi jako milo odazvati se molbi uredništva "Zore," kao i želji pojedinih naših Slavena nahodeći se u ovem gradu — održati javno predavanje, koje će se odnositi na raspravu političkih prilika jugoslavenskih naroda—kao i o svom privatnom životu i putovanju po raznim delovima sveta.

Cilj moga predavanja biti će:—da dobrvoljnim prelozima i darima, koje ćemo posle predovanja medju sobom sakupiti—priteknemo u pomoć junacima—i braći našoj, koje se bore za slobodu i ostvaranje velikih slovenskih ideja—da im bar time pružimo materijalnu ako ne drugu pomoć.

Nadajući se u Vaše milosrdno bratsko srce da će te se odazvati mojem pozivu, te tako u što većem broju posjetite i saslušati moje predavanja.

Uz bratsko pozdravlje,
Vaš sam vjerni,
Milan Raćević

Jedna isprava

Gosp. Totić nam je poslao ispravu, za onaj dopis "Evo ga o-o-o," ali mi to nećemo uvažiti sve dotle dok gosp. Smundin nebude podpisao svoju ispravu vlastitom rukom. Tko dvoji da ono pismo nije stiglo u ured i da je neistinito, neka se navrati k nama u ured.

Jedina je pogreška što smo stavili njegovo ime Toma, dočim je na listu podpis: Tony Smundin.

Otvorenje skupstine

Sutra t. j. u sobotu, na 22 May, odrzati ce gosp. Milan Rajcevic svoje predavanje u dvorani Chambers of Comerce, u Swanson ulici. Predavanje ce zapoceti u 7 satih vecer, pa molimo svu bracu Jugoslavene da sto u vecem broju posjete ovo predavanje, koje ce biti zanimljivo za nas narodni zivot.

Za prodaju

42 ekera vlastitog zemljišta. Kuća sa četiri sobe, i sa štalom. Četiri ekera oranice posijano sa travom; ½ ekera vinograda razdiljeno u četiri bokuna, lijepa i tvrda predgrada sa 5 žica, stupi od puriri. Vinograd se može orati jer je veći dio vodoravan. Zemljište je dorbo obskrbljeno vodom; —oluja nemože nanijeti štete. Sešt čena drvene predgrade, visoke 5 noga što brani vinograd. Perd kućom je glavni put što vodi do stora, pošte i škole. Samo je milja dalečine do parobrodskog pristanista; javna dvorana i stor 10 čena; U blizini je smolovno zemljište koje je najbolje u Nortu. Cijena je £120.

Za potankosti obratite se na:
W. KERR, - P.O. KAITAIA
(ili na urednistvo Zore)

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - 7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.
Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrsuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
Urednik B. MIHALJEVČ
22 Customs Street East, Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company, Limited at 2 Customs Street East.
G R. HART, Secretary. Telephone 3739
Advertising rates sent on application.

Konture Dardanelskog triumfa

Dardanelski tjesnac to je glavna točka, koja igra važnu ulogu u današnjoj politici u čemu obstoji uspjeh ili poraženje Saveznica u ovom ratu. Rusija neimajući prolaz kroz Dardanele, osjećala je takov poraz u trgovačkom saobraćaju, isto kao da čovjek ima svoj veliki i ugodni raskošni stan, a bez vratih na njemu da nemože iz njega izići i pokazati narodu svoju imovinu,—i to je na Rusiju mnoga efektovalo. Rusija je radi blokanih izlaza svoje trgovine, očutila poraz, ne samo u ovo posljednje vrijeme, dali kroz cijelo devetnaesto stoljeće; rusko je bogatstvo i trgovina neizmjerno velika, ali je sve to do danas bilo pokopano, i do Rusije se nije mnogo držalo — dapače je od mnogih vlasti u Evropi prezirana bila, a sve radi nespoznanstva njezine unutrašnjosti i trgovačkog bogatstva. — Nema tome dugo vremena od kad je Rusija htjela da prokrči sebi put kroz Dardanele, da time učini novi život svojem trgovačkom obstanku; ali je u tom pravcu Rusija našla nove neprijatelje. Sve europejske velevlasti našle su se skupa da blokiraju ruski problem, kako su joj već to učinile kad se je nalazila pod zidinama Carigrada. Mnogi će kazati da su velevlasti imali pravo što su štitili turskog carstvo u Europi od Rusa; ali to nebiva tako: Turcima je bila starina u Aziji, i njihova je sila sa oružjem zasjela na na obalama Crnog i Egejskog mora, te se je širila preko Slavenskog Balkana, i da nije bilo ratoborni i uzdrljivi Slavena, danas bi turska vlast gospodovala nad većim dijelom Europe. Radi gore navedenih razloga, mogu se kritikovati velevlasti, jer su zaboravili na sva dobra što je za njih Rusija počinila, i sa njom cijeli narod Juga Slovinskoga.

Ovaj rat Saveznica sa Austrijom i Njemačkom, doveo im je i Tursku za neprijatelja, što Rusiju najviše i veseli, dočim ima dva čestoga i moćna neprijatelja, sa kojima se mora boriti, svim silama. Engleška i Francuska, koje su ekoć ustajale na obranu Sultana, eto se danas sdružiše rame uz rame sa Rusijom. "Prigode beru jagode," veli naša narodna poslovica tako se je ovog puta zgodilo Francuskoj i Engleskoj. Njihovi su državnici uvidjeli kud vodi cijela Austro-Njemačke politike, uviđeli su oni, da njima prijeti pogibelj od Njemaca, i za to su se pridružili Rusiji, da budu jači protiva najezde njihovoj. Danas vidimo da Engleška i Francuska, sa svojim istim oklopnjačam, razaraju Dardanelskke tvrdjave, koje su oni pripomagali graditi Turcima, da time onemoguće navalu Rusije na Dardanele. Nikakov Europejski diplomata, pa ni glasoviti engleski monarh Gladstone, možda nije pomišljao na ovaj prevrat kojeg mi danas u čudu gledamo. Ovaj prevrat koliko je sam po sebi zanimiv te izgleda jedini fenomen u historiji svijeta.

Važnost Dardanelskog tjesnaca, je svakome čovjeku poznata, jer ga već od vajkada nazivlju ključem Europe." Vlast nad Dardanelima,—to je danas riješenje na dnevnom redu—a koliko nam je poznato toje već donekle riješno. Nakon šest mjeseci ratovanja kad se je sastala ruska Duma, izjavio je ministar presjednik gosp. Podzianko slijedeće: "Horizont sporazuma je čist i bez najmanjeg oblačka." Takodjer ćemo ovdje donijeti izjavu, koju je slovio u Dumi ministar vanjski poslova gosp. Sazanov: "Njemački pokušaji da se posije nesloga medju saveznicima širenjem vijesti da su pojedini Saveznici skloni da zaključe posebni mir. Ti svi pokušaji bijedno su prodani. Svijet zna da je unija saveznika nepokolebiva i da svaki dan biva sve tjesna, sa jednim ciljem da slomi vojničku snagu neprijatelja i da stvori jedno stanje stvari koje će dozvoliti Europi da uživa stalan mir. U tom djelu u kojem svaki saveznik unosi svoj dio, saveznice se pomažu uzajamno i energično."

Iz ovih izjava možemo razabrati da se je donekle riješio Dardanelski proces, i da su odnošaji izmedju saveznika nepovrijedljivi. Horizont negodovanja je Dardanelski tjesnac, koji bih mogao nenadano stvoriti skandal izmedju Saveznica, što bih moglo naruštiti sve lijepe ciljeve, koji bih se dali provesti poslije ovoga rata.

Francuska i Engleška mornarica natječu se koja će više učiniti progresa da čim prije prodru kroz Dardanele, da tako jednog dana osvanu pod zidinama Carigrada. Ruska Crno-morska flota, takodjer progresuje na Bosporu; po njihovom natjecanju dalo bi se letimično zaključiti da to čine, koji će od njih prije stupiti na Carigradsko tlo. Mi možemo sa podpunim uvjerenjem ustvrditi da ne će dugo vremena proći, dok Dardanelski tjesnac padne u vlast Saveznica. Proces koji ji bi se ima odigrati poslije Turske katastrofe ne ćemo ovdje citirati, ni ti ćemo se upuštati u kakove zaključke njegovog resultata, već to pripuštamo na umne državnike moćnih svaveznika, neka rade na onim istim zajedničkim interesima, na kojima su podigli ovaj veliki historički europejski proces.

Opet uzrujanost

od demonstrira iz ogorčenosti na Njemce.

Njemci i Austrjaci moraju u zatvor.

Nije tome dugo vremena od kad je novozelandski narod htio da prisili svoju vladu, da u ovo kritično doba zašužnje sve neprijatelje Njemce i Austrijance jer da bi oni tečajem ovoga rata, mogli poremetiti javni mir i red u ovoj pokrajini, što bi bez sumje moglo neugodno djelovati na ovaj urodjenički narod. No vlada je ove zemlje donekle udovoljilo zelji naroda, te je dala zasužnjiti neke Njemce, koji su bili jasno poznati u narodu; i time se je donekle udovoljilo želji naroda.

U posljednje vrijeme rijetko se je čulo govoriti sa strane naroda, pa i vlade—o kakovom zarobljivanju dok se napokom nijesu počeli opažati neki požari i razna osumjećenja, što se je prije rijetko kad opažalo, pa je to sada narod u velike iznenadilo. Veliki požari i neka odkrića špijuna u Engleškoj, pa i u Australiji i Novoj Zelandiji, pobudili su novu senzaciju u narodu, i narod je stvar ozbiljno shvatio da radi živo na tome, kako da se svi neprijateljski narodi za sužnje.

Kako vijesti donose u Johennesburgu je narod činio velike demonstracije: Razni su Austro-njemački dućani razrušeni iz temelja: mesarnice, saloni, svratišta, dućani pa privatni stanovi svi su iz temelja razrušeni. Njemačka zastava i slika Kaisera Willema, javno je na ulici spaljena uz veliko oduševljenje noroda.

Mnoge su njemačke zgrade iz temelja izgorjele, takodjer je njihov jedan klub iz temelja razrušen. U ovoj uzrujanosti je narod počinio preko 250,000 šterlinga stete.

U Melbourne su takodjer pravljene velike demostracije. Jedna polovina ulice Collins, to je vlastničtvo jednog njemačkog društva, kojega je i Kaiser najveći dioničar,—koju su demostranti htjeli sa požarom uništiti; ali im je to redarstvo zapriječilo da izvedu. Australijanska je vlada prisiljena, da ulicuCollins preduzme od Njemaca u svoju vlast, da ju tako narod ne uništi.

Narod je počeo demonstrirati i u Sydney, redarstvo već pazi na jednu zgradu, u kojoj je bio njemački klub, da ju ražarena svjetina ne razruši iz temelja. U svim ovećim mjestima Australije narod demonstrira zahtijevajući da se neprijatelji zašužnje.

Narod se je i ovdje širom kolonije uzrujao, čineći demostracija u znak ogorčenosti. U Wanganui su već razrušili neke dućane njemačke, tako da redarstvo ima velikih poteškoća da umiri demostrante. Načelnik grada nastojao ih je umiriti sa blagim rijecima, ali medju svjetinom blagosti nema, pa načelnika i raniše. Grupa naroda oduševljeno je klicala; "Dolje sa ratnim ministrom, akoli ne će da zasužnji neprijatelje."

U Dargaville se je držala skupština na kojoj su zaključili, da se neprijatelji zatvore, i za tu su svrhu poslali molbu ministru presjedniku Massey; na što im je on odgovorio, da je već javio u

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Na Prodaju
Dobra agencija za prodaju zemalja u kvim ulici (Queen St.) Vlastnik pradaje zbog slaba zdravlja.
Za potankosti priupitaje se kod ureda "Zore."

J. MAURER
Urar i draguljar.
CAMERON ST. WHANGAREI
Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odnemanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

IMALI BI STE KUPOVAT
HIGHLANDER MILK
jer se jamci da nije patvoreno. Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.
Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

AMBER TIPS TEA

It is essentially the most popular tea with all classes of folks all over Maoriland—the wealthy know that money cannot buy more delicious flavour or fragrance. Those who must study economy have proved that it goes farther and there's no better value obtainable.
Ask for the 2/- blend.
Other grades at 1/10
EVERYBODY'S FAVOURITE
4730
"Amber Tips" caj je famozan dijelom Dominije,—najbolji obiteljski prijatelj i obljubjen od svakoga tko ljubi dobar caj. Neusprored jen u ukusu i kvatiteti,—"Amber Tips" caj ne zapada vise od inferiornoga caja, kojega mislite da cine kupujete.
Pitajte za onu od 2s. lb. Ima i od 1/10

SVEUČILIŠNA ZAGREB KNJIŽNICA

GUM BROKERS

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.
Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u **Clevedon, Papakura and Manurewa.**

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banke).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

CAMERON ST. WHANGAREI.

Ovo svratiste ima 70 soba sa 4 vruce i ledene kupelji. Izvrstna podvorba. Hotel je u sredini grada. Konji i kocija daje se u najam. Dobar pasnjak i stala, kao i dobre vrste konjskog hraniva.

Cijena je 5/- dnevno ili 27- na sedmicu. Pokusajte se najaviti.

The Whangarei Hotel

S McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena

London za informiranje, pa ako primi naredbu iz Londona, da će onda poduzesti stroge mjere u ovom pravcu.

Iz Londona dolaze vijesti da su se tamo poduzele stroge mjere, i već su se neprijatelji počeli redom zasužnjivaii. Ovim se je putem cijeli engleski narod uzrujao, pa nas nebih ni najmanje iznenadilo, da nadalje ne će Austrijanci i Njemci ostati slobodni, u Engleskim zemljama.

Pošto je i nama nametnuto, u ovoj slobodnoj zemlji, ono sramotno ime "Austrians" radi toga se i na nas uznosi, neki dio pobunjenja ovog naroda, premda smo nevini i nedužni. Nepobitna je istina da mi nijesmo Austrijanci, ali mi to treba da svi čisto i bistro dokažemo Englezima, jer ćemo inače uvijek za njih ostati "Austrians." Istina je mi smo se donekle izkazali što smo, ali to nijesmo usavršili kako bi trebalo. Mnogi će kazati što ćemo se mi češati kod nas ne svrbi. To je dobro. Ali pritisnuto jače sve na više skače, pa bih smo mogli još oplakivati našu nemarnost, a sve u prazan vjetar.

Mi smo uvjereni da bi svakome od nas bila najveća uvreda kad bi pod tudjim imenom bio strpan u sužanjstvo ; a srce mu i duša puna ogorčenja proti Austri- i njemačkoj. Englezi neznaju što mi gojimo u svojem srcu, a sdruge strane naše im stanje i naša narodnost nije ni najmanje poznata, pa mi nemožemo očekivati da nas priznaju za ono, što i jesmo. Mi im moramo to otvoreno kazati,i odkriti naše srce, pa ćemo onda biti čašćeni kako i zaslužujemo. Dok smo ovako medju-sobno nesložni i rascjepani, što no se reče: jedan šija drugi vozi, dotle će Englezi uvijek o nama nagadjati i biti ćemo u pogibelji sve dok bude trajati ova ratna kriza.

Prije je obovomu bilo pisano, u "Zori," i narodu se je predstavljalo čega bi smo još mogli doživjeti, pa evo donekle je počelo izbivati na površinu. Mnogi su ondašnje pisanje krivo shvatili, veleći da su plašili narod, ali sada nam je jasno da nam je potrebito ono za čim se je onda propagiralo, a to je "sloga."

Mi smo u ovom razmišljanju, jednostavno odlučili poslati brzojanu molbuna ruskog i srbskog ministra presjednika, da nas oni, kao lojalne Slavene uzmu u zaštitu kod engleske vlade, da tako nebudemo izvrgnuti apsu i drugim prijaznostima, koje bi mogle stići pod nametnuti nam imenom "Austrians." Urednik je u ponedeljak večer osobno išao u neke naše gostione, te odkrio narodu naše namjere, moleći ih ako je moguće da se sakupi novac za brzojavni potrošak, na što su se kao pravi i čelić ni Slaveni odazvali pozivu njegovu.

Brzojav i je odpremljeni u utorak poslije podne. Kad dobijemo odgovor biti će objelodanjen u "Zori."

Upozorujemo narod da se ni najmanje uezuzrujava, već neka se drži blag i umiljat, jer bi jedna gubava ovca mogla okužiti cijelo stado. Upamtite to dobro !

Jedna podla afera

U jednom broju "Stara" od 18 ovog mjeseca, izašao je jedan članak u kome se govori o jednome mladome paru kako su izbačeni iz ladje "Niagara," jer se posumljalo da je mladi par Pruske narodnosti.

Mi sa naše strane koji smo takodjer zainteresovani tim mladim parom veoma nam je čudno—zašto uredništvo "Stara" nije donijelo ispravu o tome i objavilo ono što je kod vlasti utvrdjeno t.j. ne da je direkcija parobrabrodarskog društva već i ovdješnja policia pretrpjela "faisko," i da taj mladi par nije pruske narodnosti—već da je Srbin i dopisnik Balkanskog Press Bureau.

Neznamo ko će platiti taj "fiasko," ali u koliko znamo — taj reporter ne će iz Aucklanda sve dotle otići dok mu se podpuna satisfakcija ne dade.

Nepovoljstine

Kako je već poznato članovima naše Zadruge, o zamršenom njezinom pitanju, pa ćemo radi toga u kratko iznijeti neka raspravljanja istog:

U predprošli ponedjeljak držao se je upraviteljski sastanak, da riješi to današnje stanje stvari, ali je to sve bilo bez ikakova uspjeha Gosp. Skansi koji je na narodnoj strani, te gg. Sarić i Katavić predložili su ostalim upravi teljima, da se udovolji želji naroda, t. j. da narod bira po svojoj volji nove upravitelje kao i urednika. No ovaj je predlog ostalim upraviteljima bio "suvišnim" i nijesu htjeli niti da o njemu čuju, a kamo li da raspravljaju. I tako je taj sastanak bio svršen bez ikakovog resultata.

Prije ovog upraviteljskog sastanka, mnogi su dionićari i opunomoćitelji imali dva puta interview u privatnom stanu g. Skansi, gdje su odkrili svoje želje—onim upraviteljima koji su na narodnoj strani, a ovi su upravitelji, kako smo to prije kazali, predlagali na sastanku narodno mišljenje, ali bez ikakovog uspjeha.

Nakom što su mnogi dionićari doznali da se na upraviteljskom sastanku nije ništa riješilo, radi toga su oni opet držali svoj posebni sastanak, u prošlu subotu, kod kuće g. Skansia. Sastanku je prisjedao gosp. Skansi, te se je počelo na raspravljanje, kako da činimo, i što da zahtjevamo. Kad to već došli do sporazuma da postavimo spomenicu koju ćemo podnesti upraviteljstvu na rješavanje ; to smo ju iste večeri napisali i sutra dan odaslali. Spomenicu su podpisali slijedeća gospoda: G. L. Skansi presjednik, te članovi: Petar Katavić, Luka Sarić, Bartul Mihaljević, J. Bulog, A. Jelavić, P. Cvitanović, M. P. Rakić i Ante Domančić. U spomenici su naznačene imena dionićara, koji su zastupani od gore spomenutih osoba,

Mi očekujemo odgovor dali će oni riješiti našu spomenicu ili ne, da tako uzmognemo obzaniti dionićare, koji sa velikom onapetošću očekuju, kad će se i, kako riješiti pitanje naše Zadruge. Gosp. Sarić se je radi toga pitanja zadržao u Aucklandu.

Mi sa naše strane želimo da se ovo pitanje čim prije riješi—i to po volji naroda ; kad se udovolji željama narodnim, tada će se sadašnje stanje Zadruge promjeniti, na novi ekonomoćniji, temeljitiji život.

Čekajmo da vidimo, što će izaći iz torbe naših upravitelja.

Tko ima mnogo maraka, a želi ih prodati, neka se navrati kod uredništva "Zore" gdje će ih prodati za dobru cijenu.

Ratni Brzojavi

Neopisiva je grozota, koja je počinjena od njemački vojnika, nad Belgijskim narodom. Brutalnost njemačka može se usporediti, sa negdašnjim divljaštvom starih Rimljana, jer su to očito svjetu dokazali : paljenjem kuća, sela i gradova, bijući starce, žene i djecu, na divlju način oskvrnjujući djevojke i žene ; dapače i to što je još groznije : odsijecati djevicam prste s rukuh, pa ih onda kroz dojke naditi.

Dok bude živjeti narod na krugli zemaljskoj, dotle će i Njemci biti prezirani, jer su u dvadesetom vijeku, prvi naslijedili stope divljih naroda trećega stoljeća.

Saveznice su rapidno progresovale oko Carency prošle nedjelje. Kako donosi službeni izvještaj zarobljeno je 5.000 Njemaca.

Njemački su napadaji prošle sedmice, na Ypres, bili nepopustljivi. U najočajnijim časovima za Francuze, prispjele su engleske čete u pomoć, i tad je nastala paklenska borba između dvaju neprijatelja. Englezi su pretrpjeli veliki gubitaka, ali su i Njemci još žešće poraženi.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski primljeni.

Braćo svoj k svome !

Vaš sam na uslugi,

LUKA DEAN

Englezi su po drugi put porazili neprijateljski napadaj istočno od Ypres. Položaj je oko Ypres-a nepromjenjiv.

Iz Petrograda javljaju : Austrijski su napadaji oko Uzak Pasa i Spry sa hametom suzbijeni pretrpivši veliki gubitaka. Tečajem prošlih dana neprijatelji su ostavili 5,000 mrtvih vojnika u okružju Javornika.

U okolici Dnjestra, Rusi sa nacijeloj fronti, od 40 milja dugljine progresovali veoma uspješno, pretrpivJi neke gubitke. U ponedjeljak je zarobljeno 5000 Austrijanaca. Neprijatelji su napustili Dnijestar i Zaleszki.

Rusi tjeraju niemačku vojsku koja je provalila u Baltičke provincije,—i to sasvim uspješno.

Ruska Crno-morska flota razrušila je jednu, izmedju najmodernij tvrdjava na Bosporu.

Sjedinjene Države su odaslali notu Njemačkoj, u kojoj je opominje radi izvedene brutalnosti na putničkom parobrodu 'Lusitania.'

Ruske su čete zauzele jake šančeve na rijeci Vistuli.

General Kornilov vodio je žestoku bitku prošlih dana u Galiciji. Njegove su čete pretrpjele teških gubitaka, a ne će ni Njemci zaboraviti na onu bitku.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Trazim

Mojeg prijatelja Marka Milinu Jakovljeva rodom iz Lumbarde (otok Korčula.) Pošto sam čuo da se nahodi u ovoj zemlji skoro za tri godine,—imadem da mu saopštim važnih stvari a neznadem mu adrese, radi toga molim cijenjene čitaoce "Zore", ako ikoji znade da, mi javi njegovu adresu, na čemu ostati mnogo zahalavn.

Vid Lipanovc

P.O. Waihopo

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu

GLOBE :: HOTEL

PAPAKURA

Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva

Unajmujemo konje

I. SMITH

Fotografije

Jedina fotograficna radionica, koju Hrvat posjecaju kad dodju u Whangarei, jest

T. G. PALMER, studio, uz postarski ured

Cameron Street, WHANGAREI

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

KAIKOHE HOTEL,

KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKESON, vlastnik.

HRVATSKI RADNICI !

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST.

AUCKLAND.

POKUSTAJTE

DRUMMOND-A.

ZA

Drogarije i fotografske sprave

T. A. DRUMMOND—

LJEKARNIK.

DARGAVILLE.

K. G. M. KELLY

Prve vrsti krojac.

Hrvati ! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan

Lower Cameron Street, - WHANGAREI

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman and Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Najbolji Kaputi

Za svnkog Hrvata treVaju ove zime

Kaputa ima tankih i debelih za kise. Ima ih ucinjeni za setnju i jahanje. Ako ih nenoslte nemoze te se o njima uvjeriti. Kad dodjete drugi put u Whangarei, najavite se konas, i imati cete zadovoljstinu

Cijene su 39s 6d do 42s 6d

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

NOVA FORMACIJA
Samo održimo najbolju qualitetu drugerija.
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

A. W. WATSON
POSTOLAR *PAPAKURA*
Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalihi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

New Zealand Loan & Mercantile Agency Co.
LIMITED
DARGAVILLE
Za Pljevu, Zob, Djubar, Zicu, Kuklje i. t. d.
Svih ratarski potreba u zalihi
Uz najnize cijene
Zatrazite kod nas vase potrebe
Frank Bodle, Manager *P. S. K. Mason,* Agent

SETTLERS' HOTEL
WHANGAREI.
Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.
Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.
J. W. BURDETT, vlastnik
Prije u Kawakawa i Tangiteroria

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Srbska Himna

Boże pravde, Ti, što spase
Od propasti do sad nas,
Čuj i od sad naše glase,
I od sad nam budi spas!

Moćnom rukom vodi brani
Budućnosti srpski brod;
Bože spasi Bože hrani
Srbskog kralja, Srbski rod!

Iz mračnoga sinu groba
Srbske krune novi sjaj
Nastalo je novo doba,
Novu sreću, Bože daj!

Kraljevinu srbsku brani
Petvjekovne borbe plod;
Kralja Petra. Bože, hrani,
Moliti se srpski rod!

Hrvatska Himna

Lijepa naša domovino,
Oj hrvatska zemljo mila,
Stare slave djedovino,
Da bi vazda sretna bila!
Mila kano si nam slavna,
Mila si nam ti djubina,
Mila kuda si nam ravna
Mila, kuda si planina.

Teci savo, Dravo teci,
Nit ti, Dunav, silu gubi,
Kud li šumiš svjetu reci:
Da svoj narod Hrvat ljubi!
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu živo srce bije,
Dok ga mrnva grob sakrije.

Slovenacka Himna.

Neprej, zastava Slave,
Na boj junaška kri!
Za blagor očetnjave,
Naj puška govori!
Z oružjem in desnico,
Nesimo vragu grom,
Napisat v kri pravico,
Ki tjeraju naš dom.
Draga mati je prosila,
Roke okol vrata vila,
Je plakala moja mila:
"Tu ostani, ljubi moj!"
Zbogom mati, ljubca zdrava!
Mati mi je očetnjava,
Ljupca moja čast in slava;
Hajdmo, hajdmo, na njom u boj
Naprej, zastava Slave,
Na boj junaška kri!
Za blagor očetnjave,
Naj puška govori!

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

Whangarei Skrbnicka
i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGARE
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici
Spravodi po naredbi — Umjerena placa

Brzojav poslan u Srbiju glasi:

Pogovoj preuzvišenosti ministru Presjedniku.

NIŠ

Naprešna je potreba da predstavite predstavnika da uzme službenu žaš titunas Dalmatinski Slavena u Novoj Zelandiji, koji su za Srbiju da ne budu zašušnjeni kao Austrijanci. Obratite se na odposlana pisma.

Dalmatinski Slaveni
"Zora"

Brzojav na engleškom jeziku glasi:

Honourable Prime Minister
Nish

Urgent necessity to appoint a representative to take protection of Dalmatian Slavs in New Zealand who are pro Servians from being interned as Austrians. Se letter posted.

Dalmatian Slavs
"Zora"

Op. Ured. Mi smo se pred 3 mjeseca pismeno obratili srbskom ministru presjedniku u Niš i, razjasnili mu naše stanje u ovoj zemlji' pa smo mu radi toga spomenuli u brzojavki, da se obrati na naše pismo.

Potrošak za ovaj brzojav iznaša £2-12-6 Imena braće koji su prinesli novac za ovu svrhu biti će objelodanjena u dojdućem broju, jer nam prostor lista nedopušta da ih danas iznesemo.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

NEOBICNA ZGODA
Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene nu kao da ste kupili na veliko.
Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.
Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim Hoji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

Novo za gotovo
kod
GREGORY, DARGAVILLE
Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

Kupujte
"HRVAT" PISAĆI PAPIR,—1/- knjiga sa četiri boje. Tko naruči poštom neka pošalje12.

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na ope zadovoljstvo.

Nikakav Jugoslaven ne bi imao biti na 30 travnja bez Zrinskoga Caja u kuci. Na taj dan su Habsburkovci odrezali glavu nasem hrvatskome mucenika Grofu Petru Zrinskome i njegovem suri Frankopanu, pa ako je on pogubjem neka mu zive i uspomena mediu nama.

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.

NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!
Kupujem smolu za gotov novac kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, naruciite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja sve ljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zuhih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim poslom uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:
G. Gallagher - Waihopo

Oglas!
Ako trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najibolje cijene za ..Kaureku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

J. H. GUNSON Sedlar i napravljac konjskih oprava.
Telefon 119 *Cameron Street, Whangarei* Telefon 119
Velika zaliha sedla i ostalih konjskih oprava, kao pokrivala za konje i govedu.
Kod mene je naci svih potrebstina za jahace uz veoma niske cijene.
Popravljam dok cekate. Kupuje kod onoga tko oglasuje u "Zori.'

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, MAY 22, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 24 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. — AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 19. LIPNJA, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JUNE 19. 1915 — GODINA YEAR 3

RATNI BRZOJAVI

Talijanski kralj Viktor Emanuel, došao je na frontu, da preglada šančeve od Stelvio do Tirola. Kralj je veoma ponosan sa hrabrošću svojih vojnika.

Italija uspješno napreduje u Tirolu. Talijanske čete oko Isonzo onemogućiše Austrijancima, i najmanji mig na Gorz.

Jasno se razabire, da Austrija nije bila spremna za voditi rat sa Italijom.

Njemačka pojačana vojska u Baltičkoj provinciji pokušala je neke navale, ali bez ikakovog uspjeha. Oko Dubisa Rusi prilično napreduju.

Njemci su oko Rava u Poljskoj, puštali otrovni gas u prošlu nedjelju. Rusi su zarobili dvi hiljade njemačkih vojnika.

Takodjer Rusi su južno od Lavova zarobili 300 vojnika, 6 častnika.

Ruska je submarina naišla na neprijateljski oklopnjaču izmedju Windau i Gothland-a na ruskoj, obali u Baltičkom moru. Submarina je pustila nekoliko torpeda ; a ovi su prouzrokovali eksploziju.

Njemačka je mornarica krstarila oko Riga, ali kad su doznali za rusku submarinu odplovili su k jugo-zapadu. Jedan je njemački križar nabasao na dinamitu, gdje se je i oštetio. Ruska submarina potopila je parobrod Hindenburg.

Belgijanski general konjaničtva Witte, kad se je povratio iz Rusije izjavio je: "Ruski su vojnici najhrabriji i pod najstrogijom paskom." Takodjer je kazao da su Rusi imali nakanu ostaviti Przemisl u sredini May. Takov uzmak je bio koristnim po planovima ruskih generala.

Iz Cetinja javljaju, da je austrijski zrakoplovac, spustio bombu u Podgoricu.

Srbi su okupirali neke djelove Albanije. Dakle, još u Srbiji živu potomci Milož Obilića i cara Lazara.

Vijesti iz Niša donese da su tri Austrijska zrakoplovca bombardirali Karagjurdjevac. Tri su osobe ubijene, a deset ih je ranjeno. Srbski se zrakoplovac dao u potjero za njima, i nakom žestoke borbe u zraku, Srbin je nadvladao Austrijance. Jedan se austrijski zrakoplov srušio na na tlo,svojeg teritoria.

Talijancu su okupirali Monfacolne.

Na visinama Croce, Talijanci su nakon žestoke bitke zarobili 100 Austrijanaca.

Talijanci su vodili žestoku sa Austrijancima oko Priekoffell, te su nakom žestitog boja pobijedili, zarobivši dvije sto vojnika. Austrijski su gubitci ogromni.

Talijanci su dovezli neke ladje hraniva u Albansku luku Medua, a odatle je hranivo odpremljeno za Crnu Goru.

Njemačka je submarina, potopila, 2 Engleška torpeda.

Rusija je sklopila nagodbu sa parobrodarskim društvom Canadian Pacific Company za transportiranje sa svejernom Amerikom preko Vladivostoka. Rusija obečaje dobar prometni uspjeh.

Saveznice su okupirali Maidos, na poluotoku Galipoli. Tom su prigodom zarobili 600 Turaka.

Ponovni napadaj neprijatelja oko Shavli sasvim je poražen.

Na lijevoj obali rijeke Dubisa, Rusi su poduzeli ofensivi, te su zadobili sjajne uspjehe, zarobivši 500 neprijateljskih vojnika.

Rusi napreduju na svim linijama oko rijeke Dniestar, i okolice Stray.

Iz Petrograda službeno javljaju, da su oni svoju vojsku povratili na lijevu stranu rijeke Dniestar, to su proslijedili na lijevu stranu uzduž Jarosno.

Rusi su zarobili 188 častnika i 6,500 austro-njemački vojnika.

Njemci ma je bezuspješno daljnje napredovanje oko Lavova.

Računa se od prilike, da je Austrija u ratu sa Italijom izgubila preko 12,000 vojnika.

U Moskovi je izdan proglas, da se svi ljudi odpuštaju od rabote, koji nijesu ruski podanici, dakako samo one koji su njemačke narodnosti.

Japan je izjavio da će, podpomagati Rusiju sa oružnjem i amunicijom.

Vijesti iz Rima donose, da su Srbi okupirali Tirana u Albaniji, 18 milja od glavnoga grada Doraco.

Dva ruska torpedo, u petak večer susrelisu Njemačkog križara "Breslau." Torpedi su otvorili vatru, a na "Breslau" u kojoj se je vatra i eksplozija. Na ruskim torpeljačam ranjeno je samo pet ljudi.

U Bosni, Transilvaniji, Galiciji i istočnoj Ungarskoj, pojavila se je kolera ; takodjer se je u Beču odkrilo mnogi slučajeva kolere.

Talijanci jurišaju na tvrdjave oko Gorza: Santa Maria, San Pietro, La Marco i Santa Lucia. Željeznička je pruga rastavljena od sjevera i juga.

Talijanski kralj Viktor Emanuel, nagradio je brigadira Rossi zlatnom medaljom za hrabrost. Rossi je pokazao svoju uzdrzljivost i izvanrednn hrabrost, kad je sa svojim četama jurišao na Austrijance preko rijeke Isonzo.

Talijanske su čete zauzele Volais u Carnik Aplama.

Talijanski su zrakoplovci veoma razrušili arsenal u Poli.

Usidreni ratni brodovi u Poli, radi eksplozije mnogi su ostečeni.

U Grčkoj je počelo glasovanje, za rat ili mir. Akoli večina bude na strani bivšeg ministra presjednika M. Venizelosa, tada će Grčka stupiti u rat na strani Saveznica trojnog sporazuma.

Novi Restaurant Novi !

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

Restauracija
Na Prodaju

Sasvim izvrstno mjesto, u najboljem dijelu glavne ulice. Obskrbljeno sa 100 sjedala Veliki promet i dobitak. Cijena sasvim umjerena Vlastnici su pripravni za dati svako potrebno upucenje

Za adresu obratitere na
Urednistvo "ZORE"

Za prodaju

42 ekera vlastitog zemljišta. Kuća sa četiri sobe, i sa štalom. Četiri ekera oranice posijano sa travom ; ½ ekera vinograda razdiljeno u četiri bokuna, lijepa i tvrda predgrada sa 5 žica, stupi od puriri. Vinograd se može orati jer je veći dio vodoravan. Zemljište je dorbo obskrbljeno vodom ; —oluja nemože nanijeti štete. Sešt čena drvene predgrade, visoke 5 noga što brani vinograd. Perd kućom je glavni put što vodi do stora, pošte i škole. Samo je milja dalećine do parobrodskog pristanista ; javna dvorana i stor 10 čena ; U blizini je smolovno zemljište koje je najbolje u Nortu. Cijena je £120.

Za potankosti obratite se na :
W. KERR, - P.O. KAITAIA
(ili na urednistvo Zore)

NSK KNJIŽNICA

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje	£1/-/-
Za 6 mjeseci	11/6
Za 3 mjeseca	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucenom pismu na:

"ZORA,"
Urednik 22 Customs Street East,
G. L. SCANSIE. Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Krivokletnik--lopov!

Svaki od nas je čuo ili čitao o Austriji i njezinim "emperorima," a mi Hrvati dobro poznamo, moć i silu austrijskih careva. Od postanka svojega austrijska se je dinastija isticala—katoličkom—a katolička vjera nedopušta ubijati pravedne ljude, ni nositi slobodu malim narodima; ali pravi i nepokvareni "katolicizam" u austriji nije obstojao, pa ni u drugim katoličkim državama. Znamenito je da austrijski carevi imaju neki vjerski naslov "apoštolski," a to po katoličkom uvjerenju mnogo znači—tu je svako zlo ostranjeno—sloboda i pravica je neograničena u carstvu apoštolskom. Ali to tako u katoličkoj Austriji ne biva.

Kako—za što?

Od godine 1527, od kad je Hrvatska dopala pod vlast austrijsku, ona je katoličko načelo pogazila—jer netom je Hrvatska dopala pod njezinu vlast, morala je biti rob apoštola. Dakle tu slobode i pravice nema. Hrvatska od kad je dopala pod austrijsku vlast, od tada se je izgubila njezina sloboda u valovima austrijskog katolicizma. "Vi Hrvati budite robovi i sluge moje!" bilo je geslo apoštolskih careva. U svakom narodu ima ljudi, koji znaju cijeniti slobodu a takove ljude imala je i Hrvatska u sedamnaestom stoljeću. Petar Zrinski i Frano Frankopan, rado su htjeli da oslobode Hrvatsku od robstva. U to doba vladao je u Austriji apoštolski car Leopold I, kojem se kao apoštolu nije svidalo, da Zrinski uspije u svojem poslu, pa da Hrvatska nebude unaprijed njemu robovati. Leopold to nije mogao podnositi. On je osnovao plot, kako da smakne ljude, koji imaju,—od Boga i naroda—pravo na svoju slobodu; svakako on je uspjeo. Zrinski i Frankopan morali su na stratište, da im se u ime apoštolskog česara sijeće glava. Krvnik je došao na stratište, a sveštenik na desno od njega sa križem, kao da je to Krist naredio, da se mora odrubiti glava onim, koji su htjeli slobodu. Gdje je vjera, sloboda i pravica, zar u apoštolski careva? Jest lopovstvo, princip njihovog vladanja!

Pustimo Leopolda i ostale lopove austrijske, a predjimo na današnjeg apoštolskog česara i kralja austrijskog. Ovaj katolički vladar, nagradio je Hrvatsku, kako nije nikakov vladar prosvijetlio svoju zemlju, za to će mo mi ovdje opisati onog katoličkog "švindlera" onako kako se i dostoji jednog prostog lopova—krivokletnika opisati.

Pamtimo li mi Hrvati, kad su se ono Švabe i Madžari god. 1848 podigli, da unište dinastiju lopova, i da nije bilo vjerni Hrvata, onda bi bio zapjevao Čuk na dvorcu, Vranca Josefa, ali Hrvati na svoju nesrecu, spasiše mu kruni i prijestolje.

Vranc Josef, onaj isti lopov, kojemu su Hrvati spasili krunu, prisegao je da će braniti i čuvati ustav i jedinstvo hrvatskih zemalja, a već god. 1867 onaj isti Vranc Josef rastrgao je Hrvatsku u pokrajine, te su time Hrvati iz Dalmacije dobili svoju malu vladu, a oni u Istri su bačeni Talijanima na njihovo raspoloženje, a Hrvati u Hrvatskoj na milosrdje Magjara. Dakle Vranc Josef pogazio je svoju prisegu, a time je naplju cao svoj obraz, a to je učinio zato, jer je zahtjevao interes njegovi Svaba i Magjara.

Prema zakonu, kojeg je "švindler" Vranc Josef svojom rukom podpisao, uveden je kod madžarskog ministarstva odsjek za Hrvatsku, ili kako ga oni tobože službeno nazivlju "ministarstvo za Hrvatsku."

Danas, kada tisuće Hrvata prolijevaju svoju krv za obstanak Austrije, ta ista Austrija i apoštolski katolički česar, ukida i posljednji znak Hrvatske autonomije (samouprave. ovu vijest su donijele starokrajske novine, a mi smo opazili u Amerikanskim, pa zato ovo i pišemo) te danas više nema razlike izmedju Hrvatske i Ugarske, danas je to u unutarnjoj službi samo jedna država, područja svete Ugarske krune.

Evo sada je onaj isti apoštolski "emperor" Vranc Josef, ukinio i posljednji znak hrvatske samouprave, a Hrvatska sada obstoji kao provincija Ugarske, kao Erdelj koji je u jedinstvu sa "materom zemljom."

Hrvati! Zapamtimo vrlo dobro, da unaprijed rijeka Drava ne će biti medja Hrvatske, jer će Hrvatske nestati.

Vranc Josef, taj ubojica i krvopija naroda našega, zabio je i posljednji čavao u lijes majke Hrvatske, a mi ovdje šutimo, mi trpimo i ne ćemo, da u javnosti odkrijemo naše jade.

Bezakonja nema, kojeg katolička Austrija nije upotrebila, samo da nas prognaju sa rodjene grude; a danas eto učiniše, što se je samo silom i bezakonima učiniti dalo.

Da opisujemo vješala, ta cijeli svijet zna, da nijedna država koja vodi rat, nije postavila toliko vješala, i više ljudi izgubilo svoj život, kao u onoj zloglasnoj katoličkoj državi Austriji. Tko nije htio da bude rob, taj je drugi dan u ime apoštolskog česara, visio na vješalima.

Austrija je prepuna tamnica i samostana, jer to svak zna, komu nijesu možđani u petama, da je za to više trošila, negoli za svu narodnu prosvjetu. U samostanima su stali katolički švindleri—špijuni Vranca Josefa, ako tkogod od Hrvata ovima nije bio pokoran, taj je u ime katoličke vjere i Krista strpan u tamnice. Za utamničenja, Austrija danas nosi rekord cijeloga svijeta.

Zar da u svijetu, ima lopovskije i pogubnije i brutalnije države od Austrije?

Zar mi možemo imati povoda, da želimo pobjedu onoj lopovskoj katoličkoj državi Austriji i krivokletniku Francu Josefu?

Narode! Pomljivo pročitaj ovo i prosudi što nam je učinila Austrija za naš obstanak. Vi ljudi, poštenog srca, bistrog uma, koji pošteno mislite i govorite. pročitajte i recite imali razvaratnijeg lopova i krivokletnika, na ovom svijetu, nego što je, apoštolski car Austrijski, kralj Ugarski itd. po milosti Božjoj—Franc Josef.

B. M.

Credo in unum Russia

Slavenofilska novina "Domovina" iz Punta Arenas Chile, donosi vrlo zanimivu i vaznu a uprav vjersku molitvu za nas Slavene. Ta je sveta slavenska molitva, istekla iz cistog nepokvarenog slavenskog srca, i u njoj se istice prednost—kao sto ju i zasluzuje—nasem najstarijem bratu Rusu, a nadalje je uvjeravanje ove molitve, u nasu svetu zajednicku slavensku stvar, a to je: sloga i jednakost u nasim zajednickim interesima.

Mi svi Slaveni morali bi smo na pamet nauciti ovu svetu slavensku molitvu:

SLAVENSKO VJEROVANJE.

"Vjerujem u jednoga velikoga i svemogucega Rusa, otca svih nas Slavena, uzdrzitelja i branitelja Slavenskoga roda i plemena. I u jednoga Srba, slavnoga sina njegovoga, koji je od vjeka bio s nama nas i za nas, pleme od plemena rogjenoga, a ne stvorenoga, istomislecega s otcem, po kom je sve steceno i pazeno. Koji je poradi nas sasao sa svojega mirnoga doma i udruzio se sa ljudima dobrog srca i pravedne misli, bio je zacet kada-kano i mi, porogjen od majke Slavije, postao potveren i progonjen i bi odluceno da ga se razapne i rastrgne pod Pontije Austrijom, trpio je i bio progonjen tijuci da umre, ali skoro treci dan uskrsnu, potjera i izagje nad silom austrijskom te, stane na desnu stranu naroda kulturnih i pravednih, odkuda dolazi da sudi i unisti zloceste i bezsramne tlacitelje. Vjerujem i u malu Crnu Goru, ko ja izlazi od istoga otca i sina, Rusa i Srba te je s njima i s nama jedinstvo i trojstvo zajednicko. Vjerujem u jednu svetu slavenstku stvar pravednu i zajednicku. Priznajem jednakost u nasim zajednickim interesima i cekam uskrsnuce, slogu i skupni slobodni zivot na vjeke vjekova. Amen."

VIDA.

("Domovina." Punta Arenas Chile).

Ruski torpedo bombardirao je Tursku luku Samsun u Crnom moru.

Austrija je u bitci sa Talijancima, kod Plikorel-a 400 mrtvih, i 600 ranjenih vojnika.

U okolici Starojebo, sjevero—zapadno od Cernovitz, Njemci su učinili žestoki napadaj, ali je sasvim suzbijen. U kotaru Zuravno južno—istočno od Lavora, Rusi su zarobili 348 častnika, 15.431 vojnika, te mnogo ratne amunicije.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obaviještam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski prièekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

Amber Tips Tea

When you consider that tea is probably served in your home over a thousand times a year, it is surely worth while having only the best and most delicious brand—Amber Tips—it makes more cups to the pound, yet costs no more than inferior brands.

Ask for the 2/- blend.
Other grades at 1/10 and 1/8.

Everybody's Favourite

Kad se promislite da pijete caj, mozda hiljadu puta tekom godine, onda je za stalno vrijedno rabiti najbolju vrstu — Amber Tips — ucini se vise sa manje caja a k tome ne zapada vise neg drugi caj.

Pitajte onu od 2
Ima i drugi od 1/10 i 1/8

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte se kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

The Whangarei Hotel

S McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Jadna nam majka domovina

Zar lopova, za kralja hrvatskog?

"Tko je od vas bio soldat? Ej, tko je bio, taj ce znati, da kad polaze prisegu, onda prisize, da ce biti vjeram "Franji Josipu, caru austrijskom, kralju ceskom, apostolskom kralju Ugarske itd."

"Onaj "itd." odnosi se i na njegov naslov "caru Jeruzolinskom" Ta znate, da svi lopovi imadu sijaset pridjevaka ili "spienama." da se nikad ne zna tko je."

"E, sada, da muzika bude ljepsa hrvatski ustase su se sjetili, pak su napisli list na bana Skerlecza, da on posreduje kod Franca Josefa, da bi se u prisegi reklo, da prisize vjernost kralju hrvatskom."

"Jesi l' cuo? Je li vidis na sto smo spali mi Hrvati, da vec molimo nasega krvoloka, da metne i nase ime u prisegu! Jadna nam majka!"

Op ured. Da, Hrvatima je prijeka nuzda, napraviti od njemackog lopova — kralja Hrvatske. Nije nama dosta da nas onaj "apcug" sili—ubijati jednokrvnu bracu; nije nama dosta, sto je napunio tamnice sa vodjama nasim; nije nama dosta sto nas je sve u crno zavio, vec prosimo njegovu milost, da mu mozemo klicati prije odlaska na bojno polje:

Prisizem vjernost Francu Josefu, kralju hrvatskom! Grdneli sramote za domovinu nasu!

Tko je ubio Franju Ferdinanda

Prijatelj hrvatske novine Jadran sto izlazi u San Francisco u Sjev Americi, gosp. Petar Kocijan iz Chicaga poslao je izrezak iz velikog chikaskog dnevnika "The Chicago Tribune" od 3/II t. g., u kojem je izasao jedan interview sa suprugom srpskog poslanika u Londonu, gospodjom Slavkom Grujic, glede sarajevskog dogodjaja. U tom interviewu potvrdjuje se ono sto smo mi vec poodavna mislili, naime, da su Bec i Berlin skrivili, dapace direktno narucili umorstvo Franje Ferdinanda, eda ga se rijese jer im je smetao, i da to onda uzmu kao ispriku za navalu na Srbiju.

Tim povodom pise jedan chikaski list slijedece:

"Odmah, cim je postao zrtva atentata u Sarajevu austrijski prijestolonasljednik, mnogi su novinari nabacili misljenje, da krivci tog atentata nisu samo Srbi, nego i ljudi, koji su najvjerniji prijatelji austrijskog dvora.

Cabrinovic, Princip i svi ostali mladici, koji su direktno sudjelovali u atentatu, bili su mozda tek jedno orudje u rukama tajne i zapletne diplomacije iz Beca.

Ovo misljenje se nije do sada potvrdilo, ali sumnja ostaje, i jednoga dana bi mogli biti iznenadjeni, kada dokazi izadju na javu.

Supruga srpskog poslanika u Londonu, gospodja Slavka Grujica, koja je rodjena Amerikanka, izrazila se je pred dopisnikom velikog chikaskog dnevnika "The Tribune," da je cijeli onaj atentat zasnovan upravo u Becu, jer su prijatelji dvorske kamarile bili najveci protivnici zene prijestolonasljednikove, koja je bila iz ceske porodice. Zna se pozitivno, da Franjo Ferdinand nije uzivao ni malo povjerenja ni ljubavi u samom dvoru. Njega su mrzili radi njegovih lienih mana, a isto tako i zbog njegove zene, koja je mogla pojacati, kako se kod dvora drzao, upliv slavenstva u Austriji.

Naravno, ovo je jos nvijek tek jednostavno nagadjanje, ali ima mnogo razloga, na temelju, kojih se moze zaista zakljucivati, da je ovo ubojstvo pocinjeno sa znanjem Beca.

Gadna i pokvarena aristokracija sposobna je na najvece lopovstine i zlocine, pa bi mogla biti autor i dotienog atentata, koji je dao povod za navalu na Srbiju."

Zlatna sablja

Krakovska "Nowa Reforma" saobcuje iz "Ruskoja Slova," da su zastupnici glavnih poljskih plemica, s knezom Czelwertynjskim iz Varsave na celu, ruskom generalu Ruskomu dali na dar zlatnu sablju. General je dugo odkianjao dar i primio ga je tek nakon upornih molba plemicke deputacije.

Pozar im unistio sator

Javlja ju nam sa Dairy Flat-a, da je na 8 ovog mjeseca, pozar unistio stan na smolovnom zemljstu gosp. M. P. Rakica, Mije Vegara i A. Pervana. Kako je vatra nastala nije poznato; ali je A. Hrstic opazio covjecje stope, koje su se pruzale od koliba pak kroz bliznju goru. Ustvrdit se nemoze tko je tu prolazio.

Gosp. M. Rakicu pozar je nanio preko £65 stete, takodjer je i njegovim drugovima pozar unistio sve sto se je u satoru nalazilo.

Ovako nas radnik mora stradati u tudjini, ako ce da zasluzi kruha i slobode.

Kisni ogrtaci

Mi zelimo rasprodati sve kisne ogrtace, a svi su u dobroj kondiciji. Cijene im je bivsa od 16/6 pa nize do 21/-.

Sada dajemo kisne ogrtace sve uz jednu cijenu t. j. 12s. 6d. svaki komad.

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

H.S.S. LEGIJA

Hrvatsko-Slavenska Samostalna Legija u Aucklandu primila je od Awanui ogranka, preko gosp. F. Lušića tajnika, slijedeće svote: £220, £28, £24,; £14 10 6 koje sačinjavaju £286 10 6. Brojke izdane u "Zori" broju 22 o.g. zamrsili su se medju ostalim milodarima koje će se svojedobno ispraviti. Medjutim će se čista svota što se nahodi sakupljena od £178 7 5 otposlati odma na srpskog poslanika u London za potporu braće Srba.

Hrvatsko-Slovenska Samostalna Legija p. G.L.S.

Rodoljubno djelo

Rodoljub P. Cvitanovic gostionicar u ovom gradu izjavljuje svima bracei Slavenima u Novoj Zelandiji slijedece:

Ja kao gostionicar izjavljujem da cu od svakog mojeg gostionicara, kojimi isplati sedmicnu stanarinu, izostaviti jedan shiling u korist Srbskog Crvenog Krsta. Takodjer izjavljujem da cu svakog dobrovoljca, pri njegovom odlasku, ako dotienik nije moguc da plati gostioni, obskrbiti sa hranivom za jednu ili dvije sedmice sasvim bezplatno.

Mi sa nase strane blagodarimo gosp. P. Cvitanovicu za njegovo dobro i rodoljubno djelo.

Za prodaju

Lijepi i najbolje vrsti phonograph sa sesnajest ploca, na obe strane svaka je ploca napunjena sa najljepsim hrvatsko-srpskim i bosanskim pjesmama; takodjer ima 7 ploca sa obe strane napunjene sa komicnim i drugim engleskim pjesmama. Ploce su napravljene iz nalboljeg materijala te nemogu za dugo vremena proderati.

Tko zeli da kupi ovaj phonograph neka se obrati na uredništvo "Zore"

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

SAVILL & Sons

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjetite nas

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Trazim

Mojeg prijatelja Marka Milinu Jakovljeva rodom iz Lumbarde (otok Korčula.) Pošto sam čuo da se nahodi u ovoj zemlji skoro za tri godine,—imadem da mu saopštim važnih stvari a neznadem mu adrese, radi toga molim cijenjene čitaoce "Zore", ako ikoji znade da, mi javi njegovu adresu, na čemu ostati mnogo zahalavn.

Vid Lipanovc

P.O. Waihopo

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite pazorke, formula za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas ave nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete s Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

GLOBE :: HOTEL

PAPAKURA

Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva

Unajmujemo konje

I. SMITH

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

KAIKOHE HOTEL,

KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKE SON, vlastnik.

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

POKUSTAJTE

DRUMMOND-A.

ZA

Drogarije i fotografske sprave

T. A. DRUMMOND—

LJEKARNIK.

DARGAVILLE.

K. G. M. KELLY

Prve vrsti krojac.

Hrvati! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan

Lower Cameron Street, - WHANGAREI

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NOVA FORMACIJA
Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

A. W. WATSON
POSTOLAR PAPAKURA
Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalihi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

J. MAURER
Urar i draguljar.
CAMERON ST.
WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

SETTLERS' HOTEL
WHANGAREI.
Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.
Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.
J. W. BURDETT, vlastnik
Prije u Kawakawa i Tangitereoria

Posaljite odma po
STONE'
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usivreni; cijena 13/11, nadodajte suvisne postarine jednaacst pena i po.

10--Bez sastavaka terde od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.
S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Sa putovanja

(Pise: Luka Saric, putnik za "Zoru.")

Oko dva sata poslije podne, krenuo sam iz Whangarei do Kamo, da tamo, posjetim hrvatske radnike, na radji, kod tvornice opeka (matuna). Netom sam prispio na odredjeno mjesto, u mah sam se upustio u razgovor sa gosp. Matom Alacom, upraviteljem i osnovateljem ove tvornice te ga upitah: jeli ovo sve hrvatsko vlastnictvo? Na sto mi je odgovori: "nije, ali je veci dio." Posto vidim, da su radnici i upravitelj okretni u poslu, zapitam jesu li mu svi radnici ovdje? Na sto mi odvratisl, da su mnogi otisli da saslusaju nase narodno vijece u gradu Aucklandu.

Gosp. Alac lijepo me je docekao i dragovoljno mi je pokazao razne stvari, koje se upotrebljavaju za pravljene cijeva i opeka. Tvornica je moderno uredjena i vanredno napreduje, a to se moze ustvrditi po velikoj narucbi koju je ovih dana dostavio gosp. Bray, za novu zgradju modernog svratista u Whangarei.

Gosp. Alac bio je mnogo godina trgovackim putnikom za tvrdku M. L. and C. Company, od koje je primio zlatnu medalju za dobar uspjeh, dok je bio u njihovoj sluzbi. On je Hrvat—Jugoslaven dusom i tijelom, pak mu kao takovom zelimo dobar uspjeh u njegovom poduzecu.

Na 3 lipnja u 8 sati vecer u gradskoj dvorani u Whangarei drzao je predavanje Mr. Guy Thornton pod naslovom: "Istina o Kairu."

Buduci da "Zorin" prostor ne ce dopustiti, da opisem svu potankost ovoga predavanja, za to cu nastojati da ukratko spomenem ono par vatrenih rijeci, sto ih je Mr Guy Thornton slovio o nasoj posestrimi Srbiji. On je naj prije govorio o novozelandskoj vojsci u Kairu. Egiptu i Alexandriji, pa je onda zamolio prisutnike, da stogod udijele za stradale Srbe. Belgija, nastavlja on uvijek je bila pod pazkom velike Britanije, ali mala i hrabra Srbija, o kojoj ste malo culi govoriti zradivila je cijeli svijet sa svojom hrobroscu i junactvom. Srbija, ona mala Srbija, koja je stajala kao bedem protiv Austronjemackom barbarstvu, i koja je spasila na hiljade nasih vojnika; danas na hiljade njezinih sinova stradaju od oskudice i raznih bolesti. Uzasno je stanje danas u Srbiji, i oni trebaju nase pomoci. Gosp. Thornton zamolio je prisutnike, da pokazu naklonost prama male Srbiji, kao sto su to Belgiji u velikom stilu pokazali.

Jutros mi je kazao nacelnik grada Whangarei, da se je za Srbiju sakupila svota od £10, koja "Heralda"; takodjer mi je rekao, je odpremljema na urednistvo da ovo ne ce biti zadnji dar za Srbiju, na sto sam mu od srca sa strane Srbije zahvalio.

Whangarei, 4/6/1915.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangarei

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGARE!
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kocije u najkracoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici
Sprovodi po naredbi — Umjerena placa

JUGOSLAVENSKA POSTOLARIJA
Na znanje svim mojim domorodcima da sam otvorio prodavaonicu i radionicu cipela (postola). Radnickih i lahki cipela imam u zalihi svake vrste, na prodaju. Izradjivam cizme i svaku vrst cipela po narucbi.
Kad vam bude potreba nezaboravite se najaviti ili bar pisati, na ovu adresu:
TONY GUGICH
BOOTMAKER
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

Kupujte
"HRVAT"
Pisaci Papir
1/- knjiga sa četiri boje. Tko naruči poštom neka pošalje 12.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

Novo za gotovo
kod
GREGORY, DARGAVILLE
Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.
NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!
Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, naruciite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko narucei umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators), Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:
G. Gallagher - Waihopo

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najtbolje cijene za ..Kauraku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, JUNE 19, 1915

Zora The Dawn

1915 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 27 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. GODINA 3

No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 10. SRPANJA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 10. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

Po brzajavkam primljenim na 5 srpnja

Ruske - Njemacka pomorska bitka

Njemci izgubili tri broda u Baltiku

Rusi potopiše dva njemačka broda a trećega natjeraše na Svedski otok Gothland. U žestokoj pomorskoj bitci prama ruskoj luki Windau, sjeveru od Libau, kako vijest iz Stockholm kaže, njemački križar od 4,500 tona, i jedan torpedo boat potopljeni su. Treći brod po ruskom računu bijaje Albatros, posebni brod za bacanje mina, što se je sukobio sa ruskim krstašim. Njemački brod što je javljeno da je pretrpio najveći gubitak spustio je svoju zastavu i odmaglio prama otoku Gothland, gdje se je nasukao.

Turski neuspjeh na Galipoli

General Ian Hamilton izjavljuje da je jaki turski napadaj protiv napadaju na pozicije skoro okupirane od savezničke vojske bio razbijen u utorak. U srijedu Francezi učiniše juriš i pridobiše tvrdi sustav neprijateljskih okopa. General Gournand glavni zapovjednik franceske vojske teško je ranjen, ali stanje mu nesmatra se pogibeljnim.

Englezi potopili turski brod

Reuterov dopisnik iz Atene javlja da je engleška sobmarina potopila turski parobrod u Marmarskom moru, koji je bio nakrcan vojnicima.

Njemci se utvrdjuju protiv Rnsima.

Rusi izjavljuju da Njemci još napreduju u jugo-istoku Poljske, takodjer utvrdiše se u novim pozicijama u Galiciji, k' sjeveru od Dnjestar. Neslužbena vijest iz Petrograda dokaziva da se je okupilo 400,000 njemačke vojske u okolici Libau. Drži se da ovi čekaju za sudjelovati sa kojom pokrivenom kretnjom ili će pokušati naval iti na Rigu.

Njemacko uzaludno napadanje

Nekoliko mjesta od linije u Belgiji i sjevernoj Franceskoj bilo je žestoko bombardirano od Njemaca, ali sliedeći pješački napadaji bijaše sasvim neuspješni. Njemci su počinili žestoke napadaje protiv napadajima u okružju Argoni, ali ih Francezi raztjeraše i uzpostaviše svoje pozicije.

Talijansko napredovanje

Talijani žestoko bombardiraju austrijske pozicije po granici. Učinili su znameniti progres na fronti kod Karnik i vele da su opkolili Austrijance u okružju Tarvis, što ih ostavlja proste da slijede ofensivu prama Tolmino i Isonzo.

Po brzajavkan primljenim na 5 srpnja

O Ruskoj pomorskoj pobjedi

Službena vijest iz Petrograda kaže da je njemački ratni brod Deutschlandove vrsti bio uništen od ruske sobmarine u petak na Baltičkom moru.

Potankosti o bitki na Baltiku izmedju ruskih i njemačkih škvadrona pokazuju, takodjer, da su Rusi teško oštetili njemačkog oklopnog krstaša Roon, i manjeg krstaša Augsburg. Svi veliki topovi na Roon, osim jednoga, bili su umučani, a vatra se je pokazala na palubi prije neg su se počeli dušmani braniti za izbjeći destrukciji. Augsburg je bio oštećen na početku bitke kad je ostavio Albatrassa.

Njemacka potjece Svedsku proti Rusiji

Njemačke novine potječu Švedsku da učini ostro protestiranje protiv Rusiji, glasajući da su Rusi prekršili neutralnost Svedskih voda. Dapače ruski dokaz o akciji dokazuje da su ruski brodovi pristali pucati kad je Albatross zatražio zaklonište u neutralnim vodama.

Bacanje bomba na England

Dokazuju iz Brlina da je njemački zrakoplov izpustio bombe na forticu Landguard, kod Harwich, na istočnoj morskoj obali Engleške, i takodjer na flotilu engleških destrojera.

Njemacki gubitci u Franceskoj

Prvi pokušaj njemačkog prestoljonasljednika za ispuniti svoje hvalisanje da će prodrijeti francesku liniju u Argoni nije uspijo, dokazuje nam Pariška vjest. Pokušaj, koji je bio u strahovitom razmjerju, trajao je deset dana, i računa se da je zapao Njemce 10,000 ljudi. Franceska službena komunikacija dokazuje da strašna lagumdžijska borba slijedi, sjeveru od Aisne, izmedju Soissons i Berry au Bac. U Argoni nije bilo pješačkih akcija, premda je bilo borbe sa granatama i zračnim torpedima.

Njemci suzbijeni u Poljskoj

Njemačka ofensiva, istoku od Krasnika, suzbijena je sa ruskim udarom na njemačku vojsku sa strane. Njemca je zarobljeno 2000 a 2000 ubijeno.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svjećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres :

A. MILICIC

54 Durham Street Auckland

Novi Restaurant Novi !

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOB TI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - -	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu -	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - -	£1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - -	11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - -	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Tesko Balkansko pitanje

Kretnja triju balkanskih država, što još nisu upletene u ovaj rat, još je nekako odviše dvoumna, i bilo bi prenaglo prorokovati pravac kojeg ikakova od njih još može uzeti. Važni faktor u ovom položaju jest nesretni slučaj da Rumunjskom i Bugarskom vladaju princi njemačkog plemena, i da je kraljica Grčka Kaizerova sestra. Radi ovih uzroka vlade svih triju država radije su sklone za simpatiju centralnih država nego za saveznice. Na drugu pak ruku narodno čuvstvo u Grčkoj i Rumunjskoj jest tako jako proglašeno u prilog Srbije i njezinih branitelja da teško možemo sami pomisliti kako se kralj Ferdinand ili kralj Kostantin osudjuje prkositi. U Bugarskoj pak možemo se za stalno na to osloniti da lukavi Car Ferdinand čini sve ono što misli da je najpovodnije za vlastite njegove interese. Ali, na sreću saveznica, izgleda da još Njemačka nije bila sposobna tako visoko zapovjedat da zadovolji njegovu pohlepu. Turska je učinila liberalnu ponudu Bugarskoj, koja se je pokazala neprimjernom, a Njemačka sada kuša upotrebiti istu pomoć za nuždu sa Bugarskom koju je bezkoristno upotrebljavala za dobiti talijansku pomoć proti saveznicam. Sve što je Njemačka mogla ponuditi Italiji bijaše komad austrijskog teritorija, a naravno Austrija se je protivila da sama sebe oglobi velikom površinom, koju moguće još može održati bijući se za nju. U istom duhu Njemačka je pokušala navesti Tursku da učini veliki teritorialni popust Bugarskoj; a Turci naravno osjećaju da akobi morali izgubiti zadnje ostatke svoje evropejske vlasti, oni bi se radje volili boriti do kraja nego učiniti ovu povodljivu predaju. Po brzojavkama koje primamo Njemačka čini svoje zadnje desperate pokušaje da napravi stvari izmedju Bugarske i Turske. Medjuto, za stalno, ni saveznice nespavaju, i po prilici bit će sposobne nadmetnuti centralne države u nagadjanju sa carem Ferdinandom. Ali malko je dvojbeno jer ovoga momenta Bugarska drži ključ balkanskog položaja. Ako Rumunjska digne se na oružju proti Austriji a Bugarska dodje na drugu stranu Rumunjci bi bili uzeti izmedju dvi vatre, i u istinu nebi bili sposobni sudjelovati sa Srbijom niti Grčkom. Navlastito pak Grci bi osjećali svoje osamljenje, pošto Bugarska leži izmedju Grčke i Rumunjske; i ako bi Grcka posredovala prije nego što je Bugarska pripravna, ili ako bi Car Ferdinand konačno proglasio za centralne države, Grci bi imali sresti zajednički napadaj Turski i Bugarski sila. Sasvim je jako zapletena sutuacija, i to je velika nesreća za saveznice i Evropu da se zaista ključ ovog položaja nahodi u rukama onog jednostavno lukavog bezobzirnog smutljivca Bugarskog cara Ferdinanda.

Braci Jugoslavenima u ovoj zemlji

Jugoslovenska braćo!

Teski jad i trepet koji je zadesio našu tužnu domovinu, u kojoj njemačka gvozdena ruka svojim teorom gleda iskorenuti i zadnji tračak tvog mladog naraštaja, sa ovim bratoubilačkim ratom, zadao je veliko ogorčenje svim pravim Jugoslovenima na sve strane svijeta. Domovina tvoja bez pomoći svojih sinova izvrgnuta je na milost tudjih naroda, jer tvoji oci, braća i sinovi pod prisiljem njemačkih bajuneta biju se protiv svoje jednokrvne braće, koja ih gleda primiti u svoje zakrilje, da postignu slobodu, izbavivši se Austro-Madjarskog jarma.

Naše prave narodne vodje koji se vazda borahu za našu narodnost, pohvatini su i dosta ih je ubijeno. Ovi, koji umakoše stradanjstvu ili smrti, nahode se u Engleskoj, Franceskoj i Rusiji, gdje kod ovih saveznica traže, da iza ovog svjetskog rata učine pravu Jugoslovenima, koji hoće da budu svi zajedno i slobodni u svojoj novoj državi Jugoslaviji.

Budući da smo i mi grančica debla Jugoslovenskog, prem nas je mali broj u ovoj zemlji, naše narodne vodje, naša braća, koji neumorno rade za spas naše ujedinjene domovine, iziskuju nase pomoći. Mi im nemožemo inače pomoći sa svojim tjelesnim silami, već družeć se sa engleskim vojnicima, kao što je i do sad nekoliko naših mladih rodoljuba učinilo; sa ovom dajemo dobar izgled saveznicama Trojnog Sporazuma, od kojih će nam trebati pomoći u osnivanju naše Jugoslavije.

Što se tiče novčane pomoći, svaki mali doprinosak podupire rad Jugoslovenskog Komiteta. Kao što Vam je poznato mi smo na skupštini u gradu Aucklandu izabrali Odbor kao za ogranak Jugoslavenskog Komiteta u Londonu i sakupili malu svotu novca za pripomoć jugoslovenskih borilaca. Puni smo nade da će naš narod po raznim mjestima ozvat se ovom turobnom domovinskom pozivu.

Izaberiti u svakome mjestu, gdje se naš narod nahodi svoj odbor, kojemu će te povjeriti svoj doprinesak; a kad se novac sakupi neka se vaši odbori dogovore sa glavnom Odborom u Aucklandu, koji će opremiti novac na Jugoslavenski Odbor u Londonu.

Neoklievaj brate Jugoslavjanine jer je ovo poziv tvoje domovine, koja u ovim sudbonosnim vremenima očekuje tvoje pomoći.

General von Sanders ranjen

Vijesti iz Dardanela primljene u Ateni dokazuju da je von Sanders, njemački general što zapovjena turskom vojskom, ranjen.

Ratne Vijesti

Ruski suprotni udar

Genova 7 srpnja. Brzojavka iz Lavova kaže da Austro-Njemci tjeraju Ruse na fronti kod Visle.

Teski gibitci počinjeni su na Austro-njemačkoj vojsci sa napadajem protiv napadaju 18 milja sjeveru od Tomazov, gdje su Rusi napali dusmansku desnu stranu, unistivsi cijelu divizu i zarobivsi 2000 ljudi i mnogo topava.

Na hiljade ranjenika dolazi bezprekidno u Jaroslav Premisl i Lavov.

Njemacke promjene u Francuskoj

U bitki sjeveru Arassa razvila se je nova promjena. Njemci čine žestoke navale na franceske pozicije u okružju Souchez. Usprkos ponovni neprijateljskih navala Francezi održaše posjedništvo grada, premda druga vjest donosi da su ih Njemci odbili od okupiranja grada.

U Parizu i u Amsterdam osjećaju da Njemci kane učiniti drugi veliki pokušaj na Kalas. Izjavljeno je da su pojačali defensive u Alsace da mogu odpustite vojske za u Flanders. Takodjer očekuje se veliko njemačko pojačanje sa istočne fronte.

Na talijanskoj strani

Vijesti iz Rima pokazuju da Talijani potiskuju sa svojom jakom ofensivom na Isonzo fronti. Jugu Gorza prosljedili su u okružje Karst preko rijeke, gdje su se austrijaci okupili u jakim forcama uzduž poredane linije brijegova. Okružje, koje je podkopano podzemnim rovotinama, opisano je kao "kopno more" u kome su hridi i glavice kao otoci.

Austrijaci kažu da su razbili napadaj treće talijanske vojske uz cijelu svoju frontu od Gorz do mora.

Ogromni turski gubitci

Racunaju da Turci do sada imaju gubitaka 180,000.

Naši u Port Said.

Gos. Ivan Cović primio je pismo iz Port Said od gos. D. Vuiovich u kome ga moli da iznadje gdje se nahode braća gg. Nizića i Bebića, jer ovi potrebuju njihove pomoći. Prije neg je rat počeo ovi su se uputili u domovinu. Kad su stigli u Port Said, budući rat buknuo, ondje su ih zaustavili kao ratne zarobljenike, i ovi se još nahode kod g. Vuiovića. Što su imali novca iztrošili su, te g. Vuiovich moli njihovu braću da ih pomognu, jer su ostali nasred puta, nemogući dobiti nikakove zarade. Uzdali su se da će ih pomoći ruski konsul ali, kako pismo glasi, nije im dao ni pribijene pare.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno. Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

To Our Numerous N.Z. Customers

Owing to the unprecedented increase in price of Teas in the Eastern Markets, together with higher freights, war risk insurance, &c., we are at last compelled to increase the price of our famous "AMBER TIPS TEAS" by 2d. per lb. These will in future be sold at

NEW PRICES:

1/10 2/- 2/2

This course is absolutely necessary in order to maintain our hitherto high standard of quality. Remember the World's Leading Medical Journal says: *"Fine Teas mean better health,"* therefore we strongly recommend that the extra price be paid for the "Amber Tips" Teas, which have maintained so high a repute amongst tea drinkers for so long a time.

DO NOT BE PERSUADED TO PURCHASE SOME OTHER CHEAPER BRAND!

Ask Your Grocer for

Amber Tips Tea

At 1/10, 2/-, 2/2

EASTERN TEA CO. - CHRISTCHURCH

91

Mornar na moru, kad ga uzburkaju morski valovi, najvoli, popiti casicu Amber Tips caja, da mu se time zivci razaberu

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Jugoslovenski Manifest

Engleskome Narodu i Parlamentu.

Austro-Ugarska i Njemacka nametnule su jugoslovenskome narodubra toubilackigradjanski rat. Osam milijona jugoslovena osudjeno je da vojuje protiv svoje rodjene brace i osloboditelja. Mnostvo je otjeranih sa rodjene grude, vjesanih i strijeljanih. Tamnice su prepune politickih zrtava.

Jugoslovenski narod u Austro-Ugarskoj ne moze danas izraziti svo je Zelje. Sabori su zatvoreni. Mnogi su narodni zastupnici u tamnice ba ceni ili su podvrgnuti ostrom policajnom nadzoru.

Nasa omladina, koja uspje da uskoci, bori se u redovima srpske i crnogorske vojske, a mi, koje je rat zatekao u inostranstvu, osjecamo duznost, da upoznamo civilizovani svijet, a napose engleski narod sa pravim osjecajima i teznjama nasega naroda. Nasa jugoslovenska braca u Americi, sastavsi se u martu o.g. u Chicagu na kongresu od 563 delegata, prihvatise jednodusno nas program.

Srbi, Hrvati, Slovenci zele pobjedu Trojnom Sporazumu i sa pouzdanjem ocekuju potpuno oslobodjenje svih Jugoslovena. Osvjedocenje, da se Trojni Sporazum bori za pobjedu nacela narodnosti, bilo je izvor moralne snage i nadcovjecnih podviga Srbije i Crne-Gore i ocuvalo jenjihovu zasuznjenu bracu da ne malaksu duhom.

Ovaj je rat za Srbiju i Crnu-Goru rat za slobodu i ujedinjenje, a nije osvajacki. One se bore za oslobodjenje svoga naroda ispod tudjin skoga jarma i za njegovo ujedinjenje u jednu jedinu drzavu. Sa vojnickim i jolitickim unistenjem Austro-Ugarske prestace jednom za vazda njezin sistam *"divide et impera,"* kojim su nas narod kroz vjekove razdvajali.

Jugosloveni su jedan narod po krvi, po jeziku, po teritoriju i po narodnoj svijesti. Samo kada bude ujedinjen, taj ce narod imati nuzne preduslove za nezavisan opstanak.

Jugosloveni (Srbi, Hrvati, Slovenci) nastavaju ove predjele: kraljevinu Srbiju i Crnu-Goru; Trojednu kraljevinu Hrvatsku-Slavoniju-Dalmaciju (sa Rijekom i kotarom); Bosnu i Hercegovinu; te Kranjsku; znatne djelove pokrajina Istre, Trsta, Goricko-Gradiske, Koruske i Stajerske i konacno jugoslovensku zonu uze Ugarske.

Ako se uzdrzi rascjepkanost ovih teritorija, bilo da ostanu pod austro-ugarskom vlasti, bilo da ma samo koji dio pripadne kojoj tudjinskoj drzavi, to ce biti flagrantna povreda naseg etnickog, geografskog i ekonomskog jedinstva, a tome ce se bez sumnje nas narod opravdano i energieno oduprijeti.

Jugoslovenski narod tezi za ujedinjenjem svojih teritorija u jednu nezavisnu drzavu. Unutarnja uredba drzave, bice stvar samoga naroda, koji ce ju udesiti po svojoj volji i prema svojoj potrebi.

JUGOSLAVIJA bice elemenat reda i mira. Posvecujuci svu svoju snagu napretku, razvijace narocito poznata svojstva svog pomorskog stanovnistva, a engleski ce narod biti prvi, koji ce ih uvazavati. Nase ce luke biti otvorene trgovini kao nikad do sada, a preko njih imace trgovacki izlaz svi narodi nasega zaledja, narocito Cesi i Magjari.

Nas narod, koji ispovijeda vise vjera i cija je snosljivost poznata, krunisace svoje narodno jedinstvo jamstvom vjerske jednakosti i slobode vjeroispovijedanja.

Sigurni za naklonost svoje ruske brace, apelujemo na simpatije njihovih zapadnih saveznika u nasoj borbi za slobodu. A kao zastupnici demokratskog naroda apelujemo napose na Narod engleski i na Njegov Parlamenat, te trazimo od njih potporu, koja ce jugoslovenskom narodu omoguciti da, nakon vjekovnog stradanja, jednom postigne jedinstvo i nezavisnost.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.

Presjednik:

Dr. Ante TRUMBIC, advokat, poslanik i presjednik Hrvatske Narodne Stranke na dalmatinskom Saboru, bivsi nacelnik Soljeta i bivsi zastupnik zadarskog kotara na beckom Parlamentu.

Clanovi:

Dr. Ante BIANKINI (iz Starigrada u Dalmaciji), Presjednik JUGOSLOVENSKOG ODBORA u Chicago, U.S.A. Dr. Ivo DE GIULLI, clan opcinskog vijeca i upraviteljstva u Dubrovniku. Dr. Juluje GAZZARI, advokat, bivsi opcinski vijecnik u Sibeniku. Don Niko GRSKOVIC, Presjednik HRVATSKE ZAJEDNICE u Clevelandu, U.S.A. Dr. Hinko HINKOVIC, advokat, poslanik na hrvatskom Saboru i delegat na budimpestanskom zajednickom Saboru, clan Re gnikolarne Deputacije Kraljevina Dalmacije-Hrvatske-Slavonije. Dr. Josip JEDLOWSKI, advokat, tajnik Slovenackog Politickog Drustva "EDINOST," u Trstu i tajnik "Hrvatskog Skolskog Drustva," u Trstu. Milan MARJANOVIC iz Kastva, u Istri, izdavatelj NARODNOG JEDINSTVA. Ivan MESTROVIC, kipar Dr. Mice MICIC, advokat, opcinski vijecnik u Dubrovniku. Dr. Franko POTOCNJAK, advokat, bivsi zastupnik na hrvatskom Saboru i delegat na budimpestanskom Saboru. Mihajlo PUPIN, iz Panceva, universitetski profesor u New-Yorku. Dr. Nikola STOJANOVIC, advokat, poslanik na bosansko-hercegovackom Saboru. Frano SUPILO, izdavatelj RIJECKOG NOVOG LISTA, bivsi poslanik na hrvatskom Saboru i delegat na budimpestanskom zajednickom Saboru. Dusan VASILJEVIC, advokat, podpresjednik Srpske Noradne Organizacije u Bosni i Hercegovini. Dr. Nikola ZUPANIC, arheolog i publicista, iz Metlike, u Kranjskoj.

London, 12.maja 1915.

Opaska.

Ovaj je proglas izisao u svim vecim engleskim novinama te je u engleskoj javnosti pobudio najveci interes. Molimo sve jugoslovenske novine da ga donesu u cjelini, a prijatelje, koji imadu sveza sa stranom stampom, molimo, da ovaj proglas proturaju u tu stampu.

Nas sadasnji naslov je: London S.W. Cromwell Rd. 147 Hotel Madrid.

LONDON DNE 12 MAJA 1915
SLAVNO UREDNISTVO
VELESTOVANI GOSPODINE!

Slobodni smo poslati Vam gornji nas proglas, koji je danas izasao u vecim engleskim novinama, te vas molimo, da ga i vi priopcite te da uznastojite da ga donesu i tudje novine, do kojih imate pristupa. Ujedno Vam saljemo prevod brzojavki, sto smo poslali 5. o. m. iz Pariza Garibaldiju i Genoveskoj Opcini prigodom jubilarne garibaldinske svecanosti u Genovi

UZ BRATSKI POZDRAV VAMA ODANI ZA JUGOSLAVENSKI ODBOR TAJNIK:

DR. J. JEDLOWSKI.

Gospodine Generale!

Odbor emigranata iz jugoslavenskih krajeva, sto stenju pod jarmom austro-ugarske monarhije, pozdravio je danas putem municipija Genove, velebnu proslavu talijanskoga ujedinjenja, djelo Vasega slavnoga otca i njegovih saradnika.—Ali mi smatramo svojom duznosti da Vama, nosiocu tradicija svoje obitelji i ocu herojickih sinova, koji su poginuli za slobodu, pravdu i jednakost naroda, izkazemo koliko nas i citavi nas narod bole manifestacije nekih odbora, kao onoga "pro Dalmazia," koji su neovlasteni trazili, da se vasoj domovini potcine neki krajevi, koji su jugoslovenski po svojem stanovnistvu i koji cine nerazdruzam dio nasega narodnoga teritorija.—Oni, koji slave uspomenu Vasega oca, nebi smeli da povrijede demokratskih iplebisitarnih principa, koje je on posvetio svojim djelima, vec bi imali da priznadu svakom narodu pravo, da sam odlucuje o svojoj sudbini i da se ujedini u vlastitoj narodnoj drzavi.

Generale nas narod prolijeva u ovom casu svoju najdragocjeniju krv u borbi za ideale, za koje ste se borili i Vi i za koju su poginula Vasa dva junacka sina. Nas narod hoce oslobodjenje i ujedinjenje; on hoce da samo promijeni gospodare. Nas narod treba svoju obalu, na kojoj on faktno zive od pradavnih vremena. Nas je narod duboko uzbudjen na pomisao, da bi neupucenost ili tudja intrigue mogla da zamrljaju garibaldinsku crvenu kosulju, koju bi mi zeljeli da neokaljanu pozdravimo u zajednickoj saradnji, u sadasnjosti i buducnosti.

Generale, poradite da se crvena kosulja, kao simbol idealne osloboditeljice, uzmogne zbratiti sa nasam jugoslavenskom primorskom crvenkapom na temelju principa: svakome svoje, svima sloboda, medju svima mir i ljubav.—Izvolite primiti, gospodine generale, izraza naseg osobitog postovanja.

Jugoslavenski Odbor.

Municipiju grada Genove,

Gospodine Nacelnice!

Odbor emigranata jugoslavenskih krajeva, koji se danas nalaze pod Austro-Ugarskom, pozdravlja iskrenim veseljem proslavu uspomene na velike i plemenite heroje garibaldinske "Hiljade." U toj proslavi vidimo vec stvorenu odluku talijanskoga naroda, da se vjeran svijetlim tradicijama epohe, koja je stvorila tvrdu Italiju i vjeran visokom moralu, sto predstavlja garibaldinska crvena kosulja, stavi o bok onih tlacitelja. Mi zelimo, da Italija ostane i u svim prilikama vjerna tradicijama svojega postanka.

Sav nas narod, sa Balkana i Jadrana, vruce zeli da ju pozdravi kao novog saveznika protiv zajednickih neprijatelja i kao novog saradnika na djelu buducega mira. Svi mi Jugosloveni: Srbi, Hrvati i Slovenci, koji se osjecamo jednim samim narodom, zeleci slobodu i ujedinjenje, vidimo u pravednom sporazumu i trajnom prijateljstvu s Italijom najevrscu garanciju za mir i za sigurnost na Jadranu, kao sto i preduslov za ekonomsku i kulturnu uzajamnost izmedju obih njegovih obala, a time i za njihov napredak.—Mi zelimo, da misao garibaldinske "HILJADE" plane danas, cista i neokaljana, kao misao svih sretnih bastinika djela velikih predsastnika, pa da se izmedju nasih dvaju naroda ukloni svaki uzrok nesporazuma i nesloge.

Ocekujuci sa pouzdanjem velike skorasnje dogodjaje, od srca se pridruzujemo Vasoj simbolicnoj proslavi.

Izvolite primiti, gospodine nacelnice, izraze naseg osobitog postovanja.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.

P.S.—Cijenjena Urednistva jugoslovenskih novina molimo, da nam redovito salju svoja izdanja, a po mogucnosti i starije brojeve, u kojima je materijala, sto bi nam mogao dobro doci u nasoj propagandi.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.

London,
dno 21. Maja 1915.

Slavno Urednistvo
"ZORE"
Nova Zelandija.

Mila Braco!

Premda ne primamo Vasih novina i premda nemamo veza sa tamosnjim nasim rodoljubima, svejedno smo uvjereni, da je ovaj svjetski rat probudio i u vasoj koloniji one nade, koje u Domovini davaju snage nasemu patnickome narodu da izdrzi teske iskusnje i grdne muke, kojima ga muce njegovi vjekovni tlacitelji: Nijemci i Magjari.

Nasi se iseljenici u Amerikama upravo divno drze u ovim sudbonosnim danima za nas narod, pak smo uvjereni, da ste i vi, mili zemljaci, odmah od pocetka rata dosli do osvjedocenja, da je zlotvorki nasoj Austriji napokom odzvonilo i da je blizu Zora naseg oslobodjenja i ujedinjenja.

Kako nazalost do sada nijesmo znali za vas naslov, nijesmo mogli da vas izvijestimo (kako je bila nasa duznost) o svom radu i nastojanju. Vi ste jamacno iz engleskih novina doznali, da nam je Domovina jedno pusto groblje, jedna velika tamnica, jedan ogromni Kalvarij, na koji se je nas narod morao popeti, a da vec jednom dozivi svoje Uskrsnuce.

Sve nase muske glave od 1 8. do 50. godine otjerase na granicu, da se pod komandom njemackih i magjarskih gonica bore proti rodjenoj braci, koja nam nevidjenim i neopisivim poletom donose slobodu. Vidjenije nase rodoljube i vodje narodne, koje nijesu odmah postrijeljali, bacise odmah u pocetku rata u crne tamnice, gdje jos uvijek okovani uzdisu, da zivi doce kaju dan slobode i odmazde. U tamnicama nam jos came uz tisuce ucitelja, svestenika, narodnih zastupnika, pjesnici Tresic i Vojnovic, te odlicini vodje narodni nacelnik Cingrija i dr. Josip Smodlaka. U samom ljubljanskom kastelu bilo je u pocetku rata zatvorenih preko 900 rodoljuba iz same Istre, Trsta i Goricke!

Nas nekolicinja, koji smo cudom izmakli austro-magjarskim lancima, obrazovali smo Jugoslovenski Odbor, koji radi na tome, da predobije Vlade i narode prijateljskih nam drzava za oslobodjenje svih Jugoslovena iz austro-magjarskog jarma i za osnovanje zajednicke nam drzave Jugoslavije, u kojoj ce se ujediniti svi Hrvati, Srbi i Slovenci.

To je jedan te isti narod, koji govori jednim jezikom, koji pjeva iste narodne pjesme, koji imade jednu narodnu dusu, kojega su u proslosti vezale jednake patnje i kojega u buducnosti ceka zajednicka sreca.

Nasi su nas dusmani djelili radi vjere i imena, jer su se bojali nasega jedinstva. Ali narodna je volja bila jaca od tih spletaka i ona je pobjedila.

Nego na nasem se narodnom obzorju pojavljuju novi oblaci. Nas talijanski susjed, koji od vajkada prezi na nasu obalu rekbi da ce sada uloziti sve svoje sile, da nas izigra i rani u sred srca. Italija hoce da nam otme ponajbolji kraj Slovenije sa Trstom, pak cijelu nasu mucenicku Istru sa Rijekom i Gorskim Kotarom, i majku nasu Dalmaciju sa svim otocima od Zrmanje do Neretve. Neizmjerna je to pogibelj, braco, i ne nadjemo li se svi na okupu, mjesto slobode osvanuce nam crni petak.

Nas Odbor neumorno radi na tome, da uvjeri pravednu svjetsku javnost da se je nas narod u vjekovima borio ne za novo robovanje, nego da se konacno i potpuno oslobodi. Mi danomice upozorujemo mjerodavne politicare, da ce svako daljnje cijepanje nasega naroda biti uzrokom novih smutnja, koje nece dozvoliti nasemu narodu da se vec jednom posveti svojoj prosvjeti. Veseli smo, sto nas u teskom radu ocinski pomaze Velika Rusij a moramo sa zadovoljstvom priznati, da nas i politicari i drzavnici Velike Britanije i Franceske razumiju i da uvazavaju nase zelje i zahtjeve.

Nego posto nas narod u Domovini ne smije da izrazi svoje volje, to su nasi iseljenici duzni da slozno dignu svoj odlucni glas u obranu nase narodne stvari. Tako su sjeveroamerikanske nase kolonije odrzale dana 1 0. i11. marta o.g. u Chicagu veliku narodnu skupstinu, na kojoj su odgiasali prilozenu rezoluciju. Od toga se dana u obim Amerikam sabiru doprinosi za rad naseg Odbora i okupljaju dobrovoljci za svete cete Jadranske Legije, koja se na nasu inicijativu sada organizuje u Srbiji, te koja ce, kad dodje dan, predvesti srpsku vojsku u nase krajeve, da narod vidi e to nijesu osvajaci, nego nasa rodjena braca, koja nam donose slobodu.

Vi ste nam, mila braco, predaleko, a da bi ste nam mogli brzo priskociti u pomoc, ali posto nema izgleda da ce rat doskora svrsiti, to je i vasa duznost, da se sjetite Domovine, koja trazi zrtava od svih svojih si nova.

Nase je misljenje, da ne bi bilo tesko i s tih strana otpremiti malu ceticu dobrovoljaca i to pomocu vase vlade, koja i onako svako nekoliko salje vojsku u Evropu. Razmislite o tome, pak ucinite kako vam nalaze rodoljubno srce.

Mi se nadalje nadamo, da ce i vasa kolonija rado i novcano podu prijeti nas rad, koji iziskuje ogromnih troskova. Treba trositi za tiskanje proglasa, brosura i knjiga o nasem pitanju i to u raznim jezicima; nasi delegati moraju neprestano obijati evropejske prijestolnice, a sto je najteze, mi moramo skrbiti za mnogobrojne uskoke iz Domovine, koji sujedvaiznijeli zivu glavu. Sutra pak, kad nam se otvore vrata Domovine, moracemo poslati kruha i lijekova onim nasim mucenicima, na cije muke ne smijemo ni misliti, da ne poludimo od jada.

Braco! Ima li izmedju vas kamenih srdaca i ti ce se ganuti i proplakace nad tolikom nesrecom. Zato vas molimo i kumimo srecom vasih najdrazih: odkidajte od svojih ustiju, ali dajte svojoj sirotinji, svojim roditeljima i braci, koji su gladni i kruha i slobode. Podarite obilno i brzo, dok je vremena. Dokazite plemenitim tvorom, da ste vijerni sinovi Jugoslavije.

Sve doprinose saljite izravno na naslov:

"Jugoslovenski Odbor"
Lloyd's Bank Ltd.
72 Lombard Street, London.

Blago vama, koje ce Narod blagoslivljati; kuku onima, koji zaboravise Majku, kad im je vapila pomoci.

Mi cemo vam od sada siljati po koji dopis za novinu, a vas molimo, da svoju novinu saljete nama u London i u Srbiju na naslov: prof. Ante Lekcevic, Nis (p.a.gosp. Milojevic kod ministarstva inostr. djela), jer ce dobro biti, da se dolje znade kako misle i rade nasa braca u dalekom svijetu.

Preporucamo vam, draga braco, da visoko drzite barjak nas jugoslovenski, jer zora puca—bice dana.

Bratski vam pozdrav
od vama odanog
za JUGOSLOVENSKI ODBOR
tajnik
Dr. Josip JEDLOWSKI.

Nas naslov: Jugoslovenski Odbor
p.a. Serbian Legation, London.

Narodni Jugoslovenski Odbor
u Americi

P. n. g.

Na velikom narodnome zboru i dogovoru u gradu Chicagu drzave Illinois, odrzanom u dvorani La Salle Hotela dana 10. i 11. marta 1915. stvorena je jednoglasno i pozdravljena jednodusno rezolucija:

REZOLUCIJA:

Predstavnici Jugoslovena iz Austro-Ugarske sto zivu u Ujedinjenim Drzavama Sjeverne Amerike, sakupljeni dana 10. marta 1915. na zboru i dogovoru u gradu Chicago drzave Illinois, izjavljujemo:

Hrvati, Srbi i Slovenci jedan su i isti narod, obiljezen jednim jezikom, nastanjujuci pod raznim imenima i u mnogobrojnim pokrajinama jugoistocne krajeve austro-ugarske monarkije, kraljevinu Srbiju i kraljevinu Crnu Goru.

Skupni naziv im je Jugosloveni.

Jugosloveni austro-ugarske monarkije, u kojoj vladaju dva naroda, Nijemci i Madzari, trpe i stradaju u potpunome ropstvu. Politickih prava ne uzivaju nikakih, ekonomski bivaju do krajnosti izrabljivani i isisavani, u kulturnome razvijanju sprijecavani i suzbijani, nacijonalno su unistavani, socijalno potiskivani i zapostavljeni.

Toga stanja podnositi vise ne cemo, hocemo li, da svoju narodnu individualnost i opstanak ocuvamo.

Jedini svoj spas vidimo u oslobodjenju od tih odnosa i u kidanju svake veze sa austro-ugarskom monarkijom, a osigurani svoj opstanak, razvoj i napredak gledamo samo u jedinstvenome drzavnom organizmu svih Jugoslovena danasnje austro-ugarske monarkije i kraljevine Srbije, i polag toga zelimo ujedinjene u jednu drzavnu cjelinu svih jugoslovenskih pokrajina austro-ugarske monarkije i kraljevine Srbije.

S toga se s pouzdanjem obracamo saveznickim drzavama, koje zajednicki vode rat za oslobodjenje podjarmljenih naroda, u sigurnom ocekivanju, da ce povesti ozbiljnoga racuna i o nama Jugoslovenima i sa svoje strane sve moguce poraditi da u istinu dodje do ostvarenja tih nasih opravdanih i jedino spasonosnih zelja i teznja, a time, uz ustaljenje prilika na Jugu, i do ravnovjesja medjunarodnih odnosa u Evropi.

Time postavljena je na dnevni red jedna od najvecih i najljepsih zadaca, koja uz najjaci napor narodnih sila zahtjeva i ogromnih materijalnih pomoci i zrtava.

U svrhu provedbe svega toga postavljen je po narodnoj skupstini Narodni Jugoslovenski Odbor, koji je po svojoj bitnosti postao sastojni dio jugoslovenskog komiteta u Londonu.

Buduc se u ovim odnosima ne moze nikakova pomoc ni traziti ni ocekivati od stare otacbine, na onima je, sto se u ovim sudbonosim casovima nalaze bilo gdje izvan domovine, da ucin e sto najvise mogu, da dodje do ostvarenja zasada i teznja oznacenih u rezoluciji.

Obracamo se s toga na sve nase sunarodnjake Jugoslovene ma ko bili i ma gdje se nalazili, a na sreu im lezi opstanak, razvoj i napredak naroda i otacbine, da pritekn u po mogucnosti svojim obolom, koji neka uprave na adresu blagajnika g. Tripe Krstovica Cementon, N. Y. U. S. A. a odbor ce ga dalje otpremiti Jugoslovenskome komitetu u Londonu.

Umoljen je svako, da se sa svojim obolom pozuri, jer se mora zurno raditi, da se ne propusti ili ne zadocni cas, koji smo vjekove iscekivali, pa bi bio grijeh, sto u nebo vapi, kada bi nam se sada neupotrijebljen izmakao.

Braco Jugosloveni Bog Vam, a dusa Vam!

Chicago I11., 15. ozujka 1915.

Printed and published by The Croatian Publishing Co. Ltd at 22 Customs St. Auckland.-Saturday July 10,1915

Poruke i odgovori

Gosp. Ivan Cović, P.O., Auckland—Gos. I Pivac uručio nam je pismo i uvrstismo.

Gos. Vid Lipanović, Waihopo—Kako i sami možete viditi zaustavljeno je, neće vas ništa odvise zapasti.

Gos. A. E. Erceg, Aranga—Molim obznanite nas sto prije.

Gos. D. M. Pervan, Waipu—Primit će te privatno pismo,

Gos. P. Jelavić, Pairoa—Ako iznadjem dat će mo vam znati.

Dalmatinac, Kaipara—Pisali smo im u Trentham kad nas obavjeste tiskati će mo.

U PRAGU C

SLAVENI PO UP

(Dopisnik Lon

Krasni glavi od najbajnijih ova, sa stotin krunskih zgra stolne crkve S spava u sredo promjenjen fa milja od granic i ruska vojska zemlju, od koj dio.

Velika vecina nadu o ruskim vrijeme rata. svoje prave o bezcutnosti sto mogao ih je primiti.

Cesi, koji u Ceskoj sacinjavaju 70 po sto od 7.000.000 naroda (ostalo su Zudije i Njemci,) jesu pravi Slaveni u rodu, cudi i simpatiji. Oni nece propustiti nikakovu zgodu da promasi njihovo slavensko pleme. Ozivotvorenje ceskog jezika i djelo sto Cesi tjeraju zidu njemacki upliv jest veliki ponos ceskih prvaka. U nikakovoj drzavi na svijetu neusplamcuje narodni duh sa tako ogorcenom napetoscu. Njihova mrznja prama Njemcu i svem na daleko spojenim sa njemackim narodom vrijedi blizu koliko vjera. To je osvetljivi duh prihvacen u narodu—osvetu za sve sto su izgubili s njemackim

nulam, koji vojni, koja ku za Aus- oruzje bez. nljeni, kao o kad sam kolasi'' su m da dadu imi.

ce

OVIJESTI.

posvadila ljutini su govorili. n: rac!

jeni brat!

i u Crnoj Gori bio obicaj, da se manji prestupnici sibikaju ili toljagaju.

Tako jednom neki Crnogorac, tjerajuci susjedovu marvu iz svoga pasnjaka, prebi na mrtvo ime jednoga vola. Vlasnik ga tuzi kapetanu, a ovaj osudi, da mu se udre po gacama 25 sibika.

Kad se imala svrsiti presuda, dosjetivi Crnogorac svuce gace, pa ih pruzi veleci:

— Evo vam mojih gaca, pa ih domile volje izsibikajte!

Kapetanu bi mila tolika doseljivost pa mu oprosti kaznu.

*

Neki Crnogorac krenuo na pazar u Kotor da kupi zita. Ali kako nije imao ni prebijene pare, a nije imao nista na prodaju, uze macku, stavi je u torbu i rece zeni:

— Zeno, ja sad idem u grad da kupim zita.

— Ma bog s tobom — doceka ga zena, — cemu ces ga kupit, kad nemas ni solda, pa da te tko za noge objesi?

— Prodat cu evo ovu macku, pa cu za te pare kupiti zita.

— A ko ce ti jos macku kupiti? Zena ce

— Ne vodi za to brige! — odvrati on i ode.

Sidje u Kotor i uvijek drzi o ramenu torbu s mackom, kojoj je na vlas ostavio rep da viri na polje iz njegove torbe

Iduci tako pazarom susrete nekog lijepo odjevena, kotorskog gospodicica, te po tome zakljuci, da nije bez novaca. Hitri ga crnogorac zaustavi i nagovori ga:

— Ako pogodis sto imam u torbi, da cu ti dva napoleona, ako li nepogodis, dat ces ti meni samo jedan! Hoces li?

— Hocu!

— Pa de, pogodi!

— Ta macku imas u torbi, a da sto drugo? — rece mu gospodicic, videci da iz torbe viri macji rep.

— Nisi pogodio! Daj ovamo napoleon!

— A da sto je? — upita u cudu gospodicic.

— Nije macka, nego macak! — kliknu radosno Crnogorac. — Eto vidis, da nisi pogodio.

Sad ne preosta drugo gospodicicu, nego platiti Crnogorcu okladu. Ovaj sav sretan ode i kupi Zita i jos kojesta te vesco podje kuci i pripovjedi zeni, kako je prevario kotorskog gospodicica, donio zita i drugih stvari, a povrh svega jos i macku.

*

Jedne godine bilo sasvim lijepo proljece. Cesto su padale kise, a sunce pritoplilo, rekao bi: ljeto je. Jedne nedjelje razgovarali se dva seljaka, komsija, pa ce jedan:

— Lijepo vrijeme, Bogu hvala, kao ikada u ove moje godine. Ako jos ovako potraje koji dan, sve ce iz zemlje prokljati.

— Mukom zamuknuo, da Bog da! — odgovori mu drugi. — Ne daj, Boze, da se to dogodi, jer bi onda i obje moje zene iz groba izasle.

Advise lijepa prigoda Hrvatskom smolokopcu

Na prodaju prve vrsti vlastništva izmedju Mercer i Whangamarino željezničkih štacija.

181	jutro	zemlje	po	£4	15 0	jutro
181	„	„	„	£4	12 6	„
200	„	„	„	£4	10 0	„
500	„	„	„	£5	10 0	„
800	„	„	„	£6	10 0	„
428	„	„	„	£5	10 0	„
640	„	„	„	£7	0 0	„

Sva ova zemljišta imaju pročelje na glavni put što vodi iz Aucklanda u Wellington.

Vlastnik će primiti kao depožit 20 % od cijele svote u kupovanju smole od kopača koji bi kupili ikakov od ovih predjela, a ostatak će čekati za pet godina uz 5 % interesa. Ovo je lijepa kupovna pogodba jer ova zemljišta vrijedit će duplo više kroz tri četri godine.

Za daljne potankosti obratite se na

T. A. PETRIE

22 Custom Steet East — Auckland

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena. Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formular za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi naljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijee nu kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST, AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnječi.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva".

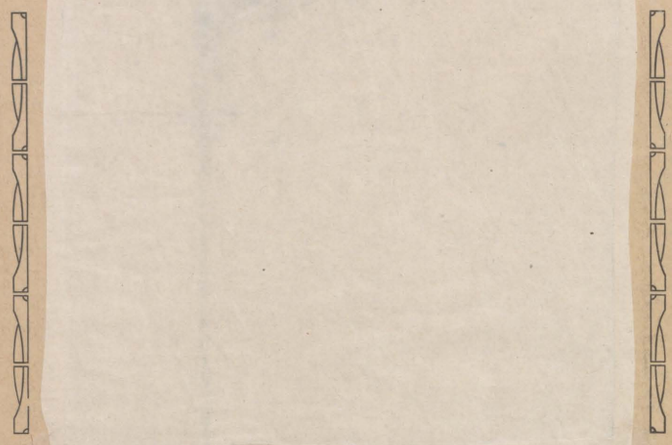

Na nogama—FRANK HRSTIC, ANDRIJA TOMIC i ANTE TOMIC.
Sjedeci—JAKOV DELIC i JOZIP SUNJIC

Ovi nasi domorodci nahode se u Trentham na vjezbama sa novozelandskim vojnicima, koji ce do koje vrijeme poci bit se proti Turcinu najvisem nasem dusmaninu, kiji je mucio Balkanske Slavene za proslih pet stoljeca.

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NOVA FORMACIJA
Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

JUGOSLAVENSKA POSTOLARIJA
Na znanje svim mojim domorodcima da sam otvorio prodavaonicu i radionicu cipela (postola). Radničkih i lahki cipela imam u zalihi svake vrste, na prodaju. Izradjivam čizme i svaku vrst cipela po narucbi.
Kad vam bude potreba nezaboravite se najaviti ili bar pisati, na ovu adresu:
TONY GUGICH
BOOTMAKER
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Smolovno Trziste
Prošloga mjeseca lipnja stiglo je na aucklandsko smolovno tržište do 516 tona smole.
Trgovina izgleda da stoji mirno još jedino što se po malo zahtjeva tvrda vrsta bijele smole, koja je pomno izvrstana za na tržište. Dapače trgovci odviše pažljivo rade tako da imade i ove vrste na tržištu neprodane, što nije u redu klašana. Zahtjev za crni mješoviti sitniš nema poboljšanja i svjetovali bi našeg radnika da za sada nešalje na marketu srednju vrst ovoga. Mi ćemo vas obznaniti kad doznamo da se bude zahtjevati. Sa ovako malim poslom ikakova smola iz šwanapa ako je vlažna teško nadje kupca.

Svjetla i prozracna.
Ove vrsti prodalo se je nekoliko malih partija uz prilicnu cijenu.

Preostrugana.
Sasvim dobra vrst ove smole jest za sada što najviše potrebuje. Može se prodati i prilično dobra ako u njoj nema od buška ili crnih komadića.

Redovita bijela
Dobra 7/8 i 3/4 ostrugana dobiva najviše pažnje. Nejednake vrsti nemiču se tako dobro kao što se je očekivalo. Činilo se je nešto posla sa dobrom rednom smolom ali i u razmjerju u nižim cijenama. Zahtjevaju se oprani njoci i čisti chips i dust. Posljednjeg je dosta dolazilo izmješana sa zemljom te se nemože prodati.

Iz istkosti.
Tržište za ovu vrst jest sasvim mirno. Izvrstno dobra može se prodati kao redna.

Bijela od swampa i coka.
Neizgleda da se vele nameću za ovu vrst ove zime. Trgovci jedino mare za suhe pomno pripravljene redove.

Crna smola.
Bolji preostrugani steel mičese po skorašnjim cijenama. Grbasti veći komadići zanemareni su. 3/4 ostrugani steel i vrsta No. 1 jedino se mogu prodati uz 5/- niže nego prije. Prodaje se dosta B 2 i crnih njoca, ali šugerani njoci moraju biti mrkog kolura za sresti sadanje zahtjeve.

Chips.
Još se zahtjeva svjetlo-bruni prosijani chips i oni što kroz sito ispadne iz njoca.

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani
Osobite izvozivanje po svoj okolici
provodi po naredbi — Umjerena placa

JEDINI HRVATSKI KROJAC
—U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.
NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!
Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine
opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na ovacije zadovoljstvo.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja suplotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, JULY 10, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroca. — To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. No. 28 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI/THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. — AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 17. SRPANJA, 1915 / AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 17. 1915 — Godina Year 3

RATNI BRZOJAVI

ZESTOKA RUSKA NAVALA NA VISLI.

AUSTRIJACI RAZBIJENI SA VELIKIM GUBITKOM.

London 11 srpnja. Brzojavka iz Genove kaziva da je bitka u juznoj Poljskoj pocela u srijedu, na desnoj obali Visle, izmedju Wisnica i Chodel, i svrsila sa ruskom pobjedom. Rusi su navalili sa takovom zestinom da su neprijatelji neposredno uzmakli. Rusko topnistvo naglasilo je uzmak.

Austro-Njemci kroz 27 satih izgubise 13 hiljada mrtvih i 20,000 ranjenih od svoje najbelje prve vrsti vojske.

Sluzbena vijest glasi:—"Neprijatelji u upravcu Bolimon, 40 milja zapadu od Varsave, navalise na nase redove, upotrebljujuc umrtvujuce plinove, ali neucinise uspjeha."

Nasa ofensiva u Lublinskom kraju proteze se uz cijeli kraj od usca Podlipe do potoka jugu od Bijkhava. Neprijatelji slijede uzmicanjem istodobno kusajuci uzdrzati nas.

RUSI ZAROBISE 53.000 ZAROBLJENIKA U SEST SEDMICA.

Jedan dopisnik "Timesa" iza kako je posjetio rusku vojsku uzdrzuci Zlato Lipa rijeku, sjeveru od Dnjestra, kaze da je vojevala jednu od najznamenitiji zadnje cete akcija u povjesti. Uzprkos okupljanja nadvladajucih Austro-njemackih sila, Rusi se povukose nazad kroz sest sedmica od Stry do Zlato Lipa, uhvativsi 53.000 zarobljenika i ucinise jos vece gubitaka na neprijatelju.

GRCI U ALBANIJI.

Rim 11 srpnja. Grci su okupirali 15 sela u Epiru, blizu Ochrida.

SRBIJA SE DRZI TVRDO. NECE POSEBNOG MIRA.

London 9 srpnja. "Giornale d' Italia" oglasila je vijest iz Nisa, doznacujuci da Austrija i Njemacka predlozise Srbiji posebni mir, ponudivsi teritorijalne dopusti i izlazak na jadransko more, i garantirajuc cjelovitost Srbije. M. Pasic, ministar presjednik, odbijo je ponudu.

PRIBLIZAJE SE PAD CARIGRADA.

KONFERENCIJA BALKANSKI VLADARA.

London 10 srpnja. Vijest iz Atene donosi da su diplamatski krugovi izjavili da Turskoj ponestaje amunicije. Vjerovanje da je pad Carigrada neizbjeziv raste danomice sve to vise u svim krugovima.

Izjavljuju iz Rima da Rumunjski, Bugarski i Grcki kralji imaju se do malo sastati u Ateni.

BITKA SJEVERU OD ARASS.

Pariz 11 srpnja. Sluzbena vijest dokaziva da su Englezi u subotu vecer razbili njemacki napadaj.

Mi smo istrali Njemce prama sjeveru od Arassa iz nekoliko djelova opkopa u koje su se oni postavili u red sto su osvojili u cetvrtak. Njemacki napadaj proti napadaju, koji se je razvio proslu noc sjeveru od Souchez staeije, bio je uzbijen nazad.

NJEMACKI RACUN O BITKI.

London 11 srpnja. Njemacka komunika glasi:—Englezi sjeveru Ypres, u subotu, ponovise napadoj na nase pozicije na kanalu, ali su bili raztjerani sa znamenitim neprijateljskim gubitkom.

Franceski napadaj na nasu novu poziciju kod Boes le Pretre srusen je sa velikim dusmanskim gubitkom.

Napadaji proti njemackim pozicijam istoku i jugu od Sondernack i jugo-zapadu od Meunster bihu raztjerani.

TURCI GUBE NADU.

London 12 srpnja. Vijest iz Atene dokaziva da Turska kusa za uciniti mir sa saveznicam. Dva su turska poslanika na putu za Svajcersku. Turski bjegunci, koji su stigli u Sofiju, kazu da vojska zeli mir, osjecajuc da je polozaj bez nade.

M. Hanotaux pisuci u "Figaro," kaze da talijansko sudjelovanje na Dardanelim bijase jednostavno odmaknuto, i da talijanska vojska iskupljase kod Taranto i Brindezi.

CIVILI NAROD BJEZI IZ GORICIJE.

Rim 12 srpnja. Svajcerske brzojavke kazu da izgleda da ce Gorica biti brzo ostavljena. Civili narod je ostavio grad, a garizona jest tesko stisnuta ali Austrijaci drze zapovjedajuce pozicije vanka grada.

Sluzbena komunika glasi:—Mi smo uzeli ofensivu u Val Grande, u Carnik Alpama, i potrali vanka neprijatelja iz njihovih napredni opkopa, zadavsi im znanenite gubitke.

AUSTRIJSKI CIJELI VOJNI ZBOR UNISTEN.

Petrograd 12 srpnja. Neprijateljska vojska koja je bila odlucno razbijena jugo-zapadu od Lublina, u Poljskoj, sadrzavala je tri vojna zbora od kojih, kao rezultat jedne sedmice gubitka, jedan cijeli vojni zbor jest unisten. Neprijatelji u ovome okruzju svagdje se povlace. Topnistvo se zuri nazad, ostavljajuc pjesacstvo njihovoj sudbini.

JAPANCI U RUSKIM BOJNIM REDOVIMA.

Sidney 11 srpnja. Dopisnik "Sydney Morning Herald," pisuci iz Tokio na 7 svibnja, kaze da se sada odredjeno zna da su japanski topovi i topnici na ruskoj fronti. Ruske vlasti svjetovale su se sa japanskim poslanistvom u Petrogradu sa rezultatom da kapetan Miyakarva i pouzdani topnistva castnici, sa njihovim topovim, bijahu odaslani iz Tokia, stigavsi na rusku frontu na 17 travnja. Japansko oruzje jest najnovijeg i najdjelotvornijeg kova, i pokazalo se je usporedno sa onim Austro-njemackim.

Najvjestiji japanski castnici poducavaju Ruse prije nego idju na frontu.

Dopisnik nadodaje da govor o poslanju pjesactva za Evropu utjesao je a za sada Japan izvodi ogromnu mnozinu municije. Arsenali cine topove i amuniciju koja se zivo odasilje za Rusiju.

Jedan holandeski brod nasao je četri staklenice napunjene umrtvujući plinova, koje su izpustili njemački zrakoplovci u sjevernom moru.

Za Belgijsku potporu u Londonu svota iznosi £640,000 sterlinga.

570,000,000 sterlinga iskupljenjo je u Engleskoj za ratni zajam.

Kanada je poslala 75,000 vojnika na ratiste a ima 75,000 na vjezbanju.

Talijanski konsul od Jeruzolima, Alepo i Beruta koji je stigao Napulj, kaziva da je Turska istrošena.

Njemci se okupljaju okolo Torn i drže da se pripravljaju za veliki napadni pokret u sjevernu Poljsku.

Javljuju iz Atene da Turci pod njemačkim nazorom odlučise istrati sve Grke iz Turske. Naredise vlastima da se uzmu proti Grcke mjere.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svijećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres:

A. MILICIC
54 Durham Street Auckland

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER
Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - 7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Auckland, N.Z.

Urednik, P. KATAVIĆ

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Njemacke nakane u usiji

Kroz ovo malo zadnjih sedmica ugledao se je veliki razvitak njemačbe aktivnosti na ruskoj strani uz liniju koja se proteže sve od Libau, na Baltičkom moru, pak do Rumunjske granice. Ovo nije upravna linija, a sliedeći njezinu iskrivudanost mora imati zanajmanje 2000 milja duljine. Na ovoj liniji Varšavska tvrdjava sačinjava odveć izrazitu izbočinu, tako da Njemci mogu udariti na Varsavu sa tri strane; a njihova očevidna želja jest, učiniti odlučni napadaj na grad.

Mnogo je razloga zasto Njemci prešno gledaju, (ako i bila jalova nada,) na što raniji pad Varšave. Na svrhi ovog mjeseca svršava podpuna prva godina rotovanja, i sasvim je opotrebito da Kaizorova Vlada, kad bude činiti svoj prvogodišnji zaključni račun, mora pokazati svome narodu, da su oni više prisvojili tudje zemlje nego je njima odneseno. Ovo pak nije dosta. Prva godina mora da se završi sa nešto sjajnog junaštva na oružju, tako da militarsko odušcvljenje prostog naroda nebi popustilo. Njemačka mora da je sposobna pokazati i neke protutražbine na veliko žrtvovanje krvi i blaga što je počinila. Ona treba daljnjeg povjerenja uz to voditi naprijed rat, a imala bi poteškoće za dobiti ikakovih povjerenja u pogledu da je pridobivena.

Što od njemačke aktivnosti u ruskim Baltičkim pokrajinam? Skoršnja pomorska bitka na Baltiku, toliko koliko čovjek može suditi žitajući izmedju redaka, učinjena je sa njemačkom nakanom navaliti na neke djelove Baltičke obale; a možda bijaše priprava za pokušaj udariti na Rigu. Iza Francesko-njemačkog rata Bizmark je vazda užao tvrditi da što njemu najviše treba jest "evropski mir," na što mu jedna američka novina odrijesito uzvrati da evropejski mir što on hoće jesu ruske Baltičke provincije, stanovnici od kojih, osobito znamenitijih gradova, jesu većinom Njemci. To je dio njemačkog "Irridenta."

Njemačka je do sada dosta dobila sa svojom ofensivnom kretnjom na istoku. Praktično istrala je Ruse iz Austrijskog teritorija, dobavivši se bogatih uljenih poljana u Galiciji, i prihvativši površinu iz koje može dobivati drugih srestava, osobito agrikulturnih obskrba, a sad se približuje vrijeme žetve te glad, koji je jednoć prijetio zemlji, sad nije toliko blizu. Sa svojom akcijom u Galiciji Njemačka je spriječila (najmanje za sada) rumunjsko posredovanje, što je bilo izgledalo odviše blizu.

Očevidno je njemačka nakana da mora završiti prvu godinu ratovanja, (nesmeta koliko je zapalo), sa nječim što pokazuje njoj u prilog. Možda ona misli predstaviti predloge za mir, ali je odveć nevjersjatno da bi u ovome uspjela. Njemački uspjeh što su prigrabili veći dio Evrope neće svijetu zaslijepiti oči sa faktom da je ovo rat za novčana sredstva. Nesmeta što oni do sad napreduju treba još preturiti dosta krvavih klanaca, te tko mogao dulje izdurati taj će bit uspješan na svrhi. U ovome pogledu može nam dati lijepi primjer Amerika. Kroz prve dvi godine domaćeg rata u onoj zemlji Južne države dobivale su sve velike bitke na glavnom ratnom pozorištu. Svršetkom lipnja 1863 (vise nego dvi godine iza kakoje rat počeo) bio je ovi položaj. Saveznici pod Lee napali su Sjeverne države; Baltimore (paće i Washington) bio je u najvećoj pogibelji; u Filadelfiji i Nev Yorku uzete su čvrste mjere za obranu ovih gradova, a banke počeše slati svoj kovni novac za sigurnost u Kanadu. U Evropi se je stalno držalo da će Južne drzave uspjeti Ali što je iza ovoga proslijedilo? U početku srpnja sluči se blizu istodobno pridaja Vicksburga sa cijelom garizonom, (što dade sjeveru zapovjed od Misisipi,) i poraz Leeova u Getysburgu, što oslobodi sjever daljnjeg straha od navale.

Iza ovoga Južne državice gubiše malo po malo površinu zemljišta. Boriše se hrabro kao ikada i činiše velika žrtvovanja, ali njihova novčana sredstva počeše padati mnogo prije. Jaki opstup zatvorio ih je vanka svih svjetovnih tržišta. Njihov zadnji čovjek bio je u bojnima redovima. Njihov ugled bio je izgubljen te nisu mogli dobiti iz vanka nikakovih ratnih oslona. Njemačka se upravo sada nahodi u istom položaju kao što su Južne države bile onda. Južne države nisu se mogle umoriti gladom jer imadoše velikih agrikulturnih sredstava — faktično, bijahu agrikulturni narod. Ali nemogoše dobiti dovoljno oružja i amunicije, bez da spomenemo tisući drugi stvarih što su opotrebite za održati uspješan rat.

Na drugu pak ruku Sjeverne države imadoše neograničenu zapovjed od svega što je bilo opotrebito za djelotvornost i utjehu svoje vojske. Njihov ugled bijaše dobar a imadoše velikih domaćih pomoćnih srestava. Možemo uzeti u obzir da su Južne države kušale ista sredstva za osakatit svoga neprijatelja koja Njemačka kuša sada; potapajući njihove trgovačke brodove. Dapače i sobmarine bile su upotrebljene i u jednom slučaju uspješno, ali su se one najviše oslanjale na dobre sprave čvrstih križara, kao što Alabama, koji su plijenili sjeverni država trgovinu. Premda ovi križari bijahu uspješni čineći ogromnih šteta, ipak ni za jecan moment nisu činili sjeverni kraj da malaksa u svojoj odlučnosti za bit se s neprijateljem do konca.

Kaže se da povijest sama sebe opetuje. Posebne okolnosti južnih država za vrijeme gradjanskog rata ponovljene su u ovom Njemačku slučaju, a mi nedvojimo da se sličnost neće ispuniti i u zadnjim pozorištim rata. Njemci, posli mnogo godina priprave, odvažno se istakoše za pobjedu, ali njihovi golemi napori već su išli daleko ka izcrpljenju svojih novčani srestva i energije. Bez dvojbe oni će se bezobzirno držati dok ne dodje pravo vrijeme napornog razbitka, a konačna je propast neizbježiva, i u našem mnijenju nemože bit odveć dugo otezana, osobito sad kad vidimo da su ih Rusi suzbili na cielo fronti.

Crnogorsko Junastvo

(Uredniku Stara.)

Gospodine,—U nesretnoj godini 1389 srbski car Lazar pade sa sabljom u ruci vodeci svoje vojnike proti turskom Sultanu Muratu, koji je dosao sa ogromnom vojskom na polje Kosovo da satare Srbiju. I ako Srbi, nadmaseni vecim turskim brojem, borise se do zadnjeg covjeka, prije neg je svrsila ova bitka Sultan Murat bijase pogubljen od glasovitog srbskog junaka Milosa Obilica. Posli ovog velikog rata srbsko carstvo pade u turske ruke. Turci necovjecji klase srbski narod i mistise njihovu drzavu. Neki od seljastva nemoguci podnositi turško tiranstvo pobjegose u planine otkle se tukose sa Turcima svaki dan. Seljaci zovu svoje junake Uskoci. Ovi nesretni Uskoci iznadjose da najbolje mjesto za branit sami sebe bijase sadasnja Crnagora (najvece planina na Balkanu) gdje oni ustanovise svoju drzavu i izabrase jednog izmedju sebe za knjeza. Uvjek od onog vremena Turci ih napadase ali bezuspjesno. Svaki Crnogorac tvrdo vjeruje da on nemoze biti pridobiven. Spominjemo se njihove srcanosti u zadnjim balkanskim ratovima kada osvojise velike tvrdjave Skadra i Tarabosa. U drugom balkanskom ratu dadose dobru pomoc svojoj srbskoj braci proti Bugarim u Macedoniji. Jos nikakov dusmanin nije ulizao u Crnugoru usprkos mnogobrojnih Austro-albaneski napadaja. Mi ocekujemo da ce mala crnogorska vojska od 40,000 satrati austrijsku tvrdjavu od Kotora i tako osposobiti vojsku da stupa naprijed na Dalmaciju i Hercegovinu. Lovcan jest najveca planina u Crnojgori i nadvija se nada Cetinje, (glavno mjesto Crnegore,) otkle moderne baterije brane prijestoljnicu. Svaki seljak u Crnojgori drzi da im je Bog dao Lovcan planinu kao dijamantov dar s cime se oni ponose i da budu junaci Crnegore.

JOZE BULOG,
Kumeu.

NOVI PREDBROJNICI I PRETPLATNICI "ZORE."
NOVI PREDBROJNICI:

Gg. S. M. Ujdur Auckland
Jozip Franic Henderson
Ivan Pavlak Parenga
Krizan Kovacevic Whangarei

PRETPLATNICI:

Gos. T. Sokolic Matin Babylon vasa pretplata podmirena do 19/12 1915. Gos. John Nuic Maropiu, podmiriliste do 16/8 1915. Gos. G. Simundic Kaimaumau, pretplata vam izhodi na 16/8 1915. Gos Krizan Kovacevic Whangarei, podmiriliste do 17/4 1916. Gos. S. Mihaljevic Hikuai, vasa pretplata podmjerena do 16/2 1916. Gos. Antun Mazuran Whangarei, vi ste podmirili do 25/3 1916. Gos. Marko Radic Maropiu, podmireno do 13/9 1915. Gos. Ivan Pavlak Parenga, mirno do 17/1 1916. Gos. Ivan Delic Waihopo, i vase podmireno do 17/1 1916.

Zahvaljujemo mnogo nasim domorodcim, koji se odzvase svojoj pravoj duznosti.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona
54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obaviješčam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

"Amber Tips" Tea

Quality Maintained in spite of Increased Cost

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Trazi Brata

Trazim brata Tomu Antunovica koji se je nahodija nazad 18 mjeseci u Perth, Western Australia.

Najuljudnije umoljavam bracu Hrvate koji se tamo nahode i znadu za istoga da mi jave njegovo boraviste, na cem cu im ostati mnogo haran.

Ante Antunovich
Lower Ruakaka, New Zealand

Na Znanje

Da izradjujem i prodajem vec preko 210 vrsti rodoljubni sveslavenski fotograficki slika na dopisnicam ili inace, ukljucujuci: starojunacke, slike nasi narodni vladara i prvaka, balkanskog i ovog velikog rata i t.d. i t.d. Cjene na dopisnicam, kao obicno: 5/6 po ducetu, ili 5/- po svakom od 3 ili vise duceta. Za ovecu kolicinu cinim umjerenije posebne cjene. Napose zelim upozoriti sve rodoljube da cu od sad unapried uplacivati u fond jugoslavskog Odbora 20 % oc ciele prodaje ovih dopisnica. Kojemu se kupcu bude svidjalo bolje, moze da neposredno posalje blagajniku recenog fonda svaku svotu koja tako bude fondu pripadati.

S. M. Ujdur
G.P.O., Auckland

Trazim

mog sina

Vide Unkovic

koji je pred 2 godine otisao u okolicu Velington-a, te od toga vremena neznam nistu od njemu, zato molim bracu Jugoslavene sirom N.Z., takodjer Australije i Amerike, ako koji znade za njegovo boraviste da bi mi izvolio javiti na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Nikola Unkovic
P.O., Dargaville, N.Z.

Nasi duznost prama majci domovini

Nama, Hrvatima u inozemstvu, upravo je nemoguce da ostanemo ravnodusni i da se oglusimo na tuzno zapomaganje uevilјene Majke Domovine. Koji se od nas ne sjeca onih u srdce dirljivih rijeci, koje smo u skoli ucili:—

.....''Majka hrance hrani svojim
zalogajem;
Makar gladovala, milom cedu
daje''.....?

Mozeli da bude svetije i uzvisenije rijeci nego je Majka? Mozeli da bude isto vise obozavanja vrijedno nego je Majka? Ne, imali isto drugo cemu smo toliko duzni, da uzprkos svake zrtve nemozemo se nigda potpuno oduziti, kao stoje Majka? Mozeli na svijetu da bude mrzeg stvora nego je matiubojica? Napokon, kakov mora biti onaj covjek koji ne moze da skladno prispodobi i uvidi jednaku etienu vrijednost Majke i Domovine? Nemislim da ima naobrazovanog covjeka, koji dise i sa malo patrioticnog duha, koji moze da nijeeno odgovori na ova pitanja. Domovina nam je u tome smislu sve ono sto nam je Majka. Prama Domovine nas potezu iste zelje, ista ljubav; njoj smo obvezani sa istim duznostima kao sto smo Majci. A duznost je rijec velikog znacenja. Duznost je glavni eticki zakon; to je stup na kojem se temelji svijet Postenjaku, moralno jakom, covjeku je lahko umrijeti, jer na koncu zivota osjeca onu veliku slast da je ucinio svoju duznost. Naprotiv covjeka, koji ne cini svoju duznost, vec kroz zivot pece savjest; a to tako, manje ili vise, sve prama njegove moralne snage; jer covjek sa visom moralnom naobrazbom lakse i brze uvidja i priznaje svoju duznost, dakle je tamo usporedo i osjetljiviji.

Tko posten da se ne divi nasoj braci Srbima i Crnogoreima, koji tako vjesto, dragovoljno i pozrtvovno znaju da vrse svoju duznost prama zajednicke nam Majke Domovine? Onim plemicima, cije je geslo: ''Slatko je umrijeti za Domovinu!'' Zaisto oni moraju da i osjecaju veliku slast vrseci tu svetu duznost. Njima moraju da se dive i njihovi neprijatelji. To su oni junaci cija junastva su ponosom napunila svakog pravog Slavena. Nevjerujem da je jednog medju nama cije srdce nije dirnuto sa svakim novim slavospjevom u cast njihovog vitestva. Kako bi drugace moglo da i bude? Nijesmo li mi rodjena braca njihova? Uzprkos svakog licemjernog i podlog nastojanja crnih placenika, da nas uvjere na protivno, mi ostajemo ono sto jesmo: Srbi, Hrvati—Jugoslaveni. Jedina, ali samo prividna razlika, koja opet moze da obstoji samo u umisljenosti nasoj, moze biti u tome: sto je jedan dio imao srecu da iskusi slast slobode sto drugi dio nije; ipak, svaki mora da prizna da je sloboda liepa i krasna. Bili moglo da bude jednog od nas, koji zivemo u ovoj slobodnoj zemlji, koji jos nebi mogao da uvidi razliku izmedju ove slobode i ropstva u kome cami tuzna nam Majka Domovina vec vise dugih vjekova? Tko da nam dokaze da Domovina nasa nema prava na slobodu? Kakovi rodoljubni sinovi bi mogli mi da budemo kad bi smo ravnodusno pratili ona dva crna, grdobna oktopusa, koji, jedan sa sjevera a drugi sa prekomorskog jugu, preotimlju se koji ce prije da nju osakati, razkomada; da njoj konacno cieli zivot izsisa da ju prozdre, da ju unisti, da unisti snjom i nas: jer jasno je kad bi nestalo Hrvatske da bi nestalo i Hrvata kao naroda.

Netreba da Vam napominjem vec poznate tuzne cinjenice, onih grozota, zulumstva i tiranija, koji danas haraju domaju nasu. Zar se ne zgrazamo nad faktom da braca nasa gvozdenom rukom nasilnika su primorani: da gnjece i mrevare ono slobodno udo vlastite Majke svoje, koje se bori kao pravo cedo vjerno duhu otaca nasi, da nju svu u cjelini izvuce ispod pritiska tiranova; prisiljeni su da ubijaju rodjenu bracu svoju—da ubijaju sami sebe! Ah, Mozeli sto groznije da bude?!

Ovu grozotu, ovu sramotu civilizacije 20og vijeka, nemoze nitko da opravda; ali ipak, dobro poznavajuci okolnosti njihove, nasoj braci se, bar donekle, to sve moze da oprosti. Naprotiv mi ovamo, koji smo slobodni u slobodnoj zemlji, nemozemo naci izprieke kojom da izpravdamo i najmanje zanemarenje nasih duznosti prama Majke Domovine. Razumite me: sve je dobro sto nam je duznost, a duznost nam je sve sto mozemo da ucinimo za njezino dobro; a samo ono nam nije duznost sto nam u tome pravcu nije moguce.

Covjek, koji ne uvidja sveje duznosti mora biti nazadan i nizak stvor. Tko potpuno pozna svoju duznost a nit malo ne uznastoji da ju vrsi ne zasluzuje zivota. Domovina, u cijem smo krilu uzgojeni, ostaje—Majka nasa i onda kad nas je tiranstvo i potreba od nje raztavila; i onda kadsmo moguce prihvatili tudju Majku za nasu macuhu, pak neka da bi nas potonja i bolje hranila. Tko ce da bude tako prezira dostojan te da nam rece: da njegova prva duznost pada ne prama rodjene Majke nego prama macuhi? Jeli ga takovog medju nama? Ako ga jest; on je sramota nasa a velika nesreca svoja. Tko pak da nam rece da on Majke nema?

Braco! u sveto ime Majke i Domovine opominjem one koje nam opomeniti treba, da se sjete svoje duznosti u ovom casu. Danasnje prilike ne traze od nas samo obicnu duznost, nego i zrtve, sto je vece, uzvisenije u plemenitije od obicne duznosti. Domovina od nas danas trazi moralne, tjelesne i novcane pomoci, koja, kako svi razumjeti mozete, neposredno treba, i nasa je bezuvjetna duznost da njoj tu pomoc pruzimo. Vi braco, svi kojiste do sada uvjek, kao rodoljubi, odazvali se svojoj duznosti, i time se pokazali cestiti i dostojni sinovi Domovine svoje, koja je do jucer bila viseimena, a koja ce se sutra zvati, na ponos nas, velika, i dicna Jugoslavija; Vi zasluzni sinovi slavnog imena predja svojih, bezdvojbe necete propustiti ove prigode a da se nebi zrtvovali za pravo i slobodu roda i Domovine, kako kome bolje moguce bude.

Opetujem izprieka nesmije traziti nitko; svakome je moguce po stogod; a svaki pozna svoje sile bolje od drugoga, te nekasi sam sudi i cini, samo neka to, pa koliko bilo, cini iskreno i dragovoljno. Tko je pravi rodoljub necega trebati dugo moliti, a onog koji je toliko pao da ne pozna svoje duznosti Zaisto mi i ne potrebujemo.

Znam da smo siromasni moralno i Materialno, kao i to da nas svaki dosadanji neuspjeh razocarava i t.d., ali sve ovo nas ne pere nase duznosti. Ona ostaje ista, a Majka zapije sve vise i vise. Nemari sto koliko smo prije ucinili, jos nigda dosta, niti blizu, ucinili dosta. Svako iskustvo, nemari kakovo bilo, povecaje nase znanje i cini nas jacim i odlucnijim. Duznost moramo i dalje vrsiti pak to bilo da moramo raditi i opreznije.

Napokon spomenimo se samo onoga sto su polucili surovi Albanezi poslije balkanskog rata, te ako nemamo mi vise historickoga i moralnoga prava sto zajameuje nasu neodvisnost i slobodu, onda ni sunce ne grijalo-neka gromovi ruse svijet. A ako mi to pravo ne budemo pristojno branili, kako se dolikuje duhu otaca nasi, nezasluzujemo niti da smo zivi u Ovom prosvietljenom vijeku.

Sto prvaci nasi, preko naseg odbora a u ime Domovine, traze, mislim da je vec svatkom poznato; kome nije neka procita zadnji broj ''Zore'' sa njenim prilogom, i neka se dalje propita kod naseg odbora na sto ce mu se vazda dragovoljno po mogucnosti odgovoriti. Nadalje Vam osobno zelim preporuciti novinu ''Zoru,'' koja buduci nas jedini organ u Australaziji, moze —uhvam se i da hoce—uzraditi u cisto patrioticnom pravcu u ovim novim casovima i prilikama.

Ocekujuci da ce sva braca bez iznimke uznastojati da polucimo sto sjajnijeg i za nas dicnijeg uspjeha, obecajem da cu, u polozaju koji mi je povjeren, uloziti sve moje ogranicene sile da Vam pomognem privesti ovu svetu stvar k' tome kraju; te Vas srdacno pozdravljam sviju.

Na duznost braco; Ne klonimo!

Vas vjerni brat,

S. M. UJDUR,

Presj. N.Z. Ogr. Jugoslav Odb. 94, Federal ulica,
Auckland, N.Z.

Srpnja15, 1915.

Ovdje iznosimo clanak iz Auckland ''Star'' kojeg je nas vrijedni domorodac, Jože Bulog, dao tiskati u englesku stampu, da i Englezi bolje upoznadu junastvo nase Jugoslovinske brace.

Advise lijepa prigoda Hrvatskom smolokopcu

Na prodaju prve vrsti vlastništva izmedju Mercer i Whangamarino željezničkih stacija.

181	jutro	zemlje po	£4	15	0	jutro
181	,,	,, ,,	£4	12	6	,,
200	,,	,, ,,	£4	10	0	,,
500	,,	,, ,,	£5	10	0	,,
800	,,	,, ,,	£6	10	0	,,
428	,,	,, ,,	£5	10	0	,,
640	,,	,, ,,	£7	0	0	,,

Sva ova zemljišta imaju pročelje na glavni put što vodi iz Aucklanda u Wellington.

Vlastnik će primiti kao depožit 20 % od cijele svote u kupovanju smole od kopača koji bi kupili ikakov od ovih predjela, a ostatak će čekati za pet godina uz 5 % interesa. Ovo je lijepa kupovna pogodba jer ova zemljišta vrijedit će duplo više kroz tri četri godine.

Za daljne potankosti obratite se na

T. A. PETRIE
22 Custom Steet East Auckland

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS

General Storekeepers
Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijee nu kao da ste kupil na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasm narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE EROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Frulterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

206, QUEEN ST. (Next Savings Banks).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnjeći.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena vatilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NOVA FORMACIJA
Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

JUGOSLAVENSKA POSTOLARIJA
Na znanje svim mojim domorodcima da sam otvorio prodavaonicu i radionicu cipela (postola). Radničkih i lahki cipela imam u zalihi svake vrste, na prodaju. Izradjivam čizme i svaku vrst cipela po narucbi.
Kad vam bude potreba nezaboravite se najaviti ili bar pisati, na ovu adresu:
TONY GUGICH
BOOTMAKER
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj će Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

1--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik sniven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.
10--Bez sastavaka tvrde od najboljege kuz.--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.
S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Smolovno Trziste

Kroz dvi sedmice ovoga mjeseca stiglo je 214 tona smole na tržište u Auckland. Trgovina izgleda da se je malko poboljšala. Ovo možda može biti djelomično stoga da su se našli neki lajini neispunjeni na popisu trgovackih imovina. Dobra crna još je zanemarena. Ako se zahtjevaju prijašne cijene trgovci neće da gledaju na nju.

Najbolje potankosti o trgovini što smo mogli iznaći ove sedmice jesu slijedeće:—

Svjetla i prozracna.

Ova vrsta bijelog kolura prodavala se je uz dobru cijenu, ali mrka mogla se je prodati sa malko višom cijenom nego dobra crna priostrugana.

Redovita bijela

Prodalo se je nekoliko komada sasvim dobre bile dobro očišćene. Tvrda vrsta miče se. Slaba mješana ¾ ostrugana nagomilaje se. Za dobru rednu malo je zahtjeva, ali dosta se pita za tvrde njoce i svjetlog kolura chips i dust.

Iz istkosti.

Još je jedino dobra vrsta što se može prodati iz ovih kraja.

Bijela Čoka.

Jedino se prodaje ostrugana strikana svjetlukastog kolura i tvrdja vrst.

Crna smola.

Može se prodati izvrstna vrsta preostrugane prosta od slabih komadića. Krupna ¾ ostrugana može se jedino prodati uz popust starih cijena. Malo je posla sa B1 i B2, ali ima zahtjeva za svjetlo brunu, "pola i pola," vrstu. Trebaju crni tvrdi njoci ne odveć sitni. Jedino su mrki sugerani njoci što trgovce interesaju sada.

Crni Chips i dust

Isjećeni Chips i dust i od preostruga prodaje se, takodjer čini se malko posla i sa tvrdim prosijanim chipsom, ali srednje i slabe vrsti još su pako zanemarene.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici
provodi po naredbi — Umjerena placa

Poruke i odgovori

Gos. M. P. Rakić, Dairy Flat—Večeras će biti odborski sastanak izniče mo imena dojdućim brojem

Gos. Toma Bulog, Awanui—Puno hvala, činit ću što budem moguć. Adresu smo vam prominuli.

Gg. A. S. Erceg, Mate Erceg, Ivan Martinac i Andija Erceg, Waitoa.—Adresu smo vam prominili po vašem zahtjevu.

Gos. V. Krišković, Tangaihi.—Opremljeno u redu.

Gos. A. Radić, Netherton—Novina će ići u redu na novu adresu.

Gos. T. J. Milićić, Hangatiki—Ispunili smo vam zahtjev.

Gos. G. Vuković.—Udovolji smo vam želji.

Gos. Mark Radić, Maropiu.—Mi će mo donosit štogod u svakom broju, što se može prodavati.

Gos. Antun Mažuran, Whangarei.—Prominili smo po zahtjevu.

Gg. S. Krišković i E. Sokolić, Kalgoorlei, Australia.—Poslano vam je privatno pismo. Mnogo smo radosni da su naša Jugoslovenska braća otpušćeni iz sužanjstva.

Gos. A. Sulenta Mažun, Waitoa—Gos. Ujdur će vas obavjestiti o stvari.

"Zora" za Srbsku potporu.

Od pretplatnika koji poslaše po £1 za godinu dana pretplate.

Gos. Antun Mažuran	-	2/6
„ Križan Kovačević	-	2/6
„ G. Simundić	- -	2/6
„ John Nuić	- -	2/6

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

JEDINI HRVATSKI KROJAC
—U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

ZADNJE NOVOSTI

General Hamilton sa Galipoli izjavljuje da su u ponedjeljak zarobili dvi turske jako utvrdjene pozicije. Saveznici napreduju na obadva krila.

Vjest iz Atene kaziva da je engleški ratni brod bombardirao turske pozicije na Gaba Tepa u subotu, takodjer jedan od saveznički križara pucao je na desno krilo turske vojske.

Vijesti iz Černovic kažu da Rusi čine nove napadaje na Besarabijskoj granici.

Franceska i Engleska vojska zarobila je jedan njemački opkop sjeveru Arassa i progresovali su na zapadnoj strani Argone.

Glede njemačkog uspjeha u Galiciji mladoturci odbiše dovoljni popust Bugarskoj, Nagadjanje je prekinuto.

Povratak novozelandski ranjenika u Auckland

Jučer se je povratilo u Auckland nekoliko novozelandski ranjenika iz Dardanela. Novoljne majke i sestre dočekaše svuju djecu i braću sa milim cjelovanjem. Neki je bez ruke a neki bez nege, sto je cinilo da se smili svakom gledaocu. Narod ih je urnebesno pozdravljao, kad su prosli jedili kroz grad u motornim kolima.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i t.d.
Victoria St., Dargaville

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers.
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUELISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, JULY 17, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 29 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. GODINA 3

No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 24. SRPANJA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 24. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

Naši vojnici na dupustu.

Za prvi put u Novoj Zelandi opazismo dičnu kitu naših mladih hrvatskih vojnika, koji su dobili vojničku dopust i sad se nahode, sprovodeći svoje praznike, u gradu Aucklandu. Njihove slike vidili su čitaoci "Zore" u našem listu a ovdje im iznosimo podpuna imena:—gg. Frano Hrstić Šimunov iz Drašnica, Dalmacia, star 28 god. Jakov Delić Matin iz Drvenika, Dalmacia, star 28 god. Jozip Sunjić Tomin iz Rogotina, Dalmacia, star 22 god. Anton Tomić Antonov iz Kčare, Dalmacia, star 25 god. Andrija Tomić Andrijin iz Kčare, Dalmacia, star 24 god.

Gos. Hrstić jest promaknut za desetnika. Naši zemljaci hvale mnogo engleške časnike da ih sasvim dobro gledaju, bolje nego engleske vojnike. Kažu da su sasvim zadovoljni i da im ništa nemanjka. Drugog mjeseca polaze u Egipat. Naša ih ostala mladost u gradu sasvim dobro časti i diče se sa njihovim društvom, a neki gledaju da im se pridruže i u službu.

Mnogo smo radosni i zahvaljujemo na njihovom dičnom odlikovanju između engleskih vojnika te želimo da se istaknu svojom srčanošću kad sretnu Turčina, Njemca ili Austrijaka koji su tako kruto zatrli jugoslavenski narod kroz vjekove.

Kaizer trubi ratnu trublju

Zurac 20 srpnja. Brzojavke iz Beča pokazuju da je Kaizer predavao nešto nadutih govorenja u Galiciji i istočnoj Prusiji. On je putovao gori i doli iza zada njemacke vojske što idje proti Rusu, pobudjujuc na veća naprezanja.

Govoreći u Lavovu Kaizer je rekao: " Pobjeda, podpuna i nadmašujuća, jest na pogledu. Njemacka će vladati vrhovno u slavi, osloboditelj Evrope i čuvar od kultur. "

Na govoru u Krakovu kazao je: "Njemačka se bori za pridobiti svjetsku uro tu za izbrisat je vanka iz njezinamjesta u civilizaciji,ali Njemacka nemože biti pridobivena i uništena. Svemogući ima misiju za Njemačku za izvršiti. Odana i korisna pomoć Austrije i Turske neće biti od Njemačke zaboravljena u njenom preuzvisenom pobjednom slavlju.

Austrija i njeni susjedi

Bukarest 20 srpnja. Franc Josip predsjedao je združeni sastanak Austro-Ungarski kabineta u Schonbrun.

Vijeće je razmatralo dali bi poslali Rumunjskoj ultimatum ili proglas rata.

Kaizer jos želi umiriti Rumunjsku nudjajuć naknadu sa austrijskim troškom.

M. Radoslavoff, bugarski ministar presjednik ispitivan na sadanju situaciju glede Bugarske, rekao je neutralnost nemože postojati neodredjeno, ali u smjeru za uvesti Bugarsku u rat ona mora imati Macedoniju, što je bugarska Alsace.

Bugarska vojska, on govori, bila je priustanovljena od 1913. Na zapovjedi su mladi i aktivni časnici spravni za svake mogućnosti.

Ruska najbolja vojska čuva Varsavu

London 20 srpnja—Gos. S. Washburn smatra vojsku što čuva Varšavu najbolju što je Rusija igda stavila na polje, 60 po sto prestavlja regimente što su jezgra vojske.

Opasno stanje Otomanskog carstva

Rim. 19 srpnja.—"Giornale d'Italia" glasi da bjegunci donose uzbunjene novosti Otomanskog položaja. Vojska u Drinopolju revoltala je neće da idju u Carigrad, što oni zovu turskih vojnika grob.

Enver beg bio je pozvan da učini mir, ali je bila iznašasta urota protiv njemu i Njemcima, našto je pedeset časnika i vojnika bilo pogubljeno bez istrage.

Nemacko topnistvo aktivno u Flanders

Pariz 19 srpnja.—Komunik glasi da su neprijatelji žestoko bombardirali Opkope kod Saint Georges i takodjer selo i crkvu od Boesinghe.

Njemački napadaji zapadu i jugo-zapadu Souchez bijahu raztjerani.

Anstrija izgubila 70,000 kod Lubina

London 19 srpnja.—Austrijski gubitci jugu od Lubina sad se računaju blizu 70,000 a oni su bili najviše uzrokom što je generala von Mackensi ofensiva dovedena kraju. Njemačka nova sjeverna ofensiva prekriva frontu od 400 milja, i teška bitka progresuje praktično uz svu duljinu. Njemačka vojska, uključujuć 50,000 novo biranih vojnika, nahrupila je iz nutarnjosti Njemačke.

Brzojavka iz Sofije kaže da su sve željeznicke sveze izmedju Bugarske i Turske odredno zaustavljene.

Ukupna lista gubitaka kod Dardanela

London 19 srpnja.—Gos. Asquith informirao je dolnju kuću da ukupni gubitci kod Dardanela do svrhe lipnja jesu:

	ubijeno	ranjeno	nestalo
Časnika	541	1,257	135
Ljudi	7,543	25,557	7,401

Kroz mjesec lipanj. 61,-900 zarobljenika prošlo je kroz Kif na putu za suzanjstvo u Rusiju. Od ovoga broja 10,000 je Njemaca.

Grčki princ George stigao je u Rim sa nakanom za konferirati sa talijanskim kraljem. Diplomati u Rimu pričvšćuju mnogo važnosti ovome posjetu.

Njemački komunik kaže da Rusi uzmiču izmedju Pisa i Visle na sjeveru, i izmedju Pilica i Visle sjevero-zapadu Varšave.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svijećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres:

A. MILICIC

54 Durham Street Auckland

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne poslusbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - -	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu -	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - -	£1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - -	11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - -	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739
Advertising rates sent on application.

Srbi i njihovo narodno pjesnistvo

Od Dr. M. R. Vesnica, Srbskog Ministara u Parizu

(Priveo sa engleskoj jezika P. Katavic)

Imade tri godine da je srbski narod začudio svoje najbolje prijatelje izraživši sposobnosti što su bile dvojbene i mnogo nepoznate. Premda najbolji vojnici na Balkanu, nerazmjernost u kojoj je srbski narod bio 1876, kad je rat bio proglašen s Turskom, i nepopularnost Srbsko-Bugarskog rata 1885, ponizilo je ovu malu drzavu u evropejskim očima. Tako mnogi sada pitaju: Odkle dodjoše ova vojnička i ratna svojstva srbskog naroda?

Odprvih dana narodnog uskrsnuća srbska vlada poslala je mlade časnike na vojničke škole u Rusiju, Njemačku i Francesku, za proučavanje tehničke i vojničke znanosti. Ustanovila je takove škole i u Srbiji, k tome, ebskrbljujući vojsku sa najboljim oružjem i prahom i olovom. Osim toga prvi organizatori za narodnu obranu dodjoše iz Franceske, koji nam donesoše ne samo njihovo znanje već također i francuski vojnički duh. Naši ljudi imadu dobro fizično ustrojenje; oni su trijezmeni i sasvim ustrpljivi. Većina ih je neučenih ali pak njihove čudoredности jesu izvrstne. U patriotizmu mnogo nadmašuju svoju nauku. Kome duguju ova svojstva? Odgovaram bez ikakovog otezanja: Našem narodnom pjesništvu.

God. 1389 kad Srbija bijaše poražena u groznoj bitki na polju Kosovu, gdje dva vladara bijahu pogubljena Sultan Murat i car Lazar, otomanska vojska pohara srbski narod sa takovim bjesnilom da naš umni razvitak bijaše satran sa jednim udarcem; tako reći, bijaše okamenjen. Narodni duh uzeo je utočište sam u sebi. Podjarmljen i ugnjetavan za stoljeća, slijedio je srbski narod svoj narodni život na svojim domaćim ognjištima i u svojim manastirima, ustanovljenim od njihivih starinskih kraljeva, i sakriveni u planinama. Za pet stoljeća skolskog nauka nije bilo dopušteno, i duhovnici neznadoše čitati ni pisati; govoriše misu i predavaše molenja iz pameti. Sve povjestničko znanje, moralna načela, životna filozofija i sve drugo bilo je okupljeno i sniženo u priče, a ove su prenašane od jednog pokoljenja na druga od starešina u obitelji. Što su više oni bili spriječavani za skrivati svoja čuvstva od turske okrutnosti to su jači oni postajali. Ali uprav sa ovim po nagonu održanjem, naši predji upamtiše svoju narodnu prošlost, kao za temelj sjajnije budućnosti. A kako su nepismeni duhovnici naučili iz pameti svoja molenja tako se može reći da je i narod naučio svoju povjest, i da ju je svako pokoljenje ukrasivalo svojim idealizmom. Za duge zimske večeri ili na svečane dane ili ikakove pobožne svetkovine srbska mladost sjedila je okolo vatre za duge sate i slušala, sa popustljivim dahom, od svojih baba vilinske priče i slovčane zagonetke, kad god nebi bilo starih ljudi da uz gusle ponavljaju odlomke starih junačkih pjesama, hvaleći pravičnost, poštenje, sinovljevu odanost i ljubav za otačbinu, do takovog stepena da ove izgledaše svete i božanske. Pjesnici koji najbolje pristediše i razvišе narodno pjesništvo—Srbske patriotične balade—bijahu, u više slučajeva, stari slijepci. Kosovska epoka mnogo sliči Chansom de Roland sa ovom razlikom, što je pet stoljeća tudjinskog jarma uči nilo od tog jednu vrst patriotične povjesti. Naši predji tražiše u ovome izvoru duševno načelo moralnog i svjetovnog života. U proglasu crnogorskih poglavica god 1803 čitamo slijedeći prelaz: Ako se nadje u Crnoj Gori čovjek, selo, pleme ili pokrajina da prividno ili tajno izda otačbinu, uvjek će mo ga proklinjat, kao Judu koji je izdao našeg gospodina, i kao Vuka Brankovića, koji, izdavši Srbe na Kosovu, bio je proklet od cijelog naroda, i bijaše lišen božje milosti.

Ljubav za domovinu izgleda da je bilo srbsko baštinstvo, upravo i prije Kosova. Pjesma održajući tužbu koju je car Lazar upravio na svoje vjerne vojvode i plemi e u oči znamenite bitke, koja je označena u franceskom dvorištu pjevajući Te Deum u Pariškoj Notre-Dame. Cetri godine prije ovog dogodjaja t.j. u 1385, J. Froissart, franceski povjestničar onog vremena, pisao je o ukinuću Lava VI, kralja od Armenie. Takodjer spomenuo je predhodnu borbu izmedju Srba i Turaka, i u njegovoj kronici čitamo slijedeće: Sad ću vam kazati što je učinio car Lazar. On je znao dobro da je bio preziran od Murata-Bakin i da mora brzo čuti od njega drugu vijest; s toga učinio je pripravu za branit se; napisa knjige svim vitezovim i plemićim, i svim drugim ljudim sposobnim nositi oruž je za čuvati ulaz i projezdu Muratovu kroz zemlju. Strogo im je naložio čim vide pisma ili prime poruke što im je poslao da mu se moraju družiti, jer nebijaše vremena za otezanje. Svi oni po koje je car Lazar poručio dobrovoljno poslušaše, mnogi dodjoše koji nisu bili pozvani, oni koji su čuli o tome, za pomoći i uznositi našu vjeru a uništiti nevjernike.

U pjesmi "Car Lazar i carica Milica" glavni pojam sličan je gornjemu navodu. Ovo je jedna od najkrasnijih pjesama Kosovskog kruga. Carica Milica, žena Lazareva, s namjerom za održati potomak svoga plemena, molila je svoju braću, jednog za drugim, da neidje u boj, ali oni svi bijahu željni za poći i polaze. Najmladji od njih Boško Jugović reče:

Nebi ti se seko povratio,
Ni careve jedeke pustio,
Da bi znao da bih poginuo;
Idem nejo u Kosovo ravno,
Za krst časni krvcu pr ol'jevati,
I za vjeru s braćom umrijeti.

Kad je turska oluja poplavila srbsko carstvo narodni duh čvrsto se je održao uz svoju slavnu prošlost, gledajuć na ovim temeljima sastaviti novi ideal za budućnost. Povjest bijaše opjevana. Osjećanja, sposobštine i mane bijahu što se reče individualizirane. Tako smionost viteškog poduzeća bijaše poosobljena u Miloša Obiliću i u njegova dva druga Kosančiću i Toplici; mudrost i krotkost u caru Lazaru; junaštvo, pravica i zaštita slabih u Marku Kraljeviću; izdajstvo i maloduśnost u Brankoviću Vuku; nježnost u Kosovki divojci; plemenitost velikog gospodina u Banović Strahinji; dobrodušnost u majci Kraljevića Marka: domoljubno podnosenje u vojevodi Rajku i gospodjici Margiti. Srbski vojnici prije nego postanu časnici, pak i oni koji nemogu biti častnici, je su obićajni sa gornjim personifikacijam narodnog duha. Oni ih znadu kad kad bolje (ili najmanje drže da znadu) nego njihove poglavice, pošto su oni uzanje i odgojeni i sva djela njihova života jesu uobličena po ovim uzorima. Njihova bića jesu slavjena i uzdizana prama Obiliću, dočim kukavice su prezirane i ponizivane prama Brankoviću. Po narodnom pjesništvu svaki Srbi, z rane mladosti, zna prošlost svoje domovine. On znade krijeposti koje proširivaše državu, a zna opačine koje ju upropastiše. On nežali umrijeti za pravicu i poštenje, smjerom da bude vrijedan Obilića. Franceski političar imao je pravo kad je nazad nekoliko vremena rekao o zadnjem srbskom ratu, 1914. Junak stare srbske legende, Marko Kraljević, uzeo je zapovjed narodne vojske.

U istinu srbska epoka još nije dovršila. Zadnji Tursko-Balkanski ratovi, 1912-1913, opjevani su od prostih vojnika sasvim dobro a njeki od njih upravo i sadašnje dana sastavljaju pjesme o evropejskom zgodjaju kao jednom najznamenitijem u čovječjoj povjesti.

Ovo smo pismo primili od novozelandske Vlade, kojeg dragovoljno iznosimo u nasem listu. Drago nam je čuti da se i naša slavenska braća lijepo odazivlju zajedno sa engleskim narodom za ovakove svete svrhe.

Namjesništvo
Wellington,
19. srpnja 1915

Uredniku "Zore" Auckland.

Dragi gospodine,

Njegovoj preuzvišenosti bilo bi odviše drago kad bi ste bili tako dobri dati slijedećem pismu odlično mjesto u Vasem dojdućem broju.

Vaš vjerni
Gavin M. Hamilton,
Privatni tajnik.

Brod za ranjenike

Narodu od Nove Zelande.

Želim izraziti moju duboku cjenjenost svim onima koji se plemenito odazvaše mome pozivu za opremu bolnickog broda "Maheno." Osobno sam dao moju nerazdiljenu pažnju da vidim kad bude imati pristojni odnos uredbe, da ima ostaviti ove kraje, toliko koliko je moguće, bez ikakova pomankanja. Moje jedino zadovoljenje jest da nisam bio sposoban osobno zahvaliti svakom od mnogih darovatelja, ali nadam se da će mi dopustiti kroz sredstvo ovog pisma kazati kako sam mnogo bio taknut sa postupkom kojim mi pripomogoše. Ja bih želio da je bilo moguće da "Maheno" posjeti razne luke ove Dominion, tako da svak ima prigodu vidit je, ali sam osvjedočen, da će se svi samnom slagati, da bi bilo neshodno otezati odlazak broda. Pod opstojecim priredbama osjeća se da će se "Maheno" povratiti u Novu Zelandu kroz jedno sest mjeseci vremena, dovodeci onoliko koliko može ugodno oskrbiti onih čije će rane spriječiti njihov povratak na frontu, jer to je odviše važno da ovi ljudi moraju učiniti svoje povratno putovanje pod najpovoljnijim mogućim kondicijam.

LIVERPOOL, Namjesnik.

Gum Brokers

Jedini i pravi predavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE
KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

To Our Numerous N.Z. Customers

Owing to the unprecedented increase in price of Teas in the Eastern Markets, together with higher freights, war risk insurance, &c., we are at last compelled to increase the price of our famous "AMBER TIPS TEAS" by 2d. per lb. These will in future be sold at

NEW PRICES:

1/10 2/- 2/2

This course is absolutely necessary in order to maintain our hitherto high standard of quality. Remember the World's Leading Medical Journal says: *"Fine Teas mean better health,"* therefore we strongly recommend that the extra price be paid for the "Amber Tips" Teas, which have maintained so high a repute amongst tea drinkers for so long a time.

DO NOT BE PERSUADED TO PURCHASE SOME OTHER CHEAPER BRAND!

Ask Your Grocer for

Amber Tips Tea

At 1/10, 2/-, 2/2

EASTERN TEA CO. - CHRISTCHURCH

91

Mornar na moru, kad ga uzburkaju morski valovi, najvoli, popiti casicu Amber Tips caja, da mu se time zivci razaberu

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Trazi Brata

Trazim brata Tomu Antunovica koji se je nahodija nazad 18 mjeseci u Perth, Western Australia.

Najuljudnije umoljavam bracu Hrvate koji se tamo nahode i znadu za istoga da mi jave njegovo boraviste, na cem cu im ostati mnogo haran.

Ante Antunovich
Lower Ruakaka, New Zealand

Na Znanje

Da izradjujem i prodajem vec preko 210 vrsti rodoljubni svslavenski fotograficki slika na dopisnicam ili inace, ukljucujuci: starojunacke, slike nasi narodni vladara i prvaka, balkanskog i ovog velikog rata i t.d. it.d. Cjene na dopisnicam, kao obicno: 5/6 po ducetu, ili 5/- po svakom od 3 ili vise duceta. Za ovecu kolicinu cinim umjerenije posebne cjene. Napose zelim upozoriti sve rodoljube da cu od sad unapried uplacivati u fond jugoslavskog Odbora 20 % oc ciele prodaje ovih dopisnica. Kojemu se kupcu bude svidjalo bolje, moze da neposredno poslje blagajniku recenog fonda svaku svotu koja tako bude fondu pripadati.

S. M. Ujdur
G.P.O., Auckland

Trazim
mog sina
Vide Unkovic

koji je pred 2 godine otisao u okolicu Velington-a, te od toga vremena neznam nistu od njemu, zato molim bracu Jugoslavene sirom N.Z., takodjer Australije i Amerike, ako koji znade za njegovo boraviste da bi mi izvolio javiti na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Nikola Unkovic
P.O., Dargaville, N.Z.

Glas bivšeg zarobljenika

Gos. Uredniče:

Molim vasu dobrotu da mi blagoizvolite uvrstiti ovaj moj mali dopis u pasu cjenjenu Zoru:—

Vrlo Vam je dobro poznato, da sam ćamio u robstvu sa sedmericom moje brace Hrvata, pravih slavenskih rodoljuba, deset mjeseci. Sad kad mi je sreca posluzila da pomocu velikog rada naše braće Hrvatsko-Slavenskog drustva u Boulder City izadjem na slobodu, sa ostalom bracom gore naznacenom, hocu da se u kratko javim mojoj braci Hrvatom i Slavenom sirom Australie i Nove Zelande. Premda sam bio zarobljen deset mjeseci, radi one krvolocne Austro-Ungarske drzave, neka moja braca nemisle da sam promjenuo mojeg idealnog mišljenja, zivuci izmedju one nase na zalost zavedene brace Hrvata iz banovine, Dalmacije i Istre; takodjer izmedju Austrijaka i Njemaca. Nisam crpio njihovog gadnog misljenja za unistenje nas Slavena, vec kroz to sam jos mnogo zesci postao na braniku svoje narodne idealne misli, s kojom me je prava hrvatska majka, još u nejakoj dobi, mlijekom zadojila, da budem uvjek dobar narodnjak i cestit Hrvat. Stoga i Vama svima braco klicem nemojte se stiditi onog pod cime ste prvi put sunce ugledali,vec slozno naprijed za nasa prava i slobodu. Da za nisto drugo vec zato sto se nalazimo pod zastavom one nesretne drzave, koja nas hoce i u tudjim slobodnim kolonijam, Velike Britanije, sa svojim orlovskim pandam da tvrdo uhvati, i da nas drzi za svoje vjerne podanike. Ali se ljuto vara jer smo mi svi okusili kod kuce becko i pestansko tiranstvo, i nepravdu koja se nanosi svim zemljama juznih Slavena; a pogotovu Hrvatima u banovini, gdje se vec toliko godina hoce prisilno da vlada bez ustava i bez narodnog sabora. One nesretne Madjarske sluge uvadjaju u Hrvatskoj komesarijat i njime misle hrvatski narod zastrasiti i unistiti, i napokon izcrpsti iz srca rodoljubnih Hrvata onaj slobodni duh za oslobodjenje mile nam hrvatske domovine, koja vec toliko stoljeca strada pod tim nesretnim jarmom zlosilnih Njemaca i Madjara. Mislio je Kuen Hedrvari, kroz dvadeset godina svoga pasovanja u zagrebackoj prijestolnici, da nece nigda doci cas kad ce se Hrvati slozit protiv njemu i srusit ga sa banske stolice. Ali zahvalec Bogu god. 1903, kad se je sav hrvatski narod sirom banovine digao na noge, morao je taj nepostenjakovic da sramotno bjezi iz nase casne prijestolnice, i da trazi zastitu u Becu i u Pesti kojima je vjerno služio za dvadeset godina. Potrao je na hiljade hrvatskih ucenjaka i radnika u tudji svijet, da traze komad hljeba i da slobodno misle i pisu svoje rodoljubne osjecaje, za oslobodjenje podjarmljene mile nase hrvatske domovine. Pak sto je kasnije braco slijedilo, hocu da Vas pitam? Grom i pakao! Zlo i gore!

Dosli su drugi izrodi na bansku stolicu, oni iskorenitelji roda hrvatskoga a pase Madjaronstva, oni usijatelji svakog zlog duha narodnog jedinstva medju slavenskim plemenom. Oni nasini komesari i progonitelji nasih prvaka i veleucenjaka zatvarase ih po tamnicama i proglasivase ih veleizdajnicima i svim drugim sramotnim nazivima naseg roda i plemena. Pa zar po ovim idejama necemo ostro ustati i uzeti mac u ruke te progoniti nase klete dusmane Njemce i Madjare, nase stoljetne krvopije, i borit se za nasu casnu slobodu i osnovanje nase mile Jugoslavije; gdje ce biti tri brata u jedinstvu jednog duha, jedne ideje i jednog uzvicanja nase krasne novoosnovane drzave, Hrvata, Srba i Slovenaca. Braco Hrvati i Sloveni sirom Australije i Nove Zelande, zar Vas na zalost jos ima koji necete da otvorite oci i da vidite ovo sveto dielo, sto su ga poduzela nasa slavenska braca. Vidimo Ruse, Srbe i Crnogorce kako se bore kao lavovi za nasu slobodu i srecnu buducnost, da ukrote kletog dusmanina roda slavjanskoga Njemca, Madjara i Turcina. Pa evo vec sada kad je cijeli svijet proti njima ustao za nasu slobodu, zar mi hocemo jos da spavamo! Ne! kazimo i opeta, ne! ne! Probudimo se iz onog mrtvog sna te skocimo na noge i pomožimo finacijalno i materijalno. To jest: Tjelesno macem u ruci, i financialno malim doprinosima naseg krvavo zasluznog novca, samo da slozno udremo svi skupa za sto skorije osvanuce nase mile Jugoslavije.

Zar braco necujete glas iz domovine sto rade nasi dusmani Njemci i Madjari? Vjesase i zatvarase u tamnice nase vodje i prvake, ucitelje, profesore, mile nase roditelje, bracu, rodjake, znance i prijatelje. Kolju bracu i sinove nase a bezcascuju nase kceri i sestre, koje smo mi odhranili krvavo zasluzenim novcem po dalekom svijetu! Dali se necemo nad time zgroziti i kliknuti: dolje s tiranstvom i barbarstvom bezdusnih nasih dusmana! Pa zar necemo i u samu vatru skociti prvom prigodom sto nam se pruzi, da zapamte i nasih desnica ostri mac kako ljuto sjeci zna iz osvete na pram njima!

Zivila novo zasnovana Jugoslavija!

Za svetu Jugoslavensku ideju sazivlje Hrvatsko-Slavensko drustvo u Bolder City, zapadnoj Australiji, u nedjelju na 11 srpnja, skupstinu u 2 sata po podne. Rezultat skupstine bit ce Vam javljen nakon obdrzanja iste, da ga donesete u javnost kroz nasu Zoru.

Sa stovanjem,
VJENCESLAV SUBAT
Boulder City,
Western Australia.

Dalmacija i Italija

Privodimo iz londonske novine "The Nation"

Uredniku "The Nation."

Gospodine—Jedan putnik ove sedmice u kratko razjasnuje važni protest gos. Artura Evanca u "Manchester Guardian" proti potajnog ugovora sa Italijom, i predlaže kao olakšujuću okolnost da poprilici rezultat ugovaranja bijaše priobćen Srbiji. Ovo bi mogao biti ili nebiti slučaj, ali ostaje neprijeporni fakt da diplomati Trojnog Sporazuma (uključujuć našu navu saveznicu) držaše srpsku Vladu apsolutno u mraku zbog nagodba koje se odnose na cijelu budućnost jugoslovenskog plemena, i vodiše ih uz prkos načela narodnosti i želja pučanstva onih kraja. Skoro izdana talijanska zelena knjiga baca znaličnu svjetlost na cijelu spletku. Iz nje izgleda da jedan od zahtjeva prestavljenih od Italije u Beču bijaše za srednje dalmatinske otoke Vis, Hvar, Korčulu i Mlet. Medjutim zahtjevala je od Trojnog Sporazuma kopno i otoke sjeverne Dalmacije, uključivši Zadar i Sibenik, i prividno njezini zahtjevi bijahu priznati, svakako, u temeljnoj misli. Ovako, ako se oružje Trojnog Sporazuma okruni uspjehom, za najmanje pol milijona Slavena (Hrvata, Srba i Slovinaca) u Dalmaciji, Istriji i Goriciji bit će prinešeno od jedne tudjinske uprave drugoj—iz ruku Vlade za koju neimadu ljubavi ali od koje su bili sposobni kroz prošlu generaciju istrgnuti jednu dozvolu za drugom, u ruke plemena sa kojim bolešljive kondicije Austrijske Vlade jesu ih žalibože zavadile. Zavada, koja se nije nigda imala podignuti, a duguje svoje porieklo dobro upotrijebljenom načelu "Devide et Empera," hoće ovako biti još nadalje otrovana i povećana u sasvim nepotrebitu borbu izmedju Italije i Srbije, izmedju latinskog i slavenskog naroda.

Gos. Arthur Evans potpuno je točan tvrdeći da će obgrada biti podignuta izmedju Hrvatske i Dalmacije, jer će biti razdiljeni sa dugom prugom obalske linije od rijeke Zrmanje do Krke, blizu Sibenika. Posjedništvo Quarnero otoka oskrbilo bi Italiji istu kontrolu nad Hrvatskom kao što bi vlastnistvo otoka Wight kojoj stranoj državi u pogledu Southampton i Portsmouth. Podajte Mull, Ardnamurchan, Eigg, Rum i Skye Njemačkoj, očevidno bi ste podigli obgradu izmedju Sutherland i Argyll.

(slijedi na st. 4)

Advise lijepa prigoda Hrvatskom smolokopcu

Na prodaju prve vrsti vlastništva izmedju Mercer i Whangamarino željezničkih štacija.

181	jutro	zemlje	po	£4	15	0 jutro
181	,,	,,	,,	£4	12	6 ,,
200	,,	,,	,,	£4	10	0 ,,
500	,,	,,	,,	£5	10	0 ,,
800	,,	,,	,,	£6	10	0 ,,
428	,,	,,	,,	£5	10	0 ,,
640	,,	,,	,,	£7	0	0 ,,

Sva ova zemljišta imaju pročelje na glavni put što vodi iz Aucklanda u Wellington.

Vlastnik će primiti kao depozit 20 % od cijele svote u kupovanju smole od kopača koji bi kupili ikakov od ovih predjela, a ostatak će čekati za pet godina uz 5 % interesa. Ovo je lijepa kupovna pogodba jer ova zemljišta vrijedit će duplo vige kroz tri četri godine.

Za daljne potankosti obratite se na

T. A. PETRIE
22 Custom Street East Auckland

VELIKA ZIMSKA PRODAJA
kod
HEATH & MORRISON
Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS
General Storekeepers
Pekari i Slasticari
KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON
Mesari, na veliko i na malo
Cameron Street, - Whangarei
Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!
Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.
HUGGINS & SCHULZ
Bank Street, Whangarei

F. CARR
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.
Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili, da bez '**Champion**,' brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa '**Champion**' bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA
Samo vzdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorce, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijee nu kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

STOKES & EARL
DUCANDZIJE
Papakura
Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI

Vadimo **zubove bez i najmanje** boli. **Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.**

LONDON DENTAL
povise, A. ADAMS
Moderni Zubar
sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar
Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon
Hrvatski Postolar
CAMERON STREET
Whangarei

LJEKARNA.
Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod
F. J. COOPER, ljedarnika
103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman and Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.
Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate
The Crown Studios
266, QUEEN ST. (Next Savings Banks).

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.
CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnjeći.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.

Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).

ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.

AUCKLAND.

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po cecer. Svieze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odremanje jela na polja.

Pisite ili narucite svieze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NAZNANJE SVIM SLAVJENIM

Dasam snizio ove cijene od postola svetacne i radnicke, samo za tri Sedmice. Upravo tvornice cijena; jedina Vam zgoda za imat cijene postole garantiram zadovoljstvo za svaki par postola za cijenu.

CIJENE

Crni postoli lagani najbolje vrsti
Prvo 28/6, 27/6, 26/6, 23/6, 22/6, 18/9, 17/6
danas 25/6, 25/-, 24/-, 21/-, 20/-, 16/6, 15/6

Zuti Postoli
Prvo 21/-, 25/-, 27/6, 28/6
danas 19/-, 22/-, 24/-, 26/-

Crne Shous
Prvo 19/6, 21/6, 24/6, 25/6, 28/6
danas 18/-, 19/3, 21/6 22/6, 25/-

Radnicke
Prvo 15/6, 16/6, 17/6, 18/-, 18/9
danas 14/-, 14/6, 15/6, 16/-

Stivale odgumine dokolina
Prvo 18/-, 19/6, 22/6
danas 15/-, 16/6, 20/-

Stivale do Bedara jedna vrsta
Prvo 31/- danas 27-

Takodjer nacinjam Stivale od koze po narucbi za £2 7s. 6d. dokolina a velike £3.

Orderi nikakvi nece bit uslisani bez novac poslat unaprjed.

Ovesu Vam jedine tri sedmice za zastedit novac. Narucite sto prvo da nebiste zakasnili.

TONY GUGICH

PATRIOTIC BOOTSHOP

Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street

i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.

Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

Posaljite odma po

STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

5--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest penia i po.

10--Bez sastavaka terde od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.

Queen St. - - AUCKLAND

Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola

kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

Dalmacija i Italija

sa strane 3

Izvanredno je žalosno da upravo tako odlikovani učenjak balkanske police kao gos. Edwin Pears može slijediti govorenjem o srpskom pristupu na more. Nemože se tako često ponavljati da srbska nakana u ovome ratu nije samo "pristup na more," već oslobodjenje jugoslavenskog plemena Srba, Hrvata i Slovinaca jednako. Ova postojanost za na "pristup k' moru" preživljuje od dana diplomatskih i vladalačkih prijepisa. Što mi imamo razmatrati jesu želje i težnje pučanstva koga se tiče, a u ovome slučaju nije mogućeg mjesta za dvojbu. Dalmatinsko pučanstvo, kojega je 96 po sto Hrvata i Srba, imade dugo sastavljenu hrptenicu pokreta jugoslovinskog ujedinjenja, i upravo nikakova nagodba, što izključuje ikakov njihov odjelak od nove jugoslavske države, nemože se ni zanajmanje držati da će biti priznata.

Nada od situacije leži u pokazanom državništvu i političkom poštenju ljudih koji danas vode usudnice Italije, i u njihovoj želji za sresti trajajuće sporazumstvo sa Srbijom. Može biti da prema dobro utemeljenoj talijanskoj tradiciji oni žude imati štogod u ruci za buduće trgovanje; i ako to bude tako tko će ih koriti, u pogledu tvrdokorne nespruživosti koja karakterise svu balkansku diplomaciju. To je pako sveta dužnost svih učenjaka jadranskog problema opomenuti Italiju protiv ponovljenju kobne austrijske zablude u drugome formatu. Za nekoliko prošlih godina bio je ozbiljni tečaj mnijenja u Beču (kadkad popustno poznat "Trializam") u prilog riježenja jugoslovenskog pitanja na hrvatskom temelju, bez dužnog osvrtaja na srpski elemenat. Ikakov pokušaj za riješit ga čisto na srpskom temelju, nad glavama hrvatskim i slovinskim, bit će za stalno neuspjeh, više tako što se je srpska Vlada neporecivo izjedenačila sa jugoslavskim ujedinjenjem. Oni što su upoznati sa jugoslavskim narodnim osjećajima neimadu nimalo dvojbene sjene da narodno glasovanje od pučanstva nebi svršilo sa nadmašujućim glasom za sjedinjenje sa Srbijom. Nemože se tome protiviti da neimade sredstva o kušnji popularnog mnijenja, jer broj najviše narodni zastupnika vodja Hrvata, Srba i Slovinaca bio je u progonjstvu od početka rata, i sada su zasnovali Jugoslovenski Odbor da razjasne svoj povod u prijestoljnicam Trojnog Sporazuma. Jugoslavensko pitanje jest jedno koje englesko javno mnijenje nemože pustit zanemariti. Blizo sporazumstvo izmedju Italije i Jugoslovena (Srba, Hrvata i Slovinaca sjedinjenih u jednu državu) i Rumunjske jest važni uvod ikakovoj trajnoj ustanovi balkanskog i jadranskog problema, i priobraćenju jugo-istočne Evrope na zdrave narodne i ekonomske pravce; a ako Dalmacija dopadne Italiji takovo sporazumstvo jest ipso facto nemoguće.—

Vaš

R. W. Seton Watson.

25 Maja 1915.

Talijanski narod ima posebni narodni spomen koji je postigao svoje sjedinjenje i slobodu bez činećí ikakovu nepravicu ikakovom plemenu pod suncem, mi se uhvamo, sa gos. Seton Watsonom, da će on stimati taj plemeniti spomen odveć visoko žrtovati ga za krivu i opasnu slavu, vladajući nad nezadovoljnim padanikom.

(Ur. The Nation).

Trgovina gome

Za 22 dana ovog mjeseca došlo je u Auckland 3/6 tona smole.

Što smo se najbolje mogli informirati od prodavanju smole prošle sedmice donosimo ovdje nek se naši radnici znaju što god vladati:-

Ova vrsta bijele smole mora

Preostrugana

biti sasvim dobra za sresti gotovu prodaju, pošto jedino treba za popravljene drugih nakana.

Redovita bijela

Ova smola još je u malom zahtjevu. Bijeli tvrdi njoci mogu se prodati prilićitom cijenom, takodjer svjetlukastog kolura čisti chips

Iz istkosti.

Pita se za dobru smolu iz istkosti, tako da se dobre vrste prodaju ćim dodju iz kontri, ova im vrsta treba za napraviti slabije lajine što su prije uzimali. Slabijoj smoli nije vele zahtjeva.

Crna smola.

Imade malo zahtjevo za izvrstinu krupnu priostruganu crnu, ali krupna crna 3/4 ostrugana malko je zanemarena. Vrsta izmedju ove i B1 (sitnog stila) malo se miče ali trgovina je mirna. Crni tvrdi njoci ako nisu odveć sitni mogu se prodati.

Chips i dust

Od dobre crne gome ostrugani chips može se prodavati, takodjer srednja vrsta prosijanog. Jos se nista nezna od slabog dosa.

Whangarei Skrbnicka I hranivna Konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,

VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

R. WAUGH

AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY

(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed

Za samo ispravljane odijela 2/6

Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

74 Wellesley Street West

AUCKLAND

JEDINI HRVATSKI KROJAC

—U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,

Ohaewai i Kaikohe.

Poruke i odgovori

Gos. J. J. Majstrović, Mangapai—Učinismo sve u redu po Vašem zahtjevu.

Gos. Stjepan Car Manjimup, Western Australia—Mnogo smo Vam harni na Vašem patriotstvu. Zbog cijena možete viditi u Zori. List Vam odašiljemo.

Gos. Ivan Perdija, Waihopo.—Mnogo zahvaljujemo. Papir će Vam poslati još ga nisu zgotovili.

Gos. Vice Grbić, Omaha.—Uredili smo Vam adresu kake naznačiste.

Gos. Nikola Pola, Tarawhati.—Tajnik kaže da si telpodmirili do 10/- po dionici.

Gg. Milodaritelji Jugoslavenskog Odbora.—Odviše nam je žao da prostor lista nije nam ovog puta dopustio izniti na javnost imena, ali zadovoljit će mo Vas dojdućim brojem.

Gg. Totić, Ujdur i Barbarić, Dargaville—Drago bi nam bilo da štogod pisete od "Slavonian Queen" neka znadu ostali naši domorodci diljem Nove Zelande i dadu podpomoć u istu svrhu.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim Poji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON

Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar

(za Hrvate)

G. F. THOMPSON

Te Kopuru

Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO

C. H. FORD

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE

Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,

DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, JULY 24, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda. — To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 30 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — GODINA YEAR 3

AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 31. SRPANJA, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 31. 1915

RATNI BRZOJAVI

Za narodnu akciju Jugoslovena

Habsburška monarhija puca na sve strane; potlačeni narod očekuje svoje oslobođenje.

U prvome redu Jugosloveni, u prvome redu Hrvati-Srbi-Slovenci očekivaju osvit novih dana, veliki trenutak, kada će cijeli naš narod, sva djeca jedne krvi i jezika, da se oslobode i ujedine. Čas, koji proživljujemo je historijski, i mi ga nesmijemo propustiti.

Srbska je vojska počinila čudesa srčanosti i heroizma. Ona je nadahnula svu zagraničnu braću nadom u konačnu pobjedu Jugoslovenstva. Na toj je strani Austro-Ugarska doživjela grozan poraz i nepopravljiv udarac.

Ali sinovi srpskohrvatskog i slovenačkog naroda, koji se nalaze u okviru Austro-Ugarske, zatečeni u trenutku ratne eksplozije, nenadno bačeni u tamnice ili poslani na granicu, nijesu mogli da dolično odgovore na austro-njemački izaziv. Njihove su patnje mučeničke, no onin emogu da dadu junačkog otpora. Premda su pasivno veliki, njihova je akcija nemoguća.

Sva je borba za naše oslobođenje ostala na srpskoj vojsci. Njena su djela bila bezprimjerna ali ona nijesu dostatna.

Dužnost je Jugoslovena iz Monarhije a navlastito Hrvata i Slovenaca, koji se nahode u tudjini, da djelom pokažu da divsku borbu za oslobođenje svoga naroda prate sa dostojnim interesima. Dužnost je austrijski Jugoslovena a naročito—opetujemo—Hrvata i Slovenaca, da pokažu u ovome velikome sukobu, da ne žele ostati samo pasivni motrioci, nego da su spremni i činom posvjedočiti, da im svrha evropske operije nije ravnodušna.

Radi se o velikome pitanju: hoćemo li biti slobodni i ujedinjeni, hoćemo li biti svoji na svojemu, ili će mo do vijeka robovati tudjinu. Nikada u povjesti nismo imali ovako blagoslovjene prilike. Nemojmo se varati: uza sve dosadašnje uspjehe, Evropa neće imati nikakva obzira prama nama, ako cio narod, i to poglavito onaj narod iz okvira monarhije, djelom ne pokaže, da je zaslužio slobodu i da shvaća značenje današnjih dogodjaja. Mi nemamo da slobodu primimo, da nam se nametne. Treba da je izvojujemo, da sami činom učestvujemo u djelu oslobodjenja.

Često smo se tužili na nedaće u našoj povijesti. Sada je hora da ih popravimo. **Na nama samim stoji nasa buducnost.**

Vjerom u svoje pravo, oduševljenjem za svoju slobodu, braćo Hrvati, braćo Slovenci, braćo Srbi, Jugosloveni, ustanimo i kliknimo Evropi, da nećemo više robovanja, da od sada nećemo da budemo sluge. Ustanimo kao svijestan narod, sami od sebe, slobodnom odlukom volje, i pokažimo i današnjim i sutrašnjim neprijateljem našega ujedinjenja i slobode, da svoje zemlje nedamo, da hoćemo, da Jugoslavija bude napokom Jugoslovenima.

Ustanimo i pokažimo, što misli Herceg-Bosna, što sniva Hrvatska i Slavonija, što hoće Dalmacija i Istra. Slovenci hoćeteli prekrštenih ruku gledati da tudje zastave viju, na Triglavu, na kamenitom Kliśu i na ostalim vašim zemljama. Posvjedočimo Evropi da smo sinovi jedne majke, da smo voljni da se borimo u jednom kolu i da živimo u jednoj domovini.

Neka svijet vidi da se nebojimo žrtava i krvi, da veselo srćemo u smrt kada je to jedina ucjena naše slobode, našega spasa.

Na noge Jugosloveni za našu domovinu od Jadrana do Vardara.

Na noge Jugosloveni za svoje pravo i dostojanstvo.

Njemacke grdobe u Poljskoj

Natjecanje grozota udarene Belgije

Pariz 22 srpnja. M. Nadaud, dopisnik "Petit Journal," kaže da u mnogobrojnim Poljskim selima Njemci siluju seljake gledati svoje male kćeri osramoćivane sa četama od 30 ili 40 vojnika vodjenih od časnika. Dosta mladih djevojaka uteklo je i utopilose, našto Njemci izgoriše dosta kuća i izšibaše i živa zakopaše misnika koji se je protivio.

Na dosta mjesta ranjeni Rusi bijahu mučeni, natopljivani petrouljem zatvoreni u stajama i živi izgoreni.

Zarobljenici austrijskog 6 tog. vojnog zbora uhvaćeni na Lublin-Cholm liniji kazuju da su vidili ogromni prosti greb kod Rawaruška gdje je 5.000 zarobljenika zakopano, iza kako bihu ubijeni na hladnoj krvi.

Zločin pokazuje da Njemačka osjeća udarac njezina stegnu og sredstva od komunikacije.

Franceski destrojeri okolo dalmatinskih obala.

Pariz 26 srpnja. Francheski destrojer Bisson porušio je austrijsku prinosnu pokladu za sobmarine i zrakoplove kod otoka Lastavo, i presjekao brzojavne žice.

Srbija spravna za drugu vojnu

Nova vojska iskupljena od 230.000

Rim 26 srpnja. Srbi, posli pretrpljenja velikih oskudica, opet sakupiše vojsku od 230.000, koja je spravna i potpuno opravljena. Ona čeka znatnu Rusku ili talijansku ofensivu za opet napasti Austrijake.

Franceski zrakoplovci čuvaju granice. Dvi Engleške, dvi ruske, i dvi franceske topničke baterije postavljene su kod Biograda.

U Poljskoj bitci srece se mijenjaju

Silna dusmanska vojska na Rusiju

London, 26 srpnja. Dopisnik 'Daily Telegraph' iz Petrograda izjavljuje da situacija ostaje nejasna. Bojni red napreduje i povraća se na raznim mjestima. Nijedna strana nije bila odlučno uspješna.

Ovlašćeno je proračunavano da 70 njemačkih i 48 austrijskih divizija, 4 njemačke i 1 austrijskih konjaničkih brigada, i velika tijela austro-njemačkog Landsturma vojske upotrebljeno je u ofensivi proti Rusiji. Dusmanska vojska izmedju Visle i Bug računa se 750.000 od koje dvi trećine jesu Njemci. Četri neprijateljska vojna zbora napreduju protiv liniji od Novo Georgievsk k' Ivangorod.

Kako Rusi biju otrovnike

Petrograd 26 srpnja.

Kad zu Njemci upotrebili plinske oblake na Narew fronti Rusi nahrupiše vanka sresti oblak i projuriše krozanj držeći mokre krpe na licima. Napadoše na iznenadjene Njemce nedavši im ni dio.

Obični način za obranu je napuniti plitku brazdu grmom i natopit ga sa petrouljem. Kad se plijen približi petroulje se zapali, odnoseći otrovni plin.

Njemci napreduju u baltickim provincijam

Petrograd 26 srpnja.

Njemci slijede naprijed u baltičkim provincijam. njihov neposredni cilj jest Ponevaesh, 70 milja sjeverozapadu Vilne, a zadnji im je cilj Petrograd-Vilna pruga. Sadašnje operacije nisu od prve važnosti.

Rusi su bili pozvani nazad smjerom za postavit se u dotjecaj sa Mitan-Shavli vojskom.

Dopisnik iz Petrograda dokazuje da ako prisiljenje Narew linije od Njemaca nebude čvrsto uspostavljeno to može oboriti rusko uzmicanje.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - 7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucenom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z

"Zora" "Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 22 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739
Advertising rates sent on application.

Srbsko pobjedno slavlje

Kako rat progresuje tako i cijelom svijetu postaju sve više poznate prave nutarnjosti borbe, i predočuje točnije značenje neki njenih najzanimljivijih uzgrednih čina. Ali čudnovato je razjašćenje tajne i misterija u kojima je još ova velika borba zamotana da do skora malo smo čuli što je bilo odsudno ili pouzdano o tečaju rata na Balkanu, i dijelu u kome je Srbija djelovala. Znali smo ali nejasno da su Srbi za dugo vrijeme junački održali svoje vlastništvo protiv nadmašujućoj austrijskoj snazi, i da svršetku prošle godine, kad je njihova snaga za otpor izgledala izcrpljenom, sa nenadanim i drzovitim naporom bacše nazad navaljujuću vojsku, i po treći put očistiše svoju zemlju od dušmana. Ali to je jedino sada, sedam ili osam mjesecih iza slučaja, da nam je dozvoljeno točno čuti što se je dogodilo, u takovom formatu da ga možemo rastumačiti, i staviti djela u njihove prave poglede na prama drugi ratnih slučajeva. Prve dvi austrijske navale na Srbiju donesoše samo poraz i nesreću našem starom dušmanu, i centralne Velevlasti osjetiše da njihov upliv bijaše stavljen u ljutu opasnost sa neuspjehom za točno kazniti ovu neukrotivu malu državicu. Suglasno, kad je Turska došla u rat, i von Hinderburg bijaše snovao svoj veliki juriš na Varšavu za obraniti Slesku, treća austrijska navala bijaše organizirana na Srbiju. Ovoga puta Srbi su imali biti sasvim istrijebljeni; Bugari ohrabljeni austrijskim uspjehom onda bi se pridružili Turcima; Grčka i Rumunjska, edvojene i zastrašene, uzdržale bi se vanka rata, a sjedinjene sile centralni Velevlasti sa svojim balkanskim saveznicim bile bi sposobne raditi sa ubojitim djelovanjem proti Rusiji. Nije pretjeravanje kad rečemo da propast Srbije bio bi u ovoj zgodi ubojitiji udarac za Rusiju nego okupiranje Belgije bijaše za Francesku i Englesku; ipak za vrijeme izgledalo je da nikakovo djelovanje što bi Srbi ili saveznici mogli učiniti da bi koristilo za spasit ih od propasti.

Nije da se ima pomisljati u ovome razmaku da ovi fakti, koji nisu mogli biti pojmljeni za vrijeme, bijahu izgubljeni u pogledu od državnika i vojnika koji upravljaju tečaj rata u Evropi. Gos. Edvard Grey uzaludno ponudi Grčkoj velike dopuste u Maloj Aziji za navest je da pomože Srbiji. Rusija učini nenadni ofensivni pokret proti von Hinderburgu za prisilit ga da digne vojsku sa Save na Karpate, a Franceska ne samo istisnu svoje darovitosti do skrajnosti za obskrbiti Srbiju sa topovim i prahom i olovom, već hotimično oslabi svoje vlastite operacije za nekoliko sedmica posli bitke kod ypres da bude sposobna prišteditи štogod od svog imetka bomba za tvrdo pritištenu Srbiju. Ali uz prkos svega što se je moglo učiniti, u istinu, srbsko stanje bijaše drzovito. Kroz prošle četri godine srbska vojska borila se je u dva balkanska rata, i dva puta, posli golemi napora, potrala je nazad austrijske napadače. Izdatak orušja, praha i olova bio je daleko nadmašio malenu sadržinu njihovih oružana; neostade puškara za rezerviste, koji su imali čekati za orušje svojih mrtvih i ranjenih drugova prije neg su mogli doći u bojni red; pješaci, hrabri i fizično vješti kako ikoji u Evropi, bijahu prorijedjeni sa svojim teškim gubitcima, i iznemogli sa neprestanom bitkom i marširanjem; a početkom listopada sasvim nestade pripomoći praha i olova za srbske topove. Za šest sedmica njihova junačka vojska uzdržala je dugu liniju svoje granice proti neprekidnom austrijskom valovlju; a onda, kako je zima na njih došla, sa imetkom ratne zaljihe još nedopunjenom, njihov glavni zapovjednik bijaše prisiljen narediti uzmak prama jugu u planine. Ova zadnja ljuta nuzda učinila je za časak oslabiti srbske energije. Oni se pokazaše da bijahu voljni umrijeti gdje su stali; ali zapovjed za uzmaknuće razbi im srčanost. Povratak je postajao sve više i više neurednji, budući da su ih Austrijaci stiskli u nadmašujućem broju, taruć ih sa svojim jačim topništvom, i nagonoći potjeru misleći dade lahko učiniti sjajnu pobjedu. A napokon, kad, na prvi prosinca pridade se prva srbska vojska bez udara, i visine Suvobora ostaše jedina obgrada za obranu južne Srbije, upravo general Putnik, koji je vodio Srbe dvima pobjedama koje su zapanjile Evropu u dva velika rata, izgledalo je da je bio odlučio da mu drugo ništa ne priostaje činiti sa ostatkom svoje vojske već prodati skupo svoje živote, i boriti se do zadnjeg čovjeka.

Ali onog časa, kad je izgledalo da je išla sva nada, dodje nenadani otpor izmedju srbske vojske i oživljaj neukrotivog duha koji je pritvarao ove seljačke vojnike često puta prije u nepobjedne i slavodobitne ratnike. Austrijaci zaprijećeni snijegom u krševitoj zemlji, nemogoše brzo napredovati priko Suvobora, a Srbi, sposobni otpočinuti i povratiti svoju snagu, iz nova dobiše svoje pouzdanje; njihov stari kralj potomak "Crnog Gjordja," srbskog narodnog junaka, dodje doli u bojne redove, i pobudi ih još na jedan drzoviti pokušaj za spasiti svoju domovinu; a u kritičnom času dugo očekivani topovi, prah i olovo stiže iz Franceske. General Putnik, koga redaju vojnički vještaci izmedju najprvih vještih vojskovodja, odluči odma uzeti zgodno vrijeme promjene u duhu njegove vojske, a njegov posao bijaše umanjeniji jer Austrijaci, sada posjegurani za pobjedu, odcjepili su tri vojna zbora vojske na Srbiji i poslali ih na sjever da se biju proti Rusu na Karpatim. Ovo je još provalnike ostavilo sa 300,000 ljudi. i razmjerica prama Srbima, razbijenim, na pola oružanim i razorganiziranim, bijaše još tri na jednoga. Ali Putnik i njegovi podčinjenici plemenito se ustaše na prigodu. Imao je najmanje dva čovjeka sa sobom pokazanog vojničkog veleuma—generala Mistića, sina jednog seljaka, i pukovnika Pavlovića, sina ratarskog radnika; i sa njihovom pomoći stari junačina uredi niz sjajnih kretnja koje kroz malo sedmica ne samo potraše nazad navalnike u nagloj zabuni, već praktično poraziše njihovu vojsku da nije vridila za vojevanje. Nikakov opis ovih kretnja po tanko nebi bio razumljiv bez zemljopisa i planova, ali je dovoljno reći da sa brojem pažljivo isporedjenih isprijeka i čeoni napadaja Putnik i njegove kolege, pokrećući priko okoline koju su oni i njihovi vojnici povjerljivo znali, prodriješe austrijsku sredinu i zaokriliše obadva krila, i konačno potraše dušmana sjeveru u potpunoj stravi i pokvarenosti. Kad se je promjena bitke okrenula, Srbi bijahu neodoljivi. Uzrujani do uzvišenog vrhunca domoljubnog oduševljenja izgledaše da im nije potrebito hrane ni spavanja kroz vrijeme potjere. Austrijski vrhovni zapovjednik vojske, Poterik, jedino školski knjiga taktičar, bijaše zaveden i pobjedjan kod svakog okreta od starog srbskog vještog vojskovodje, a kad na zadnju ostatci austrijske vojske stigoše u Biograd zadnja straža nije se mogla nagovoriti da upravo ostane dosta dugo za pokriti uzmicanje glavnog tijela priko Save u austrijsko teritorije.

Dan, 15 prosinca, računat će se vazda kao najsjajnija godišnjica u srbskoj povjesti. Vodjeni od svoga staroga kralja, koji kroz cijele one drzovite sedmice očitovao je duh i srčanost dobro vrijedni junački pradjedova, Srbi su trudili kroz noć, privlačeći svoje topove u poziciju, a u zoru otvaraše vatru na mostove na ladjami sa kojim Austrijaci gledaše pobjeći. Blizu sve što je ostalo od dva austrijska vojna zbora pridade se na milost i nemilost, a za vrijeme dokle ungarski regimenti, koji se hrabro boriše do zadnje, još se gonjahu za prodrijeti, kralj Petar, slijedjen sa svojim radosnim vojnicima i svojim veselim narodom, jahao je kroz svoj grad do stolne crkve da dade hvale za čudnovato održanje njegove kraljevine. U istinu to bijaše malo manje nego čudo što Srbi izvršiše. Od 300,000 napadača što su prešli priko Save prije tri mjeseca više od 150,000 bilo ih je smetnuto van akcije, priko 40,000 bilo je zarobljeno, sa 233 topa i mnoštvo praha i olova, otpremá i ratni materijal što su Srbi uhvatili bilo je od neprocijenjene vrijednosti njihovoj istrošenoj vojsci. Ovo je sve bilo počinjeno sa vojnom snagom okolo 100,000 ljudi, sve što je bilo ostalo vojske male državice, "izcrpljene sa tri velika rata, poharane sa kužnim bolestima, i poniženе do skrajnjeg siromaštva." Uspjesi srbske slavne pobjede bijahu znameniti i dalekosežni; u istinu neki kritičari usporedili su je sa bitkom kod Marne kao jedan odsudni ratni okretaj. Da je Srbija pala, Njemačka sa pomoću Bugarske, zavladala bi Balkanom, Grčka bi postala nesposobnom, a Rumunjska i Italija bile bi odvraćene od posredovanja još za koje neopredjeljeno vrijeme. Cijeli položaj u blizom istoku bio bi odlučno promjenjen na gore sa saveznićkog gledišta, a ne samo vojnička već i pomorska sutuacija u Sredozemnom moru moguće bila bi stavljena u neizbježivu opasnost. Vrijeme je da mi Hrvati kao njihova braća, koji smo od jednoga panja mladice, predočimo sva njihova žrtvovanja te zajedno sa Englezima i njihovim saveznicima pomožemo ih našim moćnim srestvima, da se makar štogod odužimo braći, koja se bore za naše ujedinjenje i kojoj sve dugujemo.

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na ope zadovoljstvo.

Nova Gostiona
54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE
KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

"Amber Tips" Tea

Quality Maintained in spite of Increased Cost

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svijedom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres :

A. MILICIC
54 Durham Street Auckland

Na Znanje

Da izradjujem i prodajem vec preko 210 vrsti rodoljubni sveslavenski fotograficki slika na dopisnicam ili inace, ukljucujuci: starojunacke, slike nasi narodni vladara i prvaka, balkanskog i ovog velikog rata i t.d. it.d. Cjene na dopisnicam, kao obicno : 5/6 po ducetu, ili 5/- po svakom od 3 ili vise duceta. Za ovecu kolicinu cinim umjerenije posebne cjene. Napose zelim upozoriti sve rodoljube da cu od sad unapried uplacivati u fond jugoslavskog Odbora 20 % oc ciele prodaje ovih dopisnica. Kojemu se kupcu bude svidjalo bolje, moze da neposredno posije blagajniku recenog fonda svaku svotu koja tako bude fondu pripadati.

S. M. Ujdur
G.P.O., Auckland

Trazim
mog sina
Vide Unkovic

koji je pred 2 godine otisao u okolicu Velington-a, te od toga vremena neznam nistu od njemu, zato molim bracu Jugoslavene sirom N.Z., takodjer Australije i Amerike, ako koji znade za njegovo boraviste da bi mi izvolio javiti na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Nikola Unkovic
P.O., Dargaville, N.Z.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs.. Customs St. W.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

Slavenske kraljice Odbor

(Slavonian Queen Committee)

Stovani gosp. Uredniče.

Čitajući zadnji broj "Zore" naišli smo na Vašu opasku glede našeg podhvata o radu za "Slavensku Kraljicu." Milo nam je što možemo izjaviti, da se je izraz Vaše opaske vrlo dojmio ovom Odboru; tim veće što u istom pokazaste želju da Vam se podhvat ove osnove dostavi i da tako moć budete što lakše o istom progovoriti našoj slavenskoj omladini diljem ove zemlje.

Na prvome mjestu možemo reći da što se ovog podhvata tiče, da to nije kakova nova naša pojava jer to je svakom dobro poznato, da se je već u mnogim okružjim ove zemlje za istu stvar radilo i tim lakše polučilo željeni uspjeh.

Dakle kako drugdje tako i ovdje zauzetni i patriotični gradjani, odlučiše i organizovaše vrlo radini odbor, koji na prvom svom sastanku odlučiše da obdrže kao i po drugim mjestima tako zvani "Queen Carnival;" držeći da je to najzgodniji način da se sakupi novčani "Fund" za ranjenike koji se povrate iz ovog rata.

Djelatnost ovog podhvata razvijala se je još početkom ovog mjeseca takovim mahom da je odma bilo vidjeti: da će kompeticiia biti dostojna njenom smjeru; na što su se ustanovile razne grupe, i svaka grupa izabrala svoj posebni odbor i imenovala svoju kraljicu. Ova grupirana masa ovog okružja, pa pripadnosti svog zanimanja, razdijelila se je na osam raznih grupa. Svaki odbor radi marljivo za uspjeh svoje kraljice. Svaki šiling što se sakupi za pojedinu kraljicu znači četri glasa; tako da kraljica koje bude imala najviše takovih glasova na 28 rujna biti će onaj dan krunjena za kraljicu. Ovaj podhvat ovdješnjeg gradjanstva pobudio je i u nama simpatiju napram njihovom nastojanju, te na predlog gos. J. Barbarića obdržana je skupština na 10 ov. mj. u prostorijam gos. Totića u Dargavilam, gdje se je pretresalo naše stanoviste glede ove kompeticije. Preko našeg nacionalnog priznanja od ovog pučanstva i sveobćeg užitka podpune slobode, osobito u ovim teškim danima, na jednom se je došlo do jednoglasnog zaključka, da obrazujemo svoj vlastiti odbor i da imenujemo svoju kraljicu; da tim jedino možemo primiti priznanje kao jedan narod za svoje požrtvovanje i doprinos u taj njihov nacionalni Fund.

Izabrani odbor odaslao je svog delegata, da se propita kod glavne Eksekutive o našoj pristupnosti u ovu kompeticiju. Eksekutiva sa zahvalom odobri našu nakanu i prizna nam podpuno pravo, obećavši biti nam u svemu pri ruci, kao i svim ostalim grupama; a to u glavnom što se tiče rasprodaje raznih stvarih, kockanja za razne stvari, darova itd. Dobivši ovakovu moralnu potporu naš odbor dade se na rad, te na prvom mjestu zamoli Miss Jac Mitchelson da bude imenovana za našu "Slavonian Queen," čega se ugledna gospodjica dragovoljno primi.

Mi smo odma kao i ostale grupe izdali tikete i tri vrste vrbca ili "badges" koje se prodaju po 20š, 10š, i 5š; svaki šiling od nas sakupljen, na koji mu drago način, daje našoj kraljici četiri glasa.

Imenovanje kraljica završilo je na 14 tek. mj. a u sve ih imade osam. Imenovane su po slijedećim grupama i svaka nosi ime svoje grupe: Soldiers' Queen, Shipping and Marine Queen, Slavonian Queen, Timber Workers Queen, Commercial Travellers' Queen, Licensed Victualler Queen, Farmers' Queen, Maori Queen i Pictures' Queen.

Po nalogu našeg odbora moramo Vam reći da što se tiče ovog podhvata i našeg nastojanja, u istinu, mi smatramo ovakovu ko-operaciju u ovim vremenima životnog pitanja, ne samo za danas ili sutra već i za nadošla vremena; te ne samo za nas, koji smo već ovoj zemlji, već i za nadošle naše kojima želimo da im ime Slaven bude blagim spomenom priznato od ovoga naroda, jer bez dvojbe dobri činovi ne idu lahko u zaboravi. Nama bi bilo milo kad bi nas naša omladina iz drugih okolica novčano podpomogla e da tako polučimo što sjajniji uspjeh. Mi držimo da u slučaju dobrog odaziva naše braće imamo dobru priliku da naša kraljica bude dobitnica; tim veće kako rekosmo što je velika kompeticija izmedju drugih, jer je narod u toliko grupa izcjepan; dočim mi smo svi složni za jednu. Imadosmo čast da se je trobojnica naše kraljice u predprošlu subotu vijala nad svim drugim, što znači da je Slavenska kraljica imala do tada najviše glasova. U prošlu subotu nehtijući izkazati toliku zauzetnost naše kompeticije, i akoprem smo imali lijepi sedmični doprinos, nismo ga htili uložiti one sedmice, isto smo izmedju osam drugih imali treće mjesto. Mi se nadamo gos. uredniče da će te Vi istaknuti ovu stvar ovamošnjom našom javnosti, i naš odbor pun je nade da će nas ostala naša braća u ovom našem slavenskom podhvatu bratski podpomoći, i da tako naš zajednički doprinos bude što sjajniji i dostojniji naše slavenske simpatije. Mi smo u ovom činu svi složni te danas sva naša stručna omladina kiti se sa našom modrušastom vrbcom.

Nakanili smo čim ovo djelo dovedemo kraju otvoriti propagandu pobiranjem priloga za naš Jugoslovenski Komitet, kako što je to već na prvom sastanku jednoglasno zaključeno.

Naš je odbor već uoblastio gosp. Marka Šimića, gosp. S. Modriča i gosp. P. Cvitanovića da prodaju tikete i vrbce u Aucklandu, a gosp. Antu Vrsaljka za okolicu Whangarei i Kaikohe. Nama bi bilo drago da nam se naša omladina, koja je željna za ovo doprinijeti, pismeno obrati te će mo im poslati tikete i vrbce za razprodaju.

Neka svaki Slaven znade da se ovo radi od naše slavenske strane u opće, te što sjajniji uspjeh to veća čast našem slavenskom imenu u Novoj Zelandi.

Nadajuć se da će mo svi u ovom biti složni te što bolje poraditi kao braća za ovu stvar koja će nam bez dvojbe biti za našu narodnu čast.

Uz bratski pozdrav

Ostajemo Vaša braća

J. A. Totić, predsjednik. John Barbarić, tajnik.

Dargaville, 26 srpnja 1915.

Odviše nas je zadivio rad naše braće slavena u Dargaville kojima srdačno izrazujemo našu plemenitu naklonost. Njihov podhvat je jedan od najznamenitije vrijednosti što može doprinijeti našem slavenskom imenu izmedju engleskoga naroda, kad vidu da s njima simpatimo, i priznajemo njihovu pobjedu našom pobjedom, a njihovu nezgodu našom nezgodom. Ovo nam je zajednička borba koju smo prisiljeni da vojujemo. Kako nam je vrlo dobro poznato engleski učenjaci protestiraju protiv nepravdama jugoslovenskoga naroda, i bore se za naše jugoslovinsko pitanje. Također vidimo po brzojavkama da i u ratu sudjeluju sa svojim topništvom u srbskim redovima. Dapače i izmedju njihovi novozelandski vojnika ima i naših Slavena, te na više načina možemo pojmiti da su nam zajedničke dužnosti skrbiti se za ove svete svrhe, ovih historijskih dana. Nadamo se da će naša braća iz svih okolica podpomoći ovu plemenitu stvar, tako da slavenska kraljica postigne krunu, a naše slavno slavensko ime ostane čisto medju novozelandskim i Australijskim narodom, što su ga izrodi izšarali austrijanštinom.

Uredništvo

†

Na 9 ov. mj. preminuo je u Thames bolnici nas mili rodoljub Mate Maras Ivanov iz Kozice. Bolovao je dvi sedmice i onda pošao pod operaciju iza koje nakon 24 sata ostavi ovaj svijet. Pokojnik imade tri brata u ovoj zemlji a u staroj domovini ženu i jedno dijete. Mnogo im se žalujemo na njihovoj žalosti, a pokojniku želimo lahku crnu zemlju.

Zora za srbsku potporu

Od pretplanika koji poslaše po £1 za godinu dana pretplate.

Prvasna svota 10/, Gos. Marin Sale 2/6, Gos. Anton Perdija 2/6, Gos. A.P. Antunovich 2/6 Gos. Jure Curac 2/6, Gos. Jozip Radich Matin 2/6, Gos. Ljubomir Pucar 2/6. Ukupna £1 5/.

Trgovina smole

Ove sedmice neima vele promine u marketi. Drugom će mo sedmicom obširnije pisati.

Opet na javnost!

Cijelomu občinstvu da sam primio Gg. Petra i Miju Sumića, u društvo moje trgovine. Kao i prija kupujemo smolu za Gotov novac i prodajemo na postotak i unajimljemo novac na istu. Kao isto opremamo sve trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo. Ostajem Zahvalan Cijelom občinstvu na simpatiji prošlosti kao isto preporučamo vam se u budućе

GEORGE ERCEG

Ime tvrtke Jest :

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

SAVILL & SONS

General Storekeepers
Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrst nog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.
vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite pazorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Aukland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnječi.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NAZNANJE SVIM SLAVJENIM

Dasam snizio ove cijene od postola svetacne i radnicke, samo za tri Sedmice. Upravo tvornice cijena; jedina Vam zgoda za imat cijene postole garantiram zadovoljstvo za svaki par postola za cijenu.

CIJENE
Crni postoli lagani najbolje vrsti
Prvo 28/6, 27/6, 26/6, 25/6, 22/6, 18/9, 17/6
danas 25/6, 25/-, 24/-, 21/-, 20/-, 16/6, 15/6
Zuti Postoli
Prvo 21/-, 25/-, 27/6, 28/6
danas 19/-, 22/-, 24/-, 26/-
Crne Shous
Prvo 19/6, 21/6, 24/6, 25/6, 28/6
danas 18/-, 19/3, 21/6 22/6, 25/-
Radnicke
Prvo 15/6, 16/6, 17/6, 18/-, 18/9
danas 14/-, 14/6, 15/6, 16/-
Stivale odgumine dokolina
Prvo 18/-, 19/6, 22/6
danas 15/-, 16/6, 20/-
Stivale do Bedara jedna vrsta
Prvo 31/- danas 27-

Takodjer nacinjam Stivale od koze po narucbi za £2 7s. 6d. dokolina a velike £3.
Orderi nikakvi nece bit uslisani bez novac poslat unaprjed.
Ovesu Vam jedine tri sedmice za zastedit novac. Narucite sto prvo da nebiste zakasnili.

TONY GUGICH
PATRIOTIC BOOTSHOP
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 19/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Novozelandski Ogranak Jugoslavenskog Komiteta.

Imena Darovatelja

Brat	£	s.	d.
Mate Jelavich - -	1	0	0
Stipan Kraljevich -	1	0	0
Petar Katich - -	2	0	0
Dominik Sunde - -	1	0	0
Mate Marusich - -	1	0	0
Ivan Pivac Markecich	1	0	0
Ivan A. Cvitanovich -	1	0	0
Jakov Kovacevich -	1	0	0
Toma Vegar - -	1	0	0
Marko Roglich - -	1	0	0
Stipan Kurtovich -	1	0	0
Ivan Milicich - -		7	6
Anton Nola - -		5	0
Marko Murusich -		10	0
Ivan Nobilo - -	2	0	0
Nikola Lipanovich -	1	0	0
John S. Petricevich -	1	0	0
Toma Radich - -		10	0
Jure Vezich - -	1	0	0
Anton Borich - -	1	10	0
Luka Vegar - -		10	0
Mate Vujicich - -		5	0
B. Mihaljevich - -	1	0	0
Ivan Jelicich - -	1	0	0
Marin Ruljanovich -	1	0	0
Marin Franetovich -	1	2	6
Grgo Jelicich - -	1	0	0
Ivan Babich - -	1	0	0
Andrija Tolj - -	1	0	0
Marko A. Rakich -	1	0	0
Filip Sunde - -	1	0	0
Marin Vranjesh -	1	0	0
Marko Buljan - -	1	0	0
Ivan i Marin Sunde -	2	0	0
G. I. Curin - -	1	0	0
Visko Petricevich -	1	0	0
Ivan Bajelo - -	1	0	0
Ivan Martich - -	1	0	0
M. I. Klinac - -	1	0	0
I. M. Jelavich - -	1	0	0
M. Vegar - - -	1	0	0
A. T. Pervan - -	1	5	0
A. Erstich - -	2	0	0
A. Domanzich - -	1	0	0
Marko P. Rakich -	1	0	0
L. Bonkovich - -		10	0
T. Dean - - -		2	6
S. Covich - - -		2	6
Ivan Erceg - -		10	0
Mate Gojak - -	1	0	0
A. Sulenta Mužun -	1	0	0
Luka Dean - -	1	0	0
G. L. Skansi - -	1	0	0
Anton Jelavich - -	1	0	0
S. Jelavich - -	1	0	0
I. Jelavich - -	1	0	0
R. P. Jelavich - -	1	0	0
Ivan Borich - -	1	0	0
Josip Bulog - -	1	0	0
Petar Katavich - -	1	0	0
I. M. Pivac - -	1	0	0
Anton Vojkovich -	1	0	0
Nikola Vojkovich -	1	0	0
Mate Roglich - -	1	0	0
Anton M. Brljevich -	1	10	0
P. Vegar - - -	1	0	0
Vid Babich - -	1	0	0
Mate Poša - -	1	2	0
S. M. Ujdur - -	1	0	0
F. Markovina - -	1	0	0
P. Garelja - -	1	0	0
F. Viskovich - -	1	0	0
Mate Panzich - -		10	0
J. L. Sumich - -	1	10	0
Anton Vujnovich -	1	0	0
Mijo Ozich - -	1	0	0
Ivan Grljusich - -		10	0
Br. Gluščina (Waikumete)	1	0	0
„ Garelja „	1	0	0
Mirko Avramovich -	1	0	0
Mate i Petar Jakich -	1	0	0
Ante Lucijetich - -		10	0
	£80	3	0
Josip Bulog, Milodar za Gabrinovich i Princip	11	2	0
John Baito Sakupio u Whangarei - -	7	2	0
Do sada sakupljeno	£98	7	0
POTREŠENO			
Plaćeno za Chamber of Commerce Hall -	12	6	
za Knjižicu od mjenica	2	0	
za Rubber stamp -	3	6	
za Postarine na tiskanice	4	4	
za biljege - - -	2	4	
za tiskanje pravila u broju 23 Zora -	1	5	0
za tiskanje declaracije etc. - - -	1	11	6
Ukupno potroseno	£4	1	2
Čista novca u rukam -	£94	5	10

John S. Petricevich, Tajnik.

Sakupio John Baito u Whangarei

Imenica Milodaritelja

Brat	£	s.	d.
Ivan Bokšić - -	1	0	0
Ivan Baito - -	1	0	0
Toma Jerković - -		10	0
Stjepan Jerković -		10	0
Baldo Pamić - -		10	0
Marko Crljenković -		10	0
Krišan Baletić - -		10	0
Krišan Kovačević -		10	0
Anton Mažurana -		10	0
Petar Huljić - -	1	0	0
Marko Dominiković -		5	0
Nedielko Ivanković -		7	0
	£7	2	0

Poruke i odgovori

Gos. M. P. Rakić, Dairy Flat—Žao nam je da prostor lista ovog puta nije dopustio da uvrstimo Vaš članak. Gledat će mo dojdućim brojem.

Gos. Nikola Hrstić, Mangapai—Novina Vam je odasiljana u redu svake sedmice molimo da izvidite na pošti.

Gos. Leon Sokolić, Babylon—Mi nismo ništa više primili od njih već smo im pisali na adresu kako je u "Zori."

Pretplatnicima

Gos. Marin Sale, Puriri—Vaša pretplata za "Zoru" podmirena je do 30-6-1916.

Gos. Anton Perdija, Whatoro—Vaša pretplata za "Zoru" izlazi na 25-7-'16

Gos. Andrija Matijević, Hikuai Podmireno za "Zoru" do 15-1-'16.

Gos. Mate J. Pechar, Finniston W. A. — Potlaćeno za "Zoru" do 28-2-'16.

Gos. A. P Antunović, Lower Ruakaka. — Podmiriste do 11-3-'16.

Gos. Nikola Sutić, Te Kopuru—Podmireno do 16-8-'15.

Gos. Mate Veža, Omana—Vaša predplata izlazi na 20-9-'15

Gos, Jure Curac, Te Kopuru—Vi ste podmirili do 28-2-'16.

Gosp. Josip Radić Matin, Dargaville—Podmirena pretplata za "Zoru do 28-2-'16

Gos. Ljubomir Pucar pok M. Dargaville—Vaša je pretplata izašla na 20-6-'15

JEDINI HRVATSKI KROJAC
—U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Rusija se prkosi velikoj opasnosti za saveznice

London, 26 srpnja.

Dopisnik "Daily Mail" iz Petrograda kaže da je Varšava pod militarskim nadzorom. Nikakove informacije nisu dopuštene brzojavljati. Ruske novine privatno su uvjerene da je grad miran i dobro pouzdan.

Osjećanje u Petrogradu jest da bi pustili bitku Njemcu, Rusi se prkose velikoj opasnosti, ali obzir ruse na interese Francuske i Engleške u višoj naklonosti nego na svoje vlastite. "Bourse Gazete" izvješćuje da bi to bila mala stvar za Rusiju, sa njezinom velikom prostranom teritorijom, pustiti za sada još komad Poljske, ali je čisto priznato da daljnje uzmicanje bez bitke bi dozvolilo neprijatelju dignuti veliku vojsku na zapadnu stranu, u smjeru za prodrijeti Kalasu, a moguće i Parizu.

Cologne Gazette iznosi umjetni članak udahnut od njemačkog kancelarstva, koji teži za pokazati da se Rusija žrtvuje a da Engleška nije poštovala svoja obećanja.

Neslužbeno je izjavljeno da Austrijaci uzmiču iz Gorice od ponedjeljka pretrpivši ogromne gubitke.

Biskup Hoss, koji je stigao u Sydney sa parobrodom Venturom, kaziva da 99 po sto Amerikanaca simpati sa saveznicama trojnog sporazuma, a 75 po sto činilo je to tako oduševljeno.

Nikakovog stanovnika nije ostalo na jugu Galipoli poluotoka. Cijela Achi Baba nesadržaje ništa drugo već golo tlo pokriveno zapletenim redovima opkopa, sakritim topovim, i hiljadama nevidljivih borioca.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platnog.

ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

¡Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga ždobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, JULY 31, 1915

Hrvatstvo, Srpstvo i Jugoslovenstvo

HRVATSTVO, STARCEVICANSTVO, FRANKOVSTVO, JUGOSLAVENSTVO I DANASNJI RAT.

(Pise iz Londona za nas list Milan Marjanovic)

Danasnji rat je mozda poslijedniji rat u kojemu ce se rijesavati pitanje o sudbini naroda na osnovu nacionalnih principa. Poslie ovoga velikoga rata doci ce na red druga velika pitanja i veoma tesko ce se moci staviti na dnevni red pitanje o ujedinjavanju naroda u narodne drzave po principu nacijonaliteta. Za to je ovo posljednja prigoda da mali narodi rijese svoje nacijonalno pitanje. I ako mi Jugosloveni sada propustimo prigodu a narocito ako je propustimo mi Hrvati i Slovenci nece nam se takova zgoda vise pruziti i mi ce mo biti osudjeni da vjecno zivotarimo kao raja dok najposlie ne uginemo kao narod posvema.

Ja sam bio za ujedinjenje svega nasega naroda jugoslovenskoga od onda od kada sam u opce poceo samostalno misliti i za mene se pitanje o nasem jedinstvu narodnom svodi samo jos na pitanje o nasem drzavnom ujedinjenju. Ali kako ima jos ljudi koji nisu rijesili u sebi ni pitanje o samom jedinstvu naroda ili to pitanje nisu shvatili s prave strane ili misao jedinstva nisu dobro prokuhali, ja cu ovdje govoriti kao Hrvat i sa hrvatskog stanovista i interesa hrvatstva.

Sta je hrvatstvo? Hrvatstvo je skupnost svega onoga dobra i zla, materijalnog i duhovnog, sto reprezentiraju Hrvati. Tko je Hrvat? Hrvat je svaki onaj koji je po krvi, i po dusi dio one plemenske grupe koja se naziva hrvatskim imenom. Sta je misao hrvatska? Misao hrvatska jes ona djelotvorna misao koja stalno govori: Svi Hrvati treba da svoje interese zastite, da svoje potrebe promicu, da svoje sile organizuju u jednoj svojoj slobodnoj drzavi i da sve svoje osjecaje, sva svoga svojstva dusevna i sve svoje misli razviju u jednoj svojoj narodnoj kulturi.

U sredini devetnaestoga vijeka, pojavili se nekoji rodoljubi koji su nada sve propovijedali ove misli i koji su htjeli da hrvatstvo postane opet zivo i jako i da provede svoju misao. Jedan dio tih muzeva, koji je bio u tome najradikalniji, osnovao je pod vodstvom Starcevica i Kvaternika stranku prava. Starcevicanstvo je htjelo da ujedini sve Hrvate i da stvori narodnu nezavisnu drzavu u kojoj bi Hrvati bili sami svoji gospodari i jedini gospodari.

Zasto je ta stranka dosla u sukob sa drugim rodoljubima, kojima se za cijelo nemoze danas, kad se trijezno sudi, poreci velik patriotizam i hrvatska svijest? Dosla je u sukob za to, jer je u svojem djelovanju previdjela jednu vaznu cinjenicu o kojoj su ostali rodoljubi vodili racuna. Ta cinjenica je ova: Na teritoriju od Triglava do Timoka i dalje na jug, zive jedna masa Slavena, koja se nemoze podijeliti u dva ili vise naroda, koji bi se razlikovali jedan od drugoga, kao sto se razlikuju Cesi od Rusa ili Njemci od Talijana. Ta slovenska masa ispremijesana je tako, da se nemogu povuci tacne granice izmedju njenih dijelova, jer ona ima u glavnom jednaku dusu, jednake obicaje, jednaku narodnu pjesmu i —sto je najvaznije—**jedan jezik.**

Mnogi su rodoljubi hrvatski za to odma uvidjeli, da se nece dati sva ta masa ujediniti pod jednim plemenskim imenom, a opet su vidjeli i to, da se ona nedade niti cijepati i dijeliti. Za to je Gaj predlagao ime **Ilirsko** kao zajednicko ime, a Strosmajer ime Jugoslovensko, bas onako kako su i u starini mnogo pisci nasi i tudji nazivali cio taj narod imenom ilirskim a skoro svi nasi stari i najnarodniji pisci od Kacica i Gundulica dalje imenom **Slovinskim.** Medjutim ta imena nisu onda htjeli da prihvate ni zanesenjaci srpski, ni zanesenjaci hrvatski.

Zasto se je to zbilo? Za to su najveci od tih zanesenjaka poimali sav taj narod kao jedan jedini narod, pak su jedni htjeli da se sav nazove imenom hrvatskim, a drugi imenom srpskim. Kad su Srbi govorili: **"Srbi svud i svuda"** i kad je Starcevic pisao **da nema Srba,** nego da su i Nemanjici i Milos Obilie i svi drugi bili ciste hrvatske krvi, onda su i jedni i drugi imali pravo, jer su i jedni i drugi osjecali po svema narodno i nisu htjeli, da se taj narod cijepa i dijeli.

Svi oni drugi, koji su govorili, da ima vise naroda: Slovenaca, Hrvata, i Srba, nisu se u stvari razlikovali od onih drugih, jos manje nacijonalnih, koji su govorili, da ima jos i vise narodnosti: bosanska, dalmatinska, sremska, kranjska, stajerska itd.

Starcevicanci, oni pravi, koji su strogo slijedili misao Starcevicevu, bili su narodni ljudi, koji su sav narod htjeli da ujedine i koji su dobro vidjeli naseg opceg i najglavnijeg neprijatelja **Austriju,** pak su ju za to mrzili najvecom mrznjom. Oni su htjeli potpunu slobodu naroda. Ali oni su previdjeli, kako rekoh fakat, da postoje u tom narodu tri imena i da je povjest ostavila vise drzavnih uspomena pak da nemoze ni srpski kao sto ni hrvatski dio naroda da se odrekne svojih uspomena i svojega imena, a da nemoze ni jedan drugome da samo svoje na silu nametne. Za to nije ni svehrvatstvo, kao sto ni svesrpstvo moglo da postigne svojih ciljeva, nego je samo narod razdvojilo i dalo tudjincima prilike da sprijecavaju narodno ujedinjenje i stvaranje narodne drzave.

Videc tu nemogucnost izrodilo se je bilo i takovo jednostrano **hrvatstvo** i takovo **srpstvo** u nesto, sto je bilo sve protivno od onoga sto su njegovi stari i iskreno narodni zagovaraci htjeli i mislili. Izrodilo se je u polunarodno, a cesto i u nenarodno hrvatstvo ili srpstvo. Bilo je Srba, koji su mislili da treba pustiti najkrajnije djelove naroda na zapadu tudjincu samo da tudjinci pomognu Srbima progutati veci dio njima blizeg naroda katolicke i hrvatske tradicije, a bilo je Hrvata, koji su isto tako stavili sebe i svoje tobozn je hrvatstvo u sluzbu tudjinca, zeleci propast srpstva i srpskih nezavisnih drzava samo da taj tudjinac pomogne Hrvatima, da sto vise Srba progutaju. I eto ovo poslijednje to je **izrod pravastva,** sto je **frankovstvo,** kojega je bilo i na hrvatskoj i na srpskoj strani, samo uz tu razliku, da je ono vise skodilo hrvatskoj misli, nego srpskoj iz prostoga razloga, sto je srpstvo imalo vec dvije svoje nezavisne drzave, da je hrvatstvo bilo posvema u tudjinskome ropstvu.

Frankovstvo znaci, dakle, dijeljenje naroda u dva dijela, u dva naroda, a to ce reci slabljenje naroda; **frankovstvo** znaci nadalje borbu dvaju dijelova naroda, koju iskoriscava tudjinac; **frankovstvo** znaci stavljanje jednoga dijela naroda u sluzbu tudjinca protiv drugoga dijela; frankovstvo znaci politiku mrznje i razaranja, a ne ljubavi i gradjenja; **ono znaci politiku nenarodnu i protivnarodnu, dakle sve protivno od onoga cim se prikazuje.**

Kako je bilo moguce, da se u poslijednje vrijeme razvije frankovstvo? Kod Hrvata su bila dva uzroka: prvi je bio taj, sto je Austriji uspjelo da narod i narodne ljude dotjera do ocajanja i da ih uvjeri, da je nemoguca jedna slobodna i samostalna nezavisna Hrvatska. Misao potpune slobode je bila oslabila, a to znaci, da je Austrija uspjela, da u pravastvu otruje i ubije osnovnu misao citavoga starcevicanizma. Cim su se ljudi poceli zadovoljavati poluslobodom, oni su spali na milost i nemilost Austrije. Ovo stanje duhova upotrebio je jedan covjek, koji nije ni po rodu, ni po uzgoju bio Hrvat ni Sloven, to je bio Frank, da iz ideala narodnih prosti trgovacki sistem i on je na mjesto ljubavi za hrvatski narod postavio mrznju na Srbe. Cim postane mrznja izvor politike tim casom je politika postala sposobnom da bude sluga tudjinu. Tim nacinom je tudjinac Frank postao najveci krivotvoritelj hrvatstva, kojega pozna nasa povjest.

Ali frankovstvo je jedna bolest, koja je posljedica toga, sto je Austriji bilo uspjelo, da nas svijet posvema izolira od ostaloga svijeta i da zrak u kojemu smo zivjeli posvema otruje. Poznato je, da se bolesti najvise javljaju i sire u prostorijama necistim i neprozracnim. Eto takovim je stvorila Austrija nas politicki zivot. Ona je te nase politicke prostorije ucinila jos zadusljivijima time, sto je sav nas narod, koji je na nesrecu bio pod njom, podijelila u 11 provincija i dala mu 12 raznih sabora da se zabavlja.

Ali bolest se nece vise siriti, kada se prostorije prozrace i kada se predgrade, koje dijele stanovnike, dignu i namjesto malih prostorija otvori jedna velika i zracna.

Evo, ova poslijednja misao je vodila sve narodne velikane, koje danas nazivamo ocima naroda: Ova je misao vodila i Starcevica i Karadzica i sve prave rodoljube velikohrvatske i velikosrpske; ona je vodila i sve one druge, koji su bili jednaki patriote ali manji fantaste i fanatici, a htjeli jedno isto, sto i fantaste i fanatici: **jedinstvo i ujedinjenje naroda,** samo drugim putem i drugim srestvima. To su bili oni, koji se nisu pozivali ni na stara prava, do kojim danas svijet vise mnogo ne drzi, niti su zagovarali silu i nasilje, nego su se pozivali na narodnu dusu, koja je jedinstvena, na narodni jezik i na narodnu kulturu. Ti ljudi su i u poslijelnjih petnaestak godina stali da pobijaju fanatizam i tjesnogrudnost na obim stranama, a jos vise narodnu i tudjinsku politiku mrznje i medjusobnih borba. To su ljudi, koji doista provode jugoslovensko narodno jedinstvo i koji su zvani da stvore veliku **Jugoslaviju,** u kojoj ce naci slobodno mjesto savkolik narod i koja ce moci jedina da ujedini sve Hrvate-Srbe i Slovence. Ovo nebi nikako mogle ni sama Srbija, ni sama Hrvatska, niti jedna i druga odijeljene kao dvije zasebne drzave. Kad bi se dijelile, uvijek bi ili u jednoj ili u drugoj ostalo mnogo Hrvata ili Srba, kao manjina, koja bi tezila drugoj drzavi, a to se sve rijesava ujedinjenjem jednih i drugih **u jednoj drzavi, koja ce biti zajednicka.**

Kad protivnici jugoslovenskoga jedinstva nisu vise mogli da nijecu, da je to jedan narod, poceli su govoriti, da su to dva politicka naroda, jer postoje dvije zasebne povjescu posvecene drzavne misli. To je istina, ali i ako narodi, zive u mnogocem od proslosti, zar oni ne zive u sadasnjosti, a za buducnost? Zar narodi zive za proslost? A onda treba da se pitamo: mogu li dvije drzavne misli ostvariti ujedinjenje svakoga od djelova naroda na taj nacin, da bude iznedju tih drzava mir i kod jednog i drugog dijela naroda zadovoljstvo? Jasno je da ne mogu. Kakova bi to bila Hrvatska, u kojoj nebi bilo Hrvata iz juzne Ugarske ili iz Bosne ili Dalmacije? Kakova bi to bila Srbija, u kojoj nebi bilo Srba iz Srema, Bosne, Dalmacije ili Hrvatske? Dvije drzavne misli danas bi znacile kad bi se i ostvarile i kad bi se glede teritorije nekako nagodile, negaciju prave narodne misli ujedinjenja svega srpstva i svega hrvatstva u jednoj vlastitoj narodnoj drzavi, pak bi to bile frankovacke misli i najposlije bi i te drzave pale zrtvom tudjinskih spletaka i pohlepa.

Nasuprot: Jugoslavija rijesava sva ta pitanja i stavlja ih izvan dnevnog reda tako, da se narod u njoj ujedinjen moze da po svema posveti onim velikim modernim pitanjima o cijem rijesenju ovisi njegovo mjesto u svijetu medju velikim prosvijetljenim narodima. Jugoslavija ne znaci niti ukidanje imena hrvatskoga, niti srpskoga, niti slovenskoga; ona ne znaci niti zaboravljanje povjesnih uspomena hrvatskih, niti srpskih, niti slovenackih; ona ne znaci slabljenje svakoga od tih djelova, nego njegovo jacenje: jer hrvatstvo nesmije da se odrekne niecga dobroga i vrijednoga, sto je plod njegove borbe i muke od vjekova, a isto tako ni srpstvo ni slovenstvo, nego sve nose sve svoje u cjelinu, daju i namieu drugim djelovima i za uzvrat uzimlju sve opet od drugih djelova. Jugoslavija znaci, da ce **hrvatstvo** biti bogatije za sve ono, sto je srpsko, **srpstvo** za sve hrvatsko, **slovenstvo** za sve srpsko i hrvatsko, a da pri tom nitko neizgubi niti se odrece svoga. Ako izgubi zle strane, onda je i to jedna dobit. **Jugoslavija** je jedno obogacenje za svaki dio.

Sada je cas, da se u tom smislu rijesi nase pitanje i s njim sva tolika mala pitanja i da u svijetu, jaki i veliki, trazimo i nadjemo svoje mjesto, koje nas ide po nasoj proslosti, po nasoj sadasnjoj vrijednosti i po nasoj sposobnosti. Nase je pitanje sazrelo za rijesenje i nebi zasluzili da zivemo, kad nebi i mi sami bili zreli u casu koji je poslijednji, da se to pitanje rijesi onako, kako je jedino moguce, da se u nasu skupnu korist rijesi. U to ime nije ni jedna zrtva prevelika. **Jugoslavija je smisao i hrvatstva i srpstva i slovenstva.**

Borba na crnom moru

S vrijemena na vrijeme tecajem rata neki prizor najzesceg ratovanja ispedne posve van pogleda za mjesece i to cesto uprav onda kad sve izgleda da ovisi o njegovim srecam. Ovo je sto se je dogodilo na Crnom moru, uzduz njegovih obala, i u pokrajinama blizu granica ruskog carstva i azijatske Turske. Za vrijeme kad Turci, pod njemackim casnicima, lumbardirase Odesu, i tako dadose znak za turski ulazak u rat, velika ruska vojska, koja se je mobilizirala u Transkaukasiji, bijase evrsto pokrenuta naprijed navaliti na susjedne turske provincije u Maloj Aziji, i stupala je naprijed od jedne pobjede na drugu. Kod Sarykamis, u Armeniji, zarobise cijeli deveti vojni zbor, sa svim njegovim topnistvom, u bitci vojevanoj medju planinama u dubini zime. Medjuto, velika turska vojska, pojacana Sirijanima i drugim Azijatima, bijase se iskupila u Siriji za stupati na Egipat i istrati vanka Engleze. Njezine prednje straze uputise se u Perziju, i okupirase Tabriz. Kod Kara Urgan, na trankaskianskoj granici, izmedju ruske i turske Azije, napredujuci Rusi bijahu sretnuti sa 100.000 turske vojske, i podpuno i nesretno razbise ih. Sto je ostalo turske vojske i divlji planinski Kurdi napadose onda na bez zastitne Armence u Armeniji i Perziji, goneci na hiljade da uzmu zastitu u Kaukasus. Rusi dobise druge pobjede nad Turcima kod Olti i kod Ardagh, zarobivsi mnogobrojne zarobljenike i topove. Ovi uspjesi potpuno unistise Pruso-Tursku osnovu za navalu na Egipat, kao sto je Iskham Pasa, koji je prepustio kod Sarijkamis, ispovjedio na svom povratku u Carigrad.

Medjutim, rusko brodovlje postalo je aktivno u crnomorskim vodama. Od Trebizanda Rusi pucase i pokvarise Mejudieh i potopise jedan prijevozni brod i neke druge brodove. Stigavsi blizu sve do ulaza u Bosfor, ocevidno u zacudjenom nasrtaju, oni potopise drugi prijevozni brod. Ovoga puta bijahu proizvedene velike ruske nade za napadaj sa kopna i smora na Carigrad. Njegov pad bio je pouzdano osjecan, i njegova sudbina mnoge protresana u evropejskoj stampi. Ove nade pokazase se prenagle. Za tim nekoliko mjesecih bilo je blizu sasvim umucano glede operacija u Crnom moru i naokolo, a jedino zivahno pitanje bijase o priblizanju Franceza i Engleza kroz Dardanele i Marmarsko more. Prosle sedmice brzojavka nas informira, da ruski destrojeri lumbardase tabor turskog konjanistva blizu Bosfora. Ali jos nema dokaza od odlucnog zgodjaja. Da su se prvi osvrtaji ostvarili, Carigrad bi do sada bio opasan, ako vec nebi pao, i teska borba u Dardanelim bi bila svrsila sa potegnucem turske vojske za obranu glavnog grada.

Razocaranje bijase djelomicno duzno faktu sto se je odvise mnogo tvorilo od ranih uspjeha. Pobjede na kopnu, velike kao sto su same od sebe bile, nisu bile dovoljne dokrajciti otpor u turskoj Aziji, prem su sprijecili ikakovi ozbiljni napadaj na Egipat. Samo su dva puta po kojim bi Rusi mogli, pod povoljnim okolovstinama, dopriieti Carigradu. Najkraci, onaj uzduz zapadne evropejske obale Crnoga mora, bijase nemogue bez da se Rumunjska i Bugarska zdruze u ratu na stranu saveznica Trojnog Sporazuma, posto su se ove dvi neutralne drzave zavukle izmedju Rusije i Turske, a one su pako odvec razmjerne u simpatiji za zdruziti se, bez da je koji pravi probitak osjeguran. Dok one stoje neutralne nikakova vojska nemoze proci priko njihova teritorija. Drugi je put od okolice Kaukasus i uzduz cijele sjeverne obale turske Azije. Ovo bi bilo izvedivo jedino kad bi Mala Azija bila svladana, a po dokazu gos. Stephen Graham, tu imade blizu nesavladljivi prepreka za njezino osvojenje. On nevidi prilike o ruskom stignucu Carigradu putem njezinih pustinja i planina. Priko Kaukasus zemlja je nastanjena sa muhamedanskim plemenom, zestoki borioci, koji mogu odrzati gorilsko ratovanje malo da ne bezkrajno, izbjegavajuci pravilne bitke u kojima bi bili nadvladani. Mjesto da budu sami svladani, oni su na polozaju napadati, robiti, i rusiti male gradove i sela rastrkana uz ruski kraj, a iz privatnog dopisivanja gos. Graham nalazi, ovo je sto su oni cinili, stanovnici neki krajnih sela pobjegavsi na prvo.

Da su tursko-njemacke vojske dobivale samo prevremeno, cijelo od Kaukasus, Krimije, i ne turskih djelova Male Azije bilo bi podvrgnuto istome haranju sto je pretrpljeno od Belgije, Poljske, i Srbije. Gradovi Odesa, Novo Rosisk, Poti, i Teodosija slabo su utvrdjeni, a imade broj sasma neutvrdjenih i bez obrane vodenih mjesta kao Livadia, yalta, i Gagri. Provale na mjesta kao ova bile su djelomicno uzbijane sa topovima ruskog brodovlja i ovo odgovara za ocevidno rastavljene clanke novosti sto kad i kad dobijemo o lumbardiranju posebni vrha na morskoj obali. Da je brodovlje dovoljno snazno moglo bi privesti vojsku i iskreati je na kome kraju otkle bi bilo mnogo lakse stignut Carigradu nego putujuci priko cijele dusmanske Male Azije.

Sve se dakle upravlja na borbu izmedju ruskog i turskog brodovlja. Rusija, kao Turska je jedino trece vrsti pomorska sila, zbog akcije evropejskih naroda u zatvoranju proti njenom brodovlju Bosfor. Dardanele i izlaz vanka priko sirokih mora. Turci su na prvo bili sposobni prigledati sve brodove prolazeci izmedju Crnog i Egejskog mora, i ustaviti prolaz topova, praha i olova. Najbolji ruski brod je Johann Zlatoust i Efstafy, svaki od 13.000 tonelata. Oni imaju takodjer Pantelemon, Rostislaf, i broj malih van mode brodovlja. Ali sad je izjavljeno da je prvi od ruskih sagradjenih dredneghta u Crnom moru stavljen u sluzbu. Ovom brodovlju protivni su njemacka krizara Breslau i mocni moderni dredneght Goeben, od 23.000 tona, koji je sam ravan za svu crnog mora flotilu bez njenog zadnjeg nadodatka. Bez ovih dvaju upravo turska je flotila slabija od ruske. Njezini najbolji brodovi, Barbaroza, Hofredin, i Turgud Reis, imaju broj tonelata malo vise od 10.000. Goeben prem je usjeo pucajuci na Batum, bio je vise puta sam pokvaren i forcan izmicati Carigradu za popravu. Njegovo prisustvo bilo je pak dovoljno sprijeciti iskrcanje ruske ocekivane vojske za put Carigrada, i tako stavivsi svrhu opsadnog rata u Dardanelim Da je Goeben bio potopljen mogli bi ocekivati nenadnu prominu u istocnom pozoristu. Onda bi bilo vrijeme ozbiljno govoriti o padu Carigrada, i kad bi se taj slucaj dogodio ruske vojske za najmanje 200.000 bilo bi prosto doci upomoc Varsavi za osvojenje Galicije.

SVEUC. KNJIŽNICA ZAGREB

Religija od sutra

Nikolaj Velimirovic

(Ovaj clanak napisao je za nas list odlicni pravoslavni moderni bogoslov i propovjednik. Nikolaj Velimirovic. Gospodin Velimirovic poznaje ne samo literaturu svoje konfesije, nego i svih drugih konfesija i bavio se je proucavanjem vjerskih pitanja u Rusiji, Njemackoj i Engleskoj; ali on je i dobar poznavalac svjetske kulture, pak je njegov pogled na opca kulturna i religijozna pitanja savremenosti prostran i nepristran. Ono sto je u ovom casu za nas od osobite vrijednosti, to je narodni duh, koji nadahnjuje savkolik spisateljski i propovjednicki rad Nikolaja Velimirovica. Taj rad je siroko nacionalan i jugoslovenski, pak ide u prvom redu za tim, da podize i prociscava nase duhove i da ih priprema za vece i za vise stvari: za kulturne borbe u kojima treba da se nas narod istakne poslije svojega oslobodjenja i ujedinjenja.)

Religija od sutra.

(Pismo Uredniku.)

Primljeno iz Londona.

Vi steme pitali, gospodine Urednice, kakav ce odnos biti posle ovoga rata izmedju katolicke i pravoslavne Crkve u ujedinjenom Jugoslovenstvu.

Pre nego sto vam odgovorim, ja bih vama stavio ovo pitanje: sto misli te Vi, kakav ce medjusobni odnos Crkava u opste biti posle ovoga rata? Da li ce i dalje postojati jedna Crkva, pa zid, pak druga crkva, pak zid, pak treca Crkva, pak zid, itd.? Da li ce tako i dalje postojati? Vase i moje misljenje ob ovom pitanju mora biti jednom isto, inace je netko od nas dvojice bezboznik.

Evo maga misljenja:

Evropski rat ima do sada preko tri milijona ratnih zrtava. Ratovi sa daleko manje zrtava donosili su osetne promene u svet. Ovaj rat, sa ovim dimenzijama i ovim zrtvama, nesumnjivo ce promeniti svet do osnova. Covek ce se približiti coveku, narod narodu, drzava drzavi, kontinent kontinentu, zemlja nebu. Sto mislite; da li ce se približiti zemlja nebu? Ako reknete, da nece, onda evo sto ste rekli drugim recima: Istorija ljudska nije jedno trudno penjanje kroz mrak i stradanje ka svetlosti i dobru, nego jedna kasapnica, u kojoj zivot jednog coveka ili milijona ljudi ne znaci nista, i smrt jednog coveka ili milijona ljudi ne znaci nista. Ako se pak usudite ovo reci, onda ste Vi samim tim iskazali, besmislenost kozmosa i negirali ste Boga.

Približice se, dakle, zemlja nebu, i narod narodu i covek coveku. A da li ce se Crkva Crkvi približiti? Religija je u sustini svojoj ujedinjujuca moc. Za to bi Crkve trebale da se sjedine pre nego nacije i drzave o kontinenti. Misao o sjedinjenju sazrela je vec potpuno kod verujuceg naroda svih Crkava. S koliko sam god ljudi u mom zivotu govorio, pripadali oni Crkvi katolickoj ili pravoslavnoj, anglikanskoj ili presbiterijanskoj, staroka tolickoj ili marijavitskoj, ja sam uvek cuo jednu i istu lamentaciju zbog pocijepanosti Crkve bozje i jednu i istu zudnju za sjedinjenjem. Pre pola hiljade godina niti je bilo te lamentacije, ni te zudnje. Nije se smeo pomenuti papa pred protestantom, ni Hus pred katolikom. No bic istorije vaspitao je ljude za pet stotina godina i danas je svest covecanstva u pogledu vere i sira i tolerantnija i svetlija. Danas su pravoslavni gotovi da priznadu Husa i Strosmajera za Svetitelje, kao sto su katolici gotovi da to ucine sa Solovjovom i Njegusem. Danas pravoslavni putuju danima da posete velike hramove rimske, a katolici opet hodocaste do Isakijevskog, Kazanskog i Sv. Vladimirskog Sabora u Rusiji. Katolik se ne usteze vise da se pomoli bogu u pravoslavnom hramu, niti se pravoslavni usteze od toga u katolickom hramu. Ja sam bio s jednim poznanikom katolikom u ruskoj crkvi. On je posao iz kurijozuma. Kad se pocelo citati "Oce nas" mi smo svi kleknuli. kleknuo je i on; mi smo se svi krstili na svoj nacin, krstio se i on na svoj. Kada su u Nisu drzana molibstija za pobedu saveznickog oruzja, ja sam video franceskog, i belgijskog i engleskog poslanika sa njihovim atasejima kako klece zajedno sa svojim ruskim i srpskim pravoslavnim kolegama.

Kad god se ljudi nadju zajedno na jednom istom velikom poslu, oni se nadju zajedno i u molitvi. To je moje iskustvo. Sjedinjeni na delu ljudi su odmah sjedinjeni i u reri. Razjedinjeni na delu, ljudi se razjedinjuju i u veri. Sitan posao ili besposlica odmar oruza veru proti vere. Kad god se ljudi bave sitnim poslom, bave se u isto vreme krupnim verskim prepirkama. U rovovima na bojistu danas stoji deset milijona ljudi raznih konfesija. Ne; oni su sad svi jedne konfesije, uzvisene nad svim o nim sto deli Crkva. Oni su sjedinjeni sustinom vere, duhom vere. Poljak stoji pored Rusa, i Srbin pored Hrvata, i dusa i jednog i drugog i sviju njih ukupno na isti nacin vibrira, na isti nacin strada, i na isti se nacin bori. Stradanje ima carobnu moc približenja, sjedinjenja. Onda kad svi verni osete stradanje od toga, sto su Crkve bozje na zemlji u neprijateljstvu, onda ce ih to njihovo zajednicko stradanje u veri sjediniti. I bi ce jedno stado i jedan pastir. Ja mislim, da je to vreme opceg stradanja dosle. Ja sam uveren, da je blizu dan sjedinjenja svih Crkava, mozda sasvim blizu nase generacije. Ako hocemo samo, mi mozemo doziveti taj dan.

Imajuci takvu opstu veru o hriscanskoj Crkvi, ja ne znam, da li cete se Vi zadovoljiti ako Vam ja na pitanje o buducem odnosu pravoslavja i katolicizma u ujedinjenom Jugoslovenstvu odgovorim recju—**tolerantia.** Ja licno kao hriscanin i svestenik ne bih se time zadovoljio. Rec tolerantia izmislili su oni, koji su se mrzili, kao **modus vivendi.** Ta rec je danas deviza ateista i slobodnih mislilaca. S njom ne smeju mnogo paradirati Hriscani i njihovi svestenici. Jer Spasitelj nije ucio toleranciji, nego **Ljubavi.** Toleranciji uce moderni fariseji i pseudo-zakonici. A mi, koji smo stali uz Hrista, duzni smo uciti svet ljubavi. Budite uvereni, da ce svaka srpska vlada, kao i ova danasnja, biti tolerantna prema verama i verskim ustanovama. No da li je to neka utcha za vas? Najzad, jedna vlada ne moze ni ici dalje. Duznost svake dobre vlade jeste, da ucini podnosljivim socijalne odnose. Najvisa rec, koju drzava moze kazati svojim podanicima jeste: **trpite se!** No religija ima jednu visu rec od ove, naime: **ljubite se!** Zalosno je za mene i moga brata katolika, sto mi ocekujemo obojica, da nam drzava izrekne svoju inferijornu parolu i da nas utesi njome, nas dvojicu, koji obojica imamo jednu parolu uzviseniju od parole drzavne! Drzave cine svoju najvisu duznost, kada isticu toleranciju, ali Crkve ne cine svoju najvisu duznost, kada isticu toleranciju. Isticuci toleranciju Crkve su tek na pola svoga puta. Jedna Crkva ce onda uciniti svoju najvecu duznost, kada se nauci smiranju, i kada poceme u svome smirenju da otvorenim ocima vidi i odresenim jezikom kaze ono, sto je zlo u njoj i sto je dobro u susednoj Crkvi. Evo hiljadu godina kako svaka hriscanska Crkva gordo uzdize sebe i neskrupuloznо podnistava druge Crkve. Zar nije dosta?

Ja mislim, da treba poci sasvim obratnim putem, prave vrline hriscanske. Ja i moj brat katolik zbližicemo se samo onda, kada ja budem video, ono sto je dobro u njegovoj Crkvi, i on bude slobodno priznao ono sto vidi dobro u mojoj Crkvi. Dosta smo govorili o zlu jedan drugega,—ima zla kod svakoga—vreme je da pocnemo govoriti o dobru jedan drugoga, za koje smo hiljadu godina, od Fotija i Nikole, bili slepi. Nema coveka na zemlji, u kome nije ma i u najmanjoj meri inkarniraна dobrota bozja; isto tako nema ni Crkve hriscanske, koja bi bila bez duha i ljubavi i lepote bozje.

Pomislite gospodine Urednice, sto pomaze drzavna tolerancija nad Crkvama, koje se mrze? I pomislite, sto vredi drzavna netolerancija, Crkvama, koje su zbližene uzajamnim postovanjem i ljubavlju?

Da ponovim dakle jos jednom svoj odgovor: nasa buduce zajednicka drzava izvesno nece propustiti da objavi **toleranciju** Vera i Crkava, no cuvajmo se mi, crkveni ljudi, i svi dobri i pravoverni hriscani, da ne propustimo objaviti **mir i dobru volju** medju Crkvama. Ja gledam svojim ocima i vidim jasno, da je sazreo usev za zetvu, i da se ne da vise tretirati kao zelen. Doslo je vreme, najuzvisenije u historiji hriscanstva, da se sve Crkve zapoje istim duhom i istom ljubavi. Doslo je vreme, da se u Crkvi bozjoj pravi most nad hiljadu-godisnjom provalom. Zasto moramo mi da cekamo da ovaj most pocnu zidati bas Englezi i Nemci i Amerikanci? Zasto da ne bi poceli zidati mi, Jugosloveni?

Nikolaj Velimirovic.

Ugledno Urednistvo,

Posto gosp. Velimirovic putuje dojduce subote put New-Yorka, lijepo Vas molim, da mu posaljete na adresu. gosp. Pupina (srpskog konsula) dvadesetak primjeraka svoje cijenj. novine, u kojoj ce te otstampati gornji clanak. Preporucamo i sebe, te Vas prijateljski pozdravljamo.

Vama odani

za JUGOSLOVENSKI ODBOR

Dr. Josip Jedlowski.

ZA JUGOSLAVIJU

Prestolonaslјednik Aleksandar o pravu Srba, Hrvata i Slovenaca. —Dr. Trumbic kod Delkassea.

Nis 18 Maja 1915.

Ovdasnji dopoisnik Londonskog Timesa, imao je razgovor s N. V. pretolonaslјednikom Aleksandrom, koji je izmedju i ostaloga rekao sliedece:

Mi se tvrdo nadamo, da ce se kod zakljucka mira priznati pravo Srba, Hrvata i Slovenaca—Jugoslavena.—da kao jedna nacionalna cjelina sastave i jednu svoju zajednicku drzavu, koja ce obuhvacati Bosnu, Hercegovinu, Dalmaciju, Hrvatsku, Slavoniju, Istru, Slovenacke zemlje i prekodunavske stare srpske naseobine Backu i Banat. Svih tih zemalja, koje danas posjeduje Austro-Ugarska, pucanstvo je jugoslavensko—Srpsko Hrvatsko i Slovenacko—koje prema principu narodnosti, prema pravu na svoj zivot treba da se ujedine sa svojom slobodnom bracom.

Prestolonasljednik Aleksandar, kako se vidi, za uzima se za pravo Hrvata i Slovenaca za slobodu isto tako kao i za Srbe, on govori za oslobodjenje i samo opredielenje svih austro-ugarskih Slavena, za jednu jaku Slavensku drzavu—Jugoslovju—koja ce obuhvacati sve Slovence,—sve Hrvate i sve Srbe. **Nije dakle govor o velokoj Srbiji bez velike Hrvatske, bez slobodne slovenacke. Govor je i radi se na oslobodjenju, na ujedinjenju, koje je potrebno radi ojacanja i radi zivota, a ne radi pukih fraza, citavog naseg troimenog naroda, sviju jugoslavena.**

Prestolonasljednik Aleksandar proslavljeni praunuk Velikog Vozda i Oca Srbije, kog je opredielila sudbina da osveti kralja Petra Svacica i Gvozd, Zrinskog i Frankopana, kao sto je pred dvie godine osvetio Cara Lazara i Kosovo. da uskrisi Hrvatsku iz osamsto godisnjeg robstva, da stvori Jugoslaviju.

* * *

Parizki Journale de Debate, poluslužbena novina Franceske vlade pise:

Komitet Jugoslavena iz Austro-Ugarske, koji je do sada bio u Rimu i cija su dva clana bila poslana u Petrograd, sastao se ovde u Parizu da nastavi svoj rad. Predsjednik komiteta, Dr. Ante Trumbic, poslanik na Dalmatinskom Saboru i raniji predsjednik opstine grada Spljeta, bio je primljen kod Delkassea, predsjednika francuskog parlamentarnog Odbora za spoljnu politiku i rekao mu ovo:—

"Komitet predstavnika sviju jugoslavenskih zemalja iz Austro-Ugarske obrazovan je ovdje u Parizu i ja, kao predsjednik toga komiteta, imam cast da vam predstavim nekoliko njegovih clanova. Cilj je nasega komiteta da nacije Trojnog Sporazuma upoznamo sa nasim nacijonalnim teznjama i da radimo energicno na ostvarenju tih nasih teznja.

"Posto su Hrvati, Srbi i Slovenci iz jednog te istog jugoslavenskog plemena, mi trazimo oslobodjenje sviju nasih sunarodnika, koji su sada pod austro-ugarskim iz Srbije i Crne Gore u jednu drzavu.

"Po svecanim izjavama vlada Sila Trojnog Sporazuma, jedan od glavnih ciljeva danasnjega rata jeste trijumf principa nacijonalnosti za sta je Francuska jos od doba svoje velike revolucije, prolivala svoju najbolju krv. Za ovu istu, svetu i pravednu stvar i Srbija je sa uspehom zrtvovala sve svoje najdragocenije. Svojim herojstvom, preprecujuci put Germanima, ona je ucinila ogromne usluge Trojnom Sporazumu i civilizaciji.

"Dopustiicemo sebi slobodu da vasoj ekselenciji obratimo paznju na fakt da je nas narod, nastanjen na obalama Jadranskog mora, stvorio sebi znacajan pomorski i trgovacki zivot, da su ti mornari cvet austro-ugarske ratne i trgovacke mornarice i da bi te dragocene elemente trebalo sacuvati za nasu narodnu buduenost.

"Da bi jugoslavenska nacija i u buduce mogla ispunjavati svoj plemeniti nacionalni i civilizatorski zadatak, neosporno je da svi njeni delovi treba da budu sakupljeni u jednu kompaktnu i ujedinjenu drzavu. Mi se nadamo da ce sile Trojnog Sporazuma, koje su se latile oruzja za obranu prava i pravde, hteti krunistati svoje veliko delo definitivnim oslobodjenjem jos zarobljenih delova nasega naroda.

"Najzad, mi cemo ovih dana, po odobrenju vase eksglencije, predati predsjednistvu francuske vlade jedan memoar u kome cemo opsirnije izloziti nase nacionalne zahteve, koje sam imao cast da vam sada pomenem."

Gospodin Delkase saslusao je ovaj govor sa najvecim interesovanjem pa je potom i sa ostalim clanovima komiteta razgovarao o glavnim teznjama jugoslavenske nacije.

AUSTRO-NJEMACKA KULTURA.

Nebrojeno puta na moje sam vlastito uho slusao, kako neki nerazumljivi izrodi hvale austro-njemacku kulturu, velici, da je najbolja i najcivilizovanija narodnost na kruglji zemaljskoj. I jos ovo govore sinovi velikog Slavenstva. Da li je to istina zalutala braco, i izgubljeno stado, koje nista neznas nego hvaliti austro-njemacku zemlju i njihovu hrvolocnu vojsku? Hvalis one, koji danas pustose tvoju domovinu, i ubijaju tvoje mile i drage, koji vas narod sto ga ima pod kapom nebeskom, da se danas tuce i svoju krv lije, a da ni sam nezna zasto.

Vi ovo nista nevidite ili neznate vec samo odobravate njihovo barbarstvo i brutalnost, a napadate Rusiju da nije kulturna vec da je divlja zemlja i narod. Tako isto Srbiju i Crnu Goru da neznadu nista neg otimati tudje i piti ljudsku krv. Ovako Vi izrodnjaci kliecete da bi covjek rekao da ce Vam od velika natezanja puknuti obruci na trbuhu. Sad da vidimo imate li pravo tako bljuzgati protiv svojoj domovini i njezinom narodu? Mislim da nemate, jer te ne kulturne drzave, kako ih Vi nazivljete, Rusija, Srbija, i Crna Gora, nisu navjestile rat Germanu ni Austriji vec oni njima, premda je Slavenstvo imalo pravo da ga navjesti. Zasto, zapitat ce te me? Za to, jer oni posjeduju nase drzave i nasa prava, za koja su se nasi oci i praoci borili i svoju krv lijevali, da ucuvaju od kletog dusmana svoja prava i svoju domovinu, sebi i svom potomku, a to nama. I pak Vi danas pleskate kad dusman provali u Vasu domovinu, i stane klati nase oce i majke, i sve rusiti sto nadje. Pak kada stane balati po grobovim nasih pradjedova, koji su slavno podlegli u hladni grob boreci se za nas opstanak i za nasu danas potiacenu domovinu, od prokletog dusmanina, kao i Vas njezinih vlastitih sinova. Prokleto Vam mljeko majcino koje ste posisali iz njezinih prsiju pak danas za nju i nemarite, vec tako beduasto na tudjim krilima letate, dok Vam jos u grudim krv vre. Kuda ce te onda sirotmasi duhom kad Vam prestane krv u zilama vriti? Uprite si prstom gdje Vam je domovina, a sto Vi branite i u sto se uzdate. Zar u propalu Austriju i uzdrmanu Germaniju? Vi stavno mislite da Vas nece osveta domovine naci, i da Vas nece pitati starost gdi Vam je bila mladost. Tada ce te sami sebe kleti i cas kad ste se imali na ovaj svijet. Da li cujete ovo, tko ce se za Vas javiti, zar Austrija, kojoj se zadnji casi broje. Zar mislite da je Njemcim moguce doci do nas da nebi i vasi cupi letili isto kao i nas koji lavovski ustajemo proti njoj. Videiteli oci Vam iskapale da oni ruse sve sto je slovensko, a one u domovini sto su bili za nje da su ih turili u najvecu vatru nek ih prije nestane. Videiteli da je cijeli svijet ustao proti oholom Kaizeru i apostolskom celi i zavedenom Turcinu, a zasto mozda za to sto su kulturni, kako to Vi istaknuste. Uzmite si "Hrvatsku Zastavu," broj 115 ov. god., koja izhodi u Chicagu pak ce te uvjediti austro-njemacku kulturu, i u toliko drugih novina. Turcin je provalio iz Azij? vec je promasilo 526 godina i nosio je svedjer rekord barbarstva naprama Slavenstvu, ali je bio mirno janjasce prama danasnjoj njemstini. Promislite se malko zabasala braco, tko je nagnao na silu 8.000.000 slavenske brace da danas svoju krv liju i ubijaju svoju bracu? Nitko vec barbarska njemstina, koju Vi sa svojim kratkoumnoscu u zvijezde kujete. Ja Vas nikako nemogu razumiti sto vi govorite, kud li lutate, cemuli se nadate. Volio bih procitati taj Vas mrsavi program nego ikojeg do danas upisanog, i to ako ga imate, ali mi se cini da nemate ni programa ni cilja. niti ikakovog naprednog misljenja sto bi Vam moglo pomoci, vec tako lutate kao muha bez glave. Vas nije njemacka majka rodila, niti Vas je njemacka zemlja odhranila, ni njemacka skola ucila. Vi njemackog jezika nepoznate, pace ni njihovih granica pak sto da ih imate. braniti Dobro poznate sto je ona pocinila na nasem narodu i nasoj domovini kroz punih 400 godina. Jesteli citali nasu krvavu povjest i znasteli to njemacko barbarstvo? Znateli da nisu ovi divlji stvorovi obstojali kad su nasi pradjedovi naseliti nasu danasnju tuznu domovinu? Ne, Vi to neznate, jer da znate nebi pljucali na svoju rodjenu grudu i njezine borce, koji su je branili kroz vjekove od divljeg Mongola. Ja mislim da je ovo sve za Vas novo zato kazete, da su Njemci najkulturniji i civilizovani narod. Ovo je istinito isto tako kao da tko rece, da ste Vi ljudi koji to govorite. Vi ce te se neki name ljutiti sto ovako pisem, ali ako se malko zadubete u nasu prolost tad ce te mi reci da sam Vas milovao kao rodjenu bracu. Covjeku bez ociju svijet nevrijedi tako isto ni Vama zivjeti ako necete mariti za svoju domovinu i svoj narod. Na zakljucku klicem braco zaklinjem Vas zivim Bogom, i svim onim sto covjeku pomoc moze, da stupite svi u jedno kolo sad u ovim sudbonosnim casovima, a to u kolo nase mile Jugoslavije, koja ce brojiti priko 12.000.000 juznih Slavena.

Dairy Flat 1/8 1915 na dan kad smo izgorili austrijskog orla prosle godine.

M. P. RAKICH.

OGRANAK JUGOSLOVENSKOG ODBORA.

Na zadnjem sastanku ogranka jugoslovenskog odbora u gradu Aucklandu na mjesto gos. G. L. Scansie izabran je jednoglasno g. Luka Dean za podpresjednika, koji se je dragovoljno primio casti mu ponudjene. Pretresanje je bilo radi sakupljanja novca o cem se je zakljucilo slijedece: Da se ima nastojati sto bolje da se novac sakuplja za ovu svetu svrhu, a kad se moglo poslati cistih £100 da ce se odma opremiti na jugoslovenski Komitet u London. Posli sto novac bude dolaziti odasiljati ce se u prilicnim svotama i objelodaniti kroz "Zoru."

Poradi dobrovoljaca za Srbiju odbor jos nije primio potankosti Jadranske Legije sto mislimo da ce prijniti, ali svaki rodoljub, kome je milo i svoj zivot zrtovati za oslobodjenje tuzne domovine, moze poslati na nas odbor svoje ime i prezime, mjesto gdje je rodjen, koliko je star, jeli bio vojnik, ime otcevo i materino itd., i neka je spravan poci u svaka doba kad bude pozovnut. Odbor ako vidi zgodno vrijeme i da se moglo odaslati ljude za Srbiju obznaniti ce svakoga na vrijeme. Do sada su nasa dva neustrasiva domorodca dala svoje ime, koji akose skupi prilican broj i moglo se poci, dragovoljno ce zrtvovati svoj zivot za ujedinjenje, svoje domovine sa bracom Srbima, poci ce se boriti rame uz rame u srbskim redovima. Imena nase brace jesu Ante Jelavich i Mate Katich. Zivili! ugledala se i ostala braca u njih.

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 33 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI — AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 21. KOLOVOZA, 1915

THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, AUGUST 21, 1915 — GODINA YEAR 3

RATNI BRZOJAVI

Austrijaci ponovise bombardovanje Biograda.

Brzi odgovor Srbije na Zemun

Niš 16 kolovoza. Službeno je izjavljeno da su neprijatelji u četvrtak počeli bombardati Biograd. Topovska zrnja učiniše štete privatnim kućam, ali nisu prouzročili nikakovih gubitaka. Srbi su na to bombardali Zemun i Pančero što je činilo neprijatelja da ustavi pucarenje Biograda.

Srpski topovi upališe nekoliko kuća u Zemunu, dočim stanovnici Pančera poštadoše prestrašeni i pobjegoše.

Novine tumače pokušaj za prijeći Dunav kod Golubca kao demonstraciju za zastrašiti Rumunjsku, ili početak Orsovo plana.

Za nekoliko mjesecih bilo je muklo sporazumstvo izmedju Austrijaka i Srba da Biograd i Zemun imaju se pustiti u miru. Obadva su na lahkom dometku neprijateljskih topova, i prem Biograd biše žestoko bombardan u ranim pozorištima rata Austrijaci ustaviše vatru kad su iznašli da Srbi bihu sasvim sposobni vratit im jedno za drugo, i Srbi čineći isto tako, gradjani na obe strane Dunava bihu sposobni slijediti mirni tečaj svoga napredovanja.

Neprijatelj napravlja udar za Petrograd

Samo 300 milja putem uzduz obale

Plan strahoviti ali nece osakatit Rusiju

London, 15 kolovoza.

"Spectator" kaže, da njemačka lijeva strana je samo tri stotine milja od Petrograda. Sada izgleda moguće da operacije u sjeveru ne tvore dio velike razvijajuće kretnje, ali su početak pokušaja za uzeti Petrograd sa nenadnim udarom uzduž obalskog puta, kojem bi njemačka fiotila potpomogla sa svojom lokalnom zapovjedi mora.

Plan, govori "Spectator," jest dosta strahovit, ali se Njemci varaju ako misle da će zauzeće Petrograda osakatit Rusiju. Suviše, Njemci su već dva mjeseca okasnili, a Riga i Kovno nisu osvojeni.

Brodarnice porusene u Trestu

Mletci, 15 kolovoza.

Bjegunci iz Trešta kažu da svakog dana talijanski zračni napadaji potpuno ruše brodarnice u Treštu, i takodjer oštetiše namjesnikove dvore.

Englesko iskrcanje kod Suvla Bay

Turski napor za razbit južnu liniju nije uspjeo

Pariz, 15 kolovoza.

Franceski službeni komunik iz Dardanela glasi:—Od 6 kolovoza Englezi su uspješno izkrcali vojsku u okružju Suvla Bay, i učinili daljni progres kod Gaba Tape, gdje, posli žestoke bitke, dobiše uporište kod Sari Bair, uhvativši priko 650 zarobljenika i devet strojnih pušaka. Operacije na ovom mjestu razvijaju se.

"Turski napori za razbiti naše linije na jugu padoše. Od 7 kolovoza operacije na franceskoj fronti poglavito sadržavaju topničke bitke, za našu korist."

Francesko ministarstvo mornarce izdalo je službeni komunik koji kaže:—"Na 12 kolovoza posli pridanja turskom namjesniku primjernu obavijest da se može susjedstvo očistiti, franceska križara bombardovala je i porušila njemačku tvornicu u Jaffa, gdje municija i brodovi bihu gradjeni, koji su bili namijenjeni napasti Suez Kanal."

Ima 120.000 ranjenih Turaka iz Dardanela u Carigradu.

VATRENO VOJEVANJE NA DUNAVU

Bukarešt, 15 kolovoza.

Austrijaci u utorak bombardaše Orsova, na Dunavu, koju su Srbi okupirali. Ungarske trupe pokušaše iskrcati se kod Ogradina, ali neuspješe.

Službeni srpski izvještaj kaže da srpsko pješačtvo i topništvo u ponedjeljak poraziše neprijateljski pokušaj za pojačat se kod odredjenih mjesta na lijevoj obali Save i Dunava. Srpsko topništvo u ponedjeljak večer djelotvorno napade austrijske dopunjke vojnih četa jedne za drugom izmedju Berćerova i okolice Sokolovca. Neprijatelj iste večeri otvori žestoku pješačku i topovsku vatru na srpske pozicije kod Dognjimlanovca, ali je odma bila umučana sa srpskim topništvom. Neprijatelj pokuša prošlog utorka izkrcati se na desnoj obali Dunava kod Golubca blizu rumunjske granice. Srbi pustiše Austrijake da dodju na jedno petnaest koračaja od kraja i onda otvoriše uzdržanu vatru na nje.

Njemci neprestano bombardaju Kovno.

Destrukcija željezničkih pruga i mostova od Rusa mnogo je zapriječilo njemačko napredovanje.

Ako Bugarska dodje na stranu saveznica računa se u nekim predjelim da će onda Turci iskati mir.

Kako kaže bugarski ministar u Rimu neće dugo proći dok Bugarska učini svoj izbor na koju će stranu pristati.

Grčki se je kabinet razpustio. U prvoj divizi Venizelova stranka (koja je u prilog saveznica) imala je većinu. Glasovanje je bilo 182 proti 93 glasa.

Trazim

Moja dva prijatelja Petra Pavica iz Kozice, Dalmacia, i Antu Lupisa iz Nakovnja, Dalmacia. Zato molim bracu Jugoslovene sirom N.Z. takodjer Amerike, ako koji znade za njihovo boraviste da bi mi izvolio javit na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Jure Radalj
Waiharara, N.Z.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.
Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Naš hotel poznat je od starine radi izvrstne poslusbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER
Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - -	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu -	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - -	£1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - -	11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - -	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Otrovnici nasih organizacija

Jugoslavska braćo! Naša zajednička borba ovih sudbonosnih dana za smrt ili život našeg plemena, kako vidimo, mnogo je zamrzla u našim neharnim srcima, i sa našim nehajstvom prouzročujemo i daljnu nemarnost za naše oslobodjenje ispod okova paklenske ruke, koja nam prijeti tudjinskim jarmom. Početkom ovog svjetskog rata kad Njemstvo i azijatsko Madjarstvo sa svojim ljutim i bahatim bjesnilom na barbarsko djelo napadoše našu jugoslovensku braću naš narod u ovim stranama živo se je odazvao svojoj dužnosti, bez da je trebalo da ga itko na to potječe, i iskupila se je lijepa svota novca za našu nastradalu braću van austrijskih granica, a onima što su pod Austrijom nije bilo moguće na nikakov način pomoći. Ali na žalost neke nesuglasice, koje se medju nama često poradjaju, nekako spriječiše daljnje sakupljanje ovog neizmjerno važnog doprinosa, tako da se je na veliku žalost zanemarilo, što držimo mnogo opotrebitim, da bi se imalo što više oživotvorivati.

Opet od nazad malo vremena započe se kupiti za pripomoć jugoslovenskog Komiteta u Londonu, ali još na prvom sastanku dodje do nekakovih osobnih razmjerica, te odma u zametku dade slabi povod i ovoj drugoj našoj organizaciji. Kukavno i žalostno, ali sve istinito! Na koji način pravi Jugoslaven da imade izvadjati ove medjusobne zadjevice u ovim kobnim časovima našega opstanka, kad bi se svi složno imali snaći za naš zajednički spas; u svakom onom mora da ima onog gnjusnog austrijskog duha s kojim je zadojen, te sada, budući pridušen u njemu nesmijuci ga ispustiti vanka, mora da potajno tvori razdor organizacija jugoslovenske misli, pod imenom čeličnog Jugoslovena. Ovakovih možda nalazi se u našim krugovima, kojih su srca zamrzla pod strašilom onoga crnoga orla, koji mu je dušu i srdce isključuvao, a on to nevidi niti mari, već nesretnjak misli u svojoj zaglupljenosti, pod utiskom ovog strašila, da mi nesmimo imati slobodu, već da smo obvezani da budemo za vijeke tudji robovi! A kako su neke doma pristrašili, sa svojom riječi "Musić," još i ovdje ih uzdrži ona strava, držeći da Njemci moraju dobiti i rat. Zar misle kukavci da će im se drugi kulturni narodi pustiti da ih podjarme, kao što oni sebe puščaju.

Dakako, ovakovih crnjakovića imadosmo u našoj potištenoj domovini, koji spriječivaše slobodu i razvitak kulture hrvatskog elementa. Danas vidimo što čini upliv njihovog zaglupljivanja na našem narodu, koji se danas tuče i gubi nebrojene žrtve proti svoje slobode i ujedinjenja, a za onoga koji ga je na vjekove zlostavljao za roba držao, i danas nagnao da srće u očitu smrt.

U članku što danas iznesosmo iz onog zamazanog lista može svaki čitaoc štogod pojmiti o lukavstvu Austro-njemačke politike, na koji način zaslijepi neke naše izrodnjake. Pisac onog članka u istinu nam je dokazao da ima medju nama austrijskih špijuna, koje vlada ove zemlje nemože uloviti, jer se skrivaju pod slavenskim imenom. Ovi nadrimudraci nemogavši uspjeti sa raznim sredstvima za zavesti novozelandske Hrvate, koji se dosjetiše na svaki njihov krivi mig, upotrebiše svoje zadnje sredstvo da prošire medju našim narodom dobro poznatu austrijsku novinu, koja na uspjehu njemačkom, madjarskom, ili turskom, veseli se, a ponizuje Slavenstvo. Huška Hrvate da se biju proti svojoj braći koji ih gledaju iz robstva izbavati, željno očekujući da se što skorije k' njima pridruže, i tako postanu jaki i močni u svojoj kući.

Ovi nesretnjaci, kako potajno bez imena pišu na njihovo ogledalo "Narodni List" u Americi, tako potajno podbacuju neslogu izmedju nas, da nemožemo uspjeti u nikakovom pothvatu, što se tiče nacionalnog pogleda. Sad u najzadnjoj prigodi za naše jugoslovensko sjedinjenje ovi klevetnici spriječuju naš narod da sa svojom slogom i pomoći dobije simpatiju saveznica "Trojnog Sporazuma," kojima će biti u rukama da dijele pravo malim narodima, i od kojih mi zahtjevamo da cijeli Jugoslovenski narod ima biti pod zakriljem jedne samostalne države JUGOSLAVIJE.

Umoljujemo pak svakog ponosnog Jugoslovena ako zna koga od ovih pripredenaca što se pokriva krimkom Jugoslovenstva, a čini potajne razdare naših organizacija da ga dobro razkrinkaju i izbace iz svojih društava, jer u ovim danima naše organizacije čine veliku djelotvornost u našem Jugoslovenskom pitanju. Ako li narod vidi da smeta ikakovoj našoj organizaciji, bio cijeli odbor, ili koji posebni član, ili ikakova druga stvar, dužnost je da se uredi i priorganizira, jer što god nanosi štetu ovakovim svrhama mora da se što prije odstrani. Strančarstva ne bi smo imali voditi u ovakovim svetim pothvatima već svi skladno prihvatiti kao za jedan štap, i potpomoći naše vodje i prvake, koje se neumorno trude proširujući kroz štampu raznih jezika naše želje, tumačeći potpuna prava koja nas pritiču, i obijajući od jedne prijestoljnice do druge, da izmole za sjedinjenje Jugoslovena.

Naš Jugoslovenski Odbor u Londonu sastoji se od najuglednijih lica naših učenjaka, koji srećom izmakoše se austrijskim vješalam ili tamnici, ali isto sav njihov naporni rad za naše oslobodjenje i ujedinjenje nemože biti potpuno uspješan bez narodne sloge i pomoći. Sav naš narod mora da se žrtvuje i pokaže djelom da je vrijedan saveznickih naroda simpatije, inače robovi smo za vjeke. Sjetite se dakle jugoslovenska braćo, a ne slušajte nesretnih zavoditelja, vaše dužnosti u ostvarenju Jugoslavije, za kojom teže sva naša braća u Srbiji i svi oni koji umakoše izpod krvoločne ruke; a oni, koje je svezala njemačka okovna ruka, očekuju da ih braća iz vanka oslobode.

Poruke i odgovori

Dr. J. Jedlowski tajnik Jugoslovenskog Odbora, London—Mnogo zahvaljujemo od strane cijelog Jugoslovenskog naroda u cijeloj Australaziji na Vašem poštovnom radu sa Vašim kolegama, koji se sjećata i nas, prem smo u malom broju, u ovim odaljenim krajevima. Primili smo dosta lijepih primjeraka, za koje smo Vam mnogo harni, gojeći nadu da nas nećete i u buduće zaboraviti. Vaša djela ostati će neizbrišiva u narodu Jugoslovenskom.

Dr. Ljubo Leontić, Zeneva—Primili smo vaša dva članka "Pobjeda Jugoslovenske Misli" i "Srbija i Jugoslovenstvo u evropskom ratu" koje će mo gledat što prije iznijeti na javnost, i na kojim smo vam veoma zahvalni.

Gos. G. Banović, Waiharara—Po Vašem brzojavnom zahtjevu posla smo Vam našu jugoslavsku zastavu koja Vam trebuje pri uzdržanju "Basket Social" za Jadransku Ligu, molimo da nas obznanite što prije o rezultatu istoga.

Gos. M. Lulić, Aranga—Poslati će mo Vam po jedan list "Jadrana" i "Hrvatskog Glasnika" iz Amerike, za koje želite imati pravu adresu. Takovi su nam dragi naši domorodci koji gledaju za prave jugoslovenske novine, a ne one austlijske prodanice.

Gos. A. Vežić, Aranga—Adresa vam je uredjena po vašem zahtjevu.

Gos. T. Shegadeen, Taringamotu—Sve učinjeno po vašem zahtjevu.

Gos. Jure Vujčić, River Head—Primili smo £1 za doprinos Jugoslovenskog Komiteta.

Gos. Nikola Unković, Babylon—Primiti će te račun što prije.

Gos. V. Matešić, Maropiu—Primljena je sterlinga za pretplatu a jedna za Jugoslovinski Komitet.

Gos. Petar Erceg, New Jersey, Amerika—Novina vam je bezprekidno otpremana, a pogreška od adrese ispravljena. Spemeni te se kadgod starog prijateljstva.

Gos. Frank Subat prijavio se je za dobrovoljca u Srbiju.

Primili smo odulji članak od gos. Totića iz Dargaville ali prostor lista nije nam mogao dopustiti da ga uvrstimo. Gos Totić preporuča se vruće našen narodu da se što življe odazovi za pomoć našoj Slavenskoj Kraljici. Gos. Barbarić i gos. Vraljko putuju kroz razne okolice za ovu svrhu, te ih preporuča našem narodu.

Rim, 19 kolovoza.—Talijanska vlada primila je vijesti iz Rumunjske da militarske priprave Bugarske i Grcke slijede sa velikom aktivnošću.

Njemci su zauzeli neki dio Kovna i pripravljaju navalu na Vilnu.

Talijanci napreduju u istočni Tirol i zadobili su još nešto opkopa u okružju Tolmino.

Japanska vojska spravna za poslanje u Evropu jer se Japan plaši dabi Njemci dobili bilo bi i njemu teško.

Opet na javnost!

Cijelomu občinstvu da sam primio Gg. Petra i Miju Sumića, u društvo moje trgovine. Kao i prija kupujemo smolu za Gotov novac i prodajemo na postotak i unajimljemo novac na istu. Kao isto opremamo sve trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo. Ostajem Zahvalan Cijelom občinstvu na simpatiji prošlosti kao isto preporučamo vam se u buduće

GEORGE ERCEG

Ime tvrtke Jest:

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Za najbolje konjske pokrivace
otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Williams, Ball & Fannon
Krojaci i Opremaci
Uz Wairoa Bell oficiju
DARGAVILLE.

Sve najnovije u robi i sitnicariji.
Zadovoljstvo garantirano.

IMALI BI STE
KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

A stands for Amber Tips
—The best of all teas;

The "Amber Tips" WAR A.B.C.

B for Britannia,
Who *still* rules the seas.

"Amber Tips" comes first in the alphabet just as it comes first on the table—"Everybody's Favourite" throughout the Dominion. Grown in beautiful Ceylon, shipped in British vessels, packed and sold in New Zealand—"Amber Tips" is an all-British product which is a credit to the Empire.

Amber Tips Tea

The 2/2 blend goes farthest. *Other prices 1/10 and 2/-.*

92

C stands for Colonies
The Germans couldn't save,

Cut these out for the Children

D for the Dominion
With soldiers so brave.

4863

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

"Zaposleni Ugao," Bank i Camron ul. Whangarei

"TI ZAR SRPSKI GROF?—DRZ!"

Ovako je Milan Jeftić, urednik ovdašnjeg "Srpskog Glasnika," u petak pozdravio novog srpskog "grofa." nekog Milana Rajčevića, koji se usudio da dodje u uredništvo toga lista. Taj Rajčević doputovao je prošli petak iz Australije sa svojom boljom polovicom, te je odmah "nafopao" naivne američke novinare svojim "grofovstvom" i tobožnjom avanturom u Australiji, gdje da su ga zatvorili i zlostavljali kao nekakvog njemačkog špijuna. Američke novine donijele su tu "senzaciju" i prodale ju svojim čitaocima za gotov groš na golemi smijeh Srba i ostalih slavenskih naroda u ovom gradu, koji znadu da je taj Rajčević jedna prosta svjetska protuha a da u Srbiji nema plemstva, grofovstva, baruntstva ili ostalih gluposti kao što to ima u drugim manje demokratskim zemljama.

Taj isti Rajčević bio je u San Francisku pred nekoliko mjeseci, te se onda takodjer izdavao za nekakvog srpskog grofa, ali su ga beogradske novine brzo raskrinkale i uputile narod da tom pustolovu ne nasjeda. Za to je otišao odavle, da se nakon nekoliko mjeseci vrati starim pričama o svom grofovstvu.

U petak manijela ga zla sreća na urednika "Srpskog Glasnika," koji ga još od prije imao "na zubu." Kad mu se "grof" predstavi, zasuče Jeftić rukave, brci mu se nakostriješe kao caru Vilimu, oči mu zasjaše ko u Kozaka na galicijskom frontu a pesnica pade po Rajčevićevom obrazu kao crnogorska desnica po turskome turu. A kad desnica iznemože, dohvati Jeftić britku čordu u formi Rajčevićeve batine, pa puf! puf! puf! da se sav štap razlomio po tvrdoj lubanji nesretnoga grofa. Onda doletiše Jeftićevi drugovi pa se i oni oboriše na Rajčevića i

Dok ga jedan tuče
I za brke vuče,
Dotle drugi med rebarca
Vješto hvata starog jarca.

(Molimo, naravno, naše "pjesnike" da nam ovaj "stih" oproste).

Izdevetan i poprskan blatom i fizičnoonako kao što je moralno odavna bio. Rajčević se uteče policiji i zatraži "warrant" za uapšenje Jeftića i drugova. Za to je Jeftić odmah u subotu bio uapšen, ali uz malenu kauciju malo poslije pušten na slobodu. Dok se ta glasovita parnica Montekontekukulorovića Rajčevića i Jeftića na sudu svrši, mi ćemo njezin rezultat objaviti u stupcima "Jadrana." Za sada bi samo upozorili Mr. Rajčevića da se dalje ne igra sa narodnim ponosom Srba u Americi i da na njihov račun ne pravi reklamu medju glupim svijetom, jer još ima i u San Francisku čelik-mišica koje bi htjele opipati mekano i nježno "grofovsko" Rajčevićevo meso.

Ovaj članak o gos. Rajčeviću donosimo iz "Jadrana," a spomenut će se naši čitaoci koliko je ovai gos, bio čašćen od nekih naših u Aucklandu, kad mu je slika izašla u Zori na 22. svibnja tek. god. pod uredništvom gos. B. Mihaljevića. Činili su mu skupštinu od koje smo odvračali naš narod, ali se neki stadoše na nas ljutiti. Na skupštini sakupilo se nešto novca ali nam nije o tome ništa poznato.

Mi im danas iznosimo Rajčevića izvlašće u malo drugačijem razmatranju.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Srpski Duh

Napisao R. W. Seton Watson
(Prijevod sa engleskog jezika)

Jedna je srpska poslovica što kaže: "Pobjeda se nedobiva sa svijetlim oružjem, već sa hrabrim srcima"; i ja nemogu naći bolje geslo za mojih napomena o Srbiji i srpskom duhu. Jer toliko koliko se ovog rata tiče, poslovica je skroz značajna hrabrosti i postojanom samo-pouzdanju s čime su oni održali svoje za prošlih sedam mjesecih. Kad je na prvu rat buknuo, oni od nas koje je zanimala Srbija i Balkan osjećasmo imal ne potrebitim da se opravdamo za važnost jugo-istočne fronte i srpskog dijela u ratu. Naravno, na prvu smo bili dosta zaokupljeni sa zapadnim pozorištem rata, gdje naša junačka vojska vojuje; i mnogi od nas bijahu brzi zaboraviti da osim Belgije, koje je za nas tako grozno pretrpila, ima još jedna mala državica na našoj strani, Belgija na istoku, Srbija, koja se je sve sama borila protiv strahovitoj pretežnosti, i koja, jedina od svih naših kopnenih saveznica (rečeno bez prigovora), jest u ponositom položaju budući istrala svakog dušmana iz svoje rodne zemlje. Bezobraznici će nam reći da ništa neuspjeva kao sreća; i to je siguro istinito da su srpske pobjede uzbudile zanimljivost sto njezine nesreće nisu nigda uzbudile. Ali mislim da je pravije reći da se magla diže, i da smo počeli čistije shvaćati opća razmjerja rata. Danas postaje sve više i više priznato da je Srbija ponosno branila svoj položaj u savezničkim redovima, i prinila vanredne koristi zajedničkom povodu, takove što joj daju pravu svakoj naknadi kod ustanove koja dokrajči rat.

Bez da se upuštam u potankosti vojne mislim da vrijedi vremena u kratko reći što je zaista Srbija izvršila. Spominjat će te se kad Austro-Ungarska prošle godine u srpnju proglasi rat na Srbiju, i tako postavi miču evropejskom skladištu praha, ona preuzetno izjavi da njezina akcija imadjaše biti "Kaznena Vojna." Od onda je ona postigla čemerno otkriće da dvojica mogu igrati u igri. Bilo je mnogo kažnjenja, ali to nije bilo od Austro-Ungarske na Srbiju, već od hrabre male Srbije na njezina nezgrapnog sjevernog susjeda. Teško da je potrebno i naznačivati da dio proračunstva centralnih Velesila bijaše lahko pobijedjenje niz dolinu Morave, strategičnu hrpteničnu srpskog kraljstva, proz koju samo Austro-Ungarska može dobiti izlaz onome cilju svih njenih balkanskih sanja, velikoj Egejskoj luci Saluniću. Ni mjesto naglo pobjediti Srbiju, austrijska vojska bijaše uzdržana u dragi priko petnaest dana uz rijeke Savu i Dunav, koje poredjuju sjevernu granicu malog kraljestva, a onda kad napokon oni stupiše naprijed silom u sjeverozapadu iz Bosne i Slavonije, bijahu potrani nazad, posli borenja od devet dana bitke kod Jadra i naokolo, u svoju vlastitu zemlju (kolovoz 16-25). Druga austrijska ofensiva bije razprsena oko polovice rujna što je poznata radi primjernosti kao bitka od Drine. Mjesec dana kasnije dodje treće i najveće valovito gibanje. Velika pojačanja gore se požurišе, i proslijedi šest mjesecih prevrtljivog vojevanja, Srbi bivši malo po malo prisiljeni ostaviti sjevero-zadadna okružja i Biograd i povući se defensivnim pozicijama po sred države. Upravo onda, mora se pamtiti, Srbi jedino uzmakoše liniji gdje su ih mnogi valjani kritičari očekivali viditi krov prve dvi sedmice rata. Glavni uzrok ovog uzmaka bijaše da srpskog strjeljivo — naredjeno i uprav plaćeno, u Franceskoj nekoliko mjesecih prije rata, ali nigda pridano—bijaše čvrstvo pomanjkalo Rekao mi je jedan častnik da u njegovom posebnem dijelu opkopa na hiljadu austrijskih taneta odgovorila bi tri srpska; i ova okolnost je značajna situaciji koja je imala kobni učinak na moralu časnika i ljudi jednako. To je bio ovaj kritični čas koji bije izabran od bugarskih komitadjis, sa popustljivošću Sofije, i po prilici podbadanjem Beča, za srušiti jedan od glavnih željezničkih mostova na Vardarskoj dolini, i tako zatvoriti za osam dragocjenih dana prevoz ratnih stvarih uz jedino korisnu željezničku prugu iz Solunića, jedine srpske vrijedne luke.

Za kratko vrijeme izgledalo je kao da su Austrijaci bili za sve prid sobom odnijeti, i kiše nego jedan srpski državnik nagovješćao je otvoreno o prijetećoj nesreći. Napokom dugo-otezano strjeljivo poče dolaziti. Rano u prosincu bijaše nenadni i drzoviti ponovni nasrtaj koji ulovi najezniке posvema sa iznenadjenjem. Rudnik je dao svoje ime velikoj bitci koja je prekrila frontu od pedeset milja. Najprvo austrijsko desno krilo bijaše potrano nazad u potpunoj uzbuni na Valjevo, a onda prognano priko Drine i Save, ostaviši hiljade zarobljenika i bogati plijen u srpskim rukama; onda je središte bilo prisiljeno uzmaknuti, i konačni poraz lijevog krila učini čvrsto čišćenje Biograda neizbježivo. Oko polovice prosinca neostade ni jedan oružani Austrijak na srpskom zemljištu.

Nastavit će se.

Auckland dne 20-8-1915

Dajem na znanje svim domorodcim da ostavljam ovu zemlju želeć svima dobar ostanak i dobru sreću. Sa štovanjem.

NIKOLA UJDUR

Na prodaju

Lijepi gramofon dobre vrsti sa pločama krasnih srpsko-hrvatski pjesama opjevanih od dobri pjevača, takodjer ima nekoliko engleskih ploča. Za cijenu i druge potankosti obratite se na Uredništvo Zore.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim našim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

SAVILL & SONS

General Storekeepers
Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena. Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili, da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obaviještam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!

Vaš sam na uslugi,

LUKA DEAN.

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam piste u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Frulterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnječi.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NAZNANJE SVIM SLAVJENIM

Dasam snizio ove cijene od postola svetacne i radnicke, samo za tri Sedmice. Upravo tvornice cijena; jedina Vam zgoda za imat cijene postole garantiram zadovoljstvo za svaki par postola za cijenu.

CIJENE

Crni postoli lagani najbolje vrsti
Prvo 28/6, 27/6, 26/6, 25/6, 22/6, 18/9, 17/6
danas 25/6, 25/-, 24/-, 21/-, 20/-, 16/6, 15/6

Zuti Postoli
Prvo 21/-, 25/-, 27/6, 28/6
danas 19/-, 22/-, 24/-, 26/-

Crne Shous
Prvo 19/6, 21/6, 24/6, 25/6, 28/6
danas 18/-, 19/3, 21/6 22/6, 25/-

Radnicke
Prvo 15/6, 16/6, 17/6, 18/-, 18/9
danas 14/-, 14/6, 15/6, 16/-

Stivale odgumine dokolina
Prvo 18/-, 19/6, 22/6
danas 15/-, 16/6, 20/-

Stivale do Bedara jedna vrsta
Prvo 31/- danas 27-

Takodjer nacinjam Stivale od koze po narucbi za £2 7s. 6d. dokolina a velike £3.
Orderi nikakvi nece bit uslisani bez novac poslat unaprjed.
Ovesu Vam jedine tri sedmice za zastedit novac. Narucite sto prvo da nebiste zakasnili.

TONY GUGICH
PATRIOTIC BOOTSHOP
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom viljednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 181-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11. nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez zastavaka turde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.
S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Srbski Konzul iz Amerike Huska Hrvate u New Zealandiji

Auckland, New Zealand, 11. svibnja, 1915.—Štovanom uredništvu "Narodnog Lista." Primio sam Vaše pismo, kao i namirnicu vašeg lista. Ali nisam primio novine još broja nijednoga.

Što me opomenujete, da ja nagovaram za raširenje vašeg lista, to jest moj cilj i misao.

Pošto ima naše mladosti, isto će i oni, da ću dobiti dobar dio kroz koje vrieme, samo oni se nemogu dobiti, koji su pobjegli izpod mobilizacije Austro-Ugarske.

Srbski poslanik došao iz Amerike i okupio dosta naših Dalmatinaca i stao pripoviedati, kako se je vodila bitka na Balkanu sa Turskom i reče: "mi Balkanci i vi austrijanski Slavjani, mi se gledajmo sjediniti."

Naši odgovorise, kako ćemo sa praznim rukama. On reče, sjekiru u šake, pak najprije pobiti ljude državne i okupite se u domovinu, a kad dodjete vi se učinite podanici Englezki, tada vas neće dignuti u vojništvo, ali vas neće držati. Austrija u državi, a vi pobegnite u Srbiju i tada ćemo skupa navaliti na Austriju.

Neće proći, vele mora buknuti Madjari.

Ja sam govorio u Americi sa onim, koji kupiju novac za pod poru revolucije.

Ja sam imao nakanu dokazati konsulu, ali su me pazili i ni sam smijo, i na žalost.

Kad je rat buknuo opišem sve i pošaljem na naše c. k. poglavarstvo i ovaj list se povrati nazad povratila ga cenzura.

Njeki dadoše do pene pripomoć Srbiji i Crnoj Gori.

Naši dadoše Srbu, da mu ubije rodjena brata, i dosta očenjenih ljudi dadoše, a u domovini žena i djeca gladuju bokunčić kruha i gladni su, da prosti Bog.

Tako evo davaju i zadniji cent za Srbiju, a svojoj majci u Dalmaciji ni centa.

Izdajice su svoje vlastite domovine. A evo, to ih dodju buniti srpski konzuli iz Amerike.

Pretplatnik.

Ovdje iznosimo članak iz "Narodnog Lista" u Americi neka se sav naš narod uvjeri kad ga pročita, kakovim se izmiljotinam služe uzgojnici Austro njemačke kulture. I u najzabitnijem kraju Nove Zealande dobro je poznato svakom našem rodoljubu da medju nas nije došao nikakov srpski posplanik, već se je naš narod, kad je rat buknuo, odma iskupio iz svih obližnji okolica i raztrgao orla dvoglavoga zastavu, i odma se dao sakupljati doprinosak za svoju jednokrvnu braću, s kojom se nadaju živjeti slobodno u zajedničkoj državi Jugoslaviji. Najdraže bi nam bilo da bih hotio ovaj pretplatnik očitovati svoje ime, ali mislimo da ga se stidi.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr. Box 642, Auckland

Trazim
Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.
Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.
Tony G. Miosich
P.O., Auckland

Rezolucija Jugoslovena u Zenevi

Jugosloveni iseljenici iz Austro-Ugarskih zemalja: Dalmacije, Istre, Trsta Gorice, Koruske, Stajerske, Kranjske, Medju-Prekomurja, Bačke, Banata, Hrvatske i Slavonije sa Rijekom, Bosne i Hercegovine na svojoj skupštini u Ženevi dne 28 maja 1915. izjavljuju se potpuno suglasni sa rezolucijom Austro-Ugarskih dezertera jugoslovenske narodnosti prihvaćenom na velikom jugoslovenskom meetingu u Nišu dne 8 maja 1915., u kojoj se ističe "potpuno i nedjeljivo srpsko-hrvatsko-slovensko narodno jedinstvo." Sa svoje strane naglasuju da će se i u buduće opirati svim srestvima proti svakom neprirodnom i nasilnom rješenju njihovog pitanja, kao što su se vjekovima borili za pravo samo-opredijeljenja proti današnjim neprijateljima "Trojnog Sporazuma"; vežući svoju sudbinu sa kraljevinom Srbijom na sva vremena i sve prilike, oni će se založiti za potpuno i neraz lučno ujedinjenje Srba-Hrvata-Slovenaca u **jednu jedinstvenu samostalnu drzavu** osnovanu na narodnosnom načelu.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Whangarei Skrbnicka
I hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i svekovstne kočije u najkraćoj obznani
Osobite izvozivanje po svoj okolici
provodi po naredbi — Umjerena placa

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Why Tea Costs More—

A Statement that Every Housewife Should Read

The war has faced every tea merchant with the problem of increasing prices or reducing his quality. He *has* to follow one course or the other—there's no escape—for the wholesale cost of fine tea in Eastern markets has increased over 2½d. per lb. since August last. The main reason for this rise has been the greatly increased demand—and the fact that tea production cannot materially increase for at least five years.

Take for instance the enormous quantity of tea required for the men in the trenches and on active service.

It is readily seen why tea has been selected as the soldiers' beverage—it is easily transported—is quickly and readily prepared anywhere—and above all it is invaluable for its invigorating and stimulating qualities. With the exception of 3 million Britishers, but few of the 25 million men under arms in Europe to-day were previously tea drinkers—yet almost in a day tea had to be found for them.

Do you wonder then, that the tea has gone up, up, up in price?—that to-day fine tea costs the packer in New Zealand on the average 2½d. to 3d. per lb. more than in August last.

Add to this Russia's 160 millions, who, with a stroke of the pen, have been turned into tea drinkers by the Vodka prohibition—add a score of minor causes and you will see why the increase had to come.

Therefore, too, you will see that any tea giving value for the money cannot be sold at the same price as in August last. It simply can't be done—unless, of course, the price originally charged was absolutely excessive. If a fair price and good value was formerly given, the packer is now faced with a loss on every packet.

There's no escape from the facts—either prices have to be increased—or, as an alternative, quality and value must be reduced by the admixture of cheaper, inferior, less healthful teas.

The "Amber Tips" Proprietors are determined that, in their case, this alternative will never be taken.

"Amber Tips" remarkable rise in a few years from an unknown brand to by far the largest selling tea in New Zealand—the largest selling tea in the world in proportion to population—is due to its quality and remarkable value.

The same wonderful value will still be given—nothing but the finest teas will be used, but to do so the price has to be increased.

We are convinced that most homes in New Zealand would rather pay 2d. per lb. more and get the finest tea that can be produced rather than pay the old price and get an inferior article—with an admixture of poorer teas, less healthful alike to nerves and digestion.

Forget quality and healthfulness—consider the question purely from the standpoint of economy—there too "Amber Tips" leads, for every pound will give more cups—and at a less price per cup.—cup for cup, there's no cheaper tea

Therefore even at the new prices Amber Tips is still the cheapest—you get better tea—more delicious flavour—finer fragrance—while, as the Lancet investigation showed, your health will benefit.

Surely because of a penny extra per half lb. packet you will not deprive yourself of a tea which for quality, flavour, fragrance, and economy is unique and unsurpassable.

The housewives of New Zealand want a good article and good value, and one trial convinced them that Amber Tips is a tea that nothing else could equal.

Do they still want value and quality? We believe they do—we know it.

Amber Tips Tea
1/10-, 2/-, 2/2 per lb.
The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za ..Kauriku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, AUGUST 21, 1915

Zora The Dawn

1915 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. 34 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. Godina 3
No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 28. KOLOVOZA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, AUGUST 28, 1915 Year

RATNI BRZOJAVI

Dva franceska torpedobota potopiše njemačkog destrojera prama Ostendu u nedjelju večer.

Dopisnik "Timesa" kaže da su Njemci i Austrijaci gubili mjesečno po 350,000 vojske posli svibnja.

Njemački redoviti parobrod potopljen je od engleške sobmarine u Marmarskom moru prinoseći ratnu zalihu i proviziju.

Australijska vlada rezervala je četvrt milijona jutara zemljišta za vojnike što se povrate.

Vijesti iz Berlina pokazuju da bitka kod Brest Litovsk razvija se u veliku bitku, raztežući se uzduž cijele linije.

"Echo de Paris" glasi da turska tvrdjava od Drinopolja na tursko-bugarskoj granici pripravljena je sa novim posadnim topovima.

Italija navjestila je rat Turskoj.

Još nekoliko brodovlja potopljeno je sa razbojničkim sobmarinam.

Engleška podmorska ladja torpedirala je njemačku oklopnu križaru u Baltičkom moru.

M. Venizelos primio se je mjesta ministra presjednika i veliko je veselje u Ateni.

Sada ima 250,000 Turaka pod oružjem u susjedstvu poluotoka Galipoli.

Priko 4,700 dušmanskih zarobljenika uhvaćeno je od sjedinjenih sila u njemačkoj jugo-zapadnoj Africi.

Petrogradski kritičari još su optimistični, premda će neprijatelj brzo stupati na Vilnu, i prijeteći prisjeći rusko uzdržanje Narew-Brest Litovsk fronte.

Jedan novozelandez, koji uz prkos svojih rana, znakovima je obznanio približanje neprijatelja, uzdržao se je u svom poslu dok nije bio ubijen.

"Ako je to volja božija dan će doći kad će mo mi reći što se neće saviti mora pucati," rekao je njemački kancelar svjetini što mu dadoše ovaciju posli prvale u Rićstagu.

Amerika će po prilici pitati Njemačku za razloženje za potopljenje engleskog broda Arabic, koji je imao broj Amerikanaca na sebi. Mnogo je nemira u Sjedinjenim Državam nad ovim dogodjajem.

Po "Echo de Paris" Turci su rekli Berlinu da samo imaju dosta strijeljiva za mjesec dana. Berlin je odgovorio da kroz mjesec dana Njemci će bit sposobni donijeti obskrbu turskoj vojsci.

Njemačka zahtjeva mir u skoroj budućnosti, ali nesmiš izjaviti grozni udes kojim bi tvoj mir osudio svijet," rekao je M. Hanotaux, bivši franceski ministar vanjskih posala, u jednom članku u "La Figaro."

Radi generala Sanders neuspjeha za izvesti napadaj na 6 kolovoza, turski sa ga častnici osvadili da nije sposoban, i zahtjevaju njegovo svrgnuće.

Njemcima je naredjeno da se opreme nesmiju ostaviti na bojnom polju. Vojnički kaputi s mrtvih moraju se skinuti za novake.

Ungarski častnik sa Poljske fronte, opisujuć rusko uzmicanje u južnoj Poljskoj, kaže da je to bio komad ustrašenja, sistematičnog pustošenja, opominjući rusku vojnu od 1812.

Militarski dopisnik "Timesa" kaže da potpuna podležnost austrijskog njemačkom glavnom zapovjedništvu jest čudnovati izgled položaju u istoku. Neprijateljske vojske neposredno skupljene čine jednu skupljenu snagu od 1,500,000.

Rusi su oštetili dvi njemačke križare i potopili osan destrojera u Baltiku.

Trideset hiljada stranaca zatvoreno je u Engleškoj.

Englesko ratno brodovlje djelotvorno je bombardiralo njemačke pozicije na belgijskoj obali.

Srbija i Bugarska blizu da su se nagodile. Srbija će prihvatit presudu saveznica u ustanovi teritorijalnih pitanja.

Bugarska iztražuje po diplomatskim krugovima glede sposobnog ugovaranja za sporazum sa Grčkom.

Rumunjska je naredila da sav želježničke pruge materijal ima se stavit na razpoloženje vladino od posli 14 rujna.

Rusi uzdrže Njemce prid Vilnom uzduž Kovarsk, Vilkomir, Koschedari fronte, i dalje jugu na desnoj obali Niemen.

Amerikanski dopisnik u Mudros glasi da vojska izkrcana kod Suvla Bay kani prisjeći uzmak od 100,000 vojske iz južnog dijela poluotoka Galipoli. On prorokuje da se brzo pridati.

U Londonu bijaše velika oduševljena demostracija prid ruskim poslaništvom za proslaviti rusku pomorsku pobjedu i sjajnu kopnenu obranu.

Grof. Benchendorff, ruski poslanik u Londonu primio je veliku ovaciju. On je izrazio svoju cjenitbu engleškog prijateljstva za Rusiju, koja neće zaboravit Britansku simpatiju, koja se je povisila u njezinim nezgodam. Sa božjom pomoći, Rusija ima još jedan uspjeh slijediti, donoseći mir Rusiji, Engleškoj i cijelom svijetu. Slava biše data ruskom caru i engleškom kralju.

Austrijaci zestoko bombardaše crnogorske pozicije na Erahovo fronti, Nekoliko pješačkih okršaja slijedilo je blizu Fače na hercegovačkoj granici.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne poslužbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje	£1/-/-
Za 6 mjeseci	11/6
Za 3 mjeseca	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Njemacko stupanje u Rusiju

Od kad su Njemci zauzeli Varšavu učinili su upravo čvrsti progres potjerom Ruske vojske i svojim operacijama proti utvrdjenim pozicijam. Zauzeće Novo Georgievsk, zapadu Waršave, bilo je potrebito za postignuti neprikidnu komunikaciju napred stupajućih Njemaca, ali to čini malu razliku u glavnom značaju situacije. Ali juriš na Kovno da je im jedan odredni strategični uspjeh. Od Kovna Njemci mogu napredovati na Vilnu, ili prijetiti Waršava- Petrograd pruzi, ili stjecati se na Brest-Litovsk k' jugu. Zaista zauzeće Kovna isto kao i pad Novo Georgievsk ima se primiti za daljnje osvjedočenje nadvladajuće moći Austro-njemačkog topništva. Ali izgleda bez dvojbe da je neprijatelj žrtvovao veliki broj ljudi sa pospješnim naporom za dobiti zapovjed ovih prilika. Za siguro ako njemačka najezda u Rusiju nije da svrši užasnijom nesrećom nego Napoleonov uzmak iz Moskova odveć je potrebito da se žure. Buduć da se zima brzo približaje u onim prostranim sjevernim krajima, a Njemci moraju učiniti mnogo viši odlučni uspjeh nego su ikakov još postigli za osposobit ih postavit se povoljno u zimske pridjele daleko od svojih granica. Bez dvojbe Rusi su izgubili veliki broj topova i odnosno mali broj zarobljenika u zauzetim tvrdjavam' Ali kao što nije treba tako često da ponavljamo, glavna ruska sila nije razbijena. Ogromne vojske pod zapovjedi velikog Nikolaja još su pouzdane i neustrašive, a sve što je potrebito za pomoć ponovljenja ruske ofensive jest dugo istaknuta i otezana navala na zapadnoj fronti, koju franceske i engleške vojske uprav sada pripravljaju. Premda nam od ovome još nije dopušteno znati ali možemo suditi po skorašnjem posjetu grofa Kitchnera u Francesku, gdje je konferirao sa glavnim zapovjednicim franceske i engleške vojske, da je blizu došlo vrijeme da će sa nadmašujućom snagom početi tjerati nazad neprijatelja.

PolozajHrvatske

Prizor kod otvorenja hrvatskog sabora

(Iz Londonske novine "Globe")

Slijedeća komunikacija pridata nam je od Jugoslavenskog Odbora u Londonu: Po informaciji primljenoj od Wolffove agencije iz Budim Pešta, hrvatski sabor u Zagrebu otvoren je na 18 lipnja. Pri otvorenju sabora predsjednik uputi svoj govor na cesara Franju Josipa na uvjetima odušević lojalnosti, pri čem zastupnici digoše se i tu bijaše pozdravljenja. Kad je predsjednik govorio o privari Italije i patriotične dužnosti Hrvata njegove naznake bijahu sretnute sa živahnim odobravanjem. Zastupnici vikahu, "Dugo živile naše primorske zemlje!" 'Dugo živilo naše more!" "Mi će mo branit naša prava!" Općinstvo isto tako odobravaše.

Svim onima koji znaju pravo stanje afera u Hrvatskoj izgleda da je ova demonstracija bila uredjena po nalogu, sa glavnim predmetom da stavi utisak u pučanstvo.

Većina zastupnika gleda na savezničke vojske za spasenje Hrvatske- Ali ungarska vlada nanila je takov teški pritisak koji se oslania na hrvatske zastupnike —u dosta slučajeva postupkom zapljene imanja, i upravo kratkim pogubljenjem—da praktično nezavisnost jest nemoguća. Moramo se spomenuti kad je isti ovaj hrvatski sabor uživao slobodu govora izrazio je svoju simpatiju sa Srbo-Hrvatskim združenjem i Jugoslovenskim narodnim idealom. A ako je M. Medaković, predsjednik sabora, zaista, učinio izjavu prepisanu njemu od Wolffove agencije, on je to morao učiniti tako proti njegovim izraženim uvjerenjem; pošto na početku rata bio je zatvoren i za neko vrijeme tavnovao kao sumnjivac. Ako su zastupnici u istinu odobrili njegov način predavanja na ovoj prigodi to je moralo biti na vrhovim bajuneta.

Sa iznimkom ungarskog parlamenta, hrvatski sabor jest jedino zakonodavno tjelo u Monarhiji koje je bilo dopušteno sastati se. A to je bilo sazvano pri usiljenom času kad je Italija navjestila rat. Italija je blizu za zauzeti jugoslovenske zemlje od Monarhije, i, nada sve stvari, jugoslavsku jadransku obalu. Vladin cilj je sasvim jasan. U interesima Austro-Ugarske oni trajaju uzeti zgodno vrijeme hrvatske vruće ljubavi za njihovu domovinu. Hrvatska misao krvari kod pomišljaja da išta od jugoslavskog teritorija mora preći od Austro-Ugarskog jarma pod prevladjivanje druge jednako strane vlasti.

Da je hrvatski sabor bio slobodan izraziti svoje posvjedočenje, bio bi odmah proglasio da Hrvati sami osjećaju da budu jedan te isti narod kao i Srbi i Sloveni,i da oni vruće žele poraz Austro-Ungarske i sjedinjenje jugoslavskog naroda u jednu nezavisnu državu.

Brato-ubilacki Rat

Poziv na Novozelandske Slavene

Gos. A. S. Mazoni, Te Aroha, primio je slijedeće pismo od Dr. Trumbića, predsjednika Jugoslovenskog Odbora u Londonu koje prevodimo iz engleške novine "Star." Pismo glasi:—

Dragi rodoljube,—Drago mi je kazati vam da sam još živ i da sam ostavio našu ljubljenu domovinu odma čim sam promislio da je rat bio neizbježiv izmedju jednovrstne Austrije i naših rodjaka u Srbiji. Da nisam tako učinio, kao što se možete dosjetiti,bio bih susreo istu sudbinu kao što mnogi od mojih kolega koji su uhvaćeni doma početkom ovog rata. Kao što će te znati, Austro-Ugarska, sa Njemačkom prisili nas mržne Slavene u brato-ubilački rat. Nas osamnaest milijona, pod austrijskim jarmom, osudjeno je tući se i ubijati, ili biti ubijeni od naše prave braće i osloboditelja iz Srbije. Mnoštvo od nas potjerano je iz svojih vlastitih kuća, obješani, ustrijeljani ili osječene glave. Progonjstva su puna naših političkih zarobljenika i žrtava. Slaveni u Austriji kod svojih vlastitih kuća nisu dozvoljeni izraziti mnijenje. Jedino oni imaju služiti.

Parlamenti su raspršeni na vrhovim bajuneta. Mnogi od mojih kolega protrani su u progon ustrijeljani, glave odsječene, ili pod strogim redarstvenim nadzorom. Naši mladići, što sretni za ostići u Srbiju, ili Crnu Goru, junački se bore proti svojoj milcj braći koji su prisiljeni austrijskom željeznom rukom da se biju na njezinoj strani. Vaši rodjaci, Milan, Filip i Luka u srpskoj su vojsci. Čuo sam da je Filip ubijen kad su prvi put Austrijaci bombardirali Biograd. Milan je bio dva puta ranjen ali je sad opet zdravo. Mi koji smo bili sretni pobjeći u strane države držimo da je naša dužnost informirati Vas i sve rodoljube da je vrijeme došlo da svi imamo kušati činit našu dužnost i ispuniti sanje naših praotaca našoj domovini i našem plemenu. Vrijeme je došlo kad neimamo uzdisati, već raditi sa svom našom kripošću da postignemo našu slobodu. Mi Vas opozivljemo da činite svoju dužnost i da pridate našu poruku drugima kao što bi se imalo činiti u ovom osudnom času, kad bi imali raditi i žrtvovati sve što imamo—život, dušu i sve naše imanje—za našu slobodu. Mi trebamo slobodu! Nadalje, naša sudbina jest sloboda, i možemo ju dobiti sada ili više nikada.

JEDNO OGROMNO GROBLJE

Naša domovina i kućišta nisu ništa drugo već jedno ogromno groblje, jedan užasni progon, jedan grozni Kalvarij na koje je naš narod bio prisiljen, i od kojih će mo dobiti obrtaj sa muka na slobodu. Cijeli naš muški naraštaj od 15 do 56 godina nagnan je na bojno polje za ratovati, i ubijati našu pravu braću i osloboditelje Srbe, pod zapovjedi njemačkih ili madjarskih nagenitelja. Takova je sada naša sudbina, takova će biti za uvjek ako bi smo stali gledati prekriženih ruku. Oni što su doma nemogu mnogo učiniti pod sadanjim okolnostima; za to je onih koji su vanka svoje kuće

Slijedi na st. 3.

Opet najavnost!

Cijelomu občinstvu da sam primio Gg. Petra i Miju Sumića, u društvo moje trgovine. Kao i prija kupujemo smolu za Gotov novac i prodajemo na postotak i unajimljemo novac na istu. Kao isto opremamo sve trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo. Ostajem Zahvalan Cijelom občinstvu na simpatiji prošlosti kao isto preporučamo vam se u buduće

GEORGE ERCEG

Ime tvrtke Jest:

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Za najbolje konjske pokrivace
otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Williams, Ball & Fannon

Krojaci i Opremaci

Uz Wairoa Bell oficiju
DARGAVILLE

Sve najnovije u robi i sitnicariji.
Zadovoljstvo garantirano.

IMALI BI STE
KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

"Amber Tips" Tea

Quality Maintained in spite of Increased Cost

103

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

Amerikansko Zubarski
Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Na prodaju

Lijepi gramofon dobre vrsti sa pločama krasnih srpsko-hrvatski pjesama opjevanih od dobri pjevača, takodjer ima nekoliko engleskih ploča. Za cijenu i druge potankosti obratite se na Uredništvo Zore.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Bratoubilacki rat na str. 2

podignuti svoj odlučni glas u obranu našeg narodnog povoda. Oni što živu u Americi obdržali su svoje skupštine po svima raznim državama, i pomažu nas meterialno i financialno. U svakoj državi naš narod živo doprinosi i upisuju se dobrovoljci za Jugoslavsku naciju, koji će s vremenom, a i sada se šalju kao predstraža pred srpskom vojskom u naše pokrajine pod Austrijom sa posebnim ložengas—prilazna riječ—tako da oni doma mogu viditi da to nije neprijatelj već braća po rodu, koji im donose blagoslov i slobodu.

RODOLJUBI U PROGONU

Naši najbolji rodoljubi u početku ovoga rata pognati su u progon gdje žudno očekuju svoj dan oslobodjenja i osvete. Oh—taj dan je blizu! Taj dan dolazi. U progonu još se može naći na hiljade učitelja, redovnika, zastupnika, profesora, i sve što se mogu naći udišući nemarnim udisaiem i dušom. Naši pjesnici Dr. Tresić i Vojnović nestalo ih je, i nitko nezna gdje su. Dr. J. Smodlaka, takodjer Dr. Čingrija sreli su istu sudbinu. Samo u Ljubljansku prognato je 9000 rodoljuba iz Istre, Trešta i Gradiške (gdje sada Talijani ratuju). Malo od nas bilo je sretnih izbjeći Austro-Madjarskim lancima. Naš je smjer da osvjedočimo vlade drugih velevlastih i narod prijateljskih narodnosti o našem pravom povodu, za jedinstvo i ustanovljenje naše nove narodnosti, gdje svi mi (Hrvati, Dalmatinci, Srbi, i Crnogorci) biti će mo sjedinjeni kao jedan i isti narod jedne narodnosti. Mi smo jedan i isti narod, koji govori isti jezik. Naše dobro organizirano društvo "Sokol" ustanovljeno nazad godina, kako poznate, pomaže nas mnogo u ovim danima nevolje i nužde. A ako je ikakov "Sokol" u njemačkoj ili austrijskoj vojsci oni nece zaboraviti brati korist svoje tajne prilazne riječi, koja je samo njima poznata. Ova je riječ tajna pod kaznom smrti. Nesmeta što se dogodi, Sokol nadje svoje mjesto; nesmeta gdje on idje, u Rusiju, Njemačku, Austriju, Srbiju, Bugarsku, ili igdje, gdje se naš jezik govori—daje nam najvrijedniju informaciju kao od vojničkih planova.

NOVOZELANDSKI PRINESAK

Sada, draga braćo u Novoj Zelandi Vi ste odveć daleko pomoć nas odma u našoj potrebi, ali kako izgleda da se rat neće brzo zaključiti, Mi mislimo da je Vaša dužnost spomenut se Vaše domovine, koja u vrijeme potrebe baca svoj žalostni osvrtaj na Vašu pomoć, da žrtvujete za nju onoliko koliko možete, kao njezini pravi sinovi i rodoljubi. Naša ideja jest da nebi odvise teško bilo za Vas poslati mali prinesak dobrovoljaca za Srbiju sa pomoći novozelandske Vlade, koja svako malo vrijeme šalje svoje vojnike u Egipat ili Evropu. Možete pozvati opću skupštinu naših zemljaka i odlučiti izmedju Vas što god Vam Vaše rodoljubno srce zapovjeda.

Pozdrav Novozelandskim Jugoslovenima

Na polazku naše braće u krvavi boj.

Jugosloveni!"

U Evropi bije se ljuti boj, krv ljudska teče kao voda, na milijone ljudi po lijepu i slabu vremenu trpi muke i polažu svoje žrtve za slobodu malih i potištenih naroda. Saveznička vojska bori se protiv najezda Teutonaca i azijatskih silnika. Mi, narod Juga Slovinskoga, gotovo pet stotin godina stradamo u lancima ovog azijatskog silnika, i služimo kao robovi bahati Njemaca. Rat je izbio na površinu, jer oholi Huni htjedoše poplaviti naš slavenski Jug, tako da nam oduzme i ono malo slobode. Pravedni i kulturni narodi digoše se na obranu naših prava i naše slobode, jer nepravdu i pritisak malih naroda nemogoše trpiti. Ovaj rat odlučuje o našoj budućoj sudbini; sloboda ili robstvo biti će posljedica ovog krvoprolića.

Mi svi kao sinovi jugoslovenski dužni smo potpomagati nama prijateljske i simpatične države, pak to bilo u robi, novcu, ili životima. Sloboda je čovjeku nada sve. "Bolje je slavno poginuti nego u robstvu živjeti," narodna je poslovica,—i nju moramo držati za motum našega rada u ovim prilikama, a inače prijatelji slobode nijesmo!

Jugosloveni! Nas petorica nijesmo moćni ljudi da novčanim žrtvovanjem potpomožemo ovaj rat za naše oslobodjenje. Imamo živote naše što nam je najsvetije na svijetu, ali za svetu i pravednu stvar idjemo da ih izložimo na oltar za slobodu matere zemlje; za onu domovinu, koja je Vas i nas na svijet porodila, idjemo izložiti prsa naša na krvavo pozorište, gdje će se izreći sudbina domovini našoj i Vašoj. Sretni smo i veseli što će mo se na skoro naći sa četama moćnih saveznika, i sa njima se rame uz rame boriti za svetu i pravednu stvar, u kojoj će ovisiti buduća sreća čovječanstva na zemlji. Mi nijesmo stupili u redove engleske vojske da si u raskošju sprovedemo dane službovanja, već smo iz ljubavi prama domovini pridružili se u njihove čete, da s' njima ujedno trpimo i vojujemo na krvavoj pozornici. Mi stupamo oduševljeno i ponosno, ali naše su žrtve premalene, usporedivši ih sa patnjama matere zemlje.

Jugosloveni! Mi, kao vojnici narodni i braća Vaša, stavljamo Vam na bratsko srce, da i unaprijed, kao što i do sada, uzdržite u sebi čisti i nepokvareni duh Jugoslovenstva. Budite vjerna djeca domovini našoj, koja danas trpi i strada; budite prosiretelje ideje našega jedinstva, pa će na skoro nadoći dan vaskrsnuća naroda našega.

Dužnost nam nalaže da kroz našu "Zoru," prije nego ostavimo ove krajeve, iz bratskog srca najiskrenije zahvalimo svima rodoljubima, braći našoj, koji dodjoše u Auckland na koncu naših praznika, da se sa nama oproste. Veoma nam je žao što nijesmo mogli vidjeti naše znance i prijatelje koji su se nahodili u blizini—to bi rado bili učinili, ali kratkoća vremena nije nam dopustila. Ako providnost bude htjela da se kao pobjednici zdravo povratimo, tad će mo našim prijateljem stisnuti junačku desnicu. Mnogo pak ostajemo zahvalni gospodinu Cvitanoviću i njegovoj obitelji, koji su nas bratski pričekali, i tritili u svakom pogledu što su mogli bolje.

Braco! Vrijeme prolazi a dan se našeg odlazka približi. Već pred očima gledamo grupe vojnika; topovi i brzometne puške grme nam u ušima; već čujemo zuk ubojitih šrapnela, a mladenačko nam srce od ushićenosti trepti, žudjeno očekuje onaj dan u kojem će mo se naći u onom krvavom kolu. U masama gledamo znance, prijatelje, i ostalu braću jugoslovensku, gdje k nama dolazu da stisnu desnicu; no to su misli i osjećaji naši, a tako, uvjereni smo, misle i oni koji nas nepoznaju: "da nam je vidjeti naše vojnike."

Braco Jugosloveni! znanci, neznanci, prijatelji, i neprijatelji, braćo po krvi i jeziku kličući pitamo pokorno Vaš oproštaj. Ako li u boju poginemo podignite spomen ploču palim vojnicima. A Vi predraga braćo primite iz iskrenog, odanog, i vjernog našeg srca bratski jugoslovenski pozdrav. U ime Jugoslavije, za čije oživotvorenje polažemo svoje živote iz dna srca kličemo:

Braćo Jugosloveni! S Bogom!

Bože pravde ti što spase,
Od propasti do sad nas,
Čuj i od sad naše glase,
I od sad nam budi spas!

Moćnom rukom vodi brani
Budućnosti naše brod;
Bože spasi Bože brani,
Aleksandra i naš rod.

Iz mračnoga sinu robstva
Naše sloge novi sjaj!
Nastalo je novo doba,
Novu sreću Bože daj!

Jugoslaviju, stvori brani
Petvjekovne borbe plod!
Kralja Petra Bože hrani,
Moli ti se sav naš rod!

U subotu 14 kolovoza na dan ostavljanja Nove Zelande.

Frano Hrstić, Toni Tomić, Jakov Delić, Andrija Tomić, Josip Sunjić.

Nasi vojaci u engleskim redovima

Prošlog utorka pošlo je još pet naših domorodaca u Trentham na vojničke vježbe sa engleskim vojnicima. Na svome polazku bijahu odviše veseli isto kao da polaze na pir, znajući da idju za dobri uzrok jer ovoje čas što prijeti slobodi cijelog svijeta. Ovosu imena nasih vojaka: Gg. Grgo Jelčić Ivan Juričević, Stipe Devčić i dva brata Anton i Persi Silić.

Dobrovoljci za Srbiju

Primili smo brzojavno iz Kaikohe slijedeća imena dobrovoljaca za Srbiju: Joe Urlić, Jack Stanković Nikola Urlić, Jack Cvitanović, Jack Jerković, i Petar Cvitanović.

Slavenska Kraljica

Dužnost nam je da opomenamo naše rodoljube da se sjete što mogu bolje naše slavenske kraljice, jer je ovo za dobre svrhe, za ranjenike saveznickih naroda. Kako smo čuli prošle sedmice naša kraljica izaostala je dosta nazad, što nam nije milo čuti. Ali uzdamo se u naše rodoljube da još kroz ovo malo sedmica pozuriti će se, i da neće našu zastavu pustiti da ostane po krmi.

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON
Mesari, na veliko i na malo
Cameron Street, - Whangarei
Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!
Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.
HUGGINS & SCHULZ
Bank Street, Whangarei

F. CARR
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA
Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrhu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

STOKES & EARL
DUCANDZIJE
Papakura
Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL
povise, A. ADAMS
Moderni Zubar
sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar
Dargaville

HRVATSKI RADNICI!
Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.
Karl Schon
Hrvatski Postolar
CAMERON STREET
Whangarei

LJEKARNA.
Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod
F. J. COOPER, ljedarnika
103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman and Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.
Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate
The Crown Studios
266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.
CAMERON ST. WHANGAREI.

SAVILL & SONS
General Storekeepers
Pekari i Slasticari
KAIKOHE
Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrsnog gvozdja, posudja i t.d., sve uz najnize cijene
Kad ste u Kaikohe posjete na

VELIKA ZIMSKA PRODAJA
kod
HEATH & MORRISON
Ducandzije, Whangarei
Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.
HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Hrvatski pisaci papir

SADA JE ZGOTOVLJEN

CIJENA 1s. SA POSTARINAM 1/2

A. G.
Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

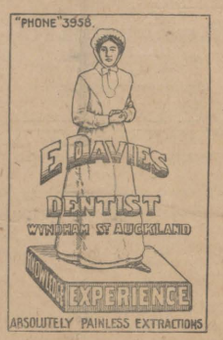

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. - Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.

Piste ili narucite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

Trazim

Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.

Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.

Tony G. Miosich
P.O., Auckland

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

10--Bez sastavaka teske od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

8--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik uviven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto uviveni; cijena 15/11, nadodajte svrise postarine jedannest pena i po.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Za nase dobrovoljce

Pise nam gos. L. Sarić iz Kaikohe da mu je rekao gos. C. P. Serbin, naš brat Rus, koji dobro poznaje vojničke vježbe, budući bio u Ruso-Japanskom ratu, ako se sakupi 500 naših dobrovoljaca da će i on poći. Ovo bi bila lijepa prigoda jer on kaže da bi se moglo poći priko Vladivostoka na Rusiju. Uz to bi se mi lahko sporazumili sa vladom Nove Zelande i moglo bi se javiti na velikoga Nikolaja.

Braćo ovoje sada naša zadnja prigoda na kojem god kraju pomognemo činimo našu dušnost. Pošli mi sa engleskom vojskom u Galipoli, pošli pomoći našoj pravoj braći u Srbiju, ili našoj braći Rusima, svakako činimo dobro djelo za oslobodjenje naše tužne domovine.

Budući nezgodno dolaziti iz dalekih mjesta u grad Auckland na skupštinu, dužnost je naših domorodaca da čine skupštine po svim krajima Nove Zelande i Australije, pak neka nas obavjeste iz pojedinih mjesta o rezultatu svojih skupština, a mi će mo izniti na javnost njihove glavne točke, tako neka se sva braća znadu vladati kako ostala braća uspjevaju sa svojim radom po cijeloj Novoj Zealandi i Australiji. Imena svih dobrovoljaca moćeti upisati, koja možete poslati na uredništvo Zore, a mi će mo ih objelodaniti čitateljim našeg lista.

Osvrnimo se malko braćo na pismo našeg pravog vodje i domorodca Dr. Trumbića, pak će mo dobro uviditi u kojim je mukam naša domovina koja vapije pet vjekovnu osvetu današnjih naših saveznih neprijatelja Turaka Njemaca i Madjara.

Spomenimo se kako naše hrvatske kao i srpske emlje nemili bić turski pustošio je, a posli Turaka Njemci i Madjari, Dakle, sve naši stari dušmani.

U Boj, u boj, mač iz toka braćo,
Nek Turčin zna, kako mremo mi.
Grad naš već gori, stiže već do nas žar,
Rijek turski ori, bjesan je njihov jar.
Koj požar taj grudi naše plamte,
Utješa rijek maća naših zvek;
Koj bratac brata Zrinskog poljubte svi,
Za mnom na vrata vjerni junaci Vi. itd.

Ovo su stihovi našeg hrvatskog slavnog mučenika Nikole Zrinskoga kad su ga Turci opkolili u njegovoj kašteli pak je morao iskočiti van i poginuti s golom sabljom u ruci od turskih napadaća, a danas Austro-njemačkih savezника.

Jugoslavenski Odbor

London 5. Jula, 1915.

Slavno Uredništvo "Zore"
Auckland, New Zealand.

Današnjom Vam poštom šaljemo nekoliko primjeraka Spomenice, koju smo predali Vladama Trojnoga Sporazuma, da ih razdijelite našim tamošnjim rodoljubima.

Mi smo vam 21. maja t.g. pisali jedno podulje pismo, na koje nijesmo primili nikakva odgovora. Biće radi daljine, koja nas dijeli, Svakako Vam najtoplije preporučamo, da nam šaljete svoja izdanja redovito, da uzmognemo pratiti vaše prilike. Uvjereni smo, da se Vi potpuno slažete s našim radom i da sami radite prema našemu programu, kojemu je glavna smotra: oslobodjenje cijeloga našega naroda od tudjinskoga ropstva i njegovo ujedinjenje u jednu slobodnu državu.

Osobito nas zanima znati, koje ste stanovište Vi zauzeli u pitanju obrazovanja jedne Legije dobrovoljaca. Naše je mišljenje, da bi ste i Vi mogli nešto učinjeti za tu Legiju, jer čujemo da je naša tamošnja kolonija prilično dobrostojeća i nadasve rodoljubna.

U nadi, da ćemo do skora primiti Vaših vijesti, šaljemo Vama, a preko Vas našoj tamošnjoj braći naš naj srdačniji pozdrav.

Vama najodaniji
Za JUGOSLAVENSKI ODBOR
Dr. Josip Jedlowski, tajnik

Krivotvorenja nasih izroda

Primili smo pismo od našeg zemljaka gos. B. Antunovića iz Ruakaka u kojem nam piše da je čuo zanimivu priču od neki naših okolo Whangarei koja glasi, "da je naš domorodac gos. F. Hrstić, koji se nahodi sa engleskom vojskom u Trentham Camp, izgubljen i da ga nemogoše naći za 12 dana. Misle možda da je ubijen jerbo da su ga neki slabo gledali što je napredovao dobro u nauci te im nosio prvenstvo."

Nijeli ovo zgoljna laž koju iznose oni zamazanci i austrijski prodanici, koji gledaju da nas zavadjaju sa ovim prijateljskim narodom koji se bore zajedno sa Slavenstvom za slobodu cijeloga svijeta. Nesreće, izdajice svoga roda, i naroda ovoga s kojim slobodu uživamo u njihovoj vlastitoj kući, kako se barem malko neplaše svoje iste savjesti rigajući ovakove slabe izmišljotine. Nesretnjaci hoćeli imati imalo srama kod ovakovih lažnih izražaja kad vide ovaj članak u Zori što je isti gos. Hrstić pisao sa svojim drugovim na svome polazku.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr. Box 642, Auckland

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, naruciite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Whangarei Skrbnicka
I hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

Why Tea Costs More—

The Second Article of a series that Every Housewife Should Read.

It is indeed hard for the New Zealand housewife to realise the remarkable changes that have occured in the tea trade within the last eight months—changes which have resulted in greatly increased prices. As was shown in the first article of this series, tea is in great demand as the beverage of the 25 million men who are under arms to-day, due to the fact that it is the most stimulating and invigorating drink—easily transported and easily handled.

But there is another element which exerts almost as great an influence in the steadily rising cost of tea. This factor is Russia, with its enormous population of over 160 millions, which, at the stroke of a pen—in almost a single night—has been turned into nation of tea drinkers.

What this means is readily seen when one considers that until September last the Russian people consumed less than 1 lb. of tea per head per annum; whereas in our own Maoriland the average is over 7½lbs. of tea per head per annum.

Moreover, the money previously spent on other beverages by Russia is now available for tea. Hence, at the tea auctions, enormous quantities have been bought by Russian representatives, who readily pay increasing prices to secure what they want.

As a result, tea to-day costs the blender in New Zealand an average of 2½d. to 3d. per lb. more than eight months ago, and, unless he is to face an enormous loss, he has only two alternatives — to reduce his quality or increase his prices.

Either course is reasonable, and there is no escape—unless, before the war, he was charging an excessive price for inferior tea. If so, he is still able to sell the same grade at the old figure and probably still make a good profit.

"Amber Tips" policy has always been to give the best value the world can produce at the most reasonable prices. It has been decided to continue this policy, therefore the price has been slightly increased—by 2d. per lb.

Although advised by many to reduce costs by the admixture of harsher, inferior and less healthful teas, the proprietors are determined to maintain that standard of quality and value which has made "Amber Tips" the most widely sold blend in the Dominion to-day—the most largely sold blend of any country in the world in proportion to population.

Thus, if the name "Amber Tips" is on the packet, you know that it contains the finest, purest and best tea that can be produced for the money—that it contains a tea which is so pure and healthful that it can be used by children, and by those with the weakest digestion, without harm.

It is also well to remember that "Amber Tips" gives more cups of delicious, fragrant tea of delightful flavour. Thus it still costs you less than others—it is still the cheapest tea in the Dominion, even though the prices have been slightly increased.

We believe that the housewives of New Zealand would rather secure the finest value that can be given—even at a slightly increased price—than that quality and values should be cheapened.

It is now for you to show whether you approve of this decision or not.

100

Amber Tips Tea
1/10, 2/-, 2/2 per lb.
The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

. . . Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, . . takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, AUGUST 28, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 42 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. GODINA 3
No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 23. LISTOPADA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, OCTOBER 23. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

SAVEZNICKA VOJSKA SA SRBBIMA.

Atena 17 listopada. Izjavljeno je iz New york da saveznici jurisaju na bugarski grad Strunica, i da mu je pad neizbjeziv.

Franceske cete u Macedoniji primili su svoje krstenje od vatre blizu zeljeznickog mosta kod Valanaovi, gdje ih napada 40,000 Bugara. Tucnjava slijedi.

Reuterov dopisnik javlja da je nesluzbeno izjavljeno u Ateni da su Srbi i saveznci kod Valanaovi rastrali Bugare, koji uzmicu Strunici.

Bugari udaraju Kumanovo. Saveznici nastoje stignit Kumanovo i utvrdit ga prije neg su Bugari sposobni rastaviti Srbe od saveznika.

General Sarrail uzeo je zapovjed saveznicke vojske u Srbiji.

Parizka novina Le Matin izjavljuje da je veliki broj engleske vojske dolazio u Solunic od proslog petka.

GRCKA I RUMUNJSKA.

London 19 listopada. Bugarski ministar vanjski posala informirao je njemackog dopisnika da Grcka nece proglasiti rata dok su centralne vlasti uspjesne, ali, ako Austro-njemacko napredovanje oslabi Grcka ce neposredno napasti centralne vlasti. Rumunjska ce ocekivati zgodjaje i pomoci stranu koja se pokaze jaca.

RUSKA OFENSIVA USPJESNA

London 19 listopada. Franceska brzojavka bez zice glasi da svi njemacki napadaji na ruskoj fronti bihu rastjerani.

Broj ruski ofensivnih akcija postigao je uspjeh.

GRCKA ODL JCILA DA NECE P[illegible]MOC SRBIJI.

SLUZBENA OBJAVA DATA ENGLESKOJ.

London 15 listopada. U objavi Engleskoj Grcka je ucinila izjavu da je dosla do odluke da se nece pacati u Srbiju za sada.

Atenski dopisnik Londonskog Times kaze da je Srbija pozvala grcku vladu da opravi sudjelovanje pod provizijama od ugovoua 1913 Vlada je odvratila nijecni odgovor.

M. Venizelos nije ucinio odgovora na ministra predsjednika izrazenoj nadi da vlada moze primiti podpomoc od vecine.

Cisto je da zbornica opstoji jedino na popustljivosti sa mucaljivim odobrenjem vecine.

Njemacka novina Vossiche Zeitung kaze da je grcke kralj Kostantin poslao poklisara sa vlastorucnim pismom bugarskom kralju Ferdinandu, koje drzise da sastoji odio grcko-bugarske nagodbe.

NJEMACKI NEUSPJEH NA DVINSK.

Pariz 19 listopada. Petrogradski dopisnik novine Le Journal izjavljuje da napadaji na Dvinsk zapali su Njemce 80,000 gubitka. Zarobljenici kazu da su gubitci uzbudili grozno nesporazumstvo izmedju generala von Hindenburg i Kaizera.

NOVI ZAPOVJEDNIK ZA DARDANELLE.

Gos. Ian Hamilton zapovjednik u Dardanellima pozvan je nazad u London, a naslijedit ce ga general Charles Monro, cija ce prva duznost biti odluciti ozbiljni problem dali je shodno ustrajati u sadasnjem planu vojne.

Velika pojacanja za na Balkan.

London 19 listopada. Glasi su iz Atene da su saveznice informirale Grcku da kane poslati velika pojacanja na Balkan.

Grcki generalni stop stigao je u Solunic, i kralj Kostantin ocekuje se da ce brzo stignuti.

Nece talijanska vojska za Srbiju.

Rim 19 listopada. Barun Sonnino, talijanski ministar vanjski posala, ocrtao je policu od sabornice sto se tice Balkana. On glasi da Italija za sada nece poslati vojsku u Srbiju, ali daje pomoc saveznicam u formi transporata i bolnicki brodova, takodjer talijanske topove i municiju, koja se je slala u kolicinama Crnoj Gori i Srbiji.

Bio je jedan vazni mqeting saborнice u nedjelju. Barun Sonnino razjasnio je medjunarodnu situaciju i ocrtao talijanski program u pogledu balkanskih zapletaja.

Njemci rastjerani u sjevernoj Srbiji

London 19 listopada. Brzojavke iz Bukaresta izjavljuju groznu njemacku nesrecu u dolini od Timoka. Njemcima takodjer nije uspjelo razbiti srpsku liniju u odjelu Gornacco, posli osam satih bitke. Srbi uhvatise 2000 zarobljenika najvise Njemaca. Dusmani ostavise cetri topa i ogromni broj mrtvih prid srpskim frontom.

Austrijaci kazu da Srbi uzmicu.

Amsterdam 19 listopada. Austrijski komunik glasi: Srpske divizije porazene kod Avala uzmicu jugu. Mi jurisamo na odjele sjeveru Ralja. Njemacke divizije napreduju na obedvi strane doljnje Morave. Bugari su zauzeli visocine kod Muslin, Percin, i Babinzub, i napreduju.

Iz Solunica izjavljuju da mnogobrojni odjeli jakog turskog topnistva stupa uz grcko-bugarsku granicu prama Srbiji.

Na hiljade radnika radi dan i noc za utvrde okolo Lavova s pogledom za ustaviti Slavenski Val što se sada reformira za stupanje prama zapadu.

Ukazala se je kolera medju Austrijacim kod Broby, u Galiciji

Saveznice pitaju Grcku za cisto razjasnjenje mobilizacije proti kome je nakanjena.

Njemci izjavljuju da von Hinderburg nadalje progresuje sjevero—istoku i sjevero—zapadu Mitau u Rusiji, zauzimljući pozicije. Bitka na Stry slijedi.

Izjavljeno je iz diplomatskih krugova da je Grčka voljna dati pravilna posjeguranja, da neće pristati uz Austriju i Njemačku u nikakovom slucaju.

Bukareske vijesti glase da su Srbi zauzeli nekoliko njemacki pozicija blizu Pozarevac, između Morave i Mlave, i jurisaju na Njemce sa strane. Bitka slijedi.

Talijanska škvadrona pošla je sa zatvorenim nalozima, glasa se, sa predmetom za sudjelovanje za opstup bugarske egejske obale.

30.000 englesko-franceske vojske stiglo je u Niš, druga vojska stupa prama Negotinu i Prakovu za pomoć Srbe na sjevero-istočnoj fronti.

Pariska novina glasi da su Srbi zauzeli nazad Smederovo.

Engleška daje Grčkoj Cipar da dodje bit se na stranu saveznica.

Austrijaci bježeći prid ruskom snagom ostavili su Cernovic glavni grad u Bukovini.

Na franceskoj fronti bilo je neprestani okršaja ali Njemci nemogoše postići uspjeha.

TRAZIM

Puno bi ostao haran braći Hrvatim i Slavenim, predbrojnicim Zore, ako bi znali za tri brata Šimundića te me obznanili za njihova adresu i boravak. Tko mi dade znati bit će plaćen.

Moja sadanja adresa:
JURE SIMUNDIĆ,
Kaimaumau,
North Cape.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER
Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

Podpukovnik Plugge.

"Zora" "The Dawn"

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.

Novce saljite u preporucenom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Auckland, N.Z.

Urednik, P. KATAVIĆ

Rat u Dalmaciju

(Iz jednog privatnog pisma).

Samouprava Nis br. 101 od 13 aprila.

. . . . . Nagjoh nacina i hocu da iskoristim priliku, pa znajuci tvoju adresu, hitam da ti se javim i da te izvjestim o mnogom cemu sta se odigralo u Dalmaciji od pocetka sadasnjih krupnih megjunarodnih dogogjaja. Znam da ce te sve to interesovati, ma da ne sumnjam, da ti je mnogo stosta poznato. Mozda ces naci koji novi detalj, koji ce doprinjeti da ovo pismo, sa pretezno poznatim cinjenicima, dobije izvjesnu, privlacnost i izazove ma i najmanje interesovanja. Pocecu od javljanja samih dogogjaja.

Niko u Dalmaciji nije blagovremeno saznao za austrijski ultimatum Srbiji. Ja i mnogi moji poznanici saznali smo zanj mnogo docnije nego za objavu rata Srbiji i pocetak neprijateljstva izmagju Sila iz Trojnoga Sporazuma i centralnih europskih sila.

Dva dana prije objave rata Srbiji, dakle 13 jula prosle godine, pocela su hapsenja po cijeloj Dalmaciji. Istoga dana uhapseni su svi ugledniji ljudi i svi oni, koji su se ma kada bavili narodnim pitanjima i samim tim dosli u spisak "sumnjivih" i "buntovnih" gragjana. U Spljetu su uhapseni: Dr. Josip Smodlaka, Dr. Ivo Tartaglia, cijela redakcija "Slobode" i "Pucke Slobode," Oskar Tartaglia sa cijelom redakcijom "Zastave," Dr. L. Mazi, Dr. Angjelinovic, Lavrentije Biliskom iz Kastela i jos mnogo drugih. U Sibeniku su pohapseni: Dr. Ivo Krstelj, nacelnik opcine, Dr. Mato Drinkovic, Dr. Niko Subotic, Dr. Ante Makale, pjesnik Dinko Sirovica i oko dvadeset drugih Docnije sam saznao, da je u Sibeniku bilo pohapseno preko dvjesto i da je jedan-aest strijeljano, jer da su prekinuli telegrafsku vezu sa ratnom skolskom lagjom u Mandalini i sa utvrgjenjem Sv. Nikola. U Zadru je, isto tako, uhapseno vice lica, megju kojima. Dr. Verk, Bankar Medina i Dr. Marcetic. Cuo sam, da je poslanik F. Lupis strijeljan, sto je, toboz, bio u sluzbi francuske flote. Srazmjerno najvise je pohapseno u Dubrovniku i Boki Kotorskoj, a ne malo pohapseno je i u ostalim mjestima Dalmacije: u Obrovcu, Dr. Desnica, mlagji Urukalo i drugi, u Benkovcu: Bogdan Dobric, Spasoje Dobric i jos neki, u Kninu oko trideset, izmegju kojih Dr. Martic, svestenik Krastanovic i Onisim Popovic, clan odbora opstine Kninske. Onisim Popovic bio je optuzen, da je upucivao Srbe vojnike, kako ce se drzati u borbi sa srpskom vojskom, pa je bio sproveden u Spljet vojnom sudu, gdje je poslije 48 sati bio strijeljan. U Drnisu, Kistanjama, u Skradinu, u Vrlici, u Sinju, u Imotskome, u Metkovicu, u Omisu, na Hvaru, Korculi, Visu, u Makarskoj, u Vrgorcu, u Stonu i po svima mjestima Dalmacije hapseni su najugledniji ljudi. Znam mnoge imenom, ali nemam vremena da ih recem, u ostalom, za to bi trebala citava kniga.

U Dubrovniku i Boki Kotorskoj, kazao sam, uhapseno je s razmjerno najvise. U Boki Kotorskoj pohapseni su svi poznatiji ljudi, od kojih spominjem poslanika na beckom parlamentu Dra. Bozu Vukotica, nacelnika ercegnovskog, Jeftu Gojkovica, Mirka Komnenovica i poslanika protu Bucina. Svi ovi ljudim zatvoreni su bili u utvrgjenjima St. Gjovani nad Kotorom i Mamula na ostrvcetu po sredini samog ulaza u Boku Kotorsku, u visini Ponta d' Ostro. Kad je Crna Gora objavila rat Austriji, onda su sve premjestili u utvrgjenje Mamula. Bilo ih je oko trideset drugova. Pricali su mi neki od njih, docnije, sta su sve tu prepatili. A moglo se je to primjetiti i na njima, per su neki od njih, za kratko vrijeme sto su bili u utvrgjenju Mamula, totalno osijedili. Jedan momenat iz njegovog zivota moram to ovdje ispricati. Kad je vogjena borba izmegju savezne flote i nekoliko austrijskih lagja, kojim povodom su potopljene austrijska krstarica "Zenta" i tri torpedne lagje za velika mora, njih su jadnike, izvukli iz podzemnih kazamata, okovali im noge i vezali na legja ruke, pa ih izveli na gornji otvoreni prostor utvrgjenja, a iznad njih postovali nekoliko vojnika sa naperenim puskama, i nozevima, i onda je, pred njima i da oni cuju, naregjeno vojnicima, da ih sve poubijaju za slucaj da Francuzi zauzmu Mamulu. Borba flota zapocela je u visini Budve, pa je u gonjenju nastavljena do ulaza u Boku Kotorsku. Ovi mucenici slusali su neko vrijeme kanonadu, pa su onda posmatrali kako austrijske lagje bjeze ispred francusko-engleske flote i kako se francusko-engleska flota sve vise priblzuje Mamuli, ziveci u strasnoj neizvjesnosti, zeleci pobjedu saveznicima i ocekujuci svoju smrt. Zamisli, molim te, uzasan polozaj tih mucenika u ovom momentu. To se ne da opisati.—Na tom utvrgjenju proveli su oko 35 dana, u uzasnim dusevnim borbama, vezani, bez i sa nevoljom i najgorom hranom, slusajuci svake noci po vise uzbuna i dolazeci kod svake uzbune u onaj grozni polozaj u gornjem otvorenom dijelu tvrgjave. Poslije su jedan dio hapsenika, fizicko i dusevno rastrojenih, uputili u bolnice, a ostatak sproveli na jednoj trgovackoj lagji pod Tivat, na domasaj crnogorskih topova sa Krstaca i Kuka. Sta je s njima bilo neumijem ti kazati.

U Dubrovniku su, megju ostalima, pohapseni: Luko Bona, Poslanik Dr. Knesevic (ovaj je docnije pusten), poslanik i presjednik opstine Dr. Melko Cingrija, Dr. Puljezi, Ivo Vojnovic, Prota Barbic, Dominkovic, Anton Vojnovic, Glido Job, Dusan Babic i mnogi drugi, cijih se imena ne sjecam. Dr. Cingrija, Dr. Puljezi, prota Barbic, Luka Bona i Vojnovic tuzeni i Dr. Krstelj i Dr. Drinkovic iz Sibenika. Gjildo Job sproveden je iz kazamata u bolnicu, jer je tesko obolio. Sumnjam, da ce u zivotu docekati svrsetak rata.

Mnoge iz Spljeta i Dubrovnika sprovel isu za Sibenik i zatvorili u zloglasne kazamate utvrgjenja Sv. Nikole, gdje no-kako kaze narodna pjesma-lezi voda do koljena. Strasne su muke oni tamo podnijeli. Kako sam cuo, neki su tamo svrsili ovaj zivot, a neki su umno obolili.

Veliki broj uhapsenih ljudi sprovedeni su na razna istaknutija mjesta i tu, kao taoci, sluze vojnim slastima pri cuvanju raznih vojnih objekata. Nekoliko njih postavljeni su na lagje lokalne i obalske plovidbe, nekoliko na zeljeznicke pruge, zeljeznicke i drumske mostove, a nekoliko, i uz vojne transporte. Svi ti ljudi imaju duznost, ne da cuvaju ono sto imaju svojim zivotom da odgovaraju, nego da, htjili ih ne htjeli, svojim zivotom odgovaraju za ono sto vojnici cuvaju. Stanovnistvu Dalmacije to je objevljeno narocitim naredbama, u kojima je izricno naglaseno, da ce svi taoci biti bez presude pobijeni, ako ma ko pokusa napad na objekte uz koje se doticni taoci nalaze. I sad, ako, recimo, francuska flota napadne na izvjesnu austrijsku transportnu lagju, prava je duznost straze sa te lagje, da pobije taoce, kao da su oni pozvali Francuze da ih napadnu. Razlozi u upste ne pomazu, mrznja prema nasem narodu i zivotinjski instinkti podivljelih austrijskih zverova jaci i pretezniji je od srca i od razuma.

Ne znam koliko ih je pohapseno po Dalmaciji, ali znam da je broj vrlo velik. Cak je i nekoliko, svakako vise od dvadeset, nizih i visih od dvadeset, nizih i visih cinovnika pohapseno. Jedan visi cinovnik tu skoro umro je u hapsani a Marburgu. U ostalom, sto nije pohapseno, to je internirano. Sto je najgore za te nase cestite ljude, nekoliko propalih tipova, popovskih vaspitanika, odalo se jednom od najprljavijih poslova, laznom denunciranju, koje se na zalost, prima kao dokazana prijava. I usljed tih laznih denuncija mnogi su stradali, a nema dana kada neki jos i sada ne odu s onu stranu brave, cekajuci presudu svojih krvnika. Nema mjesta u Dalmaciji u kome neko nije strijeljan ili objesen. Sto ja znam, strijeljano je oko 30 ljudi, a dosta ih je obeseno. Rekli su mi da je u Boki objesen jedan iz Patrovica, kod koga je nagjeno neko starinsko orugje. Osim njega, objesena su i dva kapetana sa jedne trgovacke lagje: Hrvat Hagjija i Srbin Srzentic, sinova: savjetnika Srzentica (i on, savjetnik Srzentic, optuzen je da je grdio Austriju). Ova su se dvojica jedinstveno drzala. Srzentic je u posljednjem casu uzviknuo:" Radujem se sto ce me ovdje naci Kralj Petar. Zivio Kralj Petar, Zivjela Srbija". U Dobrovniku (U Gruzu) objesili su jednog Splicanina. Olos frankovacko-popovski skupio se je bio oko vjesala, kao oko svatova, veselio se i dobacivao uvrede na adresu svega sto je srpsko.—Tako su mnogi nasi ljudi stradali.

MANIFEST BUGARSKOG KRALJA.

Lodon 17 listopada. Slijedeci manifest izdat je od kralja Ferdinanda.—Ja i vlada nastojali smo kroz neutralnost ostvariti narodne ideale. Obedve grupe zaracenih vlastih priznaju veliku nepravicu nama ucinjenu sa diljenjem Macedonije; oboji pristaju da cjelina pokrajne ima pripadati Bugarskoj. Nas prevarljivi susjed, Srbija, sam ostade tvrd u susretu savjeta njenih prijatelja i saveznika.

Srbija u njezinoj mrznji i pozudi napala je nasu teritoriju i prisilila nasu hrabru vojsku bit se u obranu svoje vlastite zemlje. U 1912 nasi dragi narodni ideali sami me prisilise pozvati hrabru vojsku za borbu u kojoj razvismo zastave slobode i razbismo okove ropstva. Nasi srpski saveznici bijahu glavni uzrok o nasem izgubljenju Macedonije. Izcrpljeni izmoreni ali nepridobiveni, bijasmo prisiljeni zaviti svoje zastave i cekati bolje dane. Stigli su dani mnogo brze nego se je mogle ocekivati.

Evropejski rat priblizaje se kraju. Centralnih carstva pobjedonosne vojske evrsto napreduju u Srbiji. Ja pozivljem bugarski narod i vojsku na obranu zemlje osramocene od izdajnickog susjeda, i za oslobodjenje nase zarobljene brace od srpskog jarma. Nas je povod pravedan i svet. Ja, radi toga, zapovjedam hrabroj vojsci da goni neprijatelja od granica naseg kraljestva dokle nas zlocinski susjed bude sastran.

Amerikansko Zubarski

Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja suplotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Opet na javnost!

Cijelom občinstvu da kupujemo Smolu kao i prija za gotov novac i prodajemo uz postotak. Idjemo lično po cijelim okolicam za istu svrhu. Unajimljemo novac na smolu kao isto opremamo cijele trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo bez pokušaja neće te se uvjeriti.

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Telefon (Phone) 4044

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

U stands for Universe,
The Kaiser so wanted;

The "Amber Tips" WAR A.B.C.

V stands for V.C.,
For valour undaunted.

Husbanding the shillings is a war-time necessity. In tea-economy you cannot do better than "Amber Tips." Its superfine quality ensues more cups of better tea from each packet than any inferior blend will brew. Thus good tea and good housekeeping go hand in hand.

Amber Tips Tea

The 2/2 blend goes farthest, *Other prices 1/10 and 2/-.*

97

W stands for Wireless,
Flashed o'er land and sea;

Cut these out for the Children

X marks the spot,
Where the Allies will be.

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

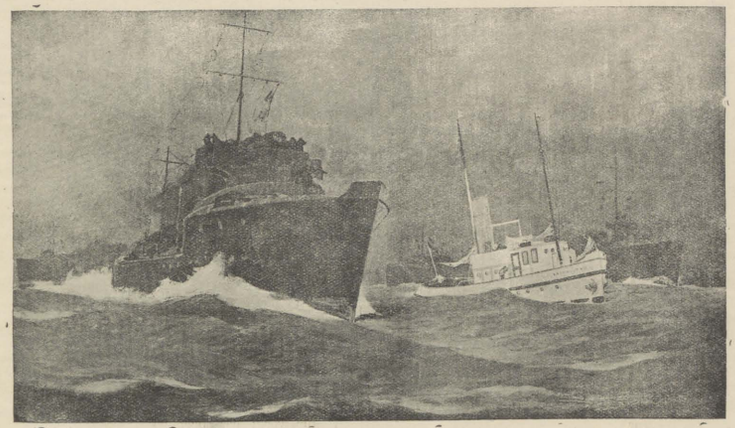

Na straži u Sjevernom moru.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangarei

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu

R. WAUGH
AMERICAN CLEAN NG & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

46 Wellesley Street West
Queen's Buildings
AUCKLAND

Slavenska Kraljica

DARGAVILE 10 LISPOPADA, 1915.

STOVANI GOS UREDNICE.

U proslom nasem pismu obetali smo javiti citaocima "Zore" kroz Vas list ispadak vucenja lutrije; to jest od Slavonian Queen Art Union, i Monster Art Union. Buduc da ima dosta nasih koji su imali po koji tiket koli u jednoj toli u drugoj lutriji drzimo nasom duznoscu da izjavimo. Imena i brojevi onih koji su dobili u Slavonian Art Union jesu: Prvi broj 1542 Gdja. T. Newman, Dargaville; drugi broj 161 Gdja Valder, Mangawhare; treci broj 800 gos. J. A. Totich, Dargaville; cetvrti broj 2666 gos. J. A. Sumich, Waiharara; peti broj 111 Ivan Vlasich, Terawhati; sesti broj 1336 E. Mandich, Dargaville. Za Monster Art Union jesu slijedeci: Prvi broj 16,897 Mutler, Hauraki, Rawene; drugi broj 20,609 gdja. R. A. Tims, Mt. Eden; treci broj 522 gos C. Ball, Matakohe; cetvrti br. 4039 Shipping Queen Executive; peti br. 13,676 D. McKenzie, Dargaville; sisti br. 7008 Hayes and Darling, Dargaville; sedmi br. 3845 gdjica Vousden, Mt. Wesley; osmi br. 21,180 B. Coleman, Dargaville; deveti br. 13,937 gos. T. Miosich, Naumai; deseti br. 1418 gos. Jakov Skokandich, Aratapu; jedanaesti br. 7749 gos. D. Torton, Dargaville; dvanaesti br. 24,780 gos. D. Tinalyson, Dargaville; trinaesti br. 23,173 Mollie Harding, Aoroa; cetrnaesti br. 8652 F. McDougall, Mangaru; petnaesti br. 16,826 F. P. Sanders, Naumai; sesnaesti br. 1087 H. A. Wiggins, Dargaville; sedamnaesti br. 21,446 N. Wilkins, Mititai; osamnaesti br. 11,133 A. Gibbons, Tangawahine; i devetnaesti br. 14,700 A. Bartlett, Murchison, Nelson.

Sto se tice krunisanja ono je ispalo u najljepsem redu a bila je mnozina naroda iz raznih okolica onoga dana. Uzprkos slaba vremena procesija je sjajno uspjela. Bio je lijepi broj nasega naroda koji su stupali za nasom kraljicom koju je pratila pocasna straza smolokopaca naoruzanih sa spirovima i u potpunom radnickom ruhu, a pred svima se je nosila nasa hrvatska trobojnica koju ste nam Vi gos. Urednice dobrohotno uzajmili za ovu prigodu na cemu vam ovaj odbor od srca zahvaljuje. Nasoj zastavi sve se je divilo i mnogi su pitali i zelili biti upuceni o znacenju i povjesti ove slavne zastave, sto im je bilo rastumaceno drage volje.

Nakon svega ovoga sakupili smo malu svoticu novca i kupili nasoj kraljici mali dar, da se bude sjecala ovog dogodjaja. Dar jest zlatna narukvica sa satom, a vrijedi £9 15. 0, sa ovim natpisom: Presented to Miss J. Mitchelson, Slavonian Queen, by Slavonians, 27/9/15.

Takodjer saljemo vam sliku nase kraljice da je po mogucnosti iznesete kroz Zoru. Mi bi vam na tom harni ostali a i kraljici bi veoma drago bilo.

Zahvaljujuc vam na prostoru gos. urednice.

Ostajemo uz Slavenski pozdrav.

Odbor Slavenske kraljice.

J. UJDUR,
Blagajnik.

J. A. TOTICH,
Predsjednik.

J. BARBARICH,
Tajnik.

Mnogo nam je zao da van nemogosmo zelji udovoljiti za iznijeti sliku kroz nas list, jer nam nije bilo moguce—Urednistvo.

ENGLESKE JAVNE SUMNJE O GRCKOJ KRETNJI.

London 17 listopada. Jaki osjecaji o grckom nepouzdanju razvijaju se, osobito od kad je odbijo M. Zaimis srpski poziv za pomoc, prema uvjetima ugovora izmedju Srbije i Grcke.

Londonski Times kaze: Vrijeme prolazi na Balkanu, a jos su saveznice bez cistih i odredjenih nakana Grcke. Zapovjedni je nacin iznaci bez otezanja dali je Grcka s nami ili proti nami, i to je nemoguce za saveznice pristati na M. Zamaisa neposteno objasnjenje o sasvim cistoj obvezi. Grcka mora izreci svoju nakanu sada u ne nestalnom glasu, i mora da upamti da ta odluka nemoze se poreci.

Times nadodaje da grcko objasnjenje o obvezama nece samo sebe priporuciti saveznickim vladama, koje ce ocekivati zadovoljnije razjasnjenje grcke police.

Morning Post kaze:—Stanje je jednostavno da se je Grcka obvezala braniti Srbiju ako bude napadnuta od Bugarske. Ovo se je dogodilo i Grcka mora da to ucini ili prikrsi svoju rijec. U zadnjem slucaju nebi nitko unaprijed ucinio sujome ugovora. Ovo su ocajna vremena i to je apsolutno potrebito znati koje su nasi prijatelji i koje su nam dusmani. Ako Grcka uskrati biti se na nasoj strani mornarice Ententa moraju je smatrati, kao neprijatelja. Opstup grcke obale, oduzece grcke plovitbe, i od svih grckih otoka hoce tvoriti logicni odgovor za uskratu pomoci Srbiji.

SRBI JUNACKI USTAVLJAJU NJEMACKU STRUJU.

BUGARI RAZTRANI NA DVA KRAJA.

London 17 listopada. Srbi do sada odrzali su pozicije kojima su se povukli kad je radi bugarskog napadaja trebalo im priurediti svoju defensivu. U petak vecer Srbi su rastrali dva Bugarska napadaja na fronti od Timoka sa teskim gubitcima. Zestoka borba kod Doiran svrsila je u bugarskom nazadku. Dopisnik novine Le Temps izjavljuje da su Srbi odbacili nazad njemacku vojsku kusajuci odvratiti njihovo krilo kod Smederova, na Dunavu. Njeprijatelj bijase potran Godomini na desnoj obali Dunava, i jedan bavarski batalion bio je pretran priko rijeke.

Najstarija knjizara u Americi kod Sv. Save.

Ima sve vrsti hrvatskih i srpskih KNJIGA, osobito pjesmarica, kalendara, te ZABAVNIH, SALJIVIH i CRKVENIH KNJIGA, SLIKA IZ BALKANSKOG RATA I RAZNIH POTREBITIH STVARI. NAJNOVIJI CIJENIK SALJEM BESPLATNO.

Pisite na:
VOJA JOVANOVIČ
621 S. 3rd St., STEELTON, Pa. N. AMERIKA

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON
Mesari, na veliko i na malo
Cameron Street, - Whangarei
Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!
Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.
HUGGINS & SCHULZ
Bank Street, Whangarei

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA
Samo drzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrucu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istom i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

STOKES & EARL
DUCANDZIJE
Papakura
Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL
povise, A. ADAMS
Moderni Zubar
sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar
Dargaville

HRVATSKI RADNICI!
Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.
Karl Schon
Hrvatski Postolar
CAMERON STREET
Whangarei

LJEKARNA.
Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod
F. J. COOPER, ljedarnika
103 VICTORIA ST. WEST.
AUCKLAND.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca
Dargaville

Kad dodjete u Aukland nemojte otici bez da se kod nas slikate
The Crown Studios
266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.
CAMERON ST. - WHANGAREI.

Williams, Ball & Fannon
Krojaci i Opremaci
Uz Walroa Bell oficiju
DARGAVILLE
Sve najnovije u robi i sitnicariji. Zadovoljstvo garantirano.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA
kod
HEATH & MORRISON
Ducandzije, Whangarei
Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.
HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS
General Storekeepers
Pekari i Slasticari
KAIKOHE
Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjeca, obuce, oruđja i svakovrsnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene
Kad ste u Kaikohe posjetite na

Hrvatski pisaci papir

SADA JE ZGOTOVLJEN

CIJENA 1s. SA POSTARINAM 1/2

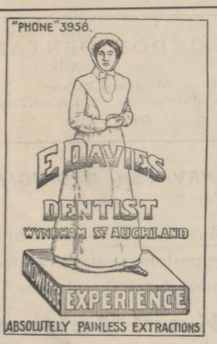

Whangarei Skrbnicka i hranivna konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

praovodi po naredbi — Umjerena plac

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odremanje jela na polja.

Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

Trazim

Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.

Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.

Tony G. Miosich

P.O., Auckland

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.

Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

Takodjer drzim svake vrste svetacnih i Americanski postola zuti ili crnih cijene od 22/6, 24/6 26/6, 28/6

Postoli za kopanje 16/6, 17/6

Cizme do kolina za kopanje smole od 17/6, 19/6, 22/6

Druge cizme do bedara 27/6, 30/-, 32/6

Tony Gugich

Patriotic Boot Shop

Hannah Bldg., Victoria St

AUCKLAND

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

UZBENI ZAPISNIK

Wellington 15 listopada. Potpuni tekst upisujuce karte sto se ima poslati ili pridati svemu muskom pucanstvu ove zemlje izmedju 17 i 60 godina jest kako slijedi :—

Zakon narodnog popisivanja, 1915.

(1) Prema proglasu izdanom od namjesnika pod gornjim zakonom svi muski zitelji ad Nove Zelande, izmedju 17 i 60 godina, osim clanova trajno placanih u vojnom stopu i zastitnom podrucju i clanova pojacanja ekspedicionalne vojske na vjezbam u taboru, zahtjevani su opremiti vladinu statisticaru, Wellington, potankosti naznacene doli u personalnoj cedulji. Ovo se odnosi na sve muskarce koji su uhvatili 17 godina a nisu prisli 60.

(2) Svaka osoba na koga se ovi proglas odnosi koja hotimicno fali opremiti potankosti kako se zahtjeva, ili koja hotimicno ucini ikakov krivi izvjestaj u ikakovoj od ovih potankostih jest izlozena globi od £100 ili sest mjesecih tavnice.

(3) Svaki cinovnik odredjen za kolekciju cedulja ili pokupljanje zapisnika koji nepravedno razglasi ili ucini porabu informacije pribavljene od samog sebe u povodu ovih duznostih izlozen je globi od £100.

(4) Cedulja ima biti pravilno napunjena, potpisana, naznacena datom, i postavljena u oklopnicu koja ce biti snjome, i onda pridata postarskom cinovniku ili opremljena postom vladinu statisticaru u Wellington.

Zapisnik sto se ima sastaviti pod gornjim zakonom jest cisto civili za nakanu da se osjeguraju sredstva u ljudima ove zemlje, a upisivanje ovdje netice se vojnickog upisivanja niti je u zamjenu sadasnjeg sistema za kupljenje vojnika. Oni kopi se zele upisati u vojnike mogu dobiti forme za upisivanje kod najblizeg postarskog ili obranickog ureda.

MALKOLM FRAZER,
Vladin Statisticar.

Povjerljiva cedulja.

Natpis ove cedulje jest: "New Zealand National Register of Men," "Novozelandski Narodni Zapisnik Ljudih." Prvo pitanje odredjuje za staviti potpuno ime covjeka koji se upisuje, mjesto gdje zive i gdje cini promet (ako ga ima). Drugo pitanje zahtjeva datu od rodjenja i zemlju gdje se je rodio on, otac, i mater. Ostala su pitanja :

(3) Jesili Engleski podanik po rodu ili dijeljenju zavicajnosti (Naturalisation)? Ako si se ucinio podanik sa odomacenjem stavi datu kad si se ucinio i mjesto gdje si ucinio Naturalisation. Jesili strani podanik? Ako jesi naznaci drzavu kojoj si odan.

(4) Naznaci dali si neozenjen, ozenjen, ili udovac. Stavi broj osoba koje o tebi zavise, posve zavise ili djelomicno zavise.

(5) Koje ti je sadanje zanimanje? U konekciji sadanjeg zanimanja jesili gospodar ili rabotnik? ili radis na svoj vlastiti racun, ali neunajmljujuc rabotu niti pomazuci, dali neprimajuci place ili nadnica? ili bez rabote vise od jedne sedmice? Ako si na raboti kazi gospodarev posao i ime. Od kakva drugog zanimanja (ako ikakova) imao si prakticno iskustvo?

(6) Naznaci visinu, tezinu, kazi dali ti je zdravlje u opce sasvim dobro, dobro, srednje, slabo; ako je zdravlje srednje ili slabo kazi uzrok; ako podnosis od slijepoce, gluhoce, izgubljenja uda, tjelesnih mana, daj potankosti.

(7) Ako si imao vojnicke vjezbe za ikoje vrijeme kazi moc sluzbe, cast uzdrzanu, ukupno vrijeme sluzbovanja u svim sadrzinam.

Sluzba u tudjini.

(8) Ako izmedju 19 i 45 godina :

(a) Jesili se dobrovoljno javio za vojnicku sluzbu van Nove Zelande kao clan ekspedicionalne force u konekciji sadanjeg rata? Ako tako, jesili bio primljen ili odbijen?

(b) Ako se nisi javio dobrovoljac za sluzbu: (1) jesili (buduc neozenjen covjek bez da itko o tebi zavjesi) voljan postati clanom ekspedicionalne vojske? (2) Jesili (buduc neozenjen covjek imajuci koga da o tebi zavjesi ili ozenjen covjek ili udovac da tko zavjesi o tebi) voljan postati clanom ekspedicionalne vojske ako zahtjevan? Ako tako u koje podruje sluzbe volis sluziti?

(c) Ako se nisi javio dobrovoljac za vojnicku sluzbu, i nisi pripravan javit se, jesili voljan sluziti u ikakovoj civiloj vrsnoci u konekciji sadasnjeg rata? Ako tako kazi u kakovoj vrsnoci.

(d) Ako ima ikakovih (okolovstina ili razloga da te sprijecavaju od sluzbe kazi ih.

Odjel 9 providja za informaciju glede rodbine potpuno ili djelomicno sto se oslanja na osobu koja se upisuje. Pita ime i adres, dobu, zanimanje (ili kondiciju dali umirovljen, stari dobijuci potporu, nemocan ili kakov moze biti slucaj), srodstvo-zenu, sina, mater, dali potpuno ili djelom zavisne; u slucaju djelomicno zavisnih kolicinu zavisnosti godisnje, drugi dohodak zavisnog na godinu. Na svrsetku karte ima jedan redak za posvjedocenji da sve potankosti jesu tocne, i objave da sva informacija smatra se strogo povjerljivom.

Sluzbena informacija glede dijeljenja karata jest u djelu da u okruzjim gdje ima postonosa pridat ce se od kuce do kuce. U okruzjima gdje se posta nepridaje teret je na muske da imaju pitati kod najblize poste za karte. Karte kad se ispune bit ce skupljene od postonose ili se imaju pridati postarskom cinovniku ili poslat postom na vladina statisticara. Proglas dohodi u moc na 26 listopada. Cetrnaest dana dozvoljeno je upisivanju.

Racuna se da ime 320,000 ljudi u ovoj zemli izmedju dobe naznacene.

Bila je velika borba u okolici brda Branovo i Pasulić. Mnogo žena i djevojaka i dječaka bijaše poubijano od navalnika kao što su vojevali uz srpske vojnike.

Kad su Bugari zauzeli Vranju borba je bila od najdrzovitijeg karaktera, i Srbi što su je branili izginuše blizu do zadnjeg čovjeka. Izjavljeno je da je deset hiljada Bugara poginulo jurišajuć na Vranju.

Zadnje novosti kazu da su saveznici opet odnili Vranju od Bugara.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Why Tea Costs More—

The Third Article of a Series dealing with a question which vitally affects every housewife.

The increased demand for tea today is due to to the fact that huge quantities are wanted for the 25 million men under arms. The Heads of the Armies of the world know that there is no drink so stimulating and beneficial, and hence they must have tea for their men no matter what it costs.

Then, too, at the stroke of a pen, the great Russian Nation has been turned into a tea drinking people, and the money previously spent on Vodka is now available for the purchase of tea.

But there is only a limited supply of tea and that supply is not sufficient to fill the present requirements.

Hence at the tea auctions in Ceylon it has risen in price month by month, until to-day it costs the packer 2½d to 3d per lb. more than in August last.

This, of course, affects New Zealand very greatly, for the finest tea in the world has been sold here at prices which cannot be equalled.

Although this seems a bold statement, it is one that will bear the closest investigation. For instance, a great proportion of the tea imports to England consist of what is known as "red stalk" tea, the lowest possible grade—so low that it is prohibited throughout Australasia. Yet even this lowest grade is sold in England at 1/6 or more per lb., while for fine teas of the quality of "Amber Tips," 2/8 to 3/4 per lb. is asked.

Tea experts the world over are astonished at the remarkable quality, flavour, fragrance and value given in "Amber Tips" at so low a price, and it is because no better value can be obtained anywhere, that "Amber Tips" is to-day the most popular brand in New Zealand. Millions of packets of "Ambers Tips" are sold per annum. It is stocked in every shop from the North Cape to the Bluff. Only exceptional value could be responsible for so exceptional a sale.

But fine tea is now costing the "Amber Tips" Proprietors, as well as other tea merchants, an average of 2½d. to 3d. per lb. more than in August, 1914.

Therefore, if a fair price was charged before the war, the tea merchant is to-day faced with an enormous loss should he continue to pack the same quality at his old prices.

Of coure there is the alternative of cheapening the quality by an admixture of inferior, less healthful teas. The "Amber Tips" Proprietors were advised by many to do this, but instead they decided to raise the price by 2d. per lb., and to continue to give the public that same splendid value which has always been associated with the name "Amber Tips."

Now, Mrs. Housewife, what is your opinion of the whole matter?

Would you rather have the same delightful flavour, quality, purity and value and pay a penny a ½-lb. packet more—or would you rather have an inferior and less healthful tea at the old price?

But you say "other teas have not been raised in prices." If so you can readily see that either excessive prices were charged before the war—so excessive that even an extra 2½d. or 3d. in cost per lb. still enables a profit to be made—or quality must be reduced, otherwise a heavy loss must be faced.

But even at increased figures Amber Tips is still the cheapest tea you can buy. Cup for cup, value for value, nothing else can equal it, while it is so pure and healthful that it can be taken by even those of the weakest digestion.

Surely these facts should weigh with you

Consider them carefully—write and tell us your conclusions. We believe that you want quality and that you want value. For that reason we have raised our prices because only by doing so can we continue to give you the same honest quality and the same honest value. 101

Amber Tips Tea

1/10, 2/-, 2/2 *per lb.*

The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

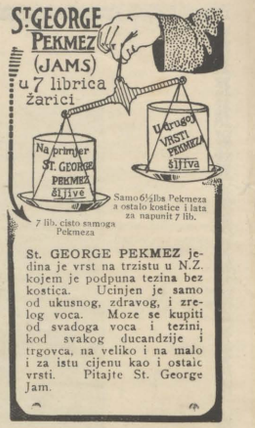

Samo 6½ lbs Pekmeza a ostalo kostice i lata za napuniti 7 lib.

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostale vrsti. Pitajte St. George Jam.

Mesar

(za Hrvate)

G. F. THOMPSON

Te Kopuru

Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,

DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. urin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, OCTOBER 23, 1915

Zora The Dawn

1915 — Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

1915 — To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 44 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI — AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 6 STUDENOGA, 1915

THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, NOVEMBER 6. 1915 — GODINA YEAR 3

RATNI BRZOJAVI

POMOC DOLAZI SRBIMA OD NEKOLIKO STRANA.

London, 31 listopada. Engleske trupe sto su prispjele u Solunic za pomoc Srbiji sastale su se sa kralja Petra vojskom.

Balkanski dopisnik londonskog "Daily Chronicle" izjavljuje da milijun Rusa pod generalom Davidoff jesu na putu za Bugarsku.

SRBI PRIPRAVNI BORIT SE DO ZADNJEG COVJEKA.

Pariz, 31 listopada. Vijest sa austrijskog fronta kaze da se ocekiva konacna bitka izmedju austro-njemacke vojske i Srba, kroz tri sedmice vremena, kod Kragujevca.

Srpski ministar kaze da su sada Srbi posjegurani sa djelotvornim saveznickim posredovanjem, i da ce se boriti do zadnjeg covjeka.

SAVEZNICE STVARAJU NOVE DOGOVORE SA RUMUNJSKOM.

Rim, 30 listopada. Ministri saveznih Vlasti poceli su voditi nove nagodbe sa Rumunjskom. Polozaj je pun nade. Sabornica je uzbunjena sa rastucom snagom posredovackoga kretanja.

Jedan rumunjski zastupnik publicirao je clanak prijeteci M. Bratianu, ministru predsjedniku, ako ne dade pomoc Srbiji.

Atenska novina Hestia glasi, na informaciju dobivenu iz diplomatskog kruga, da su tu zbiljski pokazi da ce Rumunjska prihvatit saveznicke ponude i da ce im se pridruziti. Sasvim je vjerojatno da ruske vojske, sada okupljene na rumunjskoj granici, hoce pregaziti Rumunjsku za pomoci Srbiji. Nadalje je izjavljeno da su saveznice predlozile zadovoljiti rumunjske ambicije u Besarabiji.

I NJEMACKA TRAZI RUMUNJSKE POMOCI.

Berno, 30 listopada. Izjavljeno je da Njemacka cini velike ponude za rumunjsku pomoc. Nudi joj dati zajam ako Rumunjska podje proti Besarabiji, koju Rumunjska moze uzdrzati ako je osvoji.

CRNOGORSKO RATOVANJE PROTI NAVALNICIM.

Amsterdam, 30 listopada. Jedan Austrijski komunik glasi: Crnogorci bihu porazeni jugo-istoku Visegrada, u Bosni, blizu srpske i crnogorske granice. Generala von Gallwitza vojska presla je Lepenicu. Bugari su zauzeli Pirot—granicni grad sjevero-istoku Nisa.

KRALJ KOSTANTIN U LIGI SA NJEMACKOM.

London, 31 listopada. Pisuci iz Rima, Dr. Dillon kaze:—Sada sto je sjedinjenje ucinjeno izmedju Austro-Njemaca i Bugara i Turaka, najvise saveznici mogu se nadati postici precuvanje srpske vojske i njezina uzdrzanja na srpskoj zemlji. Ako bi bila potrana u Albaniju, posljedice bi bile izvanredno ozbiljne. Zbiljski interesi Grcke u Albaniji jesu od skoro postali veci. Srbi ne mogu mogueno opriti se dusmanu pet puta jacemu na broju. Englesko-Franceske trupe, zbog nestasice vremena, nemogu biti odaslane u dovoljnom broju za pojacat ih. Kralj Kostantin, bez najmanje dvojbe, jest u Ligi sa nasim dusmanom, i hoce ispuniti njegovo obecanje Kaizeru. Ako se neutralnost nemogla uzdrzati, on ce pristati sa Austrijacima i Njemcima ako se ne prisili od saveznica. Ako saveznice uzbude same sebe, jos bi mogle pretvoriti svojih neprijatelja korist u izvor slaboce.

NJEMCI KA... BILI KI...

London, 1 stude...
vijest iz Berlina ka...
njemacka vojska zauzela ...
vac, koji sadrzi srpski arzenal.

Nesluzbena depesa iz Sofije glasi da vanjski okrug fortica braneci Nis jest pod vatrom bugarskog topnistva.

KRALJ GEORGE POVRATIO SE U LONDON.

London, 1 studenoga. Kralj George dobro se je oporavio od rana, sto je bio ozledjen kad je bio u Francuskoj, i povratio se je u London.

GALIPOLJSKI NEUSPJEH VELIKO RAZOCARANJE.

Gos. Asquitha ratni izvjestaj parlamentu.

London, 2 studenoga. Gos. Asquith doprinio je danas svoj obetani izvjestaj, odnoseci se na rat, u doljnjoj kuci; njegov govor uzeo je cijelu uru i 50 casa.

Gos. Asquith kaze da neuspjeh dardanelske ekspedicije bio je ostro razocaranje, posto bi njezin uspjeh bio sprijecio ulazak Bugarske. Uzdrzali smo 200,000 Turaka na poluotoku. Situacija na Galipolju primala je gorljivo razmatranje.

Smjerajuci na generala Joffre posjet, u London, on dokazuje da potpuna nagodba, kao za kraje i sredstva u Srbiji, bila je postignuta. Srbija moze biti posjegurana da njezina nezavisnost bijase smatrana kao vazni objekt.

Biloje blizu milijon engleske vojske u Franceskoj.

On drzi da grofa Derby plan za novacenje bi ucinio dizanje ljudi na silu po prilici nepotrebitim. Bilo je razmjerica u sabornici na pitanje za silom novacenja, koje je bilo pitanje od prakticne primjernosti. Siljenje mora jedino biti odrzano sa opcim odobrenjem.

...VLJA PROTES... ...E ZA SAVEZNICKE ...OSKE IZKRCAVANJE.

...ndon, 30 listopada. Proucenо u Parizu da Grcka ponavlja ...je protestiranje proti saveznickom iskrcavanju u Solunicu posto to uplice Grcku u pogibelj bacanja u ponor ratne zone. Kazu da je kralj Kostantin zbunjen.

Jedan gledaoc opisujuci bitku kod otoka Dalen, na rijeci Dvini, blizu Rige, kaze da je na hiljade njemackih tjelesa lotalo niz rijeku, koja je bila zaprijecena sa mrtvim tjelesima.

Njemacka cvrsto odsilje pojacanja i rezervu na istocnu frontu.

Izjavljeno je da su Srbi jako pritisteni sa dusmanskim silma. Glasovi su da su Bugari zauzeli Manastir, ali opet druge vijesti pobijaju.

Brzojavke iz Atene kazu da Bugarski gubitci proti Francezima na fronti kod Vardara iznose 25,000 ubijenih i ranjenih. Svi Bugarski napadaji na francesku frontu neuspjese.

Do sada ima 200 Engleski bolnicarka u Srbiji.

Vijest iz Sofije kaze da 70,000 (od kojih je 50,000 Francеza) stiglo je u Solun.

Sedan njemackih bataljona kod Loos na zapadnom bojistu, pretrpise gubitka 80 po sto.

Londonski "Times" kaze da kao rezultat posjeta generala Joffre u London, jest obetanje blizeg poredjenja na Balkanu, izmedju engleske i franceske vojske.

Jedan njemacki socijalisticki vodja pisao je jedan clanak, koji je bio zabranjen u Njemackoj, u kome kaze da unutarnja kondicija Njemacke jest sasvim ocajna.

Turci se plase njemackog prevladja i ne zele njihove vojske da idje put Carigrada.

FRANCESKO-BUGARSKA BITKA KOD KRIVOLOKA.

London, 2 studenoga. Vijest iz Solunica kaze da Bugari, jako pomagani topnistvom, napadose Franceze, u subotu, kod Krivoloka. Francezi braneci desnu obalu Vardara jako se odaprijese i tu bijase krvava bitka za nekoliko satih.

Posli brzojavka iz Soluna kaze da bugarski pjesaci napadose franceske pred straze kod Krivoloka i bijahu potrani nazad u neredu posli ostrog okrsaja sa teskim gubitcima.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUC. KNJIŽNICA ZAGREB

Stojeci na nogama: J. J. Ravlić i Stipe Begović
Sideci: - Ivan Juricević i Grgo Jelicić

Ovi nasi hrvatski rodoljubi nahode se sa engleskim vojnicima u Trentham, odkle ce za koji dan poci put Evrope, da se ogledaju sa dusmanima Jugoslavenstva.

"Zora" "The Dawn"

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

PRINCIP NARODNOSTI

(Od nasega dopisnika u Londonu.)

London, dne 9 Sept., 1915.

Ulazkom Italije u evropejski rat bio je, ako ne potpuno porusen, a ono strahovito uzdrman temelj, politicki i moralni temelj, na kojemu je Trojni Sporazum oslanjao potrebu i opravdanost svoje intervencije u obranu opstanka Srbije i Belgije. Vlade, Parlamenti, Vladari i javno mnijenje drzava Trojnoga Sporazuma bili su odmah u pocetku rata na najsvecaniji nacin proglasili nacelo narodnog samoopredieljenja i zavjerili se, da ce njihovo oruzje, smrvivsi germanski militarizam, uspostaviti pravo, da mali narodi sami odluce o svojoj sudbini, da ne bude vise—osobito na Balkanu—ugnjitavanih i ugnjetavaca. Rusija, Franceska i Engleska bile su tako sankcijonisale odluku srpske skupstine, da se srpski narod do zadnje svoje kapi krvi zalaze za potpuno oslobodjenje i nacionalno ujedinjenje svih Hrvata i Slovenaca sa slobodnim Srbima.

Tada je Italija bila saveznica Austro-Ugarske. Ona doduse nije sa oruzanom silom stupala o bok svojih njemackih saveznica, ali je proglasila svoju neutralnost. I dok su pod tim nejunackim velom neutralnosti talijanski trgovci u cijeloj Italiji, uz sudjelovanje drzavnih organa, za skupe novce prodavali Austriji hrane, kovina, automobila i svakojakih fabrikata i surovina, tako da je s talijanske strane Austriji bio otvoren put u svijet—talijanska se je vlada sluzbeno nagadjala i s Austrijom i s Njemackom, da sklopi ovaj posao: Italija ce se odreci prava, da zabrani Austriji mars preko Srbije na Solun (to je pravo imala Italija imala na temelju tocke 7, saveznickog ugovora), ako joj Austrija zagarantuje stanovite teritorijalne kompensacije na samom Balkanu i ako joj otstupi uz talijanske teritorije u Austriji, takodjer dobar dio Dalmacije, kako bi Italija apsolutno zagospodovala Jadranskim Morem.

Ove je diplomatska povijest, koju su potvrdili sluzbeni dokumenti, objelodanjeni u Rimu, Becu i Berlinu. Italija nece naci nikada vise da izbrise iz istorije ovu golu cinjenicu: ona je ktjela, da rat Evrope proti Njemstvu trgovacki izrabi u svoje imperialisticke svrhe.

Talijanska je stampa medjutim govorila o duznosti Italije, da oslobodi svoju bracu iz Austrijskog ropstva, ali kako je rasla neprilika Austrije s jedne, a Trojnog Sporazuma s druge strane, tako je u talijanskoj stampi rastao broj "neo slobodjene brace." I dok se je u pocetku oplakivala sudbina Talijana u Trentinu, u Furlaniji i Trstu, sa gradicima zapadne Istre, kasnije se je pocelo "dokazivati" talijanstvo cijele Goricke, cijele Istre, cijele Dalmacije i grada Rijeke. . . . I oprostite, ako je malo.

I onda je talijanska vlada uvidila, da su u Becu tvrde glave. Nije trebalo, nego da baci udicu na drugu stranu. Nije bilo izgleda, da ce rat brzo svrsiti. Njemacki je narod bacio na jednu kartu svoj opstanak i bori se junastvom ocajnika. Njegovi se pak neprijatelji tek u ratu poceli organizovati za rat. Oni su zivjeli za uljudbu, za posteni rad, za pravo covjecanstva. Bilo im je doduse sumnjivo, sto se Njemacka sa Austrijom pretvara u jednu kasarnu, ali nijesu mogli vjerovati da ce se jedna civilizovana nacija organizovati u bandu razbojnika, koji ce cinicki pogaziti sve zasade i sve spomenike prava i uljudbe. I jer su poslije deset mjeseci teske borbe dosli do uvjerenja, da su se bile prevarile u racunu, drzave Trojnog Sporazuma bacise pogled na nove saveznike i pomagace. I ponudila se tada Italija. Nije joj bio uspijo jedan posao, a evo joj se nudi drugi i bolji. Sila kola lomi. Italija je prevagala, jer su je trebali, a ona nit' da cuje o nacelima, koje je proglasio Mazzini i na kojima pociva jedinstvo Italije. Danasnja je Italija proglasila nacelo imperijalizma, koje pak brani labavim razlozima "prirodnih i strategijskih granica."

U "prirodnim i strategijskim granicama" Italije spadaju nase zemlje: Najveci dio Dalmacije, cijelo jadransko otocje, Istra s Rijekom i Trstom, Goricka i Kranjska do Triglava i Sneznika! ! ! Da bi pak te "strategijske i prirodne granice" bile . . . . sigurne Italija trazi za deset godina pomoc Trojnoga Sporazuma i . . . politicko ropstvo Juznih Slavena. Italija trazi, da se pod svaku cijenu zaprijeci jedinstvo Hrvatske s jedne, a Crne Gore s druge strane sa Srbijom. Ona hoce nadalje protektorat nad Slovencima, u koliko ih nece direkte spraviti pod svoj jaram. A ako joj se to ne da, to se moraju Hrvati, ili bolji ostatak ostataka Hrvata i Slovenaca prepustiti na milost i nemilost Njemcima i Madjarima.

A Srbija?—O, Italija [illegible] dusna sa Srbijom: on[illegible] "dozvoliti," da izadje na mor[illegible] se "poveca." Srbija mo[illegible] zadovoljna . . . . povecati ce[illegible]

Kao da vidim moj narod, [illegible] stisce pesti; kako mu zuc[illegible] Kao da cujem moje primorce: Da matince i Istrane, gdje zubi[illegible] skripe i mucaju: Dodji Italijo, pa ce mo se ogledati. Ti s topovima i bojnim djemijama, mi goloruki, oboruzani samo kamenjem nase krsne obale. Dodji. . . .

A Srbija?—pitate vi svi, kojima je dusa zamrzla, jer je svecan i strasan, sto prozivljuje nas narod. Kao da stojimo pred velikim bolesnikom, kojemu zivot visi o jednoj niti.

O, ne bojte se: Srbija se drzi idealno. Ona je nepobjediva, jer brani Pravo i Istinu. I odlucno brani, i prije ce ju skrsiti, nego li svinuti. Ona sa indignacijom odbija od sebe klevetu, da se boii izlaz na more i za "teritorijalno povecanje." Kako je Italija nisko pala, kad se ne zaca baratati s takovim oruzjem, a jedva je proslo pol vijeka, odkako je Garibaldi provalidjao u djelo misao Mazzinija: da narodi budu ujedinjeni i slobodni i da sami odlucuju o svojoj sudbini.

Srbija je i nedavno izjavila preko svoje Skupstine, da se bori za slobodu svoje brace u ropstvu. Srbija netrazi ni strategijskih, ni prirodnih granica. Ona trazi od Evrope samo to, da posteno iskupi svoju rijec, pa da i Jugoslovenima osigura mogucnost, da sami odluce kuda ce i kako ce. Da iz jednoga ropstva ne panu u drugo, svakako teze i sramotnije.

Jedan clanak Samouprave.

Stanoviste srpske vlade lijepo se odrazuje u jednom clanku polusluzbene novine "Samouprava" (10 avgusta po st.), koji donosimo u cjelini Clanak nosi naslov: **Princip narodnosti** a glasi: Princip narodnosti cini najprirodniju, dakle i najzdraviju kombinaciju za sklapanje drzava. Upravo, od toga principa, to jest od rasne solidarnosti, potice i prvo osnivanje drzava.

U staroj istoriji, drzave, zasnivane na tome principu, snazile su se i jacale, ma da je taj princip u stara vremena dobivao konkretni oblik, vise po sticaju istorijskih prilika, nego po svijesti i uvidjavnosti masa narodnih. I—zanimljiv fakat, koji nam pruza istorija,—drzave, koje su ostale vjerne tome principu, bilo po volji i svijesti svojih upravljaca, bilo po sticaju istorijskih prilika, duze su trajale i vise uradile za opstu covjecansku kulturu, nego drzave sa jacom snagom, ali sastavljene iz heterogenih nacijonalnih elemenata. I obrnuto; drzave velike, snazne i fizicki i umno, sa silnom organizacijom drzavnom, propadale su zbog neprirodnog sklopa svojeg, zbog raznorodnosti elemenata, koji su ulazili u njihov sastav. . . .

Princip narodnosti, kao rukovodni princip u politici, tekovina je novijega vremena. U. XIV. vijeku iz toga principa nikle su danasnja silna Njemacka i napredna Italija. Snaga dobro organizavane, nacionalno homogene Njemacke, bo manifestuje se tek od danas, od dogodjaja na evropskim bojistima: ona se, mnogo ranije, manifestovala na svim poljima ljudske djelatnosti.

Snaga nacijonalno homogene Italije ocigledno raste s dana u dan. Stvar je i drugih, karakternih osobina talijanske rase, koje ce doprinijeti ili koje bar treba da doprinesu daljem snazenju i razvijanju talijanskoga naroda. Taj razvitak moze biti veci ili manji. Nesumnjivo je, medjutim, da je glavni izvor danasnoj snazi Italije u nacijonalnoj homogenosti njezina stanovnistva.

Istorijska je fatalnost za njemacki narod, sto su njegovi upravljaci, zaneseni zavojevackim teznjama, napustili nacionalni princip, u ko[illegible] je glavni izvor snazi Njemacke. [illegible]orke plodove [illegible]pitanje je ka[illegible]stegobe, koje su [illegible]abacili, tim odstu[illegible]principa, iz kojega je [illegible]kla i na kome se razvila do sadasnja joj velicina velika i napredna Germanija.

Sporazumne sile istakle su na svojim zastavama, kao jednu od glavnih teznja svojih, **princip narodnosti.** Taj gest donio im je simpatije skoro svega kulturnoga svijeta. On im je narocito osvojio simpatije malih naroda, koji su, pred navalom germanskoga imperijalizma, imali razloga da strepe za svoju samostalnost i svoju slobodu. Taj gest, na kraju krajeva, donijet ce i definitivnu pobjedu njihovu oruzju, a u vezi sa ovom, i opravdani uticaj na tok svjetske politike. Sporazumne sile, dakle, umjele su da vezu svoju stvar i svoje interese za jedan zivotvorni princip, koji im na simpatijama svega svijeta, obezbjedjuju pobjedu i cast borbe za pravednu i zdravu stvar. To je, za medjunarodnu borbu orugjem, doduse, namjerljiva kolicina, pa ipak, za medjunarodnu borbu u svim ostalim oblicima, ona ima snagu koja se nicim ne daje izmjeriti.

Sav je interes Sporazumnih sila, pa i interes kulturnoga covjecanstva, da se, u sredjivanju politickoga stanja pod egidom Sporazumnih Sila, taj princip sprovede u politicku stvarnost do krajnih granica mogucnosti, jer se samo tim putem moze obezbijediti najvece dobro ljudskoga roda: trajan mir. Samo na taj nacin mogu se stvoriti zdravi medjunarodni odnosi u Evropi, i obezbijediti vladavina pravde i prava. Samo tim putem moze se ostvariti glavni ideal kulturnoga covjecanstva.

Daleko i od pomisli da ikome dajemo savjete, smatrali smo za duznost organa srpske javnosti, da skrenemo paznju drzavnicima i politicarima na jedni pouzdani put za saniranje stanja, koje je moralo doci iz arbitrernih i nepravednih odluka u proslosti, zasnovanih na surovoj sili. Danasnja Evropa krvavo placa te grijehe iz proslosti. Ne moze, dakle, biti za osudu iskrena zelja, da se buducnosti ustede strasne poslijedice slicnih grijeha. . . .

Srpska Vlada stoji, dakle, na stanovistu narodne samoodluke. Herojskim gestom srpska je Vlada bas ovo dana zrtvovala dobar dio Makedonije samo da dokaze svoju dobru volju i spremnost, da se zrtvuje u zajednickom interesu balkanskih naroda. Vidicemo kako ce Bugarska odgovoriti. Vidicemo, koliko je uspjela njemacka volja njemackog Dvora u Sofiji. Ali Srbija je i s tom zrtvom posvetila svoje pravo, da od Evrope zahtijeva slobodu za nas, Austrijske robove.

Smije li se Evropa oglusti tom zahtjevu, hoce li Italija imati snage da do kraja nosi breme sramote, koje je na sebe naprtila?

DR. JOSIP JEDLOWSKI.

Opet na javnost!

Cijelom občinstvu da kupujemo Smolu kao i prija za gotov novac i prodajemo uz postotak. Idjemo lično po cijelim okolicam za istu svrhu. Unajimljemo novac na smolu kao isto opremamo cijele trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo bez pokušaja neće te se uvjeriti.

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Telefon (Phone) 4044

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

Y are the Young Men,
Who came forward to fight;

Z. is the Zeppelin,
Which steals by at night.

The "Amber Tips" WAR A.B.C.

Cut these out for the Children

Amber Tips Tea

In the homes where care has to be exercised in expending the shillings, "Amber Tips" Tea has proved its genuine economy. Every packet is full nett weight without its wrappings. The high quality of

is such that much less tea is required to make a "good cup" than of inferior blends. No other tea has such delightful flavour and fragrance, none is so digestible. An "Everybody's Favourite" this all-British tea stands supreme in New Zealand.

The 2/2 blend goes farthest.
Other prices 1/10 and 2/-.

4869

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Mornari Engleskog ratnog broda "Colossus"

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON

Cameron Street, Whangare

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu

R. WAUGH

AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY

(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed

Za samo ispravljane odijela 2/6

Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

46 Wellesley Street West

Queen's Buildings

AUCKLAND

Za srpsko-crnogorski crveni krst

Prvašnja svota	£31	0	0
Toma Vujnović	2	0	0
Bepo Mihaljević	2	0	0
Paul Jovanović	1	0	0
Toma Bilcić		10	0
Petar Bilcić		10	0
Ukupno	£37	0	0

Amerikansko Zubarski

Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja suplotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

AUSTRIJSKA VJESALA.

Dne 23 prosloga mjeseca provedena je pred domobranskim divizionim sudistem u Zagrebu rasprava proti Stevanu Stanicu, seljaku iz Jarka u Slavoniji, jer da je mjeseca rujna prosle godine docekao srpske vojnike, kad su ono bili prodrijeli u Slavoniju, sa poklikom: "Zivjeli srpski vojnici." Nadalje su Stanica optuzili, sto je onom prilikom pred svijetom grdio biljeznika Milu Vojnovica i sto je srpske vojnike upozorio na njega ovim rijecima: Vidite braco, ovo je izdajica srpskoga naroda i krvopija, koji je pio nasu krv i za Svabu otimao. I svoje je [illegible]re dao za svabske oficire. Optuznica veli dalje, da je na to jedan komita odvec biljeznika.

Zagrebacki je vojnicki sud osudio Stanica radi veleizdaje na kaznu smrti. A Franjo Josip, car vjesala, imace zadovoljstvo, sto moze jos jednoga nasega covjeka da posalje na onu stranu, kud za vazda gre se.

Ali Bog ne placa svake subote.

Vojnicki suci u Becu imali su nekoliko sedmica posla, da preporuce carskim vjesalama citavu cetu rusinskih rodoljuba iz Galicije i Bukovine. Radi veleizdaje su sjedili na optuzenickoj klupi zastupnik na carevinskom vijecu Dimitrije Markov, sudac dr. Vladimir Kurylovicz, odvjetnik dr. Ciril Cherlunzakieviez iz Przemysla, dr. Xrohomileczki iz Zloozova, veleposjednik Tomo Djakova iz Verbe i bravarski obrtnik Gabriel Kukievicz iz Kamionke Strumilove, napokon dopisnik "Novog Vremena" Dimitrije Jercevezki.

Naravno je, da su svi bili osudjeni na vjesala.

Dok su ruske vojske bile na Karpatima, austrijski su vojni sudovi oprezno mirovali, a austrijske su novine prolijevale gorke suze, sto Rusija stoji uz Englesku, koja hoce na svaki nacin da unisti Njemacku. Tada je Austrija nudila ruku pomirnicu Srbiji i priznavala je ovoj, da se je junacki drzala, da je spasila cast svojega oruzja i da se sada mogu pomiriti.

Ratna je sreca sada uz njemacko oruzje. Rusi su potisnuti u svoju zemlju. I Nijemci se vec uzobijestise, kao da su polucili zadnju i odlucnu pobjedu. Uzobijestise se i vjesaju. Vjesa Franjo Josip svoje Slovene, Hrvate, Srbe, Cehe i Rusine, da ih bude sto manje. Ali bozja mu vjera, ostace ih svejedno dovoljno, da krvavo obracunaju sa svapskim dzelatima i ubojicama. Vratice se Rusi i to brzo. A onda oko za oko, zub za zub.

Pamtite to vi svi, koji bi ste za dvadeset kruna objesili rodjena brata.

DR. J. JEDLOWSKI.

London, 6/9/1915.

PLEMENITO SRCE AUSTRIJSKIH OBLASTI.

Sluzbene novine u nasoj jadnoj domovini donijele su ovo dana ovaj bezbusni befel: Pucanstvu se najstroze zabranjuje, da se upusti u razgovor sa ratnim zarobljenicima koje vojnicke oblasti sile, da vrse rad[illegible]slove, pa i ratnicke naravi. Zabranjuje se nadalje, da se tim nesretnicima podijeli hrane, voca ili duhana. Ko hoce da sto daruje, neka nosi za Austrijske vojnike. Oni pak, koji ce se ogrijesiti o ove zabrane, bice globljeni, a do potrebe i zatvoreni.

U Austriji je dakle zlocin, ako pruzis komad kruha ili cigaretu jednome ratnome zarobljeniku, koji ti popravlja ceste ili obradjuje polje. Zabranjeno je i govoriti s tim ljudima jer ces inace u buharu.

Pitamo zasto? Pitamo, kako nas narod moze da se razumije sa svojim neprijateljima, za koje nam Bec veli, da su to sami vragovi, koji hoce nasu propast, i da su to tudji ljudi, koji nemaju nista zajednickoga s nama?

Eh, zna Bec, zasto nesmije nas narod, da se priblizuje tim nasim "neprijateljima." Jer su to **Rusi**, Sloveni, krv nase krvi. Jer je to narod, kojim se nasi ljudi mogu vrlo lako razumjeti. I Austrija se boji, da se ti "neprijatelji" ne dosjete, da su u bratskog kuci i boji se, da nas narod ne okrene batinu i ne dovikne svojim beckim gospodarima van iz nase kuce, lopovi. Ovo su moja braca; ovi, mi donose slobodu, jer su isto, sto i ja. A ti Svabo i Madjaru, nijesi bio i ne mozes biti ni moj prijatelj, a kamo li moj brat. Ti samo hoces da ti ja sluzim i robujem. . . .

Rusi su kod Dvinsk potrali malo nazad generala Hindenburga vojsku.

Kod Kraguljevca trajala je bitka cetri dana u kojoj su Njemci izgubili 20.000.

Srpska vlada prisla je iz Nisa u Mitrovicu.

Najstarija knjizara u Americi kod Sv. Save.

Ima sve vrsti hrvatskih i srpskih KNJIGA, osobito pjesmarica, kalendara, te ZABAVNIH, SALJIVIH i CRKVENIH KNJIGA, SLIKA IZ BALKANSKOG RATA I RAZNIH POTREBITIH STVARI. NAJNOVIJI CIJENIK SALJEM BESPLATNO.

Pisite na:

VUJA JOVANOVIĆ

621 S. 3rd St., STEELTON, Pa. N. AMERIKA

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,

Ohaewai i Kaikohe.

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrhcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST.

AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca

Dargaville

Kad dodjete u Aukland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banks).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Williams, Ball & Fannon

Krojaci i Opremaci

Uz Wairoa Bell oficiju

DARGAVILLE

Sve najnovije u robi i sitnicariji. Zadovoljstvo garantirano.

SAVILL & SONS

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrsnog gvozdja, posudja i t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Hrvatski pisaci papir

SADA JE ZGOTOVLJEN

CIJENA 1s. SA POSTARINAM 1/2

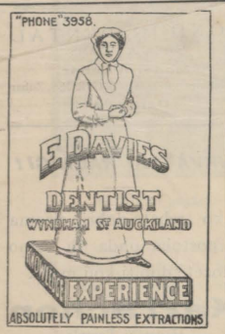

Whangarei Skrbnicka i hranivna konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

praovodi po naredbi — Umjerena plac

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovraonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.

Pisite ili naracite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

Trazim

Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.

Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.

Tony G. Miosich

P.O., Auckland

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.

Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

Takodjer drzim svake vrste svetacnih i Amerikanski postola zuti ili crnih cijene od 22/6, 24/6 26/6, 28/6

Postoli za kopanje 16/6, 17/6

Tony Gugich

Patriotic Boot Shop

Hannah Bldg., Victoria St

AUCKLAND

Cizme do kolina za kopanje smole od 17/6, 19/6, 22/6

Druge cizme do bedara 27/6, 30/-, 32/6

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

ITALIJA I JUGOSLOVENI.

Pismo iz Londona.

(nastavak od proslog broja)

Seton Watson ispituje poslije toga, sto bi pravedan i posten sporazum izmedju Italije i Jugoslovena morao da sadrzi. On iznosi tri tocke: 1) Kompletno talijansko narodno ujedinjenje; 2) osiguranje strategijskih granica Italije unutar opravdanih etnografskih ogranicenja; 3) potpuni otklon opasnosti sa neutvrdjene i neobranive istocne obale Italije. Da se ove tacke oziovtvore pisac ignosi predloge, sa kojima se doduse ne mozemo u cjelini slozlti, ali koja u velike suzuju talijanske teritorijalne aspiracije. Italija bi imala da dobije zapadni dio Goricke, na desnoj strani Soce, Trzic, a eventualno i samu Goricu, zatim zapadnu Istru, sa Pulom, te otoke Losinj i Vis. Trst bi se imao proglasiti slobodnom lukom pod protektoratom nove Jugoslavije. Sve ostale jugoslovenske zemlje i krajevi imali bi neosporivo pripasti novoj jugoslovenskoj drzavi.

Vec sam u pocetku spomenio, da pisac svoje stanoviste zastupa vatreno i zestoko, pa mu s toga moramo biti blagodarni i ako ne mozemo usvojiti njegovo oportunisticko stanoviste glede Trsta i onih djelova Istre i Slavonije, koji jesu, ostaju i moraju biti nasi.

Seton-Watsonova knjiga imala je i jednu pikantnu poslijedicu Engleske su novine upravo napadno obustavile da raspravljaju o jugoslovenskim aspiracijama od kako je Italija usla u rat. Svaki pokusaj s nase strane, da u te novine proturamo koju obranu nasih teznja, ostao je uzaludan, dok je talijanskim agitatorima uvijek otvoreno polje, da siju smutnju. Veli se, da je to ucinjeno po migu s gore. "The Times" najveca engleska novina, koja je do sada zivo branila nase stanoviste, takodjer mora bila brnjicu. Ali "Times" izasli c svoj sedmicni prilog, u kojem odvecinom ocjenjuju nova izdanja u literarnom polju. U tom je prilogu vrlo opsirno ocjenjena i Seton Watsonova knjiga. Nego ocjenjivac je spretno izrabio u priliku, da barem na taj nacin gorljivo zauzme jugoslovensko stanoviste, te je napisao kritiku o knjizi, koja bi mogla proci kao uvodni clanak u sami "Times" Evo vam samo jedna recenica iz te recenzije: "Diplomatima je bila vazda jedna vrsta zakona, da sa balkanskim plemenima postupaju, kao sa malim figurama u sahovskoj igri ili su u najboljem slucaju gledali na njihove afere, kao na "bestrasne objekte daleko vani." Ali balkanski su narodi strasni subjekti duboko unutra" i istinski balkanski problem sastoji u tom, kako da se spoje njihove unutarnje strasti u jednu sintezu, koja nije inkompatibilna sa nijednim posebnim interesom bilo kojeg balkanskog plemena ili sa interesima evropejskoga mira. . . . Zadaca saveznih Vlasti imala bi biti da nadje tu sintezu i da osigura njen prihvat. Glavna cilj te zadace mora biti princip narodnosti sa posljedicom, da se kadgod u mesavini plemena manjine stave pod vlast vecina tudjeg plemena, uz postivanje vjerskih i jezicnih prava takovih manjina. Drugi princip mora biti, da nijedna velika sila ne smije nikada okupirati na Balkanu ni komadicak teritorija, koji po pravu pripada jednoj od balkanskih narodnosti."

S. T.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

SLAVEN IZ NOVOZELANDSKOG VOJNISTVA.

Oh Slaveni u N.Z.

Evo vam se javljam krog nasu Zoru, te da vam izrazim nekoliko srdacnih rijecih, koje vam veselim srcem doprinosim. Nazad malo dena kazali su nam oficiri, da ce mo put bratske i junacke Srbije. A nas caste da se ne moze bolje pitati. Tudji je jezik ali braco nista nesmeta, isto sve idje u redu. Nemogu da vam opisem sve rijeci sto se govori o Srbiji, vec braco sada je prigoda da osvetite nase mucenike, nase djedove i pradjedove. Promislite na nase prvake, sto podnose, te ostavite rabotu i ulizite u redove engleske vojske, te ce mo dijeliti rame uz rame bratske Srbije, dobro i zlo. Kad promislimo da idjemo put Srbije srce nam u prsima od radosti poskace. Ali znajte ako se necete druziti sada kada je zgoda Englezi ce reci, da u ovoj zemlji ima dosta Slavena sto se cine da su Slaveni, jer imaju lijepu zgodu za obranu domovine pak nece. A sto ce te vi braco na ove rijeci?

Vidio sam zadnju Zoru i suze su mi od zalosti dosle na oci kad sam vidio ona imena, pak jeli sramota da stojimo gluhi, te da ne hajemo za milu domovinu. Eto vidite u pocetku rata bila je Austrija i Njemacka, za da im bolje ime dokazemo Mongoli, te su svakako trebali da uvuku i treceg Mongola i uspjeli su. Opet nisu bili mirni te nek ukinu Slavenstvo i eto im se pridruzi i cetvrti Mongol, Bugar, pak sve sada na bratsku Srbiju. Na nasoj je strani sve civilizovani svijet, ali je teska zadaca, tko ce pobjediti, ne zna se. Ako pobjede Mongoli, a onda sto? Siguro bi pobjedili Mongoli ako bude stati mirno Engleska, Rusija i Francesska, kao sto vi stojite gluhi. Cujete jauk i plac od vasih otaca, matera, sestara i nejake brace pak vi na to nista. sto ste vidili dobra od kad ste dosli u o[illegible] zemlju, nista, ipak kazete meni nije stalo sto bude. Ne tako jadni brate, nemojte odbacivati da ce te u Srbiju ali ne sa Englezim. Kazat cu vam u kratko da svaki engleski vojnik zapada dok dodje na mjesto £100, pa tko ce vas opremiti, zar ce vas opremiti slavenski kapitaliste, a gdje su? Ne braco molim vas mlikom materinim, tako, vec osici i reci: necu vise stati miran vec idjem za domovinu proliti krv. Nije ovaj rat do novca vec do zivota.

Mi ostavljamo ovu zemlju na 13 ov. mj. te idjemo zagrliti i poljubiti dragu bracu Srbe. Zahvaljujem braci u gradu na njihovom doceku i sto su nas castili. Pitam oprost od sve brace u ovoj zemlji ako sam koga uvrijedio.

Uz slavenski pozdrav.

STIPE DEVCICH,
A Company,
No. 5 Platoon,
8 Reinforcement, Trentham.

SLAVENI U AUCKLANDU.

Zele bit se uz savenice.

(iz "Auckland Star.")

Stipe Covic iz Papakura, kaziva da prem, kao urodjenik Dalmacije, on je austrijski podanik, on pripada slavenskom plemenu koji su bili ugnjetavani za stoljeca od austro-ugarske vlade, i oni su zeljni borit se za Srbe za postignuti slavensku nezavisnost. On se je predstavio u Aucklandski ured za novacene sa nakanom za pridruziti se pojacavanjim vojske, ali mu je receno da tudjinci nece biti primljeni. On drzi da imade okolo 2,000 Slavena u provincijalnom okruzju Auckland, i da bi se jedna cetvrtina od njih upisala za aktivnu sluzbu na stranu saveznica, da bi im se podupiranje ponudilo.

Why Tea Costs More—

The Third Article of a Series dealing with a question which vitally affects every housewife.

The increased demand for tea today is due to to the fact that huge quantities are wanted for the 25 million men under arms. The Heads of the Armies of the world know that there is no drink so stimulating and beneficial, and hence they must have tea for their men no matter what it costs.

Then, too, at the stroke of a pen, the great Russian Nation has been turned into a tea drinking people, and the money previously spent on Vodka is now available for the purchase of tea.

But there is only a limited supply of tea and that supply is not sufficient to fill the present requirements.

Hence at the tea auctions in Ceylon it has risen in price month by month, until to-day it costs the packer 2½d to 3d per lb. more than in August last.

This, of course, affects New Zealand very greatly, for the finest tea in the world has been sold here at prices which cannot be equalled.

Although this seems a bold statement, it is one that will bear the closest investigation. For instance, a great proportion of the tea imports to England consist of what is known as "red stalk" tea, the lowest possible grade—so low that it is prohibited throughout Australasia. Yet even this lowest grade is sold in England at 1/6 or more per lb., while for fine teas of the quality of "Amber Tips," 2/8 to 3/4 per lb. is asked.

Tea experts the world over are astonished at the remarkable quality, flavour, fragrance and value given in "Amber Tips" at so low a price, and it is because no better value can be obtained anywhere, that "Amber Tips" is to-day the most popular brand in New Zealand. Millions of packets of "Ambers Tips" are sold per annum. It is stocked in every shop from the North Cape to the Bluff. Only exceptional value could be responsible for so exceptional a sale.

But fine tea is now costing the "Amber Tips" Proprietors, as well as other tea merchants, an average of 2½d. to 3d. per lb. more than in August, 1914.

Therefore, if a fair price was charged before the war, the tea merchant is to-day faced with an enormous loss should he continue to pack the same quality at his old prices.

Of coure there is the alternative of cheapening the quality by an admixture of inferior, less healthful teas. The "Amber Tips" Proprietors were advised by many to do this, but instead they decided to raise the price by 2d. per lb., and to continue to give the public that same splendid value which has always been associated with the name "Amber Tips."

Now, Mrs. Housewife, what is your opinion of the whole matter?

Would you rather have the same delightful flavour, quality, purity and value and pay a penny a ½-lb. packet more—or would you rather have an inferior and less healthful tea at the old price?

But you say "other teas have not been raised in prices." If so you can readily see that either excessive prices were charged before the war—so excessive that even an extra 2½d. or 3d. in cost per lb. still enables a profit to be made—or quality must be reduced, otherwise a heavy loss must be faced.

But even at increased figures Amber Tips is still the cheapest tea you can buy. Cup for cup, value for value, nothing else can equal it, while it is so pure and healthful that it can be taken by even those of the weakest digestion.

Surely these facts should weigh with you.

Consider them carefully—write and tell us your conclusions. We believe that you want quality and that you want value. For that reason we have raised our prices because only by doing so can we continue to give you the same honest quality and the same honest value. 101

Amber Tips Tea

1/10, 2/-, 2/2 per lb.

The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

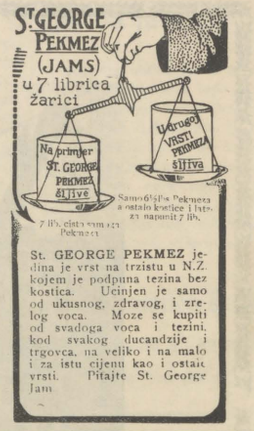

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostale vrsti. Pitajte St. George Jam.

Mesar

(za Hrvate)

G. F. THOMPSON

Te Kopuru

Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim tvrtolima uz najumjerenije cijene.

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD, DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. urin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

. . . . Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i toeno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, NOVEMBER 6, 1915